

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2026/962 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 22ας Δεκεμβρίου 2025

σχετικά με το μέτρο SA.64153 (2022/C) (πρώην 2021/N) που έθεσε σε εφαρμογή η Τσεχική Δημοκρατία για τη χορήγηση ενίσχυσης για παράλληλη μετάδοση επίγειων τηλεοπτικών εκπομπών στην DVB-T2/HEVC

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2025) 8837]

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις ⁽¹⁾ και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Η Επιτροπή έλαβε δύο καταγγελίες: μία από την Česká asociace satelitních operátorů z. s. (στο εξής: ČASO) στις 19 Σεπτεμβρίου 2016 και μία από την DIGI TV s.r.o. (νυν Telly s.r.o., στο εξής: Telly) στις 14 Φεβρουαρίου 2018. Η ČASO είναι ένωση που εκπροσωπεί δύο εταιρείες, την Telly και την Canal + Luxembourg ⁽²⁾, οι οποίες παρέχουν τηλεοπτικές υπηρεσίες μέσω διαδικτύου και δορυφόρου. Κατήγγειλαν το σχέδιο των τσεχικών αρχών να στηρίξουν οικονομικά τους διαχειριστές πλατφορμών επίγειας τηλεόρασης κατά τη μετάβαση από τα τεχνικά πρότυπα DVB-T ⁽³⁾/MPEG-2 ⁽⁴⁾ στα πιο προηγμένα πρότυπα DVB-T2 ⁽⁵⁾/HEVC ⁽⁶⁾. Η Επιτροπή έλαβε συμπληρωματικές πληροφορίες εντός των επόμενων ετών έως τον Μάιο του 2021.

⁽¹⁾ ΕΕ C 282 της 22.7.2022, σ. 9.

⁽²⁾ Η ČASO συστάθηκε στις 27 Ιουλίου 2016 με σκοπό, μεταξύ άλλων, τη διασφάλιση και την προώθηση των συλλογικών και ατομικών συμφερόντων των μελών της στην Τσεχία. Μέλη της ČASO είναι η Telly και η Canal + Luxembourg Sàrl, παλαιότερα γνωστή ως M7 Group. Βλ. σκέψεις 8 και 46 της απόφασης της 14ης Μαΐου 2025, Telly και ČASO κατά Επιτροπής, συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-362/21 και T-363/21, EU:T:2025:493.

⁽³⁾ Το Digital Video Broadcasting — Terrestrial (στο εξής: DVB-T) είναι το πρότυπο πρώτης γενιάς για τη μετάδοση ψηφιακής επίγειας τηλεόρασης, το οποίο δημοσιεύθηκε το 1997.

⁽⁴⁾ Το Moving Pictures Expert Group – 2 (στο εξής: MPEG-2) είναι ένα πρότυπο για την κωδικοποίηση ψηφιακών εικόνων και ήχων, το οποίο δημοσιεύθηκε το 1996.

⁽⁵⁾ Το DVB-T2 είναι η δεύτερη γενιά DVB-T που δημοσιεύθηκε το 2008. Το DVB-T2 προσφέρει σημαντικά οφέλη σε σύγκριση με το DVB-T, όπως αυξημένη ταχύτητα/χωρητικότητα μετάδοσης και αποτελεσματικότερη χρήση του φάσματος.

⁽⁶⁾ Το High Efficiency Video Coding (στο εξής: HEVC) ανήκει στις τελευταίες γενιές προτύπων ψηφιακής κωδικοποίησης για βίντεο και ήχο, το οποίο δημοσιεύθηκε το 2013. Το HEVC θεωρείται ότι επιτυγχάνει σημαντική μείωση του ρυθμού μετάδοσης για την ίδια ποιότητα σε σύγκριση με άλλα πρότυπα κωδικοποίησης, όπως το MPEG-4 AVC (μείωση του ρυθμού μετάδοσης κατά 50 %) και το MPEG-2 (μείωση του ρυθμού μετάδοσης κατά 70 %).

- (2) Στις 2 Δεκεμβρίου 2016, οι τσεχικές αρχές κοινοποίησαν εκ των προτέρων διάφορα μέτρα σχετικά με τους διαχειριστές πλατφορμών επίγειας τηλεόρασης στο πλαίσιο της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz. Μετάξύ του 2017 και του 2021 πραγματοποιήθηκαν αρκετές γραπτές ανταλλαγές απόψεων και συναντήσεις μεταξύ των τσεχικών αρχών και της Επιτροπής. Τα μέτρα αυτά περιλάμβαναν:
- 1) Αποζημίωση του κόστους για την αναβάθμιση και τον επανασυντονισμό των δικτύων ψηφιακής επίγειας τηλεόρασης. Το μέτρο αυτό εξετάστηκε με την απόφαση της Επιτροπής, της 23ης Ιανουαρίου 2020, στην υπόθεση SA.55742, με την οποία η Επιτροπή ενέκρινε την αποζημίωση για εξοπλισμό σχετικό με το ραδιοφάσμα (στο εξής: απόφαση στην υπόθεση SA.55742) ⁽⁷⁾.
 - 2) Αποζημίωση του κόστους ταυτόχρονης λειτουργίας των υφιστάμενων δικτύων DVB-T και των μεταβατικών δικτύων DVB-T2.
 - 3) Παράταση των υφιστάμενων κατανομών ραδιοσυχνοτήτων που κατέχουν οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων ψηφιακής επίγειας τηλεόρασης έως το 2030. Το μέτρο αυτό εξετάστηκε στην απόφαση της Επιτροπής, της 15ης Μαρτίου 2021, στην υπόθεση SA.55805, με την οποία διαπιστώθηκε ότι η παράταση των εκχωρήσεων ραδιοφάσματος δεν συνιστούσε ενίσχυση (στο εξής: απόφαση στην υπόθεση SA.55085) ⁽⁸⁾.
- (3) Στις 16 Ιουλίου 2021, οι τσεχικές αρχές κοινοποίησαν επισήμως ένα μέτρο με τίτλο «Αποζημίωση ταυτόχρονης μετάδοσης σε σχέση με τη μετάβαση στο πρότυπο DVB-T2» [στο εξής: κοινοποιηθέν μέτρο, αιτιολογική σκέψη 2 παράγραφος 2 σημείο 2)]. Το μέτρο αυτό αποσκοπεί στην αποζημίωση των διαχειριστών πλατφορμών ψηφιακής επίγειας τηλεόρασης για i) τις επενδυτικές δαπάνες σε νέο εξοπλισμό που είναι απαραίτητος για την κατασκευή και τη λειτουργία των δικτύων DVB-T2 σε συνδυασμό με το πρότυπο HEVC και ii) τις λειτουργικές δαπάνες που σχετίζονται με τη λειτουργία των νέων δικτύων DVB-T2/HEVC παράλληλα με τα αρχικά δίκτυα DVB-T από την 1η Μαρτίου 2017 έως τις 18 Μαρτίου 2020 και από την 1η Ιουλίου έως τις 31 Οκτωβρίου 2020.
- (4) Με επιστολή της 3ης Ιουνίου 2022 (στο εξής: απόφαση κίνησης της διαδικασίας), η Επιτροπή ενημέρωσε την Τσεχία ότι αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ) σχετικά με το κοινοποιηθέν μέτρο και κάλεσε την Τσεχία να υποβάλει τις παρατηρήσεις της. Η απόφαση κίνησης της διαδικασίας δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* στις 22 Ιουλίου 2022 ⁽⁹⁾. Στην ίδια δημοσίευση, η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.
- (5) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από την Τσεχία την 1η Ιουλίου 2022, από τους δικαιούχους Ceske Radiokomunikace (CRA) στις 22 Αυγούστου 2022 και Digital Broadcasting (DB) στις 9 Αυγούστου 2022, καθώς και από την καταγγέλλουσα ⁽¹⁰⁾ Telly στις 21 Σεπτεμβρίου 2022. Η Επιτροπή διαβίβασε στην Τσεχία τις παρατηρήσεις που έλαβε από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η Τσεχία υπέβαλε τις παρατηρήσεις της στις 20 Οκτωβρίου 2022 και στις 3 Νοεμβρίου 2022.
- (6) Η Επιτροπή ζήτησε πρόσθετες πληροφορίες από την Τσεχία στις 29 Ιουλίου 2024 και πρόσθετες διευκρινίσεις στις 31 Μαρτίου 2025. Η Τσεχία υπέβαλε παρατηρήσεις στις 29 Αυγούστου 2024, στις 14 Μαρτίου 2025, στις 18 Μαρτίου 2025 και στις 24 Απριλίου 2025. Επίσης, η Τσεχία υπέβαλε επιστολή στις 23 Ιουνίου 2025.
- (7) Με επιστολή της 10ης Ιανουαρίου 2022, η Τσεχία συμφώνησε να παραιτηθεί από τα δικαιώματά της που απορρέουν από το άρθρο 342 της ΣΛΕΕ σε συνδυασμό με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/1958 ⁽¹¹⁾ καθώς και να εκδοθεί η απόφαση στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας και να κοινοποιηθεί στην αγγλική γλώσσα. Στις 4 Ιουλίου 2025 η Τσεχία επιβεβαίωσε ότι η παράτηση από το δικαίωμα μετάφρασης ισχύει και για την έκδοση της παρούσας απόφασης.

⁽⁷⁾ Βλ. απόφαση C(2020) 253 final της Επιτροπής, της 23ης Ιανουαρίου 2020, στην υπόθεση κρατικής ενίσχυσης SA.55742 (2019/N) — Τσεχική Δημοκρατία, Ενίσχυση για την αντικατάσταση του εξοπλισμού που εξαρτάται από τη συχνότητα για ραδιοηλεκτρονικές εκπομπές στο πλαίσιο της μετάβασης από τη ζώνη των 700 MHz (EE C 144 της 30.4.2020, σ. 1).

⁽⁸⁾ Βλ. απόφαση C(2021) 1601 final της Επιτροπής, της 15ης Μαρτίου 2021, στην υπόθεση κρατικής ενίσχυσης SA.55805 (2020/FC) — Παράταση των αδειών συχνοτήτων των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων ψηφιακής επίγειας τηλεόρασης (DTT) — Τσεχία. (EE C 177, 7.5.2021, σ. 1).

⁽⁹⁾ Απόφαση C(2022) 3609 final της Επιτροπής, της 3ης Ιουνίου 2022, σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.64153 (2022/C) (πρώην 2021/N) — Τσεχία — Ενίσχυση για παράλληλη μετάδοση επίγειων τηλεοπτικών εκπομπών στην DVB-T2/HEVC (EE C 282 της 22.7.2022, σ. 9). Βλ. υποσημείωση 1.

⁽¹⁰⁾ Η άλλη καταγγέλλουσα, η ČASO, ανέφερε με ηλεκτρονικό μήνυμα της 21ης Ιουλίου 2022 ότι είχε υποβάλει τις παρατηρήσεις της κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής έρευνας και ότι ενέμενε στις παρατηρήσεις αυτές.

⁽¹¹⁾ Κανονισμός αριθ. 1 περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (EE P 17 της 6.10.1958, σ. 385).

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΝΤΟΣ ΜΕΤΡΟΥ

2.1. Πεδίο εφαρμογής του μέτρου

- (8) Το κοινοποιηθέν μέτρο αφορά τη χορήγηση οικονομικής αποζημίωσης σε τρεις φορείς εκμετάλλευσης πλατφορμών ψηφιακής ραδιοηλεκτρικής μετάδοσης για τη μετάδοση ψηφιακής επίγειας τηλεόρασης (στο εξής: DTT) μέσω της χρήσης μεταβατικών δικτύων με τα πιο προηγμένα τεχνικά πρότυπα DVB-T2 και HEVC. Το κοινοποιηθέν μέτρο καλύπτει τις επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποίησαν οι εν λόγω τρεις φορείς εκμετάλλευσης DTT για τις περιόδους από την 1η Μαρτίου 2017 έως τις 18 Μαρτίου 2020 και από την 1η Ιουλίου έως τις 31 Οκτωβρίου 2020. Το κοινοποιηθέν μέτρο αποτελεί μέρος της στρατηγικής για την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz από τους φορείς εκμετάλλευσης DTT σύμφωνα με την απόφαση (ΕΕ) 2017/899 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹²⁾ (στο εξής: απόφαση ΕΡαC), με την οποία εκχωρείται η ζώνη των 700 MHz για ασύρματες ευρυζωνικές υπηρεσίες και απαιτείται η αποδέσμευση του εν λόγω ραδιοφάσματος από τα επίγεια συστήματα που παρέχουν υπηρεσίες ραδιοηλεκτρικής μετάδοσης έως τις 30 Ιουνίου 2020.
- (9) Τα μεταβατικά δίκτυα DTT που χρησιμοποιούν πιο προηγμένα πρότυπα λειτουργούσαν παράλληλα με τα υφιστάμενα δίκτυα DTT (ταυτόχρονη μετάδοση) χρησιμοποιώντας παλαιότερα πρότυπα κατά την περίοδο από την 1η Μαρτίου 2017 έως τις 31 Οκτωβρίου 2020, προκειμένου να διευκολυνθεί η μετάβαση στις νεότερες τεχνολογίες στο πλαίσιο της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz.
- (10) Η Τσεχία είχε προβλέψει αρχικά ότι τα μεταβατικά δίκτυα θα λειτουργούσαν έως τις 30 Ιουνίου 2020. Λόγω της πανδημίας της COVID-19, η Τσεχία παρέτεινε τη λειτουργία τους έως τις 31 Οκτωβρίου 2020. Επιπλέον, η Επιτροπή ενέκρινε ενίσχυση για την παράταση των υποχρεώσεων ταυτόχρονης μετάδοσης κατά τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19, βάσει του προσωρινού πλαισίου για τη νόσο COVID-19,⁽¹³⁾ με την απόφαση της Επιτροπής της 13ης Ιουλίου 2021 στην υπόθεση SA.60062 (στο εξής: απόφαση στην υπόθεση SA.60062)⁽¹⁴⁾, η οποία καλύπτει την αποζημίωση του κόστους για την παράταση των εν λόγω υποχρεώσεων για την περίοδο από τις 19 Μαρτίου 2020 έως τις 30 Ιουνίου 2020.

2.2. Πλαίσιο του μέτρου

- (11) Το μέτρο εντάσσεται στο πλαίσιο της υποχρέωσης που απορρέει από την απόφαση ΕΡαC για απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz (694-790 MHz) από επίγεια συστήματα που παρέχουν υπηρεσίες ραδιοηλεκτρικής μετάδοσης έως τις 30 Ιουνίου 2020, προκειμένου να καταστεί δυνατή η χρήση της εν λόγω ζώνης για υπηρεσίες ασύρματων ευρυζωνικών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Η δυνατότητα εκχώρησης της ζώνης των 700 MHz για τις εν λόγω υπηρεσίες αποτέλεσε αντικείμενο συνεχιζόμενων συζητήσεων σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Η Τσεχία είχε λάβει μέτρα για να προετοιμαστεί για τις εν λόγω αλλαγές. Οι συζητήσεις σε επίπεδο ΕΕ κατέληξαν στην έκδοση της απόφασης ΕΡαC (αιτιολογική σκέψη 8).

2.2.1. Σχετική πολιτική για το φάσμα τηλεοπτικής μετάδοσης στην ΕΕ

- (12) Το ραδιοφάσμα αποτελεί σπάνιο δημόσιο πόρο που είναι απαραίτητος για ορισμένους τομείς και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των τηλεοπτικών εκπομπών και των ασύρματων ευρυζωνικών υπηρεσιών. Το ραδιοφάσμα διαιρείται σε ζώνες συχνοτήτων με συμβατικές ονομασίες που ορίζονται από τη Διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών (στο εξής: ITU). Ορισμένες ζώνες παρουσιάζουν τεχνικά χαρακτηριστικά που ταιριάζουν καλύτερα σε ορισμένα είδη υπηρεσιών. Η χρήση ζώνης από συγκεκριμένη υπηρεσία υπόκειται σε συντονισμό σε διεθνές επίπεδο, προκειμένου να αποτρέπονται οι διασυννοιακές παρεμβολές.

⁽¹²⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2017/899 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2017, σχετικά με τη χρήση της ζώνης συχνοτήτων των 470-790 MHz στην Ένωση (ΕΕ L 138 της 25.5.2017, σ. 131).

⁽¹³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19 (ΕΕ C 911 της 20.3.2020, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τις ανακοινώσεις της Επιτροπής C(2020) 2215 (ΕΕ C 112I της 4.4.2020, σ. 1), C(2020) 3156 (ΕΕ C 164 της 13.5.2020, σ. 3), C(2020) 4509 (ΕΕ C 218 της 2.7.2020, σ. 3), C(2020) 7127 (ΕΕ C 340I της 13.10.2020, σ. 1) και C(2021) 564 (ΕΕ C 34 της 1.2.2021, σ. 6).

⁽¹⁴⁾ Βλ. απόφαση C(2021) 5332 final της Επιτροπής, της 13ης Ιουλίου 2021, στην υπόθεση κρατικής ενίσχυσης SA.60062 (2021/N) — Τσεχία — COVID-19: Ενισχύσεις για την κάλυψη των έκτακτων άμεσων δαπανών που αντιμετωπίζουν οι τσεχικοί φορείς εκμετάλλευσης δικτύων επίγειας τηλεόρασης (ΕΕ C 317 της 6.8.2021, σ. 1).

- (13) Οι υπηρεσίες επίγειας τηλεόρασης θα μπορούσαν αρχικά να χρησιμοποιούν ολόκληρη τη ζώνη συχνοτήτων μεταξύ 470 και 862 MHz. Οι εν λόγω συχνότητες διαθέτουν τεχνικά χαρακτηριστικά που είναι επίσης κατάλληλα για ασύρματες ευρυζωνικές υπηρεσίες. Γι' αυτόν τον λόγο, οι υπηρεσίες επίγειας τηλεόρασης υποχρεώθηκαν σταδιακά να ελευθερώσουν μέρος του εν λόγω φάσματος και να περιοριστούν σε στενότερο εύρος ζώνης φάσματος. Πρώτον, η χρήση ψηφιακών τεχνολογιών για την τηλεοπτική μετάδοση κατέστησε δυνατή την αποδοτικότερη χρήση του ραδιοφάσματος. Αυτό ενεργοποίησε τη μετάβαση από το αναλογικό στο ψηφιακό σήμα. Το 2012, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφάσισαν ότι η ζώνη των 800 MHz (790-862 MHz) θα κατανεμόταν σε ασύρματες ευρυζωνικές υπηρεσίες από τον Ιανουάριο του 2013 ⁽¹⁵⁾. Κατά συνέπεια, οι υπηρεσίες επίγειας τηλεόρασης μεταφέρθηκαν στην κατώτερη ζώνη (δηλαδή στη ζώνη των 470-790 MHz) κατά τη διάρκεια της μετάβασης από αναλογικό σε ψηφιακό σήμα.
- (14) Η Παγκόσμια Διάσκεψη Ραδιοεπικοινωνιών αποφάσισε το 2012 ότι η ζώνη των 700 MHz (ζώνη των 694-790 MHz) θα έπρεπε να κατανεμηθεί από το 2015 τόσο στις ραδιοηλεκτρονικές μεταδόσεις όσο και στις ασύρματες ευρυζωνικές υπηρεσίες. Η ομάδα για την πολιτική ραδιοφάσματος συνέστησε, στη γνώμη που εξέδωσε στις 19 Φεβρουαρίου 2015, την υιοθέτηση συντονισμένης προσέγγισης σε ολόκληρη την Ένωση, ώστε η ζώνη των 700 MHz να καταστεί διαθέσιμη για αποτελεσματική χρήση για υπηρεσίες ασύρματων ευρυζωνικών ηλεκτρονικών επικοινωνιών έως το τέλος του 2020 ⁽¹⁶⁾.
- (15) Βάσει πρότασης της Επιτροπής ⁽¹⁷⁾, η απόφαση EPaC που εκδόθηκε από τους συννομοθέτες τον Μάιο του 2017 προέβλεπε την υποχρέωση των κρατών μελών να καταλείψουν τη ζώνη των 700 MHz αποκλειστικά σε ασύρματες ευρυζωνικές υπηρεσίες έως τις 30 Ιουνίου 2020. Η απόφαση EPaC αναγνώρισε ότι η ζώνη των 700 MHz αποτελεί πολύτιμο στοιχείο για την παροχή τόσο πρόσθετης χωρητικότητας όσο και καθολικής κάλυψης για ασύρματες ευρυζωνικές υπηρεσίες, ιδίως σε αγροτικές, ορεινές και νησιωτικές περιοχές, καθώς και για χρήσεις σε εσωτερικούς χώρους ⁽¹⁸⁾. Συνεπώς, η ζώνη των 700 MHz έπρεπε να διατεθεί έως τις 30 Ιουνίου 2020 σε επίγεια συστήματα παροχής υπηρεσιών ασύρματων ευρυζωνικών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ⁽¹⁹⁾. Τα κράτη μέλη έπρεπε να εκδώσουν εθνικούς χάρτες πορείας για να διευκολύνουν τη χρήση της ζώνης συχνοτήτων των 700 MHz για υπηρεσίες επίγειων ασύρματων ευρυζωνικών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εξασφαλίζοντας παράλληλα τη συνέχιση της παροχής των υπηρεσιών τηλεοπτικής μετάδοσης που αποσύρονται από τη ζώνη ⁽²⁰⁾ και μεταβαίνουν σε χαμηλότερη ζώνη, τη ζώνη κάτω των 700 MHz (ζώνη 470-694 MHz). Για δεόντως τεκμηριωμένους λόγους, θα μπορούσε να επιτραπεί στα κράτη μέλη να καθυστερήσουν την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz για έως και δύο έτη ⁽²¹⁾.
- (16) Όσον αφορά την πιθανή αποζημίωση για το κόστος που σχετίζεται με την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz, η απόφαση EPaC ανέφερε ότι «τα κράτη μέλη μπορούν, κατά περίπτωση και σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, να διασφαλίζουν ότι το άμεσο κόστος της μετάβασης ή της επανεκχώρησης της χρήσης ραδιοφάσματος αντισταθμίζεται κατάλληλα, ιδίως για τους τελικούς χρήστες, με άμεσο και διαφανή τρόπο, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να διευκολυνθεί η μετάβαση σε τεχνολογίες αποδοτικότερες σε σχέση με το ραδιοφάσμα» ⁽²²⁾. Συγκεκριμένα, η απόφαση EPaC χαρακτήρισε την DVB-T2/HEVC ως τέτοιου είδους τεχνολογία αποδοτική σε σχέση με το ραδιοφάσμα ⁽²³⁾. Ωστόσο, στην απόφαση EPaC υπενθυμίζεται ότι το πεδίο εφαρμογής και ο μηχανισμός της εν λόγω πιθανής αποζημίωσης θα πρέπει να συνάδουν με τα άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ ⁽²⁴⁾.
- (17) Η απόφαση EPaC προέβλεπε επίσης την υποχρέωση των κρατών μελών να εξασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα υπηρεσιών επίγειας τηλεόρασης κάτω των 700 MHz τουλάχιστον έως το 2030 ⁽²⁵⁾.

⁽¹⁵⁾ Απόφαση αριθ. 243/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την καθιέρωση πολυετούς προγράμματος πολιτικής για το ραδιοφάσμα (ΕΕ L 81 της 21.3.2012, σ. 7).

⁽¹⁶⁾ Απόφαση EPaC, αιτιολογική σκέψη 13.

⁽¹⁷⁾ Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη χρήση της ζώνης συχνοτήτων των 470-790 MHz στην Ένωση [COM(2016) 43 final της 2.2.2016].

⁽¹⁸⁾ Απόφαση EPaC, αιτιολογική σκέψη 9.

⁽¹⁹⁾ Απόφαση EPaC, άρθρο 1 παράγραφος 1.

⁽²⁰⁾ Απόφαση EPaC, αιτιολογική σκέψη 20 και άρθρο 5.

⁽²¹⁾ Απόφαση EPaC, άρθρο 1, δεύτερο εδάφιο.

⁽²²⁾ Απόφαση EPaC, άρθρο 6.

⁽²³⁾ Απόφαση EPaC, αιτιολογική σκέψη 20: «Στις περιπτώσεις που τα κράτη μέλη σκοπεύουν να διατηρήσουν την ψηφιακή επίγεια τηλεόραση, οι εθνικοί χάρτες πορείας θα πρέπει να εξετάζουν τη δυνατότητα να διευκολύνουν αναβαθμίσεις του εξοπλισμού ραδιοηλεκτρονικής μετάδοσης σε τεχνολογίες περισσότερο αποδοτικής χρήσης του ραδιοφάσματος, όπως προηγμένοι μορφότευποι βίντεο [π.χ. κωδικοποίηση αρχείων βίντεο υψηλής απόδοσης (HEVC)] ή τεχνολογίες μετάδοσης σήματος [π.χ. ψηφιακή επίγεια τηλεόραση δεύτερης γενιάς (DVB-T2)].».

⁽²⁴⁾ Απόφαση EPaC, αιτιολογική σκέψη 21: «Το πεδίο εφαρμογής και ο μηχανισμός της πιθανής αποζημίωσης για την ολοκλήρωση της μετάβασης στη χρήση του ραδιοφάσματος, ιδίως για τους τελικούς χρήστες, θα πρέπει να αναλύονται σύμφωνα με τις οικείες εθνικές διατάξεις, όπως ορίζεται στο άρθρο 14 της οδηγίας 2002/20/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και θα πρέπει να συνάδουν με τις διατάξεις των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ούτως ώστε, για παράδειγμα, να διευκολύνουν τη μετάβαση στη χρήση τεχνολογιών αποδοτικότερων σε σχέση με το ραδιοφάσμα.».

⁽²⁵⁾ Απόφαση EPaC, άρθρο 4.

2.2.2. Σχετική πολιτική για το φάσμα τηλεοπτικής μετάδοσης στην Τσεχία

- (18) Η Τσεχία ενέκρινε την έναρξη των ψηφιακών τηλεοπτικών μεταδόσεων το 2004. Η μετάβαση από τις αναλογικές στις ψηφιακές ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις πραγματοποιήθηκε μεταξύ 2008 και 2012.
- (19) Το 2013 η Τσεχία εκπόνησε στρατηγική με την ονομασία *Digitalni Cesko 2.0* ⁽²⁶⁾, στην οποία αναφερόταν ότι η χρήση του προτύπου DVB-T2 ήταν ο μόνος δυνατός τρόπος ανάπτυξης επίγειων ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων ⁽²⁷⁾, ιδίως για τη μετάδοση πιο προηγμένων μορφοτύπων, όπως η τηλεόραση υψηλής ευκρίνειας (στο εξής: HDTV). Αναγνώρισε ότι η HDTV θα έπρεπε να καλύπτει τις ανάγκες των τηλεθεατών και ότι θα ήταν αναγκαία η αποτελεσματικότερη χρήση του ραδιοφάσματος με το πρότυπο DVB-T2. Υπογράμμισε επίσης την τεχνολογική πρόοδο άλλων πλατφορμών, όπως η δορυφορική ⁽²⁸⁾, και τη σημασία που είχε να διασφαλιστεί η διαθεσιμότητα συμβατών τηλεοπτικών συσκευών για τους τελικούς χρήστες.
- (20) Στο πλαίσιο των συνεχιζόμενων συζητήσεων σχετικά με τη μελλοντική χρήση της ζώνης των 700 MHz, η Τσεχία ενέκρινε στρατηγική για την απελευθέρωση των 700 MHz από τα επίγεια συστήματα για τις υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων στις 20 Ιουλίου 2016 και τις νομικές βάσεις για τη διασφάλιση της εν λόγω διαδικασίας στις 19 Ιουλίου 2017 και στις 29 Αυγούστου 2018 (αιτιολογική σκέψη 26). Παράλληλα, η Τσεχία και οι γειτονικές της χώρες διεξήγαγαν διαπραγματεύσεις συντονισμού σχετικά με την κατανομή των καναλιών συχνοτήτων, προκειμένου να διασφαλιστούν η απελευθέρωση της ζώνης των 700MHz και η μετάβαση των εν λόγω συστημάτων στη ζώνη κάτω των 700 MHz. Οι αναθεωρημένες συμφωνίες υπογράφηκαν στις 13 Σεπτεμβρίου 2017 με τη Γερμανία και την Πολωνία, στις 30 Νοεμβρίου 2017 με τη Σλοβακία, στις 12 Δεκεμβρίου 2017 με την Ουγγαρία και στις 28 Δεκεμβρίου 2017 με την Αυστρία.

2.2.3. Περιγραφή της αγοράς υπηρεσιών ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης στην Τσεχία

- (21) Η αγορά υπηρεσιών ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης στην Τσεχία εξυπηρετείται από τέσσερις τεχνολογικές πλατφόρμες: ψηφιακή επίγεια τηλεόραση (στο εξής: DTT), καλωδιακή, δορυφορική τηλεόραση και τηλεόραση μέσω πρωτοκόλλου διαδικτύου (στο εξής: IPTV). Η πλατφόρμα DTT μεταδίδει τηλεοπτικά κανάλια ελεύθερης λήψης, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων τηλεοπτικών καναλιών. Οι τεχνολογίες καλωδιακής, δορυφορικής τηλεόρασης και IPTV μεταδίδουν κυρίως υπηρεσίες συνδρομητικής τηλεόρασης.
- (22) Σύμφωνα με τις τσεχικές αρχές, η μετάβαση από αναλογικό σε ψηφιακό σήμα για τις υπηρεσίες επίγειας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης πραγματοποιήθηκε μεταξύ 2008 και 2012 και επηρέασε τα μερίδια αγοράς των διαφόρων τεχνολογιών στην εν λόγω αγορά. Κατά την περίοδο αυτή, η επίγεια τηλεόραση απώλεσε το 13 % του μεριδίου αγοράς της, η δορυφορική τηλεόραση κέρδισε 9 %, η καλωδιακή τηλεόραση απώλεσε το 3 % και η IPTV αύξησε το μερίδιό της κατά 2 % ⁽²⁹⁾.
- (23) Στις αρχές του 2019, το 58 % του πληθυσμού παρακολουθούσε τηλεοπτικό περιεχόμενο μέσω της πλατφόρμας DTT (το 40 % των νοικοκυριών βασιζόταν μόνο στην πλατφόρμα DTT). Το 25 % περίπου των νοικοκυριών χρησιμοποιούσε δορυφορική τηλεόραση, το 17 % καλωδιακή και το 8 % IPTV. Έως το 2023, οι τσεχικές αρχές εκτίμησαν ότι η επίγεια τηλεόραση είχε μειωθεί στο 52,9 %, η δορυφορική τηλεόραση είχε μειωθεί στο 19,7 %, ενώ η καλωδιακή τηλεόραση και η IPTV είχαν αυξηθεί στο 42,1 %.

⁽²⁶⁾ *Digitalní Česko 2.0, Cesta k digitální ekonomice*, διαθέσιμη εδώ https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Digitalni-Cesko-v-2-0_120320.pdf, σ. 21.

⁽²⁷⁾ Γίνεται αναφορά στην εν λόγω στρατηγική στο έγγραφο *Market failure study of digital terrestrial broadcasting with forced release of the 700 MHz frequency band* (Μελέτη ανεπάρκειας της αγοράς για τις ψηφιακές επίγειες ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις με αναγκαστική απελευθέρωση της ζώνης συχνοτήτων των 700 MHz), Arthur D. Little, ως εμπειρογνώμονα στον κλάδο των τηλεπικοινωνιών, για το τσεχικό Υπουργείο Βιομηχανίας και Εμπορίου, 2017, (στο εξής: μελέτη ADL), σ. 23 της μεταφρασμένης έκδοσης που υπέβαλε η Τσεχία στις 14.10.2021.

⁽²⁸⁾ Στη στρατηγική *Digitalní Česko 2.0, Cesta k digitální ekonomice* (υποσημείωση 26), αναφέρεται ότι η δορυφορική πλατφόρμα χρησιμοποιούσε ήδη το DVB-S2 εξ ορισμού και επέτρεπε ήδη τη διάδοση HDTV σε πρακτικά απεριόριστη κλίμακα.

⁽²⁹⁾ Μελέτη ADL, όπως επικαιροποιήθηκε στις 2 Αυγούστου 2019, σ. 11 της αγγλικής έκδοσης της επικαιροποιημένης μελέτης που υπέβαλε η Τσεχία.

- (24) Τέσσερις οντότητες: Η Česká televize ⁽³⁰⁾, η Ceske Radiokomunikace a.s. (στο εξής: CRa) ⁽³¹⁾, η Czech Digital Group (στο εξής: CDG) και η Digital Broadcasting s.r.o. (στο εξής: DB) κατείχαν δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος για τη μετάδοση επίγειων ψηφιακών τηλεοπτικών εκπομπών σε εθνική κλίμακα, αρχικά στις ζώνες κάτω των 700 και των 700 MHz, και μόνο στη ζώνη κάτω των 700 MHz μετά την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz. Ειδικότερα, πριν από την παράτασή τους έως το 2030, τα δικαιώματα χρήσης συχνοτήτων επρόκειτο να λήξουν στις 11 Μαΐου 2021 για την CRa, στις 4 Μαρτίου 2022 για την DB, στις 30 Μαΐου 2023 για την Česká televize και στις 10 Ιανουαρίου 2024 για την CDG. Οι κάτοχοι δικαιωμάτων συχνοτήτων υπέιχαν υποχρεώσεις κάλυψης που κυμαίνονταν από 95,1 % έως 99,9 % του πληθυσμού ⁽³²⁾. Μετά τα μέτρα που έθεσαν σε εφαρμογή οι τσεχικές αρχές, το 2019 τα εν λόγω δικαιώματα παρατάθηκαν έως το 2030.
- (25) Πριν από την αναβάθμιση σε DVB-T2, υπήρχαν τέσσερα δίκτυα μετάδοσης DTT (επίσης γνωστά ως δίκτυα πολυπλεξίας) που χρησιμοποιούσαν το DVB-T στην Τσεχία και ήταν αντικείμενο διαχείρισης από τις τέσσερις προαναφερθείσες οντότητες (Česká televize, CRa, CDG και DB). Κατά τη διάρκεια της μετάβασης από το 2017 έως το 2020, χρησιμοποιήθηκαν τρία μεταβατικά δίκτυα που χρησιμοποιούσαν το πρότυπο DVB-T2, τα οποία μετέδιδαν παράλληλα με τα τέσσερα αρχικά δίκτυα. Μετά τη μετάβαση, συνεχίστηκε η λειτουργία τεσσάρων δικτύων DVB-T2.
- 1) Η Česká televize είναι ο δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας και διαχειριζόταν το υφιστάμενο δίκτυο 1, το μεταβατικό δίκτυο 11 και τώρα διαχειρίζεται το τελικό δίκτυο 21. Η λειτουργία του δικτύου της Česká televize έχει ανατεθεί στην CRa.
 - 2) Η CRa διαχειριζόταν το υφιστάμενο δίκτυο 2, το μεταβατικό δίκτυο 12 (το οποίο ήταν σε χρήση για την ταυτόχρονη μετάδοση του περιεχομένου των υφιστάμενων δικτύων 2 και 3) και πλέον διαχειρίζεται το τελικό δίκτυο 22.
 - 3) Η CDG (θυγατρική του ομίλου CRa) διαχειριζόταν το υφιστάμενο δίκτυο 3 και τώρα διαχειρίζεται το τελικό δίκτυο 23. Η CDG δεν ήταν υποχρεωμένη να αναπτύξει και να θέσει σε λειτουργία μεταβατικό δίκτυο. Η ταυτόχρονη μετάδοση του δικτύου 3 βασίστηκε στη χωρητικότητα του μεταβατικού δικτύου 21 που εκμεταλλεύεται η CRa.
 - 4) Η DB διαχειριζόταν το υφιστάμενο δίκτυο 4, το μεταβατικό δίκτυο 13 και τώρα διαχειρίζεται το τελικό δίκτυο 24.

2.3. Αναλυτική περιγραφή του μέτρου

2.3.1. Νομική βάση

- (26) Η νομική βάση του μέτρου περιλαμβάνει τις ακόλουθες πράξεις:
- 1) Νόμος αριθ. 127/2005 για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και την τροποποίηση ορισμένων συναφών πράξεων (στο εξής: ECA).
 - 2) Κυβερνητικό ψήφισμα αριθ. 648/2016, της 20ής Ιουλίου 2016, σχετικά με τη στρατηγική για την ανάπτυξη επίγειων ψηφιακών τηλεοπτικών μεταδόσεων (στο εξής: στρατηγική του 2016).
 - 3) Νόμος αριθ. 252/2017, της 19ης Ιουλίου 2017, για την τροποποίηση του νόμου αριθ. 127/2005 σχετικά με τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και την τροποποίηση ορισμένων συναφών πράξεων, όπως τροποποιήθηκε, και νόμος αριθ. 483/1991 Συλλογή για την τσεχική τηλεόραση, όπως τροποποιήθηκε (στο εξής: ψηφιακή τροποποίηση).
 - 4) Το «Τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης» για τη μετάβαση από το DVB-T στο DVB-T2, που εγκρίθηκε με το κυβερνητικό διάταγμα αριθ. 199/2018 Συλλογή της 29ης Αυγούστου 2018 ⁽³³⁾.

⁽³⁰⁾ Η Česká televize είναι ο δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας της Τσεχίας.

⁽³¹⁾ Η CRa ανήκε στον παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό όμιλο Macquarie, από το 2011 έως τον Μάιο του 2021, όταν η Macquarie την πώλησε στον σημερινό ιδιοκτήτη της, έναν άλλο χρηματοπιστωτικό επενδυτή, την Cordiant. Το 2017 η Macquarie ήταν ένας παγκόσμιος διαφοροποιημένος χρηματοπιστωτικός όμιλος με γραφεία σε 27 χώρες, ο οποίος διαχειριζόταν περιουσιακά στοιχεία αξίας 182,9 δισ. δολαρίων Αυστραλίας, καλύπτοντας δραστηριότητες όπως η διαχείριση περιουσιακών στοιχείων παγκοσμίως (με ειδικευση στις υποδομές, τα ακίνητα, τη γεωργία και την ενέργεια), η χρηματοδότηση εταιρειών και περιουσιακών στοιχείων, οι τραπεζικές υπηρεσίες, οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και οι κεφαλαιαγορές (πηγή: MGL 2017 full-year result - annual report) [Αποτελέσματα πλήρους έτους 2017 της MGL - Ετήσια έκθεση]. Το 2021 η Cordiant Digital Infrastructure Limited ήταν εταιρεία με ειδικευση στις ψηφιακές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων κέντρων δεδομένων, πύργων τηλεπικοινωνιών και δικτύων οπτικών ινών στο Ηνωμένο Βασίλειο, τον ΕΟΧ και τη Βόρεια Αμερική (πηγή: Cordiant Digital Infrastructure Limited Interim Report 2021) [Ενδιάμεση έκθεση της Cordiant Digital Infrastructure Limited για το 2021].

⁽³²⁾ Οι υποχρεώσεις είναι οι ακόλουθες: 99,9 % των κατοίκων για την Česká televize και την CRa, 98,1 % για την CDG και 95,1 % για την DB.

⁽³³⁾ Επίσης, η Τσεχία ενέκρινε τροποποιήσεις του τεχνικού προγράμματος μετάβασης κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Κυβερνητικό διάταγμα αριθ. 120/2020 Συλλογή της 19ης Μαρτίου 2020: οι προθεσμίες για την κατάργηση των δικτύων DVB-T, όπως ρυθμίζονται από το διάταγμα αριθ. 199/2018, αναστάλησαν προσωρινά. Κυβερνητικό διάταγμα αριθ. 268/2020 Συλλογή της 25ης Μαΐου 2020: αντικατάσταση της ένδειξης «30 Ιουνίου 2020» με την ένδειξη «31 Οκτωβρίου 2020» ως προθεσμία για την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz.

2.3.1.1. Η στρατηγική του 2016

- (27) Η στρατηγική του 2016 καθόρισε την πολιτική όσον αφορά την ανάπτυξη της μετάδοσης επίγειων τηλεοπτικών εκπομπών εντός του χρονικού πλαισίου έως το 2030. Το σκεπτικό στο οποίο βασίστηκε η στρατηγική του 2016 ήταν η διασφάλιση της μετάβασης σε πιο προηγμένα τεχνικά πρότυπα (δηλαδή DVB-T2 και HEVC), με παράλληλη διασφάλιση της απελευθέρωσης των 700 MHz. Η στρατηγική παρέμεινε στη βάση των μελλοντικών νομοθετικών μέτρων και της κοινοποίησης του κοινοποιηθέντος μέτρου.
- (28) Στη στρατηγική του 2016 καταγράφηκαν οι διαπραγματεύσεις της ΕΕ που συνεχίζονταν τότε για την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz, συμπεριλαμβανομένης της πρότασης της Επιτροπής για την απόφαση ΕΡαC. Προέβλεπε την απελευθέρωση των 700 MHz μεταξύ 2020 και 2022 (αναφέροντας ότι η Επιτροπή προτίμησε τότε το 2020). Στη στρατηγική του 2016 καταγράφηκαν επίσης τα συμπεράσματα της Παγκόσμιας Διάσκεψης Ραδιοεπικοινωνιών του 2015 που επιβεβαιώνουν τη χρήση της ζώνης κάτω των 700 MHz για την DTT τουλάχιστον έως το 2030.
- (29) Η στρατηγική προσδιόρισε τις προκλήσεις που θα αντιμετώπιζε η πλατφόρμα DTT, και ιδίως τον κίνδυνο εξαφάνισης ή σημαντικής μείωσης ως αποτέλεσμα της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz εάν δεν λαμβάνονταν περαιτέρω μέτρα. Η DTT ήταν η μόνη πλατφόρμα που προσέφερε υπηρεσίες τηλεόρασης ελεύθερης λήψης στην Τσεχία, καλύπτοντας πάνω από το 60 % των νοικοκυριών. Υπήρξε σαφής συναίνεση μεταξύ των συμφεροντούχων της πλατφόρμας DTT (τηλεοπτικοί φορείς και φορείς εκμετάλλευσης δικτύων DTT) σχετικά με την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz μέσω μιας κρατικά ελεγχόμενης μετάβασης στο DVB-T2/HEVC, η οποία θα καθιστούσε δυνατή την αποδοτικότερη χρήση του ραδιοφάσματος. Η μετάβαση στο DVB-T2/HEVC έπρεπε να πραγματοποιηθεί πριν από την αποδέσμευση του φάσματος των 700 MHz, ιδίως για να διατηρηθεί η τηλεόραση ελεύθερης λήψης στην Τσεχία, ειδάλλως υπήρχε κίνδυνος δραστηκής μείωσης της διαθεσιμότητας DTT για τον πληθυσμό. Η μετάβαση αντιπροσωπεύει την υποχρεωτική ταχύτερη μετάβαση σε σύγκριση με τον κανονικό κύκλο αντικατάστασης των τηλεοράσεων για τους πολίτες. Η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της πλατφόρμας DTT περιλάμβανε μια συνεχή διαδικασία βελτίωσης της ποιότητας τόσο του ήχου όσο και της εικόνας. Την εποχή εκείνη, δεν υπήρχε χωρητικότητα για εκπομπές υψηλής ευκρίνειας ή εξαιρετικά υψηλής ευκρίνειας στα υφιστάμενα δίκτυα. Προκειμένου να καλυφθεί η ανάγκη για μεγαλύτερη χωρητικότητα και να αντιμετωπιστεί η σημαντική απώλεια ραδιοφάσματος για την DTT, σύμφωνα με τη στρατηγική κρίθηκε αναγκαία η χρήση του DVB-T2/HEVC από τα μελλοντικά δίκτυα.
- (30) Στη στρατηγική προσδιορίστηκαν οι ακόλουθοι στόχοι της διαδικασίας για την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz από την DTT: i) διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης στην αγορά τηλεοπτικής εκπομπής ως αποτέλεσμα της μετάβασης, καθώς και ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων στην αγορά προκειμένου να αποφευχθεί η εξαφάνιση της πλατφόρμας DTT· ii) διασφάλιση της ανάπτυξης της πλατφόρμας DTT, της μακροπρόθεσμης διατήρησης της ζώνης κάτω των 700 MHz και της αποτελεσματικής χρήσης του διαθέσιμου ραδιοφάσματος μέσω τεχνολογιών μετάδοσης αποδοτικών ως προς το ραδιοφάσμα (δηλαδή πρότυπο μετάδοσης DVB-T2) και βελτίωση της ποιότητας εικόνας και ήχου· iii) μια κοινωνικά αποδεκτή διαδικασία μετάβασης στην οποία θα συνυπολογιζόταν το ενδεχόμενο αντικατάστασης του εξοπλισμού λήψης των νοικοκυριών· iv) διασφάλιση της ύπαρξης έξι εθνικών δικτύων DVB-T2 μετά την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz ⁽³⁴⁾, η οποία απαιτούσε τη χρήση μεγάλων δικτύων ενιαίας συχνότητας (στο εξής: SFN) ⁽³⁵⁾.
- (31) Η στρατηγική του 2016 προέβλεπε την έκδοση νομοθετικών πράξεων για τη θέσπιση της διαδικασίας απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz από τις υπηρεσίες DTT και την εξασφάλιση οικονομικής στήριξης για την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης για τη μετάβαση στο πρότυπο μετάδοσης DVB-T2 και για την παράλληλη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση. Προβλέφθηκε τροποποίηση του ECA που θα καθιστούσε δυνατή την επιστροφή των δαπανών που συνδέονται άμεσα με την ολοκλήρωση της μετάβασης στο DVB-T2.

⁽³⁴⁾ Η Τσεχία ανέμενε να είναι σε θέση να υλοποιήσει τουλάχιστον έξι δίκτυα DTT βάσει του σχεδίου δράσης της Γενεύης (σχέδιο GE06). Η Περιφερειακή Διάσκεψη Ραδιοεπικοινωνιών του 2006 (στο εξής: GE06) ήταν μια διάσκεψη της ITU που επικεντρώθηκε στην DTT, καθορίζοντας σχέδια συχνότητας και όρους χρήσης στην Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική. Οι χώρες άρχισαν να εφαρμόζουν τη διαδικασία της GE06 από τις 17 Ιουνίου 2006. Το σχέδιο της GE06 χρησιμοποιούσε συνήθως 6-8 συχνότητες ανά επίπεδο σε ολόκληρη την Ευρώπη.

⁽³⁵⁾ Το δίκτυο ενιαίας συχνότητας (SFN) είναι ένα ραδιοτηλεοπτικό δίκτυο στο οποίο πολλοί πομποί καλύπτουν μια περιοχή χρησιμοποιώντας το ίδιο κανάλι συχνότητας. Χωρίς αυτό το τεχνικό χαρακτηριστικό, κάθε πομπός θα έπρεπε να χρησιμοποιεί διαφορετικό κανάλι συχνότητας από άλλους κοντινούς πομπούς προκειμένου να αποφευχθούν οι παρεμβολές. Επομένως, η χρήση ενός SFN καθιστά δυνατή την κάλυψη μεγαλύτερης περιοχής από αρκετούς πομπούς που χρησιμοποιούν μόνο μία συχνότητα και όχι πολλές.

- (32) Η στρατηγική του 2016 προέβλεπε τη δημιουργία μεταβατικών δικτύων DVB-T2 και μια περίοδο ταυτόχρονης μετάδοσης (δηλαδή παράλληλης μετάδοσης εκπομπών) των υφιστάμενων δικτύων DVB-T και των μεταβατικών δικτύων. Ο τομέας της επίγειας τηλεόρασης και οι κρατικές αρχές συμφώνησαν ως προς την ανάγκη έναρξης μιας ελεγχόμενης διαδικασίας μετάβασης στο DVB-T2 με τρία μεταβατικά δίκτυα. Τέσσερα τελικά δίκτυα DVB-T2 (21, 22, 23 και 24) θα αντικαθιστούσαν τα τέσσερα δίκτυα DVB-T (1, 2, 3 και 4) που υπήρχαν τότε. Τα δίκτυα 21, 22 και 23 είναι εθνικά δίκτυα που θα χρησιμοποιούσαν τις ίδιες υφιστάμενες θέσεις πομπών με τα δίκτυα 1, 2 και 3. Το δίκτυο 24 θα μετασχηματιζόταν ώστε να καταστεί δυνατή η περιφερειακή ραδιοτηλεοπτική μετάδοση με βάση τη συμβατότητα με το δίκτυο 4. Θα χρησιμοποιούνταν τρία μεταβατικά δίκτυα Α (εθνικής εμβέλειας), Β (εθνικής εμβέλειας) και R⁽³⁶⁾ (με περιφερειακή ραδιοτηλεοπτική μετάδοση). Το μεταβατικό δίκτυο Α επιδίωκε τη μέγιστη συμβατότητα με το δίκτυο 1 και το τελικό δίκτυο 21· το μεταβατικό δίκτυο Β συνδέθηκε με τα δίκτυα 2 και 3 και τα τελικά δίκτυα 22 και 23. Το δίκτυο R θα εκτεινόταν σε περιφέρειες και θα συνδεόταν με το υφιστάμενο δίκτυο 4 και το τελικό δίκτυο 24. Τα μεταβατικά δίκτυα έπρεπε να σχεδιαστούν κατά τρόπο ώστε να καταστεί δυνατός, στο μέτρο του εφικτού, ο μεταγενέστερος μετασχηματισμός τους στα τελικά δίκτυα. Τα δίκτυα DVB-T2 έπρεπε να έχουν κατάλληλη κάλυψη σήματος⁽³⁷⁾. Στο μέλλον, θα δημιουργούνταν δύο επιπλέον τελικά δίκτυα 25 και 26.
- (33) Η ταυτόχρονη μετάδοση ήταν αναγκαία, μεταξύ άλλων, για να τονωθεί η αγορά κατάλληλων εγκαταστάσεων λήψης από τα νοικοκυριά. Εφόσον ευοδωνόταν ο διεθνής συντονισμός, η εγκατάσταση επρόκειτο να αρχίσει το 2016 και οι πομποί DVB-T επρόκειτο να καταργηθούν στις αρχές του 2021. Η στρατηγική προέβλεπε την περίοδο 2016-2021 για την ταυτόχρονη μετάδοση, υποθέτοντας τουλάχιστον 3 έτη ταυτόχρονης μετάδοσης σε εθνικό επίπεδο, ως παρότρυνση για τα νοικοκυριά να προμηθευτούν συμβατούς νέους τηλεοπτικούς δέκτες ή μετατροπείς-αποκωδικοποιητές⁽³⁸⁾. Η στήριξη προς τα νοικοκυριά έπρεπε να περιλαμβάνει την πιστοποίηση συμβατού εξοπλισμού.
- (34) Στο πλαίσιο της στρατηγικής αναγνωρίστηκε η ανάγκη αποζημίωσης των φορέων εκμετάλλευσης DTT για τη μετάβαση σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, με συνεκτίμηση του φυσικού επενδυτικού κύκλου της DTT⁽³⁹⁾, των υφιστάμενων συμβατικών ρυθμίσεων με τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς που είχαν καθοριστεί ενόψει του χρονικού πλαισίου 2021-2024 και του επενδυτικού κόστους κατά την ελεγχόμενη μετάβαση⁽⁴⁰⁾.
- (35) Στη στρατηγική τονίζεται επίσης η ανάγκη αποζημίωσης των φορέων εκμετάλλευσης DTT για την πρόωρη απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz πριν από τη λήξη των σχετικών κατανομών ραδιοσυχνοτήτων. Σύμφωνα με τη στρατηγική του 2016, η πρόωρη απελευθέρωση δεν θα ήταν δυνατή χωρίς σαφή συμφωνία μεταξύ του κράτους, των φορέων εκμετάλλευσης DTT και των τηλεοπτικών φορέων που είχαν συνάψει έγκυρες συμβάσεις με τους φορείς εκμετάλλευσης DTT. Η αποζημίωση αφορά τους φορείς εκμετάλλευσης που επηρεάζονταν από την απελευθέρωση των 700 MHz, των οποίων οι κατανομές συχνοτήτων έληγαν μετά το 2020, προκειμένου να αποφευχθεί η επιδείνωση της θέσης τους, διαφορετικά οι εν λόγω φορείς εκμετάλλευσης μπορεί να κινούσαν διαδικασίες για την προστασία των επενδύσεων κατά της Τσεχίας⁽⁴¹⁾. Χωρίς την αναγκαστική μετάβαση, η φυσική μετάβαση στο DVB-T2 θα είχε πιθανώς διαρκέσει πολύ περισσότερο, περίπου έως την περίοδο 2024-2025.
- (36) Στη στρατηγική του 2016 το συνολικό ποσό της αποζημίωσης για τους φορείς εκμετάλλευσης DTT σε σχέση με τη μετάβαση εκτιμήθηκε σε 441-627 εκατ. CZK (περίπου 17-25 εκατ. EUR)⁽⁴²⁾, εκ των οποίων 298-416 εκατ. CZK (περίπου 11,6-16,3 εκατ. EUR) αντιστοιχούσαν στην ταυτόχρονη μετάδοση (δηλαδή στη λειτουργία των μεταβατικών δικτύων).

⁽³⁶⁾ Το μεταβατικό δίκτυο R καθορίστηκε στον βαθμό που το επέτρεπε ο διεθνής συντονισμός.

⁽³⁷⁾ Τουλάχιστον το 95 % του πληθυσμού ή τουλάχιστον η τρέχουσα κάλυψη του δικτύου DVB-T (99 % κάλυψη για τη δημόσια τηλεόραση).

⁽³⁸⁾ Ο χρόνος που χρειάζονταν οι καταναλωτές για να αντικαταστήσουν τον εξοπλισμό τους εκτιμήθηκε σε 4-5 έτη (το ήμισυ του κανονικού κύκλου 8-10 ετών για την αντικατάσταση της τηλεόρασης). Η διαθεσιμότητα του καταναλωτικού εξοπλισμού θα διευκολυνόταν από την παράλληλη διαδικασία στη γειτονική Γερμανία.

⁽³⁹⁾ Οι προηγούμενες σημαντικές επενδύσεις στην πλατφόρμα επίγειας τηλεόρασης ανάγονται στο 2012 στο πλαίσιο της μετάβασης από το αναλογικό στο ψηφιακό σήμα. Τα υφιστάμενα δίκτυα DVB-T κατασκευάστηκαν από το 2008 έως το 2012 και άρα βρίσκονταν στην αρχή του επενδυτικού κύκλου. Ο φυσικός επενδυτικός κύκλος για τις ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις προβλεπόταν περίπου για το διάστημα 2024-2025.

⁽⁴⁰⁾ Η πείρα από τη μετάβαση από την αναλογική στην ψηφιακή ραδιοτηλεοπτική μετάδοση έδειξε ότι η απλή εφαρμογή της μετάβασης στο DVB-T2 ήταν πιθανό να μειώσει το μερίδιο αγοράς της επηρεαζόμενης πλατφόρμας DTT, ευνοώντας άλλες πλατφόρμες (δορυφορική, καλωδιακή και IPTV).

⁽⁴¹⁾ Βλ. αιτιολογική σκέψη 1.3 της στρατηγικής 2016, εισαγωγικό τμήμα.

⁽⁴²⁾ Προκειμένου να παρουσιάσει τα αριθμητικά στοιχεία σε ευρώ, η παρούσα απόφαση θα βασίσει τους υπολογισμούς της στη συναλλαγματική ισοτιμία που χρησιμοποιήθηκε στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, δηλαδή 1 EUR = 25,634 CZK στις 3 Μαρτίου 2022, όπως δημοσιεύθηκε από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Η συναλλαγματική ισοτιμία μετά την κοινοποίηση (16 Ιουλίου 2021) παρέμεινε εντός του εύρους 23,271-25,866.

- (37) Η στρατηγική του 2016 προέβλεπε επίσης τη διαδικασία αποζημίωσης με τη χρήση του λογαριασμού ραδιοεπικοινωνιών. Οι αιτήσεις αποζημίωσης θα πρέπει να υποβάλλονται από τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων το αργότερο εντός έξι μηνών από την ημερομηνία πραγματοποίησης των δαπανών ή εντός τριών μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της τότε μελλοντικής ψηφιακής τροποποίησης. Ο Τσεχικός Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών (στο εξής: CTO) ήταν υπεύθυνος για τον έλεγχο των αιτήσεων.

2.3.1.2. Το ECA

- (38) Το «ECA» είναι το κύριο κανονιστικό κείμενο για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και την πολιτική ραδιοφάσματος στην Τσεχία. Πριν από τη στρατηγική του 2016, το ECA είχε ήδη επιτρέψει στον CTO να αλλάξει τις άδειες χρήσης ραδιοσυχνοτήτων όταν αυτό ήταν αναγκαίο για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που σχετίζονται με τη συμμετοχή της Τσεχίας στην Ένωση. Οι αλλαγές αυτές μπορεί να συνεπάγονται αποζημίωση για το κόστος με το οποίο επιβαρύνονται οι κάτοχοι αδειών.
- (39) Ειδικότερα, το άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχείο β) του ECA προέβλεπε ότι ο CTO μπορεί να αποφασίσει να αλλάξει [ή ακόμη και να ανακαλέσει βάσει της παραγράφου 4 στοιχείο γ)] την άδεια χρήσης ραδιοσυχνοτήτων, εάν αυτό είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη συμμετοχή της Τσεχικής Δημοκρατίας στην Ένωση, στο NATO ή σε διεθνείς οργανισμούς⁽⁴³⁾. Ο CTO όφειλε να αποζημιώσει τον κάτοχο της άδειας για τυχόν δαπάνες που πραγματοποίησε αποδοτικά και κατάλληλα, μέσω του λογαριασμού ραδιοεπικοινωνιών σύμφωνα με το άρθρο 27.
- (40) Το άρθρο 27 του ECA προβλέπει τον λογαριασμό ραδιοεπικοινωνιών και αποζημιώσεις για αλλαγές των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος:
- 1) Η παράγραφος 1 αναφέρει ότι ο λογαριασμός ραδιοεπικοινωνιών, τον οποίο διαχειρίζεται ο CTO, πρέπει να χρησιμοποιείται για τους σκοπούς της αποζημίωσης των κατόχων άδειας χρήσης ραδιοσυχνοτήτων για δαπάνες που πραγματοποιούνται αποδοτικά και κατάλληλα, ή του Υπουργείου Άμυνας κατά τη χρήση ραδιοσυχνοτήτων για στρατιωτικούς σκοπούς ως αποτέλεσμα τυχόν αλλαγών στη χρήση του ραδιοφάσματος για λόγους που περιλαμβάνουν αυτούς που προσδιορίζονται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχείο β).
 - 2) Στην παράγραφο 5 περιγράφεται η διαδικασία για την αίτηση αποζημίωσης⁽⁴⁴⁾. Η αίτηση πρέπει να υποβάλλεται στον CTO, συνοδευόμενη από δικαιολογητικά έγγραφα. Ο CTO αξιολογεί το αίτημα, καθορίζοντας το τελικό ποσό της αποζημίωσης.

⁽⁴³⁾ Το άρθρο 19 του ECA, πριν από την ψηφιακή τροποποίηση, όριζε τα εξής: «Άρθρο 19. Τροποποίηση, παράταση, ανάκληση και λήξη της άδειας χρήσης ραδιοσυχνοτήτων. (1) Ο Οργανισμός μπορεί να αποφασίσει να τροποποιήσει την άδεια χρήσης ραδιοσυχνοτήτων: α) εάν είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διεθνείς συνθήκες που δεσμεύουν την Τσεχική Δημοκρατία, οι οποίες δημοσιεύθηκαν στη Συλλογή Νόμων ή στη Συλλογή Διεθνών Συνθηκών, ή β) εάν είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη συμμετοχή της Τσεχικής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στο NATO ή σε διεθνείς οργανισμούς, [...] Εκτός από την περίπτωση που προβλέπεται στο στοιχείο ε) ανωτέρω, ο Οργανισμός ενημερώνει τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα για την πρόθεσή του να προβεί στις εν λόγω αλλαγές και τους παρέχει προθεσμία ενός μηνός για να υποβάλουν τη γνώμη τους. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στους όρους α) έως δ), ο Οργανισμός μπορεί να μειώσει την προθεσμία αυτή, αλλά δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 7 ημέρες. Ο Οργανισμός αναφέρει τους λόγους για τους οποίους μειώνει την προθεσμία αυτή. (2) Στην περίπτωση της αλλαγής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) έως γ), ο Οργανισμός αποζημιώνει τον κάτοχο της άδειας ή το Υπουργείο Άμυνας για τυχόν δαπάνες που πραγματοποίησε αποδοτικά και κατάλληλα, μέσω του λογαριασμού ραδιοεπικοινωνιών σύμφωνα με το άρθρο 27 κατωτέρω. [...] (4) Ο Οργανισμός αποφασίζει να ανακαλέσει την άδεια χρήσης ραδιοσυχνοτήτων εάν: [...] γ) η ανάκληση αυτή είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από διεθνή συνθήκη δεσμευτική για την Τσεχική Δημοκρατία, η οποία έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή Νόμων ή στη Συλλογή Διεθνών Συνθηκών, ή από τη συμμετοχή της Τσεχικής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στο NATO ή σε διεθνείς οργανισμούς, ή όταν το απαιτεί η ασφάλεια του κράτους.»

⁽⁴⁴⁾ Άρθρο 27 παράγραφος 5 του ECA: «(5) ο κάτοχος άδειας χρήσης ραδιοσυχνοτήτων ή το Υπουργείο Άμυνας, ο οποίος ζητεί αποζημίωση για δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν αποδοτικά και κατάλληλα για τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ανωτέρω, υποβάλλει στον Οργανισμό ποσοτικό προσδιορισμό των εν λόγω δαπανών, ο οποίος τεκμηριώνεται με λογιστικά αρχεία. Ο Οργανισμός αξιολογεί τον υποβληθέντα ποσοτικό προσδιορισμό με βάση τα λογιστικά αρχεία, την τεχνική τεκμηρίωση και άλλα τέτοια βασικά έγγραφα. Μετά την αξιολόγηση, ο Οργανισμός επιβεβαιώνει το προτεινόμενο ποσό των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν αποδοτικά και κατάλληλα ή καθορίζει άλλο ποσό δαπανών που πραγματοποιήθηκαν αποδοτικά και κατάλληλα.»

- 3) Στην παράγραφο 6 περιγράφονται οι κατηγορίες δαπανών για τις οποίες μπορεί να ζητηθεί αποζημίωση, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για τεχνικές προσαρμογές, του αποσβεσθέντος κόστους παροπλισμένου εξοπλισμού, των δαπανών αποξήλωσης και παροπλισμού εξοπλισμού και των δαπανών για την εξασφάλιση των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που παρέχονται μέσω των υφιστάμενων ραδιοσυχνοτήτων με διαφορετικό τρόπο, για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για να διασφαλιστούν τα αναγκαία τεχνικά μέτρα για την υλοποίηση των αλλαγών στη χρήση των ραδιοσυχνοτήτων⁽⁴⁵⁾.

2.3.1.3. Η ψηφιακή τροποποίηση

- (41) Μέσω της ψηφιακής τροποποίησης θεσπίστηκαν νομοθετικές τροποποιήσεις του ECA, στο πλαίσιο των οποίων ανατέθηκε στην κυβέρνηση η κατάρτιση του τεχνικού προγράμματος μετάβασης για την επίγεια ψηφιακή τηλεόραση από DVB-T σε DVB-T2/HEVC με σκοπό την απόσυρση από τη ζώνη των 700 MHz, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας μεταβατικών δικτύων, και καθορίστηκε η αποζημίωση.
- (42) Το άρθρο II παράγραφος 2 της ψηφιακής τροποποίησης όριζε ότι το τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης θα προσδιόριζε τις προθεσμίες, τους όρους και τις διαδικασίες για την παροχή DTT στο πρότυπο DVB-T2, συμπεριλαμβανομένων του παροπλισμού και της κατάρτησης της DTT στο πρότυπο DVB-T.
- (43) Σύμφωνα με το άρθρο II παράγραφος 3 της ψηφιακής τροποποίησης, οι κάτοχοι κατανομών ραδιοσυχνοτήτων για τη μετάδοση ψηφιακών τηλεοπτικών εκπομπών εθνικής εμβέλειας στο DVB-T θα δημιουργήσουν μεταβατικά δίκτυα, για τα οποία ο CTO θα εκδώσει ειδικές άδειες χρήσης ραδιοσυχνοτήτων⁽⁴⁶⁾. Σύμφωνα με τη διάταξη, οι ειδικές άδειες για μεταβατικά δίκτυα που ενδέχεται να έχουν εκδοθεί πριν από την ψηφιακή τροποποίηση καλύπτονται επίσης από αυτήν, ωστόσο όχι νωρίτερα από τις 20 Ιουλίου 2016 (δηλαδή την ημερομηνία έγκρισης της στρατηγικής του 2016).
- (44) Σύμφωνα με το άρθρο II παράγραφος 6⁽⁴⁷⁾, οι κάτοχοι κατανομής ραδιοσυχνοτήτων για δίκτυα εθνικής εμβέλειας σύμφωνα με το πρότυπο DVB-T δικαιούνται επιστροφή των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν αποδοτικά και κατάλληλα κατά τη διαδικασία μετάβασης στο πρότυπο DVB-T2 για να διασφαλιστεί από τεχνική σκοπιά η υπηρεσία μετάδοσης επίγειων τηλεοπτικών εκπομπών με τη χρήση μεταβατικών δικτύων. Το άρθρο 27 παράγραφοι 5 και 6 του ECA εφαρμόστηκε για τους σκοπούς της αξιολόγησης της αίτησης επιστροφής δαπανών και σχετικής καταβολής από τον λογαριασμό ραδιοεπικοινωνιών.

⁽⁴⁵⁾ Άρθρο 27 παράγραφος 6 του ECA: «(6) Οι δαπάνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ανωτέρω περιλαμβάνουν: α) τις δαπάνες τεχνικών προσαρμογών του εξοπλισμού σε περίπτωση αλλαγών στις κατανομημένες ραδιοσυχνότητες ή αλλαγών στις τεχνικές παραμέτρους τους, β) το αποσβεσθέν κόστος του εξοπλισμού που χρησιμοποιείται για την τρέχουσα μέθοδο χρήσης ραδιοσυχνοτήτων και παροπλίζεται ως αποτέλεσμα αλλαγών στη χρήση ραδιοσυχνοτήτων, γ) τις δαπάνες αποξήλωσης και παροπλισμού του εξοπλισμού για την τρέχουσα μέθοδο χρήσης ραδιοσυχνοτήτων, δ) τις δαπάνες εγκατάστασης και θέσης σε λειτουργία εξοπλισμού για την αντικατάσταση του παροπλισμένου εξοπλισμού και ε) τις δαπάνες διασφάλισης των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που παρέχονται μέσω των υφιστάμενων ραδιοσυχνοτήτων με διαφορετικό τρόπο, για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για τη διασφάλιση των αναγκαίων τεχνικών μέτρων για την υλοποίηση των αλλαγών στη χρήση ραδιοσυχνοτήτων.»

⁽⁴⁶⁾ Άρθρο II παράγραφος 3 της ψηφιακής τροποποίησης: «Για την υλοποίηση της μετάβασης στο πρότυπο DVB-T2 και τη διασφάλιση της προσωρινής ταυτόχρονης μετάδοσης επίγειων ψηφιακών τηλεοπτικών εκπομπών σύμφωνα με το πρότυπο DVB-T και το πρότυπο DVB-T2, οι κάτοχοι κατανομών ραδιοσυχνοτήτων για τη μετάδοση εθνικών ψηφιακών τηλεοπτικών εκπομπών στο DVB-T δημιουργούν μεταβατικά δίκτυα. [...] Ο κάτοχος άδειας χρήσης ραδιοσυχνοτήτων για μεταβατικά δίκτυα θα χρησιμοποιεί τους σταθμούς των υφιστάμενων πομπών του προτύπου DVB-T με τεχνικές παραμέτρους που επιτρέπουν, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, το ίδιο πεδίο κάλυψης και τις ελάχιστες δυνατές αρνητικές επιπτώσεις για το κοινό κατά τη μετάβαση στο πρότυπο DVB-T2. Ο Τεχνικός Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών (στο εξής: Οργανισμός) χορηγεί ειδικές άδειες χρήσης ραδιοσυχνοτήτων για τη μετάδοση επίγειων ψηφιακών τηλεοπτικών εκπομπών με τη χρήση μεταβατικών δικτύων κατόπιν αιτήματος κατόχου κατανομής ραδιοσυχνοτήτων για τη μετάδοση επίγειων ψηφιακών τηλεοπτικών εκπομπών εθνικής εμβέλειας σύμφωνα με το πρότυπο DVB-T, ο οποίος εκμεταλλεύεται μεταβατικό δίκτυο, ώστε οι επίγειες ψηφιακές τηλεοπτικές εκπομπές να μπορούν να μεταδοθούν στους υφιστάμενους σταθμούς πομπών εθνικών δικτύων σύμφωνα με το πρότυπο DVB-T ενός κατόχου κατανομής ραδιοσυχνοτήτων για τη μετάδοση επίγειων ψηφιακών τηλεοπτικών εκπομπών εθνικής εμβέλειας σύμφωνα με το πρότυπο DVB-T. Οι ειδικές άδειες χρήσης ραδιοσυχνοτήτων για τη μετάδοση επίγειων ψηφιακών τηλεοπτικών εκπομπών μέσω μεταβατικών δικτύων, οι οποίες χορηγήθηκαν από τον Οργανισμό πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, αλλά όχι πριν από τις 20 Ιουλίου 2016, θεωρούνται ειδικές άδειες δύναμει του παρόντος νόμου.»

⁽⁴⁷⁾ Άρθρο II παράγραφος 6 της ψηφιακής τροποποίησης: «Ο κάτοχος της κατανομής ραδιοσυχνοτήτων για τα εθνικά δίκτυα DVB-T δικαιούται επιστροφή των δαπανών που πραγματοποιούνται αποδοτικά και κατάλληλα στο πλαίσιο της διαδικασίας μετάβασης στο πρότυπο DVB-T2 για την τεχνική παροχή υπηρεσιών μετάδοσης επίγειων τηλεοπτικών εκπομπών μέσω μεταβατικών δικτύων και των δαπανών που σχετίζονται με την αλλαγή της κατανομής σύμφωνα με το σημείο 5. Όσον αφορά την αξιολόγηση της αίτησης πληρωμής και την καταβολή πληρωμής από τον λογαριασμό ραδιοεπικοινωνιών, εφαρμόζεται το άρθρο 27 παράγραφοι 5 και 6 του νόμου αριθ. 127/2005 Συλλογή, όπως τροποποιήθηκε με την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου.»

- (45) Οι δαπάνες που παρατίθενται στο άρθρο 27 του ECA εκτιμήθηκαν βάσει εξωτερικής μελέτης του Μαΐου του 2017 (στο εξής: μελέτη ADL) ⁽⁴⁸⁾ που ανατέθηκε από την Τσεχία, με βάση τιμοκαταλόγους και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με την κατασκευή μεταβατικών και τελικών δικτύων όσον αφορά τις χρησιμοποιούμενες ραδιοσυχνότητες. Επίσης, η Τσεχία υπέβαλε επικαιροποιημένη έκδοση της μελέτης ADL της 2ας Αυγούστου 2019 (στο εξής: επικαιροποιημένη μελέτη ADL) ⁽⁴⁹⁾. Στο πλαίσιο της επικαιροποιημένης μελέτης ADL αναλύθηκαν διάφορα σενάρια προκειμένου να προσδιοριστεί η κατάλληλη αντίδραση στην ανεπάρκεια της αγοράς που προκλήθηκε από την αναγκαστική απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz. Τα σενάρια είναι i) η αναβάθμιση σε DVB-T2 με παράλληλη μετάδοση, ii) η αναβάθμιση σε DVB-T2 χωρίς παράλληλη μετάδοση και iii) η διατήρηση του DVB-T, έστω και αν υποτεθεί μείωση της κάλυψης ⁽⁵⁰⁾. Η μελέτη παρείχε ποιοτική και ποσοτική εκτίμηση του συνολικού κόστους των διαφορετικών σεναρίων για τους διάφορους συμφεροντούχους (δηλαδή τους φορείς εκμετάλλευσης DTT, τους τηλεοπτικούς φορείς, τα νοικοκυριά και το κράτος). Στην επικαιροποιημένη μελέτη ADL, θεωρήθηκε ότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT επηρεάστηκαν αρνητικά από την εξωτερική επίδραση της αναγκαστικής απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz, σε αντίθεση με τη μετάβαση από το αναλογικό στο ψηφιακό σήμα που επηρέασε όλες τις τεχνολογικές πλατφόρμες. Όσον αφορά τους φορείς εκμετάλλευσης DTT, η μελέτη έκανε διάκριση μεταξύ των δαπανών για τις οποίες υπήρχε νομική βάση αποζημίωσης ⁽⁵¹⁾ και άλλων δαπανών (κόστος κεφαλαίου που επενδύθηκε στα μεταβατικά δίκτυα και διαφυγόν κέρδος από συμβάσεις με ραδιοτηλεοπτικούς φορείς ⁽⁵²⁾) που θεωρήθηκε ότι θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο διαφοράς σε πιθανή διαιτητική διαδικασία λόγω πρόωρης ανάκλησης των κατανομών συχνοτήτων ελλείψει συμφωνίας με το κράτος. Όσον αφορά τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς, η μελέτη ποσοτικοποίησε το κόστος των τεχνικών προσαρμογών και το διαφυγόν κέρδος από τις διαφημίσεις. Όσον αφορά τα νοικοκυριά, η μελέτη ποσοτικοποίησε το κόστος αντικατάστασης των δεκτών. Τέλος, για το κράτος, η μελέτη ADL ποσοτικοποίησε το κόστος ενημέρωσης των πολιτών και διαχείρισης της μετάβασης. Συνολικά, από τη μελέτη διαπιστώθηκε ότι το σενάριο της αναβάθμισης σε DVB-T2 με παράλληλη μετάδοση ήταν προτιμότερο από το σενάριο χωρίς παράλληλη μετάδοση. Η αναβάθμιση σε DVB-T2 με παράλληλη μετάδοση απαιτούσε την καταβολή υψηλότερης αποζημίωσης στους φορείς εκμετάλλευσης DTT (στο πλαίσιο του ECA και της ψηφιακής τροποποίησης), ωστόσο συνεπαγόταν σημαντική μείωση των ποσών που θα μπορούσαν να διεκδικήσουν οι φορείς εκμετάλλευσης DTT στο πλαίσιο πιθανής διαιτησίας. Το κόστος για άλλους συμφεροντούχους (ραδιοτηλεοπτικούς φορείς, νοικοκυριά και το κράτος) θεωρήθηκε επίσης χαμηλότερο κατά τη χρήση παράλληλης μετάδοσης.
- (46) Το άρθρο II παράγραφος 8 ορίζει ότι οι δαπάνες πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί έως την ημερομηνία κατάργησης των δικτύων DVB-T. Οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος της ψηφιακής τροποποίησης, αλλά όχι νωρίτερα από τις 20 Ιουλίου 2016 (δηλαδή την ημερομηνία έγκρισης της στρατηγικής του 2016), είναι επιλέξιμες. Οι αιτήσεις επιστροφής δαπανών που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ψηφιακή τροποποίηση έπρεπε να υποβληθούν εντός 6 μηνών από την έναρξη ισχύος της ψηφιακής τροποποίησης.
- (47) Η ψηφιακή τροποποίηση προέβλεπε επίσης τη δυνατότητα παράτασης της διάρκειας των υφιστάμενων δικαιωμάτων χρήσης συχνοτήτων επίγειας τηλεόρασης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030 ⁽⁵³⁾. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η παράταση αυτή δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση (απόφαση στην υπόθεση SA.55805).

⁽⁴⁸⁾ *Study of digital terrestrial broadcasting market failure as a result of the forced release of the 700 MHz frequency band* [Μελέτη σχετικά με την ανεπάρκεια της αγοράς επίγειας ψηφιακής μετάδοσης ως αποτέλεσμα της αναγκαστικής απελευθέρωσης της ζώνης συχνοτήτων των 700 MHz], μελέτη που εκπονήθηκε για λογαριασμό του Υπουργείου Βιομηχανίας και Εμπορίου από την Arthur D. Little s.r.o., 15 Μαΐου 2017 (στο εξής: μελέτη ADL).

⁽⁴⁹⁾ Βλ. υποσημείωση 29.

⁽⁵⁰⁾ Οι τσεχικές αρχές εξέτασαν το ενδεχόμενο ενός σεναρίου υιοθέτησης του DVB-T2 με γνώμονα την αγορά κατά την προκαταρκτική αξιολόγηση των σεναρίων μετάβασης, αλλά το σενάριο της υιοθέτησης με γνώμονα την αγορά δεν περιλαμβανόταν στην τελική μελέτη, καθώς δεν μπορούσε να προσφέρει κατάλληλη λύση στην περίπτωση της Τσεχίας.

⁽⁵¹⁾ Η επικαιροποιημένη μελέτη ADL της 2ας Αυγούστου 2019 παρουσιάζει εκτίμηση του ποσοτικού προσδιορισμού του κόστους που θα απαιτούσε αποζημίωση των κατόχων εκχωρήσεων ραδιοφάσματος σύμφωνα με τη διαφορετική νομική βάση (βλ. τμήμα 4.5.1, πίνακας 4, «Κόστος των κατόχων κατανομών — νομοθετημένο», της μελέτης). Σύμφωνα με την εν λόγω μελέτη, το κόστος κατανέμεται μεταξύ του κόστους που αναλαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 6 στοιχεία α) έως δ) του ECA ως νομική βάση [τεχνικές προσαρμογές σε υφιστάμενες εγκαταστάσεις, υπολειπόμενες κεφαλαιουχικές δαπάνες και αποξήλωση] και του κόστους που έχει ως νομική βάση την ψηφιακή τροποποίηση (άρθρο 2 παράγραφος 6 για τα μεταβατικά δίκτυα και άρθρο 2 παράγραφος 7 για την εξάλειψη των παρεμβολών).

⁽⁵²⁾ Από την επικαιροποιημένη μελέτη ADL προέκυψε ότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT θα μπορούσαν να ζητήσουν, στο πλαίσιο πιθανής διαιτησίας και στο σενάριο αναβάθμισης σε DVB-T2 με παράλληλη μετάδοση, 138 εκατ. CZK (περίπου 5,4 εκατ. EUR) για το κόστος του κεφαλαίου που χρησιμοποιείται στα μεταβατικά δίκτυα και 1 044-1 309 εκατ. CZK (40,7-51 εκατ. EUR) για διαφυγόν κέρδος από συμβάσεις με ραδιοτηλεοπτικούς φορείς έως το 2030 (δηλαδή την εύλογη ημερομηνία, σύμφωνα με τη μελέτη, έως την οποία οι φορείς εκμετάλλευσης θα μπορούσαν να αναμένουν παράταση των κατανομών βάσει του άρθρου 20 παράγραφοι 4 και 5 του ECA).

⁽⁵³⁾ Ο CTO ανακοίνωσε την παράταση των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων της Digital Broadcasting (<https://www.ctu.cz/sdeleni-ovydani-rozhodnuti-o-zmene-pridelu-radiovyh-kmitoctu-pro-zajisteni-verejne-site-0>) και της Česká televize (<https://www.ctu.cz/sdeleni-ovydani-rozhodnuti-o-zmene-pridelu-radiovyh-kmitoctu-pro-zajisteni-verejne-site-1>) στις 30 Σεπτεμβρίου 2019, και της Czech Digital Group (<https://www.ctu.cz/sdeleni-ovydani-rozhodnuti-o-zmene-pridelu-radiovyh-kmitoctu-pro-zajisteni-verejne-site-2>) και της CRa (<https://www.ctu.cz/sdeleni-ovydani-rozhodnuti-o-zmene-pridelu-radiovyh-kmitoctu-pro-zajisteni-verejne-site-1>) στις 21 Νοεμβρίου 2019.

- (48) Η Τσεχία ανέφερε ότι το άρθρο 1 παράγραφος 2 της ψηφιακής τροποποίησης συνιστά ρήτρα αναστολής της εφαρμογής κατά την έννοια του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ ⁽⁵⁴⁾.

2.3.1.4. Το τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης

- (49) Το τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης καθόρισε τους λεπτομερείς τεχνικούς όρους για τη μετάβαση. Στο τμήμα 3 προσδιορίζονται τα 4 υφιστάμενα δίκτυα (1, 2, 3 και 4), τα 3 μεταβατικά δίκτυα (11, 12 και 13) και τα 4 τελικά δίκτυα (21, 22, 23 και 24). Το τμήμα 5 ορίζει ότι τα τελικά δίκτυα 21, 22, 23 και 24 θα αντικαταστήσουν τα υφιστάμενα δίκτυα 1, 2, 3 και 4, αντίστοιχα. Το μεταβατικό δίκτυο 11 προορίζεται για την ταυτόχρονη μετάδοση στο υφιστάμενο δίκτυο 1· το μεταβατικό δίκτυο 12 στα υφιστάμενα δίκτυα 2 και 3· το μεταβατικό δίκτυο 13 στο υφιστάμενο δίκτυο 4.
- (50) Οι λεπτομερείς όροι για κάθε πομπό (π.χ. οι ημερομηνίες κατάργησης ⁽⁵⁵⁾, οι περίοδοι ταυτόχρονης μετάδοσης, τα κανάλια συχνοτήτων που πρέπει να χρησιμοποιούνται κ.λπ.) προσδιορίστηκαν στα παραρτήματα 1 έως 4, για τα δίκτυα 1 έως 4, αντίστοιχα ⁽⁵⁶⁾:

	Αριθμός πομπών υψηλής ισχύος	Αριθμός πομπών χαμηλής ισχύος	Αριθμός χρησιμοποιούμενων συχνοτήτων DVB-T (*)	Αριθμός χρησιμοποιούμενων συχνοτήτων DVB-T2 (**)	Παράλληλη εκπομπή (***)		
					Έναρξη (ελάχ./μέγ.)	Λήξη (ελάχ./μέγ.)	Διάρκεια σε μήνες (ελάχ./μ.ό./μέγ.)
Δίκτυο 1	27	92	10	3	Μάρτ-18 Ιούν-18	Νοέ-19 Μάι-20	20 – 23 – 26
Δίκτυο 2	26	51	12	5	Μάρτ-17 ⁽¹⁾ Ιαν-19	Ιαν-20 Ιούν-20	13 – 31 – 39
Δίκτυο 3	24	3	11	5	Μάρτ-17 Ιαν-19	Ιαν-20 Ιούν-20	13 – 31 – 39
Δίκτυο 4	32	33	8	9	Αύγ-17 Ιούν-18	Ιαν-20 Μάι-20	19 – 24 – 29

Πηγή: Ανάλυση της Επιτροπής με βάση τα παραρτήματα 1-4 του τεχνικού προγράμματος μετάβασης.

(*) Αριθμός χρησιμοποιούμενων συχνοτήτων DVB-T (λαμβάνοντας υπόψη μόνο πομπούς υψηλής ισχύος).

(**) Αριθμός συχνοτήτων DVB-T2 που χρησιμοποιούνται κατά την παράλληλη μετάδοση (λαμβάνοντας υπόψη μόνο πομπούς υψηλής ισχύος).

(***) Ημερομηνίες έναρξης/λήξης και διάρκεια της παράλληλης μετάδοσης. Δεδομένου ότι οι ημερομηνίες είναι διαφορετικές για κάθε θέση πομπού, υπολογίζονται ελάχιστες/μέσες/μέγιστες τιμές για κάθε δίκτυο.

⁽¹⁾ Οι πρώτοι πομποί του δικτύου 2 (που διαχειρίζεται η CRa) άρχισαν να εκπέμπουν παράλληλα τον Μάρτιο του 2017, πριν από την έγκριση της ψηφιακής τροποποίησης (Ιούλιος 2017). Από τους 26 πομπούς υψηλής ισχύος του δικτύου 2, 12 πομποί ξεκίνησαν πριν από την ψηφιακή τροποποίηση, ενώ 14 ξεκίνησαν μεταγενέστερα.

- (51) Το τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης τροποποιήθηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 (υποσημείωση 33), με αναβολή της κατάργησης έως τις 31 Οκτωβρίου 2020.

⁽⁵⁴⁾ Σύμφωνα με την αγγλική έκδοση της ψηφιακής τροποποίησης που υπέβαλε η Τσεχία, η τροποποίηση προσθ  τεi στο άρθρο 27 του ECA την εξής πρόταση: «Όταν διεξάγεται ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία σχετικά με κρατική ενίσχυση για τον καθορισμό του ποσού ή την καταβολή πραγματικά και αποδοτικά πραγματοποιηθεισών δαπανών, η διαδικασία αυτή θεωρείται αίτηση προδικαστικής απόφασης».

⁽⁵⁵⁾ Υπό τον όρο ότι το δίκτυο DVB-T2 θα έχει επιτύχει τουλάχιστον την κάλυψη του υφιστάμενου δικτύου DVB-T, εκτός εάν υφίστανται φυσικά ή αιτιολογημένα τεχνικά εμπόδια.

⁽⁵⁶⁾ Το παράρτημα 1 καθορίζει τους όρους για τους πομπούς του υφιστάμενου δικτύου 1, του μεταβατικού δικτύου 11 και του τελικού δικτύου 21. Το παράρτημα 2 καθορίζει τους όρους για τους πομπούς του υφιστάμενου δικτύου 2, του μεταβατικού δικτύου 12 και του τελικού δικτύου 22. Το παράρτημα 3 καθορίζει τους όρους για τους πομπούς του υφιστάμενου δικτύου 3, του μεταβατικού δικτύου 12 και του τελικού δικτύου 23. Το παράρτημα 4 καθορίζει τους όρους για τους πομπούς του υφιστάμενου δικτύου 4, του μεταβατικού δικτύου 13 και του τελικού δικτύου 24. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι το υφιστάμενο, το μεταβατικό και το τελικό δίκτυο κατασκευάζονται με τη χρήση των ίδιων θέσεων πομπού.

- (52) Η Τσεχία εξήγησε ότι η πραγματική διαδικασία μετάβασης ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2017, όταν οι οικείοι φορείς εκμετάλλευσης DTT δημιούργησαν σταδιακά τα μεταβατικά δίκτυα που λειτουργούν σε προσωρινά διαθέσιμες συχνότητες. Τα υφιστάμενα δίκτυα DVB-T καταργήθηκαν σταδιακά από τον Νοέμβριο του 2019. Τα τελικά δίκτυα στηρίχθηκαν εν μέρει στα μεταβατικά δίκτυα. Σε μεγάλο βαθμό, τα μεταβατικά δίκτυα έχουν μεταδώσει το ίδιο περιεχόμενο με εκείνο που μεταδιδόταν στα υφιστάμενα δίκτυα, ενώ ορισμένα τηλεοπτικά προγράμματα μεταδόθηκαν σε υψηλή ευκρίνεια στα μεταβατικά δίκτυα. Η συνολική χωρητικότητα κάθε δικτύου που καλύπτεται από τη μετάβαση έχει αυξηθεί σημαντικά: για τα αρχικά δίκτυα 1, 2 και 4 ήταν 64,6 Mbit/s⁽⁵⁷⁾, ενώ για τα τρία μεταβατικά δίκτυα 11, 12 και 13 αυξήθηκε σε 99,6 Mbit/s και για τα τρία τελικά δίκτυα 21, 22 και 24 σε 103,6 Mbit/s.

2.3.2. Δικαιούχοι

- (53) Οι δικαιούχοι είναι οι τρεις φορείς εκμετάλλευσης DTT που υποχρεώθηκαν να δημιουργήσουν και να θέσουν σε λειτουργία μεταβατικά δίκτυα κατά τη διάρκεια της περιόδου ταυτόχρονης μετάδοσης για τη μετάβαση στο DVB-T2 στο πλαίσιο της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz. Οι εν λόγω φορείς εκμετάλλευσης κατείχαν δικαιώματα χρήσης συχνοτήτων για παράλληλη μετάδοση στη ζώνη των 700 MHz πέραν του 2020. Δικαιούχοι είναι η Česká televize (μεταβατικό δίκτυο 11), η CRa (μεταβατικό δίκτυο 12) και η DB (μεταβατικό δίκτυο 13).
- (54) Ο τέταρτος φορέας εκμετάλλευσης DTT που κατείχε δικαιώματα συχνοτήτων στη ζώνη των 470-790 MHz, η CDG (υφιστάμενο δίκτυο 3), δεν ήταν υποχρεωμένος να δημιουργήσει μεταβατικό δίκτυο και συνεπώς δεν είχε δικαίωμα να λάβει αποζημίωση. Το περιεχόμενο του δικτύου 3 μεταδόθηκε μέσω του μεταβατικού δικτύου 12, το οποίο διαχειρίζεται η CRa, κατά τη διάρκεια της μετάβασης. Η CDG ανήκει στον όμιλο εταιρειών CRa.

2.3.3. Μορφή, προϋπολογισμός και διάρκεια της ενίσχυσης

- (55) Η ενίσχυση θα δοθεί υπό τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων.
- (56) Ο λογαριασμός ραδιοεπικοινωνιών τον οποίο διαχειρίζεται ο CTO θα χρηματοδοτήσει το μέτρο. Ο CTO είναι η εθνική ρυθμιστική αρχή για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Ο λογαριασμός ραδιοεπικοινωνιών (βλ. αιτιολογική σκέψη 40) χρηματοδοτείται από τα τέλη που καταβάλλουν οι κάτοχοι δικαιωμάτων χρήσης συχνοτήτων. Το ύψος των τελών καθορίζεται από την κυβέρνηση με κανονισμό. Ο CTO, ως διαχειριστής του λογαριασμού ραδιοεπικοινωνιών, επιστρέφει τις επιλέξιμες δαπάνες στους δικαιούχους.
- (57) Το μέτρο καλύπτει τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο από την 1η Μαρτίου 2017 έως τις 18 Μαρτίου 2020 και από την 1η Ιουλίου 2020 έως τις 31 Οκτωβρίου 2020. Οι δαπάνες πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία κατάργησης των δικτύων DVB-T.
- (58) Οι δικαιούχοι πρέπει να υποβάλουν το αίτημά τους για αποζημίωση εντός 6 μηνών από την έναρξη ισχύος της ψηφιακής τροποποίησης (αιτιολογική σκέψη 46). Κατ' εφαρμογή του άρθρου 27 του ECA, ο CTO είναι αρμόδιος για την εξέταση των αιτήσεων ενίσχυσης στο πλαίσιο του μέτρου. Ο CTO είναι υπεύθυνος για την αξιολόγηση της ακρίβειας των πραγματοποιηθεισών δαπανών.
- (59) Οι τρεις δικαιούχοι έχουν υποβάλει τις αιτήσεις τους και ο CTO έχει ολοκληρώσει τον έλεγχο του. Ο τελικός προϋπολογισμός της ενίσχυσης μετά τον έλεγχο του CTO είναι 473 391 429 CZK (περίπου 18 εκατ. EUR) που αντιστοιχούν σε [0-500 000 000] CZK (*) (περίπου [0-20] εκατ. EUR) για την Česká televize, [0-250 000 000] CZK (περίπου [0-10] εκατ. EUR) για την CRa και [0-250 000 000] CZK (περίπου [0-10] εκατ. EUR) για την DB.
- (60) Η Τσεχία δεσμεύτηκε να καταβάλει την ενίσχυση μόνο μετά την κοινοποίηση απόφασης της Επιτροπής για την έγκριση του κοινοποιηθέντος μέτρου.

⁽⁵⁷⁾ Η χρησιμοποιούμενη χωρητικότητα ανήλθε σε 61,6 Mbit/s.

(*) Εμπιστευτικές πληροφορίες.

2.3.4. Επιλέξιμες δαπάνες

- (61) Το κοινοποιηθέν μέτρο αποσκοπεί στην αποζημίωση για τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για τη λειτουργία των μεταβατικών δικτύων κατά τη διάρκεια της φάσης ταυτόχρονης μετάδοσης από την 1η Μαρτίου 2017 έως τις 18 Μαρτίου 2020 και από την 1η Ιουλίου 2020 έως τις 31 Οκτωβρίου 2020 ⁽⁵⁸⁾. Το μέτρο δεν καλύπτει τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, όπως τροποποιήθηκε (δηλαδή στις 31 Οκτωβρίου 2020).
- (62) Επιλέξιμες δαπάνες, κατά τη σχετική περίοδο, είναι οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο λειτουργίας των μεταβατικών δικτύων κατά τη διάρκεια της περιόδου ταυτόχρονης μετάδοσης για κάθε πομπό: i) κεφαλαιουχικές δαπάνες μέσω του κόστους απόσβεσης που σχετίζεται με τον νέο εξοπλισμό για τους σκοπούς της κατασκευής και της λειτουργίας των μεταβατικών δικτύων, και ii) άμεσες πρόσθετες λειτουργικές δαπάνες των τριών μεταβατικών δικτύων ⁽⁵⁹⁾:
- 1) Όσον αφορά τις επιλέξιμες κεφαλαιουχικές δαπάνες, οι δαπάνες για τα ακόλουθα στοιχεία είναι επιλέξιμες: α) πομπούς, μετατροπείς, τροφοδοτικά ισχύος κεραιών, συναφή εγκατάσταση και υλικά εγκατάστασης· β) πολυπλέκτες, δίκτυα διανομής δεδομένων, συναφή εγκατάσταση και υλικά εγκατάστασης· γ) κεφαλή (συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που σχετίζονται με το HEVC)· δ) το σύστημα ψύξης και την εγκατάστασή του· ε) εξοπλισμό μέτρησης· στ) δέκτες GPS, τροφοδοτικό αδιάλειπτης παροχής ⁽⁶⁰⁾.
 - 2) Όσον αφορά τις επιλέξιμες λειτουργικές δαπάνες, τα ακόλουθα στοιχεία κόστους είναι επιλέξιμα: α) ηλεκτρική ενέργεια· β) μισθοί και ημερομίσθια για τη συντήρηση και/ή τις επισκευές του εξοπλισμού· και γ) οδοί μετάδοσης (σε περίπτωση ενοικίασης), αδιάλειπτη παροχή ηλεκτρικής ενέργειας (σε περίπτωση ενοικίασης), προσαρμογή των ηλεκτρολογικών συνδέσεων από τον ιδιοκτήτη του κτιρίου.
- (63) Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες αντιστοιχούν στην απόσβεση των περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου. Η Τσεχία εξήγησε ότι η απόσβεση αντικατοπτρίζει την οικονομική ωφέλιμη ζωή των περιουσιακών στοιχείων. Η Τσεχία ανέφερε ότι, σύμφωνα με τα λογιστικά αρχεία των φορέων εκμετάλλευσης ⁽⁶¹⁾, η διάρκεια ζωής και άρα η διάρκεια της απόσβεσης κυμαίνονται μεταξύ 3 και 10 ετών, ανάλογα με το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ⁽⁶²⁾.
- (64) Η Τσεχία εξήγησε ότι οι επενδύσεις που καλύπτονται από το κοινοποιηθέν μέτρο για τους σκοπούς της κατασκευής και της λειτουργίας μεταβατικών δικτύων θα επαναχρησιμοποιούνταν εν μέρει για τα τελικά δίκτυα ⁽⁶³⁾.
- (65) Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 10, το κοινοποιηθέν μέτρο δεν καλύπτει ούτε τις δαπάνες για την προσαρμογή του σχετικού με τις συχνότητες εξοπλισμού (που καλύπτονται από την απόφαση στην υπόθεση SA.55742) ούτε τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 19ης Μαρτίου και 30ής Ιουνίου 2020, ή τις έκτακτες δαπάνες που σχετίζονται με την αναβολή της καταληκτικής ημερομηνίας κατάργησης και πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 1ης Ιουλίου και 31ης Οκτωβρίου 2020 (που καλύπτονται από την απόφαση στην υπόθεση SA.60062).

⁽⁵⁸⁾ Κανένας μεμονωμένος πομπός δεν πραγματοποίησε ταυτόχρονη μετάδοση καθ' όλη την περίοδο από την 1η Μαρτίου 2017 έως τις 18 Μαρτίου 2020 και από την 1η Ιουλίου 2020 έως τις 31 Οκτωβρίου 2020. Η διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης για κάθε πομπό DTT εξαρτάται από την πραγματική διάρκεια της φάσης της ταυτόχρονης μετάδοσης για κάθε πομπό, όπως καθορίζεται στο τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης.

⁽⁵⁹⁾ Η CRa έχει επιλέξιμες κεφαλαιουχικές και λειτουργικές δαπάνες που ανέρχονται αντίστοιχα σε [...] CZK ([50-100] %) και [...] CZK ([0-50] %), επί του συνόλου των [0-250 000 000] CZK. Η DB έχει επιλέξιμες κεφαλαιουχικές και λειτουργικές δαπάνες που ανέρχονται αντίστοιχα σε [...] CZK ([30-80] %) και [...] CZK ([20-70] %), επί του συνόλου των [0-250 000 000] CZK. Οι επιλέξιμες δαπάνες που αντιστοιχούν στην Česká televize βασίζονται σε τιμολόγια που εξοφλούνται στην εταιρεία που αναθέτει εξωτερικά το δίκτυό της και συνεπώς δεν διαχωρίζονται σε κεφαλαιουχικές και λειτουργικές δαπάνες.

⁽⁶⁰⁾ Το τροφοδοτικό αδιάλειπτης παροχής (UPS) αντιστοιχεί σε εφεδρικό τροφοδοτικό ισχύος βασισμένο σε συστήματα συσσωρευτών. Πρόκειται για ηλεκτρική συσκευή που παρέχει ηλεκτρική ενέργεια έκτακτης ανάγκης σε περίπτωση βλάβης της πηγής ηλεκτρικής ενέργειας εισόδου ή του ηλεκτρικού δικτύου.

⁽⁶¹⁾ Η Τσεχία ανέφερε ότι η διάρκεια ζωής στα λογιστικά αρχεία θα πρέπει να αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα, σύμφωνα με το τσεχικό δίκαιο (νόμος αριθ. 563/1991 Συλλογή περί λογιστικής).

⁽⁶²⁾ Η εν λόγω διάρκεια είναι η ακόλουθη: Πομποί: [κάτω από 10] έτη. Μετατροπείς: [κάτω από 10] έτη. Τροφοδοτικά ισχύος κεραιάς: [κάτω από 10] έτη. Πολυπλέκτες: [κάτω από 10] έτη, ανάλογα με το στοιχείο. Κεφαλή: [κάτω από 10] έτη για κωδικοποιητές και πλαίσια στερέωσης· [κάτω από 10] έτη για διακόπτες και εξυπηρετητές. Εξοπλισμός ψύξης: [5-15] έτη. Εξοπλισμός μέτρησης: [κάτω από 10] έτη. Δέκτες GPS: [κάτω από 10] έτη. UPS: [5-15] έτη.

⁽⁶³⁾ Μέρους του εξοπλισμού επρόκειτο να απορροφηθεί στο σύνολό του στα τελικά δίκτυα. Αυτό αφορά κυρίως πομπούς και εξοπλισμό μέτρησης. Κάποια στοιχεία του εξοπλισμού, όπως οι συνδυαστές, θα επαναχρησιμοποιούνταν στα τελικά δίκτυα μόνο σε περιορισμένο βαθμό. Θα χρησιμοποιούνταν για την απλούστευση της υλικοτεχνικής υποστήριξης και την οργάνωση του επανασυντονισμού των τελικών δικτύων. Μέρους του εξοπλισμού θα παρέμενε εγκατεστημένο, ακόμη και αν, καταρχήν, δεν ήταν αναγκαίο εφόσον δεν είχε μεσολαβήσει μεταβατική περίοδος. Αφορά τα συστήματα κεραιών εκπομπής, τις συνδέσεις ψύξης και ισχύος. Ορισμένα στοιχεία εξοπλισμού, όπως οι δέκτες GPS, θα παρέμεναν αχρησιμοποίητα. Αυτό εξηγείται από το γεγονός ότι οι τοπολογίες των SFN στη διαμόρφωση των μεταβατικών και των τελικών δικτύων είναι διαφορετικές (δεν χρειάζονται τον ίδιο αριθμό δεκτών).

- (66) Σύμφωνα με την Τσεχία, η ενίσχυση αντιπροσώπευε περίπου το 47 % των συνολικών επενδυτικών και λειτουργικών δαπανών για τη δημιουργία των τριών μεταβατικών δικτύων ⁽⁶⁴⁾. Η Τσεχία εκτίμησε προκαταρκτικά ότι το συνολικό επενδυτικό κόστος θα ανερχόταν σε 1 007 476 444 CZK (περίπου 39 εκατ. EUR) ⁽⁶⁵⁾.

2.3.5. Σώρευση

- (67) Η Τσεχία επιβεβαίωσε ότι η ενίσχυση στο πλαίσιο του κοινοποιηθέντος μέτρου δεν μπορεί να σωρευθεί με κανένα άλλο μέτρο που χρηματοδοτεί τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.
- (68) Η Τσεχία επιβεβαίωσε ότι οι δικαιούχοι της ενίσχυσης δεν θα είναι σε θέση να υποβάλουν αίτηση απόσβεσης για φορολογικούς σκοπούς των περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται σε αποζημίωση στο πλαίσιο του μέτρου.

2.3.6. Διαφάνεια

- (69) Οι τσεχικές αρχές δεσμεύτηκαν να δημοσιεύσουν το κείμενο του μέτρου, καθώς και τις πληροφορίες σχετικά με τους δικαιούχους κάθε ενίσχυσης που υπερβαίνει το ποσό των 500 000 EUR.

2.4. Οι καταγγελίες

- (70) Το 2016 και το 2018 η Επιτροπή καταχώρισε δύο καταγγελίες από δύο οντότητες, την ČASO και την Telly, οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης σε δορυφορικές και διαδικτυακές πλατφόρμες ή εκπροσωπούν τέτοιους παρόχους (βλ. αιτιολογική σκέψη 1).
- (71) Στην αρχική καταγγελία της, η ČASO ενημέρωσε την Επιτροπή σχετικά με εικαζόμενα παράνομα και ασυμβίβαστα μέτρα ενίσχυσης με τη μορφή στήριξης για την αναβάθμιση των υφιστάμενων πλατφορμών μετάδοσης DVB-T στο πρότυπο DVB-T2, τα οποία περιλάμβαναν διάφορα μέτρα που απορρέουν από τη στρατηγική του 2016. Σ' αυτά περιλαμβάνονται το κοινοποιηθέν μέτρο, καθώς και άλλες πτυχές, όπως η εκστρατεία ενημέρωσης, οι υπηρεσίες διαχείρισης έργων κ.λπ. Η ČASO έκρινε ότι η κρατική στήριξη θα παρείχε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στους φορείς εκμετάλλευσης υποδομών DTT (CRa και DB) και ενδεχομένως έμμεσο πλεονέκτημα στους φορείς εκμετάλλευσης τηλεόρασης (ραδιοτηλεοπτικοί φορείς) που χρησιμοποιούν την πλατφόρμα DTT.
- (72) Η Telly κατήγγειλε επίσης διάφορα μέτρα ενίσχυσης που απορρέουν ιδίως από την ψηφιακή τροποποίηση. Η καταγγελία περιλάμβανε το κοινοποιηθέν μέτρο.
- (73) Οι καταγγέλλουσες θεώρησαν ότι το μέτρο θα παρείχε μεροληπτικό και αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στους φορείς εκμετάλλευσης DTT, οι οποίοι θα λάμβαναν κρατική στήριξη για την αναβάθμιση των πλατφορμών/δικτύων τους, ενώ οι καταγγέλλουσες, ως ανταγωνιστές, έπρεπε να πληρώσουν οι ίδιες για τεχνολογικές αναβαθμίσεις και τη σχετική ταυτόχρονη/παράλληλη μετάδοση ⁽⁶⁶⁾ και κατά συνέπεια επλήρυσαν επίσης από τη διάβρωση της πελατειακής βάσης τους. Υποστήριξαν ότι, ενώ το μέτρο υποτίθεται ότι αποσκοπεί στη στήριξη των μεταβατικών δικτύων, στην πραγματικότητα χρηματοδοτεί την ανάπτυξη και τη λειτουργία των τελικών δικτύων DVB-T2. Υποστήριξαν ότι το μέτρο ενέχει τον κίνδυνο ενίσχυσης της ανισορροπίας της αγοράς (δηλαδή υψηλή διείσδυση της DTT), σε αντίθεση με την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας.
- (74) Οι παρατηρήσεις των καταγγελλουσών που ελήφθησαν πριν από την απόφαση κίνησης της διαδικασίας συνοψίζονται στις αιτιολογικές σκέψεις 51-55 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας.
- (75) Η παρούσα απόφαση εξετάζει μόνο τις πτυχές των καταγγελιών που συνδέονται με το κοινοποιηθέν μέτρο.

⁽⁶⁴⁾ Θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι το μέτρο επιδιώκει μόνο την αντιστάθμιση της αναλογικής απόσβεσης των επενδυτικών δαπανών (αιτιολογική σκέψη 65), ενώ οι λειτουργικές δαπάνες καλύπτονται στο σύνολό τους. Το σύνολο των επενδυτικών δαπανών για τη δημιουργία των μεταβατικών δικτύων ήταν υψηλότερο.

⁽⁶⁵⁾ Δαπάνες που περιλαμβάνουν τα γενικά έξοδα και το μεσοσταθμισμένο κόστος κεφαλαίου, την εναπομένουσα απόσβεση αφού παρέλθει η φάση ταυτόχρονης μετάδοσης και άλλες κοινές δαπάνες, αλλά εξαιρούνται οι δαπάνες που αποζημιώνονται βάσει άλλων αποφάσεων της Επιτροπής.

⁽⁶⁶⁾ Η Digi s.r.o./Telly δήλωσε ότι ανέλαβε τη μετάβαση από τον μορφότυπο εκπομπής DVB-S/MPEG-2 στον μορφότυπο DVB-S2/MPEG-4 το 2015 και το 2016. Εξήγησε ότι ένα από τα σημαντικά λειτουργικά έξοδα συνδεόταν με τα έξοδα ταυτόχρονης μετάδοσης που προέκυψαν από την παράλληλη μετάδοση σύμφωνα με τα πρότυπα DVB-S και DVB-S2 από τον Οκτώβριο του 2015 έως τον Σεπτέμβριο του 2016. Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες κάλυπταν κυρίως τις αγορές νέου εξοπλισμού εγκαταστάσεων πελατών, ο οποίος ήταν συμβατός με τα πρότυπα DVB-S2/MPEG-4. Ένα μέλος της ČASO εξήγησε ότι αναβάθμισε τις μεταδόσεις της από DVB-S/MPEG-2 σε DVB-S2/MPEG-4 μεταξύ 2012 και 2016. Προέκυψε κόστος μετάβασης, ιδίως όσον αφορά τη δορυφορική χωρητικότητα για περιεχόμενο ταυτόχρονης μετάδοσης.

3. ΛΟΓΟΙ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

3.1. Ύπαρξη ενίσχυσης

- (76) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή έκρινε ότι το μέτρο συνιστούσε προκαταρκτικά κρατική ενίσχυση υπέρ των φορέων εκμετάλλευσης DTT, δεδομένου ότι χρηματοδοτείται από δημόσιους πόρους (τον λογαριασμό ραδιοεπικοινωνιών) και είναι καταλογιστέο στο κράτος (δεδομένου ότι προβλέπεται σε νομοθετικά και διοικητικά μέτρα). Οι δικαιούχοι είναι επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες επίγειας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, γεγονός που συνιστά οικονομική δραστηριότητα.
- (77) Το μέτρο παρέχει οικονομικό πλεονέκτημα σε ορισμένους φορείς εκμετάλλευσης DTT, καθώς αποσκοπεί στην αντιστάθμιση του κόστους που προκύπτει από τη συμμόρφωση με τις κανονιστικές υποχρεώσεις, και συγκεκριμένα από την ψηφιακή τροποποίηση και το τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης, οι οποίες είναι συμφυείς με την οικονομική δραστηριότητα των φορέων εκμετάλλευσης DTT. Επιπλέον, μετά την ολοκλήρωση της μετάβασης, οι δικαιούχοι θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν αναβαθμισμένα δίκτυα, με μεγαλύτερη χωρητικότητα και ικανά να υποστηρίξουν βελτιωμένες τηλεοπτικές υπηρεσίες. Οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς δεν απολαμβάνουν έμμεσο πλεονέκτημα, δεδομένου ότι η μετάβαση στο DVB-T2/HEVC συνεπαγόταν υψηλό κόστος για αυτούς (αιτιολογική σκέψη 54 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας).
- (78) Η Επιτροπή έκρινε ότι το κοινοποιηθέν μέτρο είναι επιλεκτικό διότι παρέχει αποζημίωση που δίνει τη δυνατότητα στους φορείς εκμετάλλευσης DTT να εκπληρώνουν τις κανονιστικές υποχρεώσεις (αναβάθμιση σε DVB-T2/HEVC και ταυτόχρονη μετάδοση) που τους επιβάλλει ο νόμος. Επιπλέον, χάρη στο μέτρο οι φορείς εκμετάλλευσης DTT μπόρεσαν να διασφαλίσουν τη συνέχεια των δραστηριοτήτων τους. Ο εξοπλισμός των μεταβατικών δικτύων έχει επαναχρησιμοποιηθεί εν μέρει στα τελικά δίκτυα. Αντιθέτως, άλλοι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, όπως εκείνοι που χρησιμοποιούν δορυφορικές τεχνολογίες, υπόκεινται σε παρόμοιους κανονιστικούς περιορισμούς και πρέπει να επωμιστούν το σχετικό κόστος των τεχνικών αναβαθμίσεων και των περιόδων ταυτόχρονης μετάδοσης.
- (79) Τέλος, το μέτρο απειλεί να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό και να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, δεδομένου ότι ενισχύει τη θέση ορισμένων φορέων εκμετάλλευσης DTT, οι οποίοι ανταγωνίζονται φορείς εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούν άλλες πλατφόρμες τηλεόρασης (δορυφορική, καλωδιακή, IPTV) και δραστηριοποιούνται σε διεθνές επίπεδο.

3.2. Νομιμότητα

- (80) Η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες για το αν το μέτρο εφαρμόστηκε σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, επισημαίνοντας ότι η νομική βάση ενδέχεται να μην περιλαμβάνει κατάλληλη ρήτρα αναστολής της εφαρμογής. Οι δικαιούχοι έχουν ήδη υποβάλει τις αιτήσεις τους, οι οποίες έχουν εξεταστεί από τις δημόσιες αρχές. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή επισήμανε ότι η Τσεχία επιβεβαίωσε ότι δεν επρόκειτο να καταβληθεί καμία ενίσχυση πριν από την κοινοποίηση της απόφασης της Επιτροπής για την έγκριση του μέτρου.

3.3. Συμβατότητα

- (81) Η Επιτροπή επαλήθευσε τη συμβατότητα του μέτρου με την εσωτερική αγορά με βάση το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ), δηλαδή οι «ενισχύσεις για την προώθηση της ανάπτυξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκετο προς το κοινό συμφέρον» μπορούν να θεωρηθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά, όπως κοινοποίησε η Τσεχία.
- (82) Η Επιτροπή αναγνώρισε ότι το μέτρο διευκολύνει την ανάπτυξη οικονομικής δραστηριότητας, δηλαδή την παροχή υπηρεσιών επίγειας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης.
- (83) Η Επιτροπή δεν εντόπισε στοιχεία του μέτρου που παραβίαζαν διατάξεις ή αρχές του δικαίου της Ένωσης.
- (84) Ωστόσο, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες ως προς το αν το μέτρο έχει χαρακτήρα κινήτρου, διότι υπάρχουν εμπορικά οφέλη για τους φορείς εκμετάλλευσης DTT τα οποία θα μπορούσαν να τους ενθαρρύνουν να επενδύσουν με δική τους πρωτοβουλία (π.χ. αναβαθμισμένα δίκτυα με αυξημένη χωρητικότητα και ποιότητα) σε ένα πλαίσιο όπου η προβλεψιμότητα των επενδύσεων είχε αυξηθεί ως αποτέλεσμα της επέκτασης των εκχωρήσεων ραδιοφάσματος έως το 2030 και η φιλοδοξία της Τσεχίας να αναπτύξει δύο επιπλέον δίκτυα DTT θα μπορούσε να θεωρηθεί ένδειξη θετικής ανάπτυξης της αγοράς.

- (85) Επίσης, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες για το αν το κοινοποιηθέν μέτρο θα μπορούσε να έχει χαρακτήρα κινήτρου, διότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT ξεκίνησαν εργασίες για την ανάπτυξη των μεταβατικών δικτύων και την ταυτόχρονη μετάδοση από τον Μάρτιο του 2017, πριν από την έγκριση της ψηφιακής τροποποίησης, του τεχνικού προγράμματος μετάβασης και τη σύναψη των τελικών συμφωνιών για τον διεθνή συντονισμό των συχνοτήτων που σύναψε η Τσεχία με τις γειτονικές της χώρες. Στο πλαίσιο αυτό, η στρατηγική του 2016 ενδέχεται να μην παρείχε επαρκείς κατευθύνσεις σχετικά με την αποζημίωση.
- (86) Επιπλέον, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με την αναγκαιότητα του μέτρου από την άποψη τόσο της ύπαρξης ανεπάρκειας της αγοράς όσο και της ανάγκης χρηματοδότησης των επιλέξιμων δαπανών βάσει της απόφασης EPaC.
- (87) Επίσης, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με την καταλληλότητα του μέτρου, ιδίως σε σχέση με το γιατί οι εκστρατείες ενημέρωσης και πιστοποίησης δεν θα παρότρυναν επαρκώς τα νοικοκυριά να αλλάξουν εξοπλισμό αντί να προτιμήσουν την παράλληλη μετάδοση, το αν τα χρηματικά κουπόνια προς τα νοικοκυριά θα ήταν καταλληλότερα ή αν θα επαρκούσε η επιβολή κανονιστικής υποχρέωσης υπό το πρίσμα της δυνατότητας μετάδοσης της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz βάσει των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στην απόφαση EPaC.
- (88) Τέλος, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με την αναλογικότητα του μέτρου, ιδίως όσον αφορά τη διάρκεια της παράλληλης μετάδοσης, τη συνάφεια ορισμένων επιλέξιμων δαπανών (π.χ. απόσβεση κεφαλαιουχικών δαπανών) και τις παραμέτρους για τον υπολογισμό του ποσού της ενίσχυσης, καθώς και σχετικά με το αν η επιτάχυνση της εφαρμογής του προτύπου DVB-T2 θα αντισταθμιζόταν από τα εμπορικά οφέλη υπό το πρίσμα των αναγκών χρηματοδότησης των δικαιούχων. Η Επιτροπή θέλησε επίσης να διευκρινίσει αν οι επιλέξιμες δαπάνες έχουν αντισταθμιστεί από άλλα καθεστώτα ενισχύσεων.
- (89) Η Επιτροπή αναγνώρισε τα θετικά αποτελέσματα του μέτρου για την ανάπτυξη και τη συνέχιση των οικονομικών δραστηριοτήτων DTT στο πλαίσιο της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz, καθώς και τον σημαντικό ρόλο των μέσων ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένων των τηλεοπτικών υπηρεσιών, στην κοινωνική συνοχή, τη λειτουργία των δημοκρατιών και την οικονομία εν γένει. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή εξέτασε τις αρνητικές επιπτώσεις του μέτρου δεδομένου ότι δεν περιοριζόταν στη διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης, δίνοντας τη δυνατότητα στους φορείς εκμετάλλευσης DTT να παραμείνουν ανταγωνιστικοί, μειώνοντας παράλληλα το επενδυτικό τους κόστος σε αναβαθμισμένο εξοπλισμό, το οποίο άλλοι φορείς εκμετάλλευσης, όπως οι φορείς εκμετάλλευσης δορυφόρων, πρέπει να αναλάβουν με ιδιωτικούς πόρους.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΣΕΧΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.1. Παρατηρήσεις που ελήφθησαν από την Τσεχία

- (90) Η Τσεχία επιβεβαίωσε τη θέση της σχετικά με διάφορα στοιχεία που είχαν υποβληθεί παλαιότερα και παρείχε πρόσθετα επιχειρήματα και διευκρινίσεις. Οι τσεχικές αρχές συμφώνησαν επίσης με τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η CRa και παρουσιάζονται στο τμήμα 4.3.

4.1.1. Γενικές παρατηρήσεις

- (91) Η Τσεχία επιβεβαίωσε εκ νέου ότι η DTT είναι η μόνη πλατφόρμα ελεύθερης λήψης στην Τσεχία, όπως επιβεβαιώνεται από την κατάσταση της αγοράς τηλεοπτικών εκπομπών μετά τη μετάβαση στο DVB-T2. Η Τσεχία επιβεβαίωσε ότι υπάρχει ισοδυναμία μεταξύ της αγοράς DTT και των υπηρεσιών ελεύθερης λήψης στην Τσεχία. Διευκρίνισε ότι το νομικό πλαίσιο επιτρέπει τη συνδρομητική τηλεόραση στην πλατφόρμα DTT. Ωστόσο, το πείραμα με τη συνδρομητική πλατφόρμα DTT (που υλοποιήθηκε από τις Skylink/M7 Group) δεν ήταν επιτυχές.
- (92) Η Τσεχία παρέπεμψε στην απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση SA.55953 σχετικά με την αποζημίωση προς τον σλοβακικό φορέα εκμετάλλευσης DTT για την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz (στο εξής: απόφαση στην υπόθεση SA.55953) ⁽⁶⁷⁾. Επισήμανε ότι εάν η αποζημίωση των δαπανών σχετικά με τον εκσυγχρονισμό και την παράλληλη μετάδοση κηρυσσόταν ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά, θα μπορούσε να τεθεί ζήτημα άισης μεταχείρισης μεταξύ των κρατών μελών, τα οποία πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές τεχνικές και κανονιστικές συνθήκες της αγοράς τους.

⁽⁶⁷⁾ Απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση SA.55953 — Σλοβακία — Αποζημίωση προς την Towercom για το κόστος που προκύπτει από την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz. C(2024) 2577 final (EE C 2573, 28.6.2024, σ. 1).

4.1.2. Παραβίαση του δικαίου της ΕΕ

- (93) Η Τσεχία διαφώνησε έντονα με τον ισχυρισμό της καταγγέλλουσας περί παραβίασης της αρχής της τεχνολογικής ουδετερότητας. Η Τσεχία υποστήριξε ότι η ίδια η απόφαση ΕΡαC δεν ήταν τεχνολογικά ουδέτερη, καθώς επηρέαζε μόνο την πλατφόρμα DTT. Πράγματι, ελλείπει του κοινοποιηθέντος μέτρου, η αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας θα παραβιαζόταν σοβαρά, διότι μόνον η πλατφόρμα DTT ζημιώθηκε από την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz.
- (94) Δεδομένου ότι καμία από τις εναλλακτικές πλατφόρμες δεν αντιμετώπισε ανεπάρκεια της αγοράς λόγω της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz, είναι φυσιολογικό οι αποφάσεις τους για την αναβάθμιση των τεχνολογιών να καθορίζονται πάντα από τη ζήτηση της αγοράς. Πράγματι, η ανταγωνιστική πλατφόρμα IPTV μπορεί να επωφεληθεί από το γεγονός ότι οι συχνότητες από τη ζώνη των 700 MHz κατέστησαν διαθέσιμες για χρήση της IPTV από φορείς εκμετάλλευσης δικτύων κινητής τηλεφωνίας που αναπτύσσουν επί του παρόντος δίκτυα κινητής τηλεφωνίας 5G.

4.1.3. Χαρακτήρας κινήτρου

4.1.3.1. Σχετικά με την ύπαρξη εμπορικού κινήτρου για τους φορείς εκμετάλλευσης DTT

- (95) Η Τσεχία υποστήριξε ότι η κατάσταση στην εθνική αγορά DTT είναι παρόμοια με εκείνη στη Σλοβακία, όπως παρουσιάζεται στην απόφαση στην υπόθεση SA.55953, στην οποία η Επιτροπή ενέκρινε την ενίσχυση για την τεχνολογική αναβάθμιση του δικτύου σε σχέση με την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz ⁽⁶⁸⁾. Η Τσεχία έκρινε ότι η εν λόγω υπόθεση θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ως προηγούμενο, σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας και της απαγόρευσης των διακρίσεων.
- (96) Στην απόφαση στην υπόθεση SA.55953, η Επιτροπή αναγνώρισε ότι η απόφαση απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz έως τον Ιούνιο του 2020 αποτελεί ρυθμιστικό μέτρο που υπόκειται σε συντονισμό σε επίπεδο Ένωσης και άρα δεν βρίσκεται υπό τον έλεγχο της αγοράς. Ομοίως, στην Τσεχία, οι φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν είχαν εμπορικό συμφέρον να αναβαθμίσουν το πρότυπο DTT εντός του χρονικού πλαισίου που τέθηκε με την απόφαση ΕΡαC. Οι φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν μπορούσαν να αναμένουν να ανακτήσουν το κόστος της μετάβασης στο DVB-T2, διότι οι τηλεοπτικοί φορείς δεν ενδιαφέρονταν για τη σχετική μετάβαση. Ελλείψει κανονιστικής αλλαγής, δεν υπήρχε κίνητρο για την πραγματοποίηση των επενδύσεων που απαιτούνταν για την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz και τη μετάβαση στη ζώνη κάτω των 700 MHz. Τα δίκτυα μετάδοσης DTT δεν κέρδισαν πρόσθετα έσοδα ως αποτέλεσμα της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz, αλλά επιβαρύνθηκαν με πρόσθετο κόστος.
- (97) Η Τσεχία υπενθύμισε ότι ο φυσικός επενδυτικός κύκλος για τον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών θεωρείται γενικά ότι κυμαίνεται από 12 έως 15 έτη, ότι οι υφιστάμενες εμπορικές συμβάσεις μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης DTT και των ραδιοτηλεοπτικών φορέων καθορίστηκαν γενικά για την περίοδο ισχύος των αντίστοιχων δικαιωμάτων χρήσης του ραδιοφάσματος (δηλαδή έως το 2021-2024) και ότι ο κύκλος ανανέωσης των τηλεοπτικών συσκευών στα νοικοκυριά της Τσεχίας ⁽⁶⁹⁾ υποδηλώνει φυσική μετάβαση στην τεχνολογία DVB-T2 από το 2022-2024.
- (98) Εξήγησε επίσης ότι πριν από την απόφαση ΕΡαC, είχε γίνει γενικά δεκτό (τόσο από τις δημόσιες αρχές όσο και από τους φορείς εκμετάλλευσης) ότι η μετάβαση στις νέες τεχνολογίες θα πραγματοποιούνταν κατά την περίοδο 2022-2024 μαζί με την έναρξη λειτουργίας 1-2 πρόσθετων δικτύων μετάδοσης DVB-T2. Πράγματι, η Τσεχία ενέκρινε τη στρατηγική του 2016 βάσει των συνεχιζόμενων συζητήσεων σε σχέση με την επικείμενη απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz.
- (99) Η Τσεχία υποστήριξε ότι το γεγονός ότι η διαδικασία εγκρίθηκε ομόφωνα από την κυβέρνηση και τους επηρεαζόμενους φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν αίρει τον χαρακτήρα κινήτρου του μέτρου. Αντιθέτως, ο χαρακτήρας κινήτρου αποδεικνύεται από την έναρξη της κατασκευής των μεταβατικών δικτύων και της ενημερωτικής εκστρατείας από τις επηρεαζόμενες οντότητες πριν από την έγκριση των σχετικών νομοθετικών μέτρων.
- (100) Οι τσεχικές αρχές διαφώνησαν με το επιχείρημα ότι οι πειραματικές δοκιμές της τεχνολογίας DVB-T2 το 2012 καταδεικνύουν έλλειψη χαρακτήρα κινήτρου του μέτρου. Οι φορείς εκμετάλλευσης επενδύουν συνήθως στην επαλήθευση νέων τεχνολογιών, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι θα αναπτύξουν ολόκληρο το δίκτυο σ' αυτή τη βάση, ιδίως πριν από την πλήρη απόσβεση των τεχνολογιών που είναι ήδη σε χρήση.

⁽⁶⁸⁾ Βλ. αιτιολογική σκέψη 64 της απόφασης στην υπόθεση SA.55953.

⁽⁶⁹⁾ Στην Τσεχία, κυμαινόταν μεταξύ 8-12 ετών κατά την περίοδο μετά τη λήξη της μετάβασης από αναλογικό σε ψηφιακό σήμα (δηλαδή το 2012).

- (101) Τα αριθμητικά στοιχεία για τα μερίδια αγοράς ανά πλατφόρμα δείχνουν ότι μετά τη μετάβαση (δηλαδή το 2023) το μερίδιο της πλατφόρμας DTT μειώθηκε ελαφρά στο 52,9 % από σχεδόν 60 % πριν από τη μετάβαση. Το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς της καλωδιακής τηλεόρασης και της IPTV αυξήθηκε σημαντικά σε 42,1 %, ενώ το μερίδιο αγοράς της δορυφορικής τηλεόρασης ακολουθεί φθίνουσα πορεία από το 2013 αγγίζοντας το 19,7 %.
- (102) Από την άλλη πλευρά, η αγορά DTT στην Τσεχία είναι σχετικά σταθερή. Οι διαπραγματεύσεις για τις συμβάσεις μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων DTT και των ραδιοτηλεοπτικών φορέων ελεύθερης λήψης πραγματοποιούνται με βάση τα αναμενόμενα έσοδα από την αγορά τηλεοπτικής διαφήμισης, τα οποία είναι σταθερά στην Τσεχία. Η Τσεχία επιβεβαίωσε ότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT αποκτούν το μεγαλύτερο μέρος (σχεδόν το 100 %) των εσόδων τους από τις υπηρεσίες μετάδοσης που παρέχονται σε ραδιοτηλεοπτικούς φορείς ελεύθερης λήψης. Τα έσοδα των φορέων εκμετάλλευσης DTT συνδέονται με τον αριθμό των καναλιών, καθώς και με την ποιότητα και την πιθανή περιφερειοποίηση (η δυνατότητα της οποίας περιορίστηκε από τη δημιουργία μεγάλων SFN μετά τη μετάβαση στο πρότυπο DVB-T2).
- (103) Ο σοβαρότερος κίνδυνος κατά την περίοδο της προγραμματισμένης μετάβασης από DVB-T σε DVB-T2 ήταν η αβεβαιότητα όσον αφορά τη διατήρηση της ίδιας τηλεθέας. Η χρήση μεταβατικών δικτύων δεν θα αύξανε το κοινό της DTT, αλλά θα μετρίαζε απλώς πιθανές διαταραχές. Οι ανησυχίες των ραδιοτηλεοπτικών φορέων σχετικά με την απώλεια ακροαματικότητας που συνδέεται με τη μετάβαση έπρεπε λογικά να αποτυπωθούν στις διαπραγματεύσεις με τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων DTT, μειώνοντας τα έσοδα των φορέων εκμετάλλευσης DTT μετά τη μετάβαση. Επιπλέον, η πλεονάζουσα χωρητικότητα στα δίκτυα DTT μετά την αναβάθμιση σήμαινε ότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT έπρεπε να μειώσουν την τιμή για τη διανομή σήματος προκειμένου να προσελκύσουν ή να διατηρήσουν ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Συνεπώς, σημειώθηκε πτώση των τιμών και αύξηση του ανταγωνισμού στην αγορά.
- (104) Η Τσεχία υπέβαλε αριθμητικά στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των τηλεοπτικών καναλιών που μεταδίδονται από εμπορικούς φορείς εκμετάλλευσης DTT, τα οποία δείχνουν ότι τόσο ο όμιλος CRa (CRa και CDG) όσο και η DB έχουν αυξήσει τον αριθμό των τηλεοπτικών καναλιών που μεταδίδονται ⁽⁷⁰⁾. Η Τσεχία υπέβαλε πληροφορίες από την CRa εξηγώντας ότι η αμοιβή που καταβάλλουν οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς ελεύθερης λήψης στους φορείς εκμετάλλευσης DTT εξαρτάται τελικά από την αγορά τηλεοπτικής διαφήμισης και άρα βασίζεται στο τηλεοπτικό κοινό και όχι στον αριθμό των τηλεοπτικών καναλιών που μεταδίδονται.
- (105) Κατά συνέπεια, παρά την αύξηση του αριθμού των τηλεοπτικών καναλιών που μεταδίδονται, η εξέλιξη της αγοράς DTT επιβεβαίωσε ότι οι εμπορικοί φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν θα μπορούσαν να αποκομίσουν εμπορικό όφελος από τη μετάβαση, όπως ισχυρίζεται η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 149 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας. Στην πραγματικότητα, τα έσοδα των φορέων εκμετάλλευσης DTT μειώθηκαν μετά τη μετάβαση. Οι φορείς εκμετάλλευσης DTT αντιμετώπισαν σημαντικό επενδυτικό κόστος και οι υπηρεσίες για τα μεταβατικά δίκτυα δεν χρεώνονταν στους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Οι φορείς εκμετάλλευσης DTT κατέγραψαν επίσης σταδιακή μείωση των κερδών προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων για την περίοδο από το 2018 και μετά.
- (106) Η Τσεχία υπέβαλε αριθμητικά στοιχεία που δείχνουν ότι τα έσοδα που αντλούσαν οι εμπορικοί φορείς εκμετάλλευσης DTT (CRa, CDG και DB) από τη διανομή τηλεοπτικού σήματος στην πλατφόρμα DTT μειώθηκαν από το 2017 έως το 2020, ενώ στη συνέχεια παρέμειναν σχετικά σταθερά έως το 2023 ⁽⁷¹⁾. Σύμφωνα με την Τσεχία, αυτό δείχνει ότι στην πραγματικότητα η μετάβαση δεν απέφερε εμπορικά οφέλη για τους φορείς εκμετάλλευσης DTT, αλλά οδήγησε σε μείωση των εσόδων. Επιπλέον, τα αριθμητικά στοιχεία για την κερδοφορία των εμπορικών φορέων εκμετάλλευσης DTT (του ομίλου CRa και της DB) πριν και μετά τη μετάβαση έδειξαν ότι η κερδοφορία του ομίλου CRa παρουσίασε ελαφρά διακύμανση από το 2017, παραμένοντας γενικά πάνω από το επίπεδο του 2017 ⁽⁷²⁾. Όσον αφορά την DB, η κερδοφορία μειώθηκε σε σύγκριση με το 2017, αλλά παρέμεινε περίπου στο [0-50] % το 2023 ⁽⁷³⁾.

⁽⁷⁰⁾ Οι CRa/CDG κινήθηκαν ανωδικά από 14 τηλεοπτικά κανάλια το 2017 σε 20 τηλεοπτικά κανάλια το 2020 και 23 τηλεοπτικά κανάλια το 2023 (που μεταδίδονταν στα δίκτυα 2 και 3). Επίσης, η DB αύξησε τον αριθμό των τηλεοπτικών καναλιών από το 2017 (9 εθνικά τηλεοπτικά κανάλια, 7 περιφερειακά κανάλια) έως το 2020 (15 εθνικά κανάλια, 9 περιφερειακά κανάλια) και το 2023 (13 εθνικά τηλεοπτικά κανάλια, 13 περιφερειακά κανάλια).

⁽⁷¹⁾ Τα έσοδα των CRa/CDG (ιδίως εκείνα που προέρχονται από υπηρεσίες διανομής τηλεοπτικού σήματος) αυξήθηκαν ελαφρά από [0-1 500] εκατ. CZK κατά το οικονομικό έτος που έληξε τον Μάρτιο του 2017, σε [0-1 500] εκατ. CZK κατά το οικονομικό έτος που έληξε τον Μάρτιο του 2020, [0-1 500] εκατ. CZK κατά το οικονομικό έτος που έληξε τον Μάρτιο του 2021 και στη συνέχεια μειώθηκαν κατά περίπου [0-50] % σε [0-1 500] εκατ. CZK έως τον Μάρτιο του 2022, [0-1 500] εκατ. CZK έως τον Μάρτιο του 2023 και [0-1 500] CZK έως τον Μάρτιο του 2024. Τα έσοδα (κύκλος εργασιών) της DB κυμάνθηκαν σε [0-500] εκατ. CZK κατά την περίοδο 2016-2023.

⁽⁷²⁾ Η κερδοφορία του ομίλου CRa ήταν [0-1 500] / [0-1 000] εκατ. CZK το 2017 (κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων / κέρδη προ τόκων και φόρων) και [0-1 500] / [0-1 000] εκατ. CZK το 2023. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Τσεχία παρείχε την κερδοφορία της CRa μόνο σε επίπεδο ομίλου, η οποία περιλαμβάνει και άλλες δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχει ο όμιλος.

⁽⁷³⁾ Η κερδοφορία της DB ήταν [0-200] / [0-200] εκατ. CZK το 2017 (κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων / κέρδη προ τόκων και φόρων) και μειώθηκε σε [0-100] / [0-100] εκατ. CZK το 2023. Το περιθώριο κέρδους (κέρδη προ τόκων και φόρων / κύκλος εργασιών) ήταν [0-50] % το 2017 και μειώθηκε σε [0-50] % το 2023.

- (107) Επιπλέον, η DB ανέλαβε την κατανομή συχνοτήτων τον Ιανουάριο του 2012 και το αρχικό της δίκτυο DVB-T (δίκτυο πολυπλεξίας 4) είχε ολοκληρωθεί λίγο πριν από την έναρξη της μετάβασης στο DVB-T2 (ο πρώτος πομπός με DVB-T2 ξεκίνησε τον Νοέμβριο του 2017). Γι' αυτόν τον λόγο, η επένδυση στην τεχνολογία DVB-T δεν αποσβέστηκε ούτε από λογιστική ούτε από τεχνολογική άποψη. Η DB αποδέχθηκε τη μετάβαση στο DVB-T2 προκειμένου να διατηρήσει τη θέση της στην αγορά και να ελαχιστοποιήσει τις ζημιές.

4.1.3.2. Σχετικά με την έναρξη των εργασιών πριν από την έκδοση των επίσημων πράξεων για τη χορήγηση της ενίσχυσης

- (108) Η Τσεχία διευκρίνισε ότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT είχαν προβεί σε ενεργό προγραμματισμό πριν από την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz. Κατά την περίοδο 2013-2016, οι φορείς εκμετάλλευσης DTT ξεκίνησαν συνεργασία με τους κατασκευαστές εξοπλισμού λήψης (εργαστήριο πιστοποίησης, καθορισμός της διαδικασίας και προώθηση της πιστοποίησης των τηλεοπτικών δεκτών). Επιπλέον, συμμετείχαν σε σεμινάρια και συζητήσεις με τις εταιρείες που παρείχαν υπηρεσίες συντήρησης για τις τηλεοπτικές κεραίες. Επομένως, οι φορείς εκμετάλλευσης DTT έχουν επενδύσει στη διαδικασία πριν από τον Μάρτιο του 2017, ακόμη και αν οι εν λόγω δαπάνες δεν υπόκεινται σε αποζημίωση.

4.1.4. Αναγκαιότητα

4.1.4.1. Σχετικά με την ανάγκη χρηματοδότησης των επιλέξιμων δαπανών βάσει της απόφασης ΕΡαC

- (109) Η Τσεχία θεώρησε ότι οι επιλέξιμες δαπάνες της αποζημίωσης είναι άμεσες δαπάνες, δεδομένου ότι συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση της απελευθέρωσης των 700 MHz και έχουν αναγνωριστεί ανάλογα σε παρόμοιες υποθέσεις σε επίπεδο Ένωσης. Τα μεταβατικά δίκτυα, η τεχνολογία DVB-T2 και τα πρότυπα συμπίεσης του HEVC ήταν απαραίτητα για την ομαλή μετάβαση, βελτιστοποιώντας το φάσμα και διατηρώντας τη διαθεσιμότητα υπηρεσιών για τους θεατές. Η αποζημίωση για τις επενδύσεις αυτές είναι δικαιολογημένη, καθώς βασίζεται στην αντικειμενική ανάγκη διασφάλισης της συνέχειας της ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης και συμμόρφωσης με τους ευρωπαϊκούς στόχους εναρμόνισης.

- (110) Η Τσεχία έκρινε ότι η τεχνολογική αναβάθμιση αποτελούσε προϋπόθεση για την ομαλή μετάβαση στις εθνικές περιστάσεις, ακόμη και αν τα καθεστώτα στήριξης που σχεδιάστηκαν από άλλα κράτη μέλη ενδεχομένως δεν περιλάμβαναν τεχνολογική αναβάθμιση.

- (111) Όσον αφορά την ανάγκη τεχνολογικής αναβάθμισης:

- 1) Όλοι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT χρησιμοποιούσαν κατανομές συχνοτήτων στη ζώνη των 700 MHz που επηρεάστηκε από την απόφαση ΕΡαC. Η απλή απελευθέρωση δεν θα ήταν δυνατή χωρίς σοβαρή διαταραχή της τηλεοπτικής μετάδοσης στην Τσεχία. Στην περίπτωση αυτή, ήταν αναγκαίο να πραγματοποιηθεί μια σύνθετη ανακατανομή των δικτύων DTT στο εναπομένον φάσμα στη ζώνη κάτω των 700 MHz.
- 2) Ωστόσο, στις εθνικές περιστάσεις, δεν ήταν δυνατόν να απελευθερωθεί η ζώνη των 700 MHz με τη χρήση ανακατανομής χωρίς τεχνολογική αναβάθμιση σε αποδοτικότερες τεχνολογίες ως προς το φάσμα για λόγους διεθνούς συντονισμού των συχνοτήτων (περίπου για το 30 % των συχνοτήτων), διαφορετικά η ανακατανομή θα είχε καταλήξει σε σημαντική απώλεια διαθεσιμότητας τηλεοπτικού σήματος. Η Τσεχία εξέτασε τη δυνατότητα άμεσης ανακατανομής (χωρίς αναβάθμιση) στο πλαίσιο προετοιμασίας της στρατηγικής του 2016, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι δεν θα ήταν δυνατόν να διατηρηθούν 4 δίκτυα με κάλυψη 98 % χωρίς διαταραχές⁽⁷⁴⁾. Οι φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν θα εκπλήρωναν τις υποχρεώσεις τους που περιλαμβάνονται στις συμβάσεις με τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Αυτό θα έπληττε την πλατφόρμα DTT προς όφελος εναλλακτικών πλατφορμών. Επιπλέον, η διατήρηση των δικτύων DVB-T δεν θα ήταν συμβατή με τις γειτονικές χώρες (ιδίως τη Γερμανία, την Αυστρία και την Πολωνία).
- 3) Η χρήση των μεγάλων SFN με DVB-T2 ήταν απαραίτητη για την αποτελεσματική ανακατανομή του εναπομένου φάσματος. Τέτοιου είδους μεγάλα SFN δεν ήταν εφικτά με την τεχνολογία DVB-T⁽⁷⁵⁾. Εάν τα μεγάλα SFN λειτουργούσαν σύμφωνα με το πρότυπο DVB-T μετά την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz, θα προέκυπταν παρεμβολές και απώλεια κάλυψης (βλ. αιτιολογική σκέψη 64 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας και τον σχετικό πίνακα).

⁽⁷⁴⁾ Περίπου το 40 % των πολιτών θα έχαναν το σήμα για τουλάχιστον το 25 % των τηλεοπτικών προγραμμάτων.

⁽⁷⁵⁾ Τα SFN που λειτουργούν σύμφωνα με το πρότυπο μετάδοσης DVB-T μπορούν γενικά να εξυπηρετούν μόνο μικρές περιοχές, όχι μεγαλύτερες των 67 χιλιομέτρων. Αντιθέτως, τα SFN που λειτουργούν σύμφωνα με το πρότυπο μετάδοσης DVB-T2 μπορούν να εξυπηρετούν μεγαλύτερες περιοχές, οι οποίες φθάνουν τα 134 χιλιόμετρα. Επομένως, προκειμένου να καλυφθεί ολόκληρη η χώρα χωρίς παρεμβολές.

- 4) Η τεχνολογική αναβάθμιση σε DVB-T2 προτάθηκε στην απόφαση ΕΡαC.
- 5) Η Τσεχία τόνισε διάφορες πτυχές που προκύπτουν από τη μελέτη ADL που εκπόνησε η Arthur D. Little. Η απόφαση απελευθέρωσης των 700 MHz δεν ήταν τεχνολογικά ουδέτερη και στρέβλωσε μια λειτουργική αγορά, πλήττοντας τους φορείς εκμετάλλευσης DTT και τα νοικοκυριά. Το κοινοποιηθέν μέτρο εξασφαλίζει τη χρηματοδότηση της πρόωρης μετάβασης στο DVB-T2 και αντικαθιστά εν μέρει τις μη ανακτήσιμες δαπάνες που επενδύθηκαν στην τεχνολογία DVB-T, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του αναμενόμενου επενδυτικού κύκλου τουλάχιστον μέχρι το τέλος των κατανομών σε ισχύ (2021-2024), αμβλύνοντας τα μειονεκτήματα που προκλήθηκαν στους φορείς εκμετάλλευσης DTT.
- 6) Η απουσία μεγάλων SFN στο δίκτυο 4 οφείλεται στην περιφερειοποίηση του δικτύου (που επιτρέπει περιφερειακό τηλεοπτικό περιεχόμενο). Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι δεν χρησιμοποιεί μεγάλα SFN, το δίκτυο 4 εξακολουθεί να αποκομίζει τεχνικά οφέλη από την αναβάθμιση σε DVB-T2, όπως αυξημένη χωρητικότητα και βελτιωμένη λειτουργία. Επιπλέον, εάν το δίκτυο 4 δεν αναβαθμιζόταν, θα περιερχόταν σε μειονεκτική θέση, εφόσον θα είχαν αναβαθμιστεί άλλα δίκτυα.
- 7) Η αναβάθμιση της συμπίεσης του HEVC ήταν επίσης αναγκαία για τη διασφάλιση επαρκούς χωρητικότητας για τη μετάδοση προγραμμάτων της απαιτούμενης ποιότητας, με παράλληλη διατήρηση της διαθεσιμότητας δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών και εμπορικού περιεχομένου. Μια εναλλακτική λύση, όπως η διατήρηση παλαιότερων προτύπων συμπίεσης (π.χ. AVC/H.264), θα είχε καταστήσει αναγκαίο τον περιορισμό του αριθμού των διαθέσιμων προγραμμάτων ή τη μείωση της ποιότητάς τους. Η μετάβαση στο DVB-T2 ήταν αναπόφευκτη για λόγους φασματικής απόδοσης και το πρότυπο αυτό εφαρμόζεται συνήθως στις ευρωπαϊκές χώρες μαζί με το HEVC. Το HEVC είναι ένα σύγχρονο πρότυπο που πληροί τις τρέχουσες απαιτήσεις για τις ψηφιακές ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές και η ανάπτυξή του ήταν σύμφωνη με τις μακροπρόθεσμες τεχνολογικές τάσεις.

(112) Όσον αφορά την ανάγκη για μεταβατικά δίκτυα:

- 1) Τα δίκτυα αυτά ήταν απαραίτητα για να αποφευχθούν οι διαταραχές, να δοθούν κίνητρα στα νοικοκυριά να αντικαταστήσουν τον οικείο εξοπλισμό λήψης και να εξοικειωθούν με τις εκπομπές DVB-T2. Η ταυτόχρονη μετάδοση επιτάχυνε την αντικατάσταση των δεκτών σε 4 έτη κατά μέσο όρο ⁽⁷⁶⁾ (από έναν κανονικό κύκλο αντικατάστασης 6 ετών και άνω). Η διαδικασία πιστοποίησης ⁽⁷⁷⁾ των δεκτών (χωρίς καμία αποζημίωση) ήταν επίσης απαραίτητη για την επιτυχή μετάβαση. Οι πιστοποιημένες συσκευές πωλούνταν με αυτοκόλλητη ετικέτα, η οποία επίσης αποτελούσε μέρος των ενημερωτικών εκστρατειών. Η ταυτόχρονη μετάδοση σε μορφότυπο υψηλής ευκρίνειας από την Česká televize παρείχε επίσης κίνητρα για την αγορά συμβατών δεκτών.
- 2) Η μετάβαση χωρίς κοινωνική ευαισθησία θα είχε αρνητικό αντίκτυπο στη μετάδοση της επίγεια ψηφιακής τηλεόρασης. Χωρίς το μέτρο, η ταυτόχρονη μετάδοση θα είχε πραγματοποιηθεί υπό πιο περιοριστικούς όρους (για ορισμένες περιοχές και για περιορισμένο διάστημα).
- 3) Μετά την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz, δεν θα ήταν δυνατόν να σχεδιαστεί η μετάβαση στο DVB-T2 με τη χρήση μεταβατικών δικτύων για μια περίοδο ταυτόχρονης μετάδοσης λόγω της μειωμένης διαθεσιμότητας ραδιοφάσματος.

4.1.4.2. Σχετικά με την ύπαρξη ανεπάρκειας της αγοράς

(113) Η Τσεχία ανέφερε ότι η αποζημίωση ήταν αναγκαία, ιδίως επειδή η αναβάθμιση ως συνέπεια της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz πραγματοποιήθηκε μετά την προηγούμενη απελευθέρωση της ζώνης των 800 MHz (δηλαδή ολοκληρώθηκε το 2012), η οποία επίσης συνοδεύτηκε από κόστος για τους φορείς εκμετάλλευσης DTT.

⁽⁷⁶⁾ Η Τσεχία υπέβαλε πληροφορίες σχετικά με την αύξηση των πωλήσεων τηλεοράσεων, ιδίως από το 2017. Η εκτίμηση του ποσοστού των νοικοκυριών με δέκτες DVB-T2/HEVC αυξήθηκε από 13 % το 2016 σε 28 % το 2017, 49 % το 2018, 77 % το 2019 και 100 % το 2020. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι τα μεταβατικά δίκτυα αναπτύχθηκαν σταδιακά: από ένα μόνο δίκτυο με κάλυψη 60 % το 2017 σε 3 δίκτυα με συνολική κάλυψη 238 % ήδη το 2018.

⁽⁷⁷⁾ Η διαδικασία αυτή πραγματοποιήθηκε από την CRa (εργαστήριο πιστοποίησης) και εμπόρους λιανικής πώλησης με βάση τη βρετανική τεχνική προδιαγραφή για την ψηφιακή επίγεια τηλεόραση (στο εξής: D-Book) για την Τσεχία που εκδόθηκε και αναβαθμίστηκε από τον CTO (συμβατή με την παρόμοια D-Book για τη Γερμανία).

- (114) Οι φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν ήταν έτοιμοι να πραγματοποιήσουν επενδύσεις το 2020 με δική τους πρωτοβουλία. Στην επικαιροποιημένη μελέτη ADL σχετικά με την ανεπάρκεια της αγοράς για τις ραδιοηλεκτρικές μεταδόσεις DTT που προέκυψε από την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz περιλαμβανόταν η εκτίμηση ότι ο επενδυτικός κύκλος των φορέων εκμετάλλευσης DTT θα διαρκούσε έως το 2024, τεκμηριώνοντας τις αρνητικές επιπτώσεις για τους τηλεθεατές και τους φορείς εκμετάλλευσης DTT που οφείλονταν στην απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz το 2020 και παρουσιάζοντας το μέτρο (ελεγχόμενη μετάβαση) ως λύση για την παροχή κινήτρων στους φορείς εκμετάλλευσης DTT για τις αναγκαίες επενδύσεις.
- (115) Η Τσεχία τεκμηρίωσε την έντονη αντίθεση των ραδιοηλεκτρικών φορέων στη χρηματοδότηση της μετάβασης ⁽⁷⁸⁾.

4.1.5. Καταλληλότητα

4.1.5.1. Σχετικά με την επάρκεια της εκστρατείας ενημέρωσης/πιστοποίησης

- (116) Η Τσεχία επέμεινε ότι τα στοιχεία σχετικά με την αύξηση των πωλήσεων συμβατού εξοπλισμού λήψης είναι σημαντικά για να καταδειχθεί ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της παράλληλης μετάδοσης. Η Τσεχία επανέλαβε ότι η αύξηση των πωλήσεων και η ευρεία αποδοχή του εξοπλισμού αποτελούν σημαντικό δείκτη της καταλληλότητας της παράλληλης μετάδοσης.
- (117) Η Τσεχία διευκρίνισε ότι η ενημερωτική εκστρατεία σχετικά με την έναρξη της κατάργησης των υφιστάμενων δικτύων DVB-T ξεκίνησε μόλις τον Οκτώβριο του 2019. Ωστόσο, μετά την έγκριση της στρατηγικής του 2016 στα μέσα του 2016, άρχισαν να παρουσιάζονται άλλα θέματα της ενημερωτικής εκστρατείας με σταδιακά μεγαλύτερη προβολή στα μέσα ενημέρωσης και στην τηλεόραση, για παράδειγμα καλύπτοντας τις πληροφορίες σχετικά με την πιστοποίηση, τη διαδικασία και την περιφερειακή ενημέρωση.

4.1.5.2. Σχετικά με τη δυνατότητα χρήσης χρηματικών κουπονιών από τα νοικοκυριά

- (118) Η Τσεχία ανέφερε ότι έχουν παρασχεθεί επαρκή αποδεικτικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων υπολογισμών του κόστους των χρηματικών κουπονιών στα νοικοκυριά, από τα οποία προκύπτει σαφώς ότι το μέτρο ήταν πιο επωφελές για το κράτος και τα νοικοκυριά από ό,τι άλλες επιλογές. Εκτός από το κόστος των ιδίων των χρηματικών κουπονιών, υπήρχαν επίσης το κόστος διανομής και η θέσπιση της αναγκαίας νομοθεσίας που θα καθυστέρουσαν τη διαδικασία κατά 1-2 έτη.
- (119) Όσον αφορά την τεχνολογική ουδετερότητα των κουπονιών, η Τσεχία εξέφρασε αμφιβολίες για το αν θα έπρεπε να θεσπιστεί ένα τεχνολογικά ουδέτερο μέτρο που θα είχε θετικές επιπτώσεις στις ανταγωνιστικές πλατφόρμες προκειμένου να μετριαστούν οι αρνητικές επιπτώσεις της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz από τους φορείς εκμετάλλευσης DTT. Αυτό θα ενίσχυε περαιτέρω την ανεπάρκεια της αγοράς.

4.1.5.3. Σχετικά με τη δυνατότητα μετάδοσης της απελευθέρωσης των 700 MHz

- (120) Η Τσεχία εξήγησε ότι, βάσει της απόφασης ΕΡΑC, η δυνατότητα μετάδοσης της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz για δύο έτη παρέχόταν στην πράξη μόνο σε χώρες που συνορεύουν με τρίτες χώρες. Η Τσεχία απέρριψε τη δυνατότητα αυτή, δεδομένου ότι η συμμόρφωση και η εναρμόνιση με τα γειτονικά κράτη (ιδίως τα κράτη με τα εκτενέστερα σύνορα) ήταν εφικτές και δυνατές εντός του δεδομένου χρονικού πλαισίου.

4.1.6. Αναλογικότητα

4.1.6.1. Σχετικά με τη διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης

- (121) Η Τσεχία υπενθύμισε ότι κύριος στόχος μιας επαρκώς μακράς περιόδου ταυτόχρονης μετάδοσης ήταν να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες των νοικοκυριών. Η αποζημίωση αντιστοιχεί στο πραγματικό κόστος που προκύπτει από τη λειτουργία των μεταβατικών δικτύων και δεν θεσπίστηκε για να παράσχει στους φορείς εκμετάλλευσης DTT πλεονέκτημα στην αγορά, αλλά ως αναγκαία απάντηση στις κανονιστικές απαιτήσεις. Το χρονοδιάγραμμα της μετάβασης έχει καθοριστεί έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις στους χρήστες και η αποζημίωση αντικατοπτρίζει το πραγματικό κόστος των φορέων εκμετάλλευσης DTT, ανεξάρτητα από τη διάρκεια των δικαιωμάτων χρήσης.

⁽⁷⁸⁾ Κοινή δήλωση ενώσεων τηλεοπτικών φορέων σχετικά με τη μελλοντική χρήση της ζώνης UHF στην Τσεχική Δημοκρατία (17 Σεπτεμβρίου 2015).

- (122) Η Τσεχία εξήγησε ότι μια επαρκώς μακρά μεταβατική περίοδος μείωσε σημαντικά τον αριθμό των νοικοκυριών που θα αναγκάζονταν να επενδύσουν σε νέο δέκτη εκτός του φυσικού κύκλου ανανέωσης, μειώνοντας τυχόν πρόσθετη επιβάρυνση των νοικοκυριών λόγω της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz. Η Τσεχία βάσισε κυρίως την ταυτόχρονη μετάδοση στις πραγματικές ανάγκες των πολιτών της για την αντικατάσταση του εξοπλισμού λήψης και στην ικανότητα της λιανικής αγοράς να προμηθεύσει τον εξοπλισμό. Ήταν αναγκαίο να δοθεί ώθηση στην αντικατάσταση των δεκτών πριν από τον φυσικό κύκλο αντικατάστασης.
- (123) Ήταν επίσης αναγκαίο να ληφθούν υπόψη πτυχές όπως οι καιρικές συνθήκες (π.χ. η αντικατάσταση των συστημάτων κεραίων μετάδοσης δεν είναι εύκολη τον χειμώνα) και η ικανότητα των εταιρειών υποστήριξης (μια σημαντικά μειωμένη ταυτόχρονη μετάδοση δεν θα άφηνε χρόνο για τη συντήρηση του εξοπλισμού της κεραίας στα νοικοκυριά)⁽⁷⁹⁾. Επιπλέον, η διασφάλιση της πρακτικής επαλήθευσης, της κατασκευής και της λειτουργίας μεγάλων SFN ελήφθη επίσης υπόψη για τη διάρκεια της περιόδου ταυτόχρονης μετάδοσης⁽⁸⁰⁾.
- (124) Μια συντομότερη περίοδος θα μπορούσε να δημιουργήσει τεχνικά και οικονομικά προβλήματα, ιδίως σε περιοχές με βραδύτερη ανανέωση του εξοπλισμού λήψης. Χρειάζοταν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα μέχρι να φανούν ξεκάθαρα στα νοικοκυριά τα πλεονεκτήματα (ποιότητα, διαθεσιμότητα, περαιτέρω αύξηση του αριθμού των διαθέσιμων διαύλων κ.λπ.) της νέας τεχνολογίας (DVB-T2/HEVC).
- (125) Η Τσεχία ανέφερε ότι η χρήση μεταβατικών δικτύων κατέστησε δυνατή την απρόσκοπτη μετάβαση όλων των τηλεοπτικών σταθμών σε δίκτυα DVB-T2, η οποία δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί με άμεση μεταγωγή, δηλαδή σε σύντομο χρονικό διάστημα 3-4 μηνών, όπως ισχυρίζονται οι καταγγέλλουσες. Η τοποθέτηση της συνολικής διάρκειας της περιόδου ταυτόχρονης μετάδοσης στα 3,5 έτη δεν είναι ακριβής, δεδομένου ότι αυτή είναι η συνολική διάρκεια της μετάβασης και όχι η πραγματική περίοδος ταυτόχρονης μετάδοσης ανά πομπό. Για παράδειγμα, η μέση διάρκεια ταυτόχρονης μετάδοσης για το δίκτυο 1 ήταν 19 μήνες⁽⁸¹⁾.
- (126) Η αναφορά στην περίοδο των 6 μηνών κατά τη διάρκεια της μετάβασης από αναλογικό σε ψηφιακό σήμα, την οποία ο CTO θεώρησε ανώφελα μακρά⁽⁸²⁾, αφορά ειδικά την κατάσταση αυτή. Η μετάβαση από αναλογικό σε ψηφιακό σήμα (2008-2012 στην Τσεχία) έγινε δεκτή από την αγορά ως σημαντικό καινοτόμο βήμα που αποφέρει σημαντική προστιθέμενη αξία, σε αντίθεση με την υποχρεωτική απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz.
- (127) Η Τσεχία υπενθύμισε ότι η ταυτόχρονη μετάδοση είχε περιοριστεί στον αναγκαίο χρόνο για την επίτευξη κοινωνικά αποδεκτής μετάβασης και ότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν πραγματοποίησαν έσοδα από τα μεταβατικά δίκτυα.
- (128) Η Τσεχία είναι πεπεισμένη ότι το ζήτημα της διάρκειας της ταυτόχρονης μετάδοσης στα δύο πρότυπα εμπίπτει εξ ολοκλήρου στην εθνική αρμοδιότητα και εναπόκειται αποκλειστικά στην απόφαση των εθνικών αρχών. Η προσέγγιση αυτή αντικατοπτρίζει όχι μόνο τις τεχνικές και οικονομικές πτυχές της μετάβασης στο νέο πρότυπο μετάδοσης, αλλά και την κοινωνική διάσταση της διαδικασίας. Η Τσεχία πιστεύει ότι οι αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές είναι περιορισμένες και ότι οι θετικές επιπτώσεις σαφώς υπερτερούν.

4.1.6.2. Σχετικά με τη συνάφεια ορισμένων επιλέξιμων δαπανών

- (129) Η αποζημίωση αποτυπώνει το πραγματικό κόστος που προκύπτει για τη διασφάλιση της ομαλής απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz και δεν μπορεί να θεωρηθεί υπερβολική. Το μέτρο σχεδιάστηκε για να ελαχιστοποιήσει τις στρεβλώσεις της αγοράς και να διασφαλίσει τη συνέχεια της επίγειας τηλεοπτικής μετάδοσης. Οι φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν είναι οι κύριοι δικαιούχοι της επένδυσης, αλλά έχουν ερωμιστεί το κύριο κόστος που συνδέεται με τη μετάβαση και συνεπώς η αποζημίωση είναι δικαιολογημένη.

⁽⁷⁹⁾ Από τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν, φαίνεται ότι ήταν αναγκαίο να τροποποιηθούν ορισμένες κεραίες για καλύτερη λήψη (δηλαδή στις στεγές μονοκατοικιών και κοινές τηλεοπτικές κεραίες για πολυκατοικίες).

⁽⁸⁰⁾ Ήταν αναγκαίο να επαληθευτεί και να βελτιωθεί η λειτουργία των μεταβατικών δικτύων, ώστε να λειτουργούν σύμφωνα με τον νόμο. Αυτό περιλάμβανε, μεταξύ άλλων, την επαλήθευση διαδικασιών για την εξάλειψη προβλημάτων όπως αντίληψη / προ-αντίληψη σήματος των SFN σε ορισμένες συγκεκριμένες περιοχές ή προβλήματα παρεμβολών (DVB-T2 έναντι 4G LTE). Η δημιουργία και η λειτουργία δικτύων σύμφωνα με το νέο πρότυπο ήταν απαιτητική από τεχνική σκοπιά, περιλάμβανε την επίλυση αρκετών προβλημάτων και την εξάλειψη μεγάλου αριθμού δυσκολιών με άμεσο αντίκτυπο στον τελικό χρήστη. Για παράδειγμα, κατά την περίοδο από τον Σεπτέμβριο του 2019 έως τον Δεκέμβριο του 2020, ένας από τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύου DTT κατέγραψε 8 773 καταγγελίες σχετικά με τη λήψη σήματος στο πρότυπο DVB-T2.

⁽⁸¹⁾ Αυτή είναι η προγραμματισμένη διάρκεια του τεχνικού προγράμματος μετάβασης, το οποίο στη συνέχεια τροποποιήθηκε λόγω της ανάγκης για μέτρα κατά της νόσου COVID, τα οποία δεν υπόκεινται σε αντιστάθμιση στο πλαίσιο του κοινοποιηθέντος μέτρου.

⁽⁸²⁾ Διατίθεται στη διεύθυνση: https://www.ctu.cz/cs/download/digitalni_vysilani/prubezna_zprava_trp_06-2010.pdf.

- (130) Η Τσεχία διαφώνησε με τον ισχυρισμό ότι το επίπεδο στήριξης δεν λάμβανε υπόψη τη χρονική στιγμή της μετάβασης στην DVB-T2/HEVC στο πλαίσιο των δικαιωμάτων χρήσης. Στον ισχυρισμό ότι η ενίσχυση έπρεπε να διαφοροποιηθεί ανάλογα με την εναπομένουσα διάρκεια των αδειών δεν ελήφθη υπόψη το γεγονός ότι οι σχετικοί φορείς εκμετάλλευσης έπρεπε να προβούν στη μετάβαση εντός συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου, ανεξάρτητα από την εναπομένουσα περίοδο των οικείων δικαιωμάτων χρήσης. Επιπλέον, η παράταση των δικαιωμάτων χρήσης των συχνοτήτων έως το 2030 δεν μεταβάλλει το γεγονός ότι οι επενδύσεις σε νέες τεχνολογίες ήταν επιβεβλημένες λόγω των κανονιστικών απαιτήσεων και αναγκαίες για τη συνέχεια της ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης.
- (131) Σε κάθε περίπτωση, η Τσεχία διευκρίνισε ότι η παράταση των δικαιωμάτων χρήσης έως το 2030 δεν εξαρτιόταν από τη μετάβαση και την τεχνολογική αναβάθμιση. Η εφαρμοσθείσα παράταση των κατανομών έως το 2030 δεν ήταν αντισταθμιστική, αλλά μάλλον περιοριστική όσον αφορά το νομικό πλαίσιο, δεδομένου ότι, χωρίς την απελευθέρωση των 700 MHz, οι φορείς εκμετάλλευσης DTT θα είχαν το δικαίωμα να ζητήσουν την παράταση έως το 2030 (ακόμη και τη διατήρηση του προτύπου DVB-T).
- (132) Η Τσεχία διαφώνησε επίσης με την άποψη ότι δεν ήταν δικαιολογημένη η συνάφεια των παραμέτρων για τον υπολογισμό του ποσού της ενίσχυσης για την αποζημίωση του κόστους των επενδύσεων σε δίκτυα DVB-T2/HEVC. Η χρήση μηνιαίας απόσβεσης ενσώματων περιουσιακών στοιχείων είναι μια τυποποιημένη μέθοδος που διασφαλίζει τη σταδιακή εφαρμογή των πραγματικών επενδυτικών δαπανών και είναι σύμφωνη με τις λογιστικές αρχές· επιτρέπει τον ακριβή προσδιορισμό της οικονομικής αξίας των επενδύσεων σε βάθος χρόνου και τη διασφάλιση ότι η ενίσχυση αντιστοιχεί στις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν.
- (133) Όσον αφορά την καταλληλότητα της απόσβεσης για την εκτίμηση του ύψους των κεφαλαιουχικών δαπανών των μεταβατικών δικτύων, η Τσεχία επιβεβαίωσε ότι η περίοδος απόσβεσης βασίζεται στην ωφέλιμη ζωή ⁽⁸³⁾ του σχετικού εξοπλισμού σύμφωνα με τους λογαριασμούς του σχετικού φορέα εκμετάλλευσης (δικαιούχου). Σύμφωνα με την τσεχική νομοθεσία περί λογιστικής ⁽⁸⁴⁾, η ωφέλιμη ζωή που χρησιμοποιείται για λογιστικούς σκοπούς πρέπει να αντιστοιχεί στην πραγματικότητα. Επομένως, η απόσβεση αποτρέπει την υπερεκτίμηση των κεφαλαιουχικών δαπανών που συνδέονται με τα σχετικά περιουσιακά στοιχεία. Επιπλέον, η απόσβεση αντικατοπτρίζει τη μείωση της αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου σε περίπτωση που επαναχρησιμοποιηθεί στα τελικά δίκτυα (π.χ. εάν ένα περιουσιακό στοιχείο με ωφέλιμη ζωή 5 ετών έχει χρησιμοποιηθεί για 2 έτη στα μεταβατικά δίκτυα, θα έχει μόνο 3 εναπομένοντα έτη διάρκειας ζωής στα τελικά δίκτυα).

4.1.6.3. Σχετικά με το αν η ταχεία εφαρμογή του προτύπου DVB-T2 αντισταθμίζεται από τα εμπορικά οφέλη

- (134) Η Τσεχία εξήγησε ότι, μέχρι τη στιγμή της αναγκαστικής μετάβασης που προκύπτει από την απόφαση ΕΡΑC, δεν είχε παρουσιαστεί κανένα λεπτομερές σενάριο με αντιπαραδείγματα για τη βραδύτερη υιοθέτηση του DVB-T2. Δεδομένου του μακροπρόθεσμου χρονικού ορίζοντα για την ανανέωση της τεχνολογίας στην αγορά, οι φορείς εκμετάλλευσης δεν είχαν αναπτύξει εναλλακτικό σενάριο για την ανανέωση στην αγορά κατά τον χρόνο λήξης του μέτρου. Η Τσεχία υπέβαλε το επιχειρηματικό σχέδιο 2010 ⁽⁸⁵⁾ ενός εκ των δικαιούχων για δίκτυο DVB-T, αλλά δεν υπέβαλε επιχειρηματικά σχέδια σύγχρονα του μέτρου. Ωστόσο, η Τσεχία παρέπεμψε στην επικαιροποιημένη μελέτη ADL, μια μελέτη εμπειρογνομόνων που ανατέθηκε από το Υπουργείο Βιομηχανίας και Εμπορίου, στην οποία αναλύθηκαν διάφορα σενάρια: i) αναβάθμιση σε DVB-T2 με παράλληλη μετάδοση, ii) αναβάθμιση σε DVB-T2 χωρίς παράλληλη μετάδοση και iii) διατήρηση του DVB-T, η οποία οδηγούσε σε μείωση της κάλυψης ⁽⁸⁶⁾. Η μελέτη παρείχε ποιοτική και ποσοτική εκτίμηση του κόστους για τους διάφορους συμφεροντούχους (δηλαδή τους φορείς εκμετάλλευσης DTT, τους τηλεοπτικούς φορείς, τα νοικοκυριά και το κράτος). Σύμφωνα με την Τσεχία, το ποσοτικοποιημένο κόστος σύμφωνα με την εκ των προτέρων ανάλυση έδειξε σαφώς ότι η ταυτόχρονη μετάβαση είναι η καλύτερη επιλογή για να έχει το μέτρο τον ελάχιστο δυνατό αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη όλων των συμφεροντούχων.

⁽⁸³⁾ Συνήθως: πομποί και μετατροπείς ([κάτω από 10] έτη), δέκτες GPS ([κάτω από 10] έτη), τροφοδοτικά ισχύος κεραίας ([κάτω από 10] έτη), εξοπλισμός ψύξης ([7-15] έτη), UPS ([7-15] έτη), εξοπλισμός παρακολούθησης ([κάτω από 10] έτη), διανομή ([κάτω από 10] έτη), κωδικοποιητές και πλαίσια στερέωσης κεφαλής ([κάτω από 10] έτη), μεταγωγείς κεφαλής και εξυπηρετητές ([κάτω από 10] έτη).

⁽⁸⁴⁾ Νόμος αριθ. 563/1991 Συλλογή περί λογιστικής.

⁽⁸⁵⁾ Παρουσίαση στο διοικητικό συμβούλιο της CRA, με ημερομηνία 21 Ιουλίου 2010, στην οποία περιλαμβάνεται μελέτη αποτίμησης/επιχειρηματικής σκοπιμότητας από τον Σεπτέμβριο του 2010 έως τον Δεκέμβριο του 2023.

⁽⁸⁶⁾ Οι τσεχικές αρχές εξέτασαν το ενδεχόμενο ενός σεναρίου υιοθέτησης του DVB-T2 με γνώμονα την αγορά κατά την προκαταρκτική αξιολόγηση των σεναρίων μετάβασης, αλλά το σενάριο της υιοθέτησης με γνώμονα την αγορά δεν περιλαμβανόταν στην τελική μελέτη, καθώς δεν μπορούσε να προσφέρει κατάλληλη λύση στην περίπτωση της Τσεχίας.

4.1.6.4. Σχετικά με το αν οι επιλέξιμες δαπάνες έχουν αντισταθμιστεί από άλλα καθεστώτα ενίσχυσης

- (135) Όσον αφορά την απουσία σώρευσης με άλλα μέτρα ενίσχυσης, η Τσεχία επιβεβαίωσε ότι ο CTO διενήργησε λεπτομερή επαλήθευση των επιλέξιμων δαπανών προκειμένου να διασφαλίσει ότι συμπεριλήφθηκαν μόνον οι σχετικές δαπάνες και ότι δεν υπάρχουν δαπάνες που έχουν ήδη αποτελέσει αντικείμενο αντιστάθμισης βάσει οποιουδήποτε άλλου μέτρου ενίσχυσης. Η Τσεχία τόνισε ότι όλες οι σχετικές δαπάνες καταχωρίζονται στα λογιστικά βιβλία κάθε δικαιούχου και ότι το άθροισμα όλων των δαπανών που αποζημιώνονται σε κάθε δικαιούχο σύμφωνα με τα μέτρα που έχει εγκρίνει η Επιτροπή δεν μπορεί να είναι υψηλότερο από το σύνολο των σχετικών δαπανών στα λογιστικά βιβλία κάθε δικαιούχου. Ο CTO πρόβη σε λεπτομερή επαλήθευση των επιλέξιμων δαπανών, εξαιρουμένων τυχόν δαπανών που είχαν αποτελέσει αντικείμενο αντιστάθμισης βάσει άλλου καθεστώτος ενισχύσεων. Η Τσεχία θεωρεί ότι ο ισχυρισμός των καταγγελλουσών ότι οι εμπειρογνώμονες του CTO είναι μεροληπτικοί είναι άνευ σημασίας και αβάσιμος. Ο CTO διενεργεί τους ελέγχους του σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο (άρθρο 27 παράγραφος 5 του ECA).

4.1.7. Θετικά αποτελέσματα

- (136) Η Τσεχία διαφώνησε με τον ισχυρισμό της Telly ότι το μέτρο είχε περιορισμένα θετικά αποτελέσματα (αιτιολογική σκέψη 153). Η καταγγέλλουσα παρέβλεπε το γεγονός ότι η διανομή τηλεοπτικών σημάτων στην πλατφόρμα DTT βασίζεται σε διαφορετικό οικονομικό μοντέλο σε σύγκριση με εναλλακτικές πλατφόρμες (δορυφορική, IPTV, καλωδιακή). Στην περίπτωση της DTT, το κυρίαρχο μοντέλο είναι οι υπηρεσίες ελεύθερης λήψης, όπου το κόστος μετάδοσης τηλεοπτικού σήματος καταβάλλεται από τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς στους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων DTT και παραμένει δωρεάν για τους τηλεθεατές. Για τις εναλλακτικές πλατφόρμες, οι τηλεθεατές πληρώνουν τόσο για τη μετάδοση του σήματος όσο και για το τηλεοπτικό περιεχόμενο.
- (137) Η Τσεχία εξήγησε ότι τα θετικά αποτελέσματα της μετάβασης στην DVB-T2/HEVC μεταφράστηκαν σε καλύτερα εξοπλισμένα νοικοκυριά όσον αφορά τον εξοπλισμό λήψης, γεγονός που ωφέλησε και άλλες ανταγωνιστικές πλατφόρμες.

4.1.8. Αρνητικά αποτελέσματα

- (138) Η απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz πραγματοποιήθηκε σχετικά γρήγορα μετά την απελευθέρωση των 800 MHz από τους φορείς εκμετάλλευσης DTT (ολοκληρώθηκε το 2012). Από το 2012, η Τσεχία υποστήριξε ότι υπάρχει υγιής ανταγωνισμός ανάμεσα στις διαφορετικές πλατφόρμες στην αγορά τηλεοπτικού περιεχομένου. Ωστόσο, η απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz επηρέασε μόνο τους φορείς εκμετάλλευσης DTT, οι οποίοι επιβαρύνθηκαν με το σχετικό κόστος και αντιμετώπισαν επιδείνωση της ανταγωνιστικής τους κατάστασης προς όφελος των ανταγωνιστικών πλατφορμών.
- (139) Υπενθύμισε ότι κάθε δυνητική βλάβη ως απόρροια της μη ελεγχόμενης απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz σε βάρος της πλατφόρμας DTT, η οποία είναι δωρεάν για τα νοικοκυριά, θα μπορούσε να επηρεάσει τα νοικοκυριά εάν αναγκάζονταν να μεταβούν σε εναλλακτικές πλατφόρμες σε περίπτωση υποβάθμισης της κάλυψης της DTT.
- (140) Η Τσεχία διαφώνησε ουσιαστικά με τον ισχυρισμό ότι ευνοούσε τη λιγότερο προοδευτική πλατφόρμα, βλέποντας τις ανταγωνιστικές πλατφόρμες και επισύροντας αρνητικές επιπτώσεις για το δημόσιο συμφέρον. Η επιλογή των τεχνολογιών βασίστηκε μόνο στην πρόταση της απόφασης EPaC, ενώ παράλληλα τηρήθηκε η συμβατότητα με τις γειτονικές χώρες. Αντιθέτως, τα στοιχεία δείχνουν ότι αυξάνεται το ενδιαφέρον για την ευρυζωνικότητα χάρη στη μετάβαση στην DVB-T2/HEVC και τη χρήση των επιλογών υβριδικής ευρυζωνικής τηλεοπτικής μετάδοσης (HBBTV). Η DTT έχει αρχίσει να λειτουργεί ρεαλιστικά ως σημείο εισόδου στη χρήση ευρυζωνικών υπηρεσιών.

4.1.9. Σώρευση

- (141) Η Τσεχία επιβεβαίωσε ότι η αποζημίωση που χορηγήθηκε στους τρεις φορείς εκμετάλλευσης DTT στο πλαίσιο του κοινοποιηθέντος μέτρου δεν μπορεί να σωρευθεί με κανένα άλλο μέτρο που χρηματοδοτεί τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.

4.2. Παρατηρήσεις που ελήφθησαν από τις καταγγέλλουσες

4.2.1. Γενικές παρατηρήσεις

- (142) Η Telly υπενθύμισε τις παρατηρήσεις που υπέβαλε πριν από την έκδοση της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, στις οποίες είχε εξηγήσει ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να εφαρμόσει στην προκειμένη περίπτωση τα ίδια κριτήρια αξιολόγησης με εκείνα που εφάρμοσε στην απόφασή της στην υπόθεση SA.28599 σχετικά με την DTT στην Ισπανία⁽⁸⁷⁾.

⁽⁸⁷⁾ Απόφαση C(2021) 4048 final της Επιτροπής, της 10ης Ιουνίου 2021, σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.28599 (C 23/2010) (πρώην NN 36/2010, πρώην CP 163/2009) την οποία η Ισπανία έθεσε σε εφαρμογή για την ανάπτυξη επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης σε απομακρυσμένες και λιγότερο αστικοποιημένες περιοχές (εκτός της Καστίλλης-Λα Μάντσα) (ΕΕ L 417, 23.11.2021, σ. 1).

- (143) Η Telly ανέφερε ότι είχε πρόσβαση στις παρατηρήσεις της Τσεχίας σχετικά με την απόφαση κίνησης της διαδικασίας βάσει των εθνικών κανόνων για την ελεύθερη πρόσβαση σε πληροφορίες. Η καταγγέλλουσα έκρινε ότι οι παρατηρήσεις της Τσεχίας ήταν συνοπτικές και δεν παρείχαν νέες πληροφορίες ή αποδεικτικά στοιχεία, μολονότι το κράτος μέλος είναι υποχρεωμένο να αποδείξει τη συμβατότητα του μέτρου με την εσωτερική αγορά.

4.2.2. Παραβίαση του δικαίου της ΕΕ

- (144) Η Telly διαφώνησε με το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι δεν διαπίστωσε παραβίαση διατάξεων ή αρχών του δικαίου της ΕΕ (αιτιολογική σκέψη 116 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας). Ειδικότερα, η καταγγέλλουσα θεώρησε ότι το μέτρο παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης⁽⁸⁸⁾ και την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας, οι οποίες, κατά την άποψή της, βρίσκονται στο επίκεντρο της πρακτικής της Επιτροπής στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων⁽⁸⁹⁾, όπως επίσης επιβεβαιώνεται από τα δικαστήρια της ΕΕ. Η Telly δεν γνωρίζει κανένα κράτος μέλος που θα εξέταζε ακόμη και θεωρητικά το ενδεχόμενο παροχής στήριξης στους φορείς εκμετάλλευσης DTT για την τεχνολογική αναβάθμιση ή την παράλληλη μετάδοση.

4.2.3. Χαρακτήρας κινήτρου

- (145) Η Telly έκρινε ότι το επιχείρημα της Τσεχίας ότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT είχαν επενδύσει στη μετάβαση στην DVB-T2/HEVC ακόμη και πριν από την 1η Μαρτίου 2017 (αιτιολογική σκέψη 108) επιβεβαιώνει περαιτέρω ότι το μέτρο δεν είχε χαρακτήρα κινήτρου, καθώς καταδεικνύει ότι οι φορείς εκμετάλλευσης ήταν έτοιμοι να επενδύσουν πολύ πριν από την έγκριση του τεχνικού προγράμματος μετάβασης. Το γεγονός ότι οι ενδεχόμενες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν πριν από την έναρξη λειτουργίας των μεταβατικών δικτύων δεν αποτέλεσαν αντικείμενο αποζημίωσης είναι άνευ σημασίας.

4.2.4. Αναγκαιότητα

- (146) Η Telly συμφώνησε ότι η πολιτική απόφαση για την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz είναι αποτέλεσμα ρυθμιστικών μέτρων της ΕΕ, ωστόσο θεωρεί ότι αυτό από μόνο του δεν αποτελεί ένδειξη ανεπάρκειας της αγοράς. Η Telly συμφώνησε με τις αμφιβολίες που εξέφρασε η Επιτροπή στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας και ανέφερε ότι δεν δόθηκε καμία εξήγηση για τους λόγους για τους οποίους οι φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν θα ήταν πρόθυμοι να συνεχίσουν τη δραστηριότητα χωρίς κρατική στήριξη.
- (147) Όσον αφορά την ανάγκη δημιουργίας μεταβατικών δικτύων, η καταγγέλλουσα θεώρησε ότι δεν θα υπήρχαν ουσιαστικές παρεμβολές, καθώς άλλα κράτη μέλη κατόρθωσαν σαφώς να απελευθερώσουν τη ζώνη των 700 MHz χωρίς τέτοιες αρνητικές εξωτερικές επιδράσεις. Η καταγγέλλουσα υπενθύμισε ότι άλλες τεχνολογικές πλατφόρμες έπρεπε να επωμιστούν το δικό τους κόστος σε σχέση με τις αναβαθμίσεις και την ταυτόχρονη μετάδοση. Η Telly θεώρησε ότι τα νοικοκυριά δεν θα έχαναν την πρόσβαση στη μετάδοση εκπομπών DTT εάν η απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz είχε πραγματοποιηθεί με εύλογο τρόπο, όπως σε άλλα κράτη μέλη.

4.2.5. Καταλληλότητα

- (148) Η καταγγέλλουσα είναι πεπεισμένη ότι το μέτρο δεν είναι κατάλληλο, καθώς υπήρχαν πιο αποτελεσματικές και λιγότερο παρεμβατικές εναλλακτικές λύσεις. Η καταγγέλλουσα θεωρεί ότι η άμεση στήριξη προς τα νοικοκυριά θα είχε πολύ λιγότερες στρεβλωτικές επιπτώσεις, θα ήταν λιγότερο δαπανηρή και τεχνολογικά ουδέτερη. Η εν λόγω λύση λειτουργήσε ικανοποιητικά σε άλλα κράτη μέλη⁽⁹⁰⁾. Η καταγγέλλουσα δεν κατανόησε τον τρόπο με τον οποίο το μέτρο συνέβαλε στην αντιμετώπιση της εικαζόμενης αρνητικής στάσης των νοικοκυριών ως προς την απώλεια πρόσβασης στην πλατφόρμα DTT ελλείψει διαχειριζόμενης μετάβασης.

⁽⁸⁸⁾ Βλ. απόφαση της 17ης Φεβρουαρίου 2021 στην υπόθεση T-238/20, Ryanair DAC κατά Επιτροπής, EU:T:2021:91, σκέψη 29· ή την απόφαση της 15ης Απριλίου 2008 στην υπόθεση C-390/06, Nuova Agricast, EU:C:2008:224, σκέψεις 50 και 51.

⁽⁸⁹⁾ Βλ. για παράδειγμα την απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 2015 στην υπόθεση T-461/13, Ισπανία κατά Επιτροπής, EU:T:2015:891, σ. 18, 56.

⁽⁹⁰⁾ Βλ. απόφαση της Επιτροπής της 19.7.2017 στην υπόθεση SA.48386 (2017/N) — France Fonds d'accompagnement de la réception télévisuelle.

EE (C 307 της 15.9.2017). Βλ. απόφαση της Επιτροπής της 12.4.2019 στην υπόθεση SA.51079 - Ενίσχυση για τη λήψη μεταδόσεων οπτικοακουστικών μέσων για κτίρια πολυκατοικιών (TRTEL).

EE (C 194 της 7.6.2019).

- (149) Όσον αφορά το επιχείρημα της Τσεχίας ότι η διανομή κουπονιών συνεπάγεται κόστος διανομής, η καταγγέλλουσα αναφέρθηκε στη δυνατότητα χρήσης των καθολικών ταχυδρομικών υπηρεσιών που παρέχουν τα Τσεχικά Ταχυδρομεία. Όσον αφορά το επιχείρημα της Τσεχίας ότι θα χρειαζόνταν τουλάχιστον 2 έτη για τη θέσπιση νομοθεσίας για τα κουπόνια, η καταγγέλλουσα συνέκρινε την εν λόγω περίοδο με τη διάρκεια των 3,5 ετών της παράλληλης μετάδοσης.
- (150) Όσον αφορά το επιχείρημα ότι μια εκστρατεία πιστοποίησης μπορεί να ήταν καταλληλότερη από μια μακρά παράλληλη μετάδοση, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, η Τσεχία ξεκίνησε την επίσημη ενημερωτική εκστρατεία σε εθνικό επίπεδο μόλις τον Οκτώβριο του 2019, δηλαδή πάνω από δύο έτη μετά την έναρξη της παράλληλης μετάδοσης την 1η Μαρτίου 2017. Προσθέτει ότι η δήλωση πως η ενημερωτική εκστρατεία ξεκίνησε στα μέσα του 2016 και έκτοτε αναπτύχθηκε σταδιακά δεν στηρίζεται σε αποδεικτικά στοιχεία.

4.2.6. Αναλογικότητα

- (151) Η Telly θεώρησε ότι η Τσεχία δεν παρείχε νέες εξηγήσεις για τη διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης πέραν των 3-4 μηνών (ή ακόμη και των 6 μηνών), αλλά απλώς αμφισβητεί την απόφαση κίνησης της διαδικασίας επισημαίνοντας την αύξηση των πωλήσεων εξοπλισμού λήψης. Η καταγγέλλουσα διαφώνησε επίσης με τα επιχειρήματα ότι η μετάβαση από αναλογικό σε ψηφιακό σήμα δεν μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως συγκρίσιμη κατάσταση για τον καθορισμό εύλογης διάρκειας της περιόδου ταυτόχρονης μετάδοσης κατά τη διάρκεια της τεχνολογικής αναβάθμισης σε DVB-T2/HEVC.
- (152) Η Telly έκρινε ότι η Τσεχία δεν προσκόμισε νέα αποδεικτικά στοιχεία ή αιτιολόγηση σχετικά με το αν το μέτρο περιορίζεται πράγματι στην αποζημίωση δαπανών που δεν έχουν ήδη καλυφθεί από άλλα μέτρα. Η Τσεχία προβαίνει στη δήλωση αυτή χωρίς να παράσχει στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι ο CTO διενήργησε λεπτομερή επαλήθευση των επιλέξιμων δαπανών για κάθε δικαιούχο. Η καταγγέλλουσα επικαλέστηκε πιθανές προκαταλήψεις του CTO, υποδηλώνοντας ότι οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες θα ήταν πιο ενδεδειγμένοι. Επιπλέον, υποστήριξε ότι μόνον ο έλεγχος των εν λόγω επιλέξιμων δαπανών δεν αίρει τις αμφιβολίες της Επιτροπής.

4.2.7. Θετικά αποτελέσματα

- (153) Η Telly συμφώνησε ότι η εύρυθμη λειτουργία του τοπίου των μέσων ενημέρωσης και η πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης είναι σημαντικές για τη λειτουργία των δημοκρατιών και των οικονομιών. Ωστόσο, τα θετικά αποτελέσματα του μέτρου είναι περιορισμένα. Ειδικότερα, θεωρεί ότι το επιχείρημα της Τσεχίας ότι η πλατφόρμα DTT είναι η μόνη πλατφόρμα ελεύθερης λήψης για τηλεοπτικές μεταδόσεις στην Τσεχία είναι εσφαλμένο, καθώς δεν υπάρχει νομική ρύθμιση ούτε συμβατική εγγύηση που να εμποδίζει τους εμπορικούς ραδιοτηλεοπτικούς φορείς να κρυπτογραφούν τα προγράμματά τους μετά τη μετάβαση στο πρότυπο DVB-T2.

4.2.8. Αρνητικά αποτελέσματα

- (154) Η καταγγέλλουσα ισχυρίστηκε ότι η Τσεχία αποφάσισε να ευνοήσει τη λιγότερο προοδευτική τεχνολογία τηλεόρασης (δηλαδή την DTT), γεγονός που όχι μόνο θα έβλαπτε τις ανταγωνιστικές τεχνολογίες, αλλά θα είχε τελικά αρνητικό αντίκτυπο στους πελάτες. Η Telly υπενθύμισε ότι ήταν έτοιμη να αναπτύξει μια δωρεάν κάρτα DIGI TV προσδοκώντας δικαιολογημένα μια τεχνολογικά ουδέτερη κρατική ενημερωτική εκστρατεία. Η Telly υπενθύμισε ότι οι δύο μεγαλύτεροι εμπορικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς στην Τσεχία (οι οποίοι έχουν συνδυασμένο μερίδιο θέασης σχεδόν 60 %) έχουν επανειλημμένα ανακοινώσει την πρόθεσή τους να κρυπτογραφήσουν εκδόσεις HD των προγραμμάτων τους μετά την εφαρμογή του προτύπου DVB-T2.

4.3. Παρατηρήσεις που ελήφθησαν από τους δικαιούχους

- (155) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από την CRa και την DB, δύο από τους δικαιούχους του μέτρου (αιτιολογική σκέψη 5). Εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται ρητά στο παρόν τμήμα, οι παρατηρήσεις προέρχονται από την CRa.

4.3.1. Γενικές παρατηρήσεις

- (156) Όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής του μέτρου, η CRa ανέφερε ότι η απόφαση κίνησης της διαδικασίας δίνει την εντύπωση ότι η αποζημίωση αφορά επενδυτικές δαπάνες για νέο εξοπλισμό που είναι αναγκαίος για την κατασκευή και τη λειτουργία των δικτύων DVB-T2/HEVC [βλ. αιτιολογική σκέψη 3 στοιχείο θ) και αιτιολογική σκέψη 28 στοιχείο θ) της απόφασης κίνησης της διαδικασίας]. Ωστόσο, το μέτρο αφορά ακριβώς το πρόσθετο κόστος των τριών μεταβατικών δικτύων τα οποία λειτούργησαν για περιορισμένο χρονικό διάστημα και δωρεάν. Ειδικότερα, το μέτρο αντισταθμίζει μόνο την απόσβεση του εξοπλισμού που χρησιμοποιήθηκε για τα μεταβατικά δίκτυα. Από την άποψη αυτή, το γεγονός ότι μέρος του εξοπλισμού θα μπορούσε να επαναχρησιμοποιηθεί στα τελικά δίκτυα είναι άνευ σημασίας.
- (157) Σύμφωνα με την CRa, το μέτρο αποσκοπεί α) στη διασφάλιση της ομαλής και έγκαιρης απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz, η οποία δεν θα ήταν δυνατή χωρίς συμφωνία με τους φορείς εκμετάλλευσης DTT, β) στη διασφάλιση της βιωσιμότητας των δικτύων DTT τουλάχιστον έως το 2030, όπως προβλέπεται στην απόφαση EPaC, και γ) στη διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης μεταξύ των τεχνολογικών πλατφορμών για τηλεοπτικές εκπομπές, αποτρέποντας μ' αυτόν τον τρόπο στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.
- (158) Η CRa εξήγησε ότι η πλατφόρμα DTT είναι αναμφισβήτητη η ισχυρότερη πλατφόρμα τηλεοπτικής μετάδοσης στην Τσεχία και ότι υπάρχει προφανής αντιστοιχία μεταξύ των υπηρεσιών DTT και ελεύθερης λήψης στην Τσεχία. Δεν προσφέρεται συνδρομητική τηλεόραση στην πλατφόρμα μετάδοσης DTT ούτε υπάρχει διαθέσιμη προσφορά ελεύθερης λήψης μέσω δορυφορικής, καλωδιακής τηλεόρασης ή IPTV, ούτε καν σε τμήμα της τσεχικής επικράτειας. Στην αιτιολογική σκέψη 106 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή αναφέρθηκε στη δυνατότητα έναρξης υπηρεσίας συνδρομητικής DTT των Skylink/M7 Group, ωστόσο οι πληροφορίες αυτές είναι παρωχημένες ⁽⁹¹⁾.
- (159) Η CRa έκρινε ότι η αξιολόγηση του μέτρου πρέπει να συνάδει με την αξιολόγηση άλλων μέτρων που σχετίζονται με την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz και έχουν ήδη εγκριθεί από την Επιτροπή.

4.3.2. Ύπαρξη ενίσχυσης

4.3.2.1. Δυνατότητα καταλογισμού

- (160) Η CRa υποστήριξε ότι το μέτρο δεν μπορεί να καταλογιστεί στο κράτος, δεδομένου ότι η απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz και η μετάβαση στο DVB-T2 εφαρμόζουν άμεσα νομοθετική πράξη που έχει θεσπιστεί από την Ένωση (δηλαδή την απόφαση EPaC). Η απόφαση EPaC προβλέπει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν αποζημίωση προκειμένου να διευκολυνθεί η μετάβαση σε τεχνολογίες αποδοτικότερες σε σχέση με το ραδιοφάσμα. Το μέτρο διασφαλίζει απλώς ότι η Τσεχία επιτυγχάνει τους στόχους που επιβάλλει η απόφαση EPaC.

4.3.2.2. Επιλεκτικό πλεονέκτημα

- (161) Η CRa θεώρησε ότι δεν υπάρχει επιλεκτικό πλεονέκτημα, δεδομένου ότι το μέτρο μόνο μετριάξει τις αρνητικές επιπτώσεις στην πλατφόρμα DTT που προκύπτουν από την αναγκαστική διαδικασία απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz και τη σχετική μετάβαση στο DVB-T2. Το μέτρο απλά αντισταθμίζει ένα διαρθρωτικό μειονέκτημα για τους φορείς εκμετάλλευσης DTT. Επιρεάζει όλους τους φορείς εκμετάλλευσης DTT με τον ίδιο τρόπο.
- (162) Η CRa υπενθύμισε ότι το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι ένας νόμος που εμποδίζει απλώς την επιβάρυνση του προϋπολογισμού μιας επιχείρησης με χρέωση η οποία, υπό κανονικές συνθήκες, δεν θα υφίστατο, δεν παρέχει πλεονέκτημα στην εν λόγω επιχείρηση ⁽⁹²⁾. Δεδομένων των περιστάσεων της υπό εξέταση υπόθεσης, όπου οι κανονισμοί της Ένωσης μειώνουν σταδιακά το εύρος του ραδιοφάσματος που προορίζεται για υπηρεσίες DTT, πολύ πριν από τον επενδυτικό κύκλο της DTT και χωρίς να γίνεται σεβαστή η ισχύς των σχετικών δικαιωμάτων χρήσης, είναι σκόπιμο το κόστος που σχετίζεται με την εφαρμογή των εν λόγω μέτρων να αντιμετωπίζεται ως ασυνήθης επιβάρυνση που χρεώνεται στον προϋπολογισμό μιας επιχείρησης. Δεν πρόκειται ούτε για σύνηθες κανονιστικό κόστος ούτε για δαπάνες που σχετίζονται με την καθημερινή διαχείριση των συνήθων δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης. Το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι συνήθεις δαπάνες που βαρύνουν μια επιχείρηση είναι εκείνες που βαρύνουν όλους τους ανταγωνιστές ⁽⁹³⁾.

⁽⁹¹⁾ Η συνδρομητική υπηρεσία DTT της Skylink απέτυχε, ο αριθμός των συνδρομητών έφτασε σε μερικές εκατοντάδες μόνο και η εταιρεία αποφάσισε να διακόψει τις πιλοτικές εκπομπές από τις 30 Ιουνίου 2022.

⁽⁹²⁾ Απόφαση της 23ης Μαρτίου 2006, Enirisorse SpA κατά Sotacarbo SpA, C-237/04, EU:C:2006:197, σκέψη 48.

⁽⁹³⁾ Απόφαση της 14ης Ιουλίου 2016, Γερμανία κατά Επιτροπής, T-143/12, EU:T:2016:406, σκέψη 132.

- (163) Η CRa ανέφερε ότι η δήλωση στην αιτιολογική σκέψη 79 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, σύμφωνα με την οποία οι τεχνικές αρχές ήταν σε θέση να απελευθερώσουν μονομερώς ραδιοσυχνότητες από τη ζώνη των 700 MHz από φορείς εκμετάλλευσης DTT τροποποιώντας τις εκχωρήσεις ραδιοσυχνοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 19 του ECA, συνιστά υπεραπλούστευση. Η CRa έκρινε ότι η απόφαση EPaC δεν έχει άμεση εφαρμογή —δεν είναι δεσμευτική για τους φορείς εκμετάλλευσης DTT, αλλά απευθύνεται στα κράτη μέλη. Επομένως, μολονότι ο ECA περιλαμβάνει διατάξεις για πιθανή τροποποίηση των εκχωρήσεων συχνοτήτων για λόγους συμμόρφωσης με το δίκαιο της ΕΕ, η χρήση αυτής της νομικής βάσης δεν θεωρήθηκε βιώσιμη.
- (164) Η CRa υποστήριξε ότι αδιαμφισβήτητη ήταν απαραίτητο οι τεχνικές αρχές να επιτύχουν τη συναίνεση των φορέων εκμετάλλευσης DTT προκειμένου να αποσυρθούν αποτελεσματικά και εγκαίρως από τη ζώνη των 700 MHz, διαφορετικά θα διέτρεχαν τον κίνδυνο μακροχρόνιων διαφορών και/ή διεθνών διαιτησιών. Επιπλέον, σε περίπτωση επίκλησης του άρθρου 19 του ECA, το κράτος διέτρεχε τον άμεσο κίνδυνο να αντιμετωπίσει αξιώσεις αποζημίωσης λόγω *de facto* απαλλοτρίωσης των σχετικών ραδιοσυχνοτήτων ⁽⁹⁴⁾.
- (165) Η CRa επισήμανε ότι τα μεταβατικά δίκτυα λειτουργούσαν δωρεάν και σε μη κερδοσκοπική βάση, με σκοπό τη διασφάλιση στόχου δημόσιας πολιτικής, ενώ η μόνη δυνατή αμοιβή για τους φορείς εκμετάλλευσης DTT ήταν η αποζημίωση στο πλαίσιο του μέτρου. Κατά τη διάρκεια της εκτεταμένης διαβούλευσης σχετικά με την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz, όλοι οι τηλεοπτικοί φορείς αρνήθηκαν σαφώς να επωμιστούν οποιοδήποτε κόστος, ιδίως το κόστος ταυτόχρονης μετάδοσης.
- (166) Η CRa υποστήριξε ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υπάρχει πλεονέκτημα για τους παρόχους DTT. Τα έσοδα της μειώθηκαν μετά την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz και τη σχετική μετάβαση στο DVB-T2, ανεξάρτητα από τυχόν αύξηση της χωρητικότητας δεδομένων ως αποτέλεσμα της μετάβασης στο DVB-T2 που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 27 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας.
- (167) Όσον αφορά την επιλεκτικότητα, η CRa επέμεινε ότι η Επιτροπή πρέπει να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους θα πρέπει να θεωρηθεί ότι οι επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν την DTT βρίσκονται σε πραγματική και νομική κατάσταση συγκρίσιμη με εκείνη των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν άλλες τεχνολογίες ⁽⁹⁵⁾ και δεν επηρεάστηκαν άμεσα και/ή αρνητικά από τη διαδικασία απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz. Οι γενικές κανονιστικές απαιτήσεις που επιβάλλονται σε άλλες πλατφόρμες (π.χ. δορυφορικές) δεν είναι συγκρίσιμες με την ειδική κατάσταση που σχετίζεται με την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz. Τα επιχειρηματικά μοντέλα των διαφόρων πλατφορμών είναι εκ διαμέτρου αντίθετα ⁽⁹⁶⁾. Η πλατφόρμα DTT δεν ανταγωνίζεται άμεσα άλλες τεχνολογικές πλατφόρμες, η DTT σχετίζεται με την τηλεόραση ελεύθερης λήψης, ενώ άλλες πλατφόρμες προσφέρουν υπηρεσίες συνδρομητικής τηλεόρασης. Αυτό συνάδει με τις αποφάσεις της Επιτροπής σε υποθέσεις συγκεντρώσεων στις οποίες η Επιτροπή τείνει να οριοθετεί μια χωριστή αγορά διανομής για τις υπηρεσίες ελεύθερης λήψης και μια αγορά για τις υπηρεσίες συνδρομητικής τηλεόρασης, λόγω των διαφορετικών επιχειρηματικών μοντέλων τους ⁽⁹⁷⁾.
- (168) Όσον αφορά την αιτιολογική σκέψη 88 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η CRa ανέφερε ότι το μέτρο αφορά όλους τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων DTT. Υπήρχαν μόνο τρία μεταβατικά δίκτυα, επειδή δεν υπήρχε διαθέσιμο ραδιοφάσμα για τέταρτο μεταβατικό δίκτυο ⁽⁹⁸⁾. Επομένως, η CRa συμφώνησε με τον CTO ότι η CDG, η θυγατρική της, δεν θα κατασκεύαζε το δικό της μεταβατικό δίκτυο, αλλά θα χρησιμοποιούσε το μεταβατικό δίκτυο 12 που διαχειριζόταν η CRa.

⁽⁹⁴⁾ Στην επικαιροποιημένη μελέτη ADL εκτιμήθηκε ότι, χωρίς τη συναίνεση, οι φορείς εκμετάλλευσης DTT θα μπορούσαν να διεκδικήσουν ποσό ύψους περίπου 5 448-6 494 εκατ. CZK ως διαφυγόν κέρδος. Βλ. επικαιροποιημένη μελέτη ADL, σελίδα 77.

⁽⁹⁵⁾ Απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 2017, Comunidad Autónoma de Galicia, Redes de Telecomunicación Galegas Retegal SA (Retegal) κατά Επιτροπής, C-70/16 P, EU: C:2017:1002, σκέψη 61.

⁽⁹⁶⁾ Οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς πληρώνουν τους φορείς εκμετάλλευσης DTT για τη διανομή τηλεοπτικών εκπομπών. Σε όλες τις άλλες πλατφόρμες, οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς πωλούν το περιεχόμενό τους σε πακέτα καναλιών σε λιανικούς παρόχους τηλεοπτικών υπηρεσιών (διανομείς), οι οποίοι συγκεντρώνουν τα τηλεοπτικά κανάλια σε πακέτα και τα προσφέρουν στους τελικούς χρήστες (τηλεθεατές). Οι διανομείς τηλεοπτικών υπηρεσιών καταβάλλουν τέλη μετάδοσης στους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Ωστόσο, οι φορείς εκμετάλλευσης DTT πωλούν χωρητικότητα των δικτύων τους στους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Η μετάδοση DTT συνεπάγεται ουσιαστικό κόστος διανομής για τους τηλεοπτικούς φορείς οι οποίοι δεν εισπράττουν αντίστοιχα τέλη μετάδοσης. Οι τηλεοπτικοί φορείς ελεύθερης λήψης αντλούν τα έσοδά τους από τη διαφήμιση.

⁽⁹⁷⁾ Βλ. για παράδειγμα την απόφαση της Επιτροπής της 21ης Δεκεμβρίου 2011 στην υπόθεση M.6369 — HBO/Ziggo/HBO Netherlands, σκέψη 28· ή την απόφαση της Επιτροπής της 21ης Δεκεμβρίου 2010 στην υπόθεση M.5932 — News Corp/BskyB, σκέψη 99.

⁽⁹⁸⁾ Σύμφωνα με το σχέδιο της Γενεύης του 2006, η Τσεχία έχει συνολικά έξι επίπεδα. Δεδομένου ότι την εποχή εκείνη μόνο τέσσερα δίκτυα DVB-T χρησιμοποιούνταν στην Τσεχία, ήταν δυνατή η δημιουργία τριών μεταβατικών δικτύων με τη χρήση των συχνοτήτων από τα υπολειπόμενα δύο επίπεδα και τον προσωρινό συντονισμό με γειτονικές χώρες.

4.3.2.3. Στρέβλωση του ανταγωνισμού

- (169) Όσον αφορά την ύπαρξη στρέβλωσης του ανταγωνισμού, η CRa υποστήριξε ότι τέτοια στρέβλωση θα βελτίωνε την ανταγωνιστική θέση της δικαιούχου επιχείρησης σε σύγκριση με άλλες επιχειρήσεις με τις οποίες ανταγωνίζεται. Ωστόσο, το κοινοποιηθέν μέτρο αποσκοπεί στην αποζημίωση των δικαιούχων για το πρόσθετο αυξητικό κόστος που προκύπτει λόγω των κανονιστικών αλλαγών που επιβάλλει το κράτος. Επιπλέον, όπως έχει ήδη εξηγηθεί, η CRa πιστεύει ότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν ανταγωνίζονται τους φορείς εκμετάλλευσης άλλων πλατφορμών.

4.3.3. Παραβίαση του δικαίου της ΕΕ

- (170) Η CRa δεν θεώρησε ότι το μέτρο μπορεί να παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης, δεδομένου ότι είναι διαθέσιμο σε όλους τους φορείς εκμετάλλευσης DTT στην Τσεχική Δημοκρατία με ισότιμο, διαφανή και αμερόληπτο τρόπο, δηλαδή αφορά όλους τους οικονομικούς φορείς που βρίσκονται σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση.

4.3.4. Νομιμότητα

- (171) Η CRa ανέφερε ότι η χρονική στιγμή χορήγησης της ενίσχυσης συμπίπτει με την ύπαρξη ανεπιφύλακτου και νομικά δεσμευτικού δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης ⁽⁹⁹⁾. Μολονότι οι δικαιούχοι της ενίσχυσης έχουν ήδη υποβάλει στον CTO τις αιτήσεις τους για την αποζημίωση του κόστους, είναι σαφές ότι ο CTO θα αναστείλει την πληρωμή έως ότου η Επιτροπή ολοκληρώσει την αξιολόγησή της. Η χορήγηση των αποζημιώσεων εξαρτιόταν πάντοτε από την έγκρισή τους από την Επιτροπή.
- (172) Η CRa εξήγησε ότι η διάταξη του άρθρου 27 παράγραφος 5 του ECA, όπως τροποποιήθηκε με την ψηφιακή τροποποίηση, δεν παρείχε λεπτομέρειες σχετικά με τις επιλέξιμες δαπάνες και το ποσό της αποζημίωσης και συνεπώς η χορήγηση της ενίσχυσης αποτέλεσε αντικείμενο αξιολόγησης από τον CTO.
- (173) Η CRa εξήγησε ότι οι διατάξεις του άρθρου 27 παράγραφος 5 του ECA προφανώς ενσωματώθηκαν στην ψηφιακή τροποποίηση προκειμένου να δημιουργηθεί ένα διαδικαστικό πλαίσιο ώστε οι δημόσιες αρχές να τηρούν την υποχρέωση αναστολής της εφαρμογής, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Ομοίως, η υποχρέωση αυτή διατυπώνεται, για παράδειγμα, στον νόμο περί ταχυδρομικών υπηρεσιών ⁽¹⁰⁰⁾. Σύμφωνα με την πάγια πρακτική λήψης αποφάσεων των εθνικών δικαστηρίων, όταν αποφασίζει να αναστείλει διοικητική διαδικασία εν αναμονή της επίλυσης προκαταρκτικού ζητήματος από άλλη αρχή, η διοικητική αρχή πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις περιστάσεις της σχετικής διαδικασίας. Το γεγονός ότι οι αποζημιώσεις που πρέπει να αποφασιστούν από τη διοικητική αρχή υπόκεινται σε διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής σχετικά με τη συμβατότητά τους με το άρθρο 107 της ΣΛΕΕ αποτελεί αναμφίβολα σημαντικό στοιχείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη από τη διοικητική αρχή. Η πρόωρη καταβολή της αποζημίωσης θα μπορούσε να οδηγήσει σε υποχρέωση ανάκτησης της ενίσχυσης σε περίπτωση αρνητικής απόφασης της Επιτροπής. Η διάταξη του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, η οποία απαγορεύει τη χορήγηση ενίσχυσης πριν από την έκδοση απόφασης της Επιτροπής, έχει άμεση εφαρμογή, και άρα η διοικητική αρχή δεν είχε άλλη επιλογή από το να αναστείλει τη διαδικασία και να αναμείνει την απόφαση της Επιτροπής, όπως και έπραξε.
- (174) Επιπλέον, τα αντισταθμιστικά μέτρα δεν επρόκειτο να χορηγηθούν αυτόματα βάσει της ψηφιακής τροποποίησης, αλλά με την επιφύλαξη της αξιολόγησης του CTO, ο οποίος δεσμεύεται άμεσα από το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Όπως αναγνωρίζει η ίδια η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 44 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Τσεχική Δημοκρατία σχεδιάζει να καταβάλει την ενίσχυση μόνο μετά την έγκριση του μέτρου από την Επιτροπή.
- (175) Η CRa εξήγησε ότι, προς άρση κάθε αμφιβολίας, η σχετική διάταξη του ECA τροποποιήθηκε στη συνέχεια με τον νόμο αριθ. 374/2021 Συλλογή της 15ης Σεπτεμβρίου 2021, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2022 ⁽¹⁰¹⁾.

⁽⁹⁹⁾ Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 25ης Ιανουαρίου 2018, Brussels South Charleroi Airport (BSCA) κατά Επιτροπής, T-818/14, EU:T:2018:33, σκέψη 72.

⁽¹⁰⁰⁾ Άρθρο 34α παράγραφος 3 του νόμου περί ταχυδρομικών υπηρεσιών, νόμος αριθ. 29/2000 Συλλογή της 18ης Ιανουαρίου 2000.

⁽¹⁰¹⁾ Η τρέχουσα διατύπωση του ECA (συγκεκριμένα, το άρθρο 122 παράγραφος 6) προβλέπει ρητά αυτό που προηγουμένως υποδηλωνόταν από την ερμηνεία, δηλαδή ότι η διοικητική αρχή πρέπει να αναστείλει τη διαδικασία: «Όταν εκκρεμούν διαδικασίες ενώπιον της Επιτροπής σχετικά με κρατικές ενισχύσεις σε τομείς που διέπονται από τον παρόντα νόμο, οι εν λόγω διαδικασίες θεωρούνται προκαταρκτικές σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Η Αρχή δεν χορηγεί ενίσχυση ούτε μεταφέρει κονδύλια έως ότου η Επιτροπή αποφανθεί σχετικά με την επιλεξιμότητα της ενίσχυσης.».

- (176) Τέλος, η CRa υποστήριξε ότι η Επιτροπή δεν αμφισβήτησε τη νομιμότητα της κρατικής ενίσχυσης στην περίπτωση του κόστους άλλων μέτρων που σχετίζονται με την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz (π.χ. απόφαση στην υπόθεση SA.55742) και βασίζονται στις ίδιες νομικές πράξεις με το κοινοποιηθέν μέτρο.

4.3.5. Χαρακτήρας κινήτρου

4.3.5.1. Σχετικά με την ύπαρξη εμπορικού κινήτρου για τους φορείς εκμετάλλευσης DTT

- (177) Η CRa ισχυρίστηκε ότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν είχαν κίνητρο βάσει αγοράς να αποσυρθούν από τη ζώνη των 700 MHz, όπως απαιτείται βάσει της απόφασης ΕΡαC. Η Τσεχία έπρεπε να εξασφαλίσει τη συναίνεση των φορέων εκμετάλλευσης DTT με τη θέσπιση δέσμης αντισταθμιστικών μέτρων για την αντιστάθμιση του διαρθρωτικού μειονεκτήματος που επέφερε η απόφαση ΕΡαC στους φορείς εκμετάλλευσης DTT.
- (178) Η CRa υποστήριξε ότι η απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz έως τον Ιούνιο του 2020 ήταν αντίθετη με τους φυσικούς επενδυτικούς κύκλους για την DTT (γενικά 12-15 έτη και οι επενδύσεις που σχετίζονται με τη μετάβαση από αναλογικό σε ψηφιακό σήμα ολοκληρώθηκαν το 2012), με τις υφιστάμενες εμπορικές συμβάσεις μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης DTT και των τηλεοπτικών φορέων, καθώς και με τον κύκλο ανανέωσης των τηλεοπτικών δεκτών στα νοικοκυριά.
- (179) Η CRa ανέφερε ότι, μολονότι η χωρητικότητα δεδομένων των δικτύων αυξήθηκε ως επακόλουθο της μετάβασης στο DVB-T2, η CRa δεν μπόρεσε να πωλήσει το σύνολο της χωρητικότητας των νέων δικτύων και μάλιστα τα έσοδά της μειώθηκαν μετά τη μετάβαση. Το γεγονός ότι τα δίκτυα χρησιμοποιούνταν στην πλήρη χωρητικότητα δεν αποτελούσε, από μόνο του, επαρκή κινητήρια δύναμη για την επικαιροποίηση τεχνολογίας ⁽¹⁰²⁾.
- (180) Το γεγονός ότι η CRa (μέσω της θυγατρικής της CDG) χρηματοδότησε την αναβάθμιση του δικτύου 3 (νυν τελικό δίκτυο 23) στο DVB-T2 δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως αποδεικτικό στοιχείο για την έλλειψη χαρακτήρα κινήτρου. Όπως εξηγήθηκε προηγουμένως, η CRa συμφώνησε με τον CTO ότι η CDG δεν θα κατασκεύαζε δικό της μεταβατικό δίκτυο λόγω του ανεπαρκούς διαθέσιμου ραδιοφάσματος για τη λειτουργία τέταρτου μεταβατικού δικτύου, αλλά αντ' αυτού θα βασιζόταν στο μεταβατικό δίκτυο 12.
- (181) Η CRa ανέφερε ότι η πειραματική μετάδοση DVB-T2 από την CRa το 2012, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 124 στοιχείο α) της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να αναιρεθεί ο χαρακτήρας κινήτρου του μέτρου. Η πειραματική μετάδοση νέων τεχνολογιών συνήθως πραγματοποιείται πολλά έτη πριν από τη λήψη εμπορικής απόφασης και πολύ πριν από την πραγματική εφαρμογή τους (π.χ. η Τσεχία δρομολόγησε την πειραματική μετάδοση που λειτουργούσε στο DVB-T ήδη από το 1999, ενώ η πραγματική μετάβαση στην DTT ολοκληρώθηκε μόλις το 2012). Η CRa εξήγησε ότι οι πειραματικές μεταδόσεις που πραγματοποιήθηκαν το 2012 είχαν αποκλειστικό σκοπό την επαλήθευση των τεχνικών παραμέτρων και βασίζονταν σε βραχυπρόθεσμες ειδικές άδειες που είχαν εκδοθεί από τον CTO.
- (182) Ομοίως, το γεγονός ότι η CRa ανέφερε στην ετήσια έκθεσή της για το 2011 ότι το DVB-T2 θα μπορούσε να συμβάλει στην ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της δεν σημαίνει ότι η CRa σκόπευε να την εφαρμόσει. Επιπλέον, η έκθεση δεν έθετε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Η CRa επιβεβαίωσε ότι, πριν από την έγκριση της στρατηγικής του 2016 και της απόφασης ΕΡαC, το επιχειρηματικό σχέδιο της CRa δεν προέβλεπε τη μετάβαση στο DVB-T2 αμέσως, δεδομένης της ισχύος των αρχικών κατανομών ραδιοσυχνότητας, οι οποίες παρατάθηκαν πέραν του 2020. Επιπλέον, στη στρατηγική του 2016 επισημάνθηκε ήδη η έντονη αντίθεση των ραδιοτηλεοπτικών φορέων στη χρηματοδότηση της μετάβασης.
- (183) Η CRa έκρινε ότι η απόφαση κίνησης της διαδικασίας είναι ασυνεπής εφόσον εκφράζει αμφιβολίες σχετικά με τον χαρακτήρα κινήτρου του μέτρου, διότι οι δικαιούχοι άρχισαν να επενδύουν πριν από την έγκριση της ψηφιακής τροποποίησης. Εάν η αποζημίωση δεν ήταν επαρκώς βέβαιη κατά τον χρόνο των επενδύσεων, δεν στέκει ο ισχυρισμός της Επιτροπής ότι οι δικαιούχοι θα μπορούσαν να βασιστούν στην παράταση των δικαιωμάτων χρήσης του ραδιοφάσματος

⁽¹⁰²⁾ Στην πραγματικότητα, ήταν διαθέσιμη μια άλλη, φθηνότερη λύση. Εάν η CRa επιθυμούσε να μεταδώσει περισσότερα κανάλια στα οικεία δίκτυα DVB-T, θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τον κωδικοποιητή-αποκωδικοποιητή MPEG-4 αντί για τον κωδικοποιητή-αποκωδικοποιητή MPEG-2. Σε σύγκριση με τη μετάβαση στο DVB-T2, η αναβάθμιση της τεχνολογίας συμπίεσης από MPEG-2 σε MPEG-4 χωρίς την ανάγκη αντικατάστασης των πομπών DVB-T αποτελεί λύση χαμηλού κόστους που θα αύξανε τη χωρητικότητα των δικτύων DVB-T της CRa κατά περίπου [50-100] %. Ωστόσο, η CRa δεν επέλεξε τη συγκεκριμένη στρατηγική, διότι δεν διαπίστωσε επιχειρηματικές ευκαιρίες για την αύξηση της χωρητικότητας.

έως το 2030 και θα έπρεπε να αποτυπώνουν το γεγονός αυτό στο επιχειρηματικό τους σχέδιο. Ούτε στέκει, ταυτόχρονα, ο ισχυρισμός της Επιτροπής ότι οι φορείς εκμετάλλευσης θα μπορούσαν να έχουν στηριχθεί στις αναγκαίες συχνότητες για τα μεταβατικά δίκτυα, οι οποίες, παρά την υπόσχεση της στρατηγικής του 2016, δεν είχαν ακόμη εκχωρηθεί στους φορείς εκμετάλλευσης DTT. Αντιθέτως, όλα αυτά τα μέτρα αποτελούν ενιαία δέσμη μέτρων που περιγράφονται στη στρατηγική του 2016 και κοινοποιήθηκαν από την Τσεχία όλα μαζί.

4.3.5.2. Σχετικά με την έναρξη των εργασιών πριν από την έκδοση των επίσημων πράξεων για τη χορήγηση της ενίσχυσης

- (184) Η CRa επισήμανε επίσης ότι η Επιτροπή αποδέχθηκε τον χαρακτήρα κινήτρου άλλων μέτρων που σχετίζονται με την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz, όπως στην απόφαση στην υπόθεση SA.55742, και έχουν την ίδια νομική βάση. Η CRa έκρινε ότι η αξιολόγηση του χαρακτήρα κινήτρου θα έπρεπε να βασιστεί στην απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου στην υπόθεση *Graphischer Maschinenbau* ⁽¹⁰³⁾, σύμφωνα με την οποία, κατά την αξιολόγηση του χαρακτήρα κινήτρου, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το ευρύτερο πλαίσιο στο οποίο πραγματοποιήθηκαν οι επιλέξιμες δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των ανακοινώσεων των εθνικών αρχών.
- (185) Η CRa εξήγησε ότι έλαβε διαβεβαιώσεις σχετικά με τον μηχανισμό αποζημίωσης από τις τσεχικές αρχές ήδη πριν από τον Μάρτιο του 2017. Η απόφαση των φορέων εκμετάλλευσης DTT να λάβουν μέτρα για την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz (συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων σε μεταβατικά δίκτυα) βασίστηκε σε πρώτη φάση σε πολυετείς δημόσιες συζητήσεις που ξεκίνησαν ήδη από το 2013 ⁽¹⁰⁴⁾. Τα κύρια έγγραφα στην Τσεχία σχετικά με την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz (π.χ. η στρατηγική του 2016) συζητήθηκαν εκτενώς με την αγορά, συμπεριλαμβανομένης της CRa, πριν από την έγκρισή τους. Η CRa συμμετείχε ενεργά στην ομάδα εμπειρογνομόνων που συστάθηκε από το τσεχικό Υπουργείο Βιομηχανίας και Εμπορίου και ασχολήθηκε με τη στρατηγική του 2016.
- (186) Η CRa πιστεύει ότι η στρατηγική του 2016 αποτελεί βασικό έγγραφο που παρείχε επαρκή διασφάλιση στους φορείς εκμετάλλευσης DTT. Η στρατηγική του 2016 επέβαλε στο Υπουργείο Βιομηχανίας και Εμπορίου την υποχρέωση να προχωρήσει από κοινού με το Υπουργείο Πολιτισμού και τον CTO σύμφωνα με τη στρατηγική του 2016, μεταξύ άλλων να διασφαλίσει την υλοποίηση των αντισταθμιστικών μέτρων που περιγράφονται στη στρατηγική του 2016, με την επιφύλαξη της έγκρισης της Επιτροπής.
- (187) Η CRa ανέφερε ότι, ήδη το 2016, ο CTO είχε εκδώσει δύο ειδικές άδειες συχνοτήτων προς την CRa (από τις 26 ειδικές άδειες συχνοτήτων για τους πομπούς και περίπου 50 ειδικές άδειες συχνοτήτων για τους πληρωτές κενών που χρησιμοποιήθηκαν στη συνέχεια), προκειμένου να εκπληρώσει τη στρατηγική και να μπορέσει η CRa να αρχίσει την κατασκευή του μεταβατικού δικτύου 12.

4.3.6. Αναγκαιότητα

4.3.6.1. Σχετικά με την ανάγκη χρηματοδότησης των επιλέξιμων δαπανών βάσει της απόφασης EPaC

- (188) Στη στρατηγική του 2016, η Τσεχία είχε ήδη αποφανθεί ότι «η μετάβαση δεν είναι εφικτή χωρίς ορισμένη περίοδο ταυτόχρονης λειτουργίας των υφιστάμενων μεταβατικών δικτύων DVB-T και DVB-T2 και τη χρήση της ζώνης συχνοτήτων των 700 MHz για την DTT. Επομένως, επικρατεί γενικά συναίνεση ότι πρώτα πρέπει να πραγματοποιηθεί η μετάβαση στην τεχνολογία DVB-T2, δηλαδή στην πιο αποδοτική τεχνολογία DVB-T2/HEVC σε σχέση με το φάσμα, και στη συνέχεια μπορεί να απελευθερωθεί μόνον η ζώνη των 700 MHz, εάν χρειαστεί. Εάν όχι, θα μπορούσε να καταγραφεί δραστηκή μείωση της διαθεσιμότητας (κάλυψη σήματος για τον πληθυσμό) και της ποιότητας της DTT και άρα της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας, η οποία πιθανότατα θα οδηγούσε τελικά στην κατάργηση της ίδιας της DTT.» ⁽¹⁰⁵⁾.

⁽¹⁰³⁾ Βλ. απόφαση της 14ης Μαΐου 2002 στην υπόθεση T-126/99, *Graphischer Maschinenbau* κατά Επιτροπής, EU:T:2002:116, σκέψη 44: «[...] η Επιτροπή έπρεπε να λάβει υπόψη τον συγκεκριμένο τύπο και τη φύση των ανακοινώσεων και των πράξεων των αρμοδίων εθνικών αρχών, καθώς και τις λοιπές σχετικές περιστάσεις [...] προκειμένου να εκτιμηθεί η ύπαρξη του στοιχείου παρακινήσεως».

⁽¹⁰⁴⁾ Οι επίσημες εκδόσεις και γνωμοδοτήσεις που εκπονήθηκαν για την Επιτροπή (π.χ. έκθεση Lamy) και οι συζητήσεις κατά την περίοδο 2014/2015 αποκαλύπτουν τη σαφή πρόθεση της Επιτροπής να επιταχύνει την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz και άρα να επιταχύνει την πρακτική εφαρμογή βασικών τεχνολογικών τάσεων που αποσκοπούσαν σε αποδοτικότερα πρότυπα και τεχνολογίες σε σχέση με το φάσμα, δηλαδή DVB-T2, SFN και HEVC. Από την Παγκόσμια Διάσκεψη Ραδιοεπικοινωνιών του 2015, ήταν σαφές ότι η ζώνη των 700 MHz θα απελευθερωθεί.

⁽¹⁰⁵⁾ Σελίδα 17 της στρατηγικής του 2016.

- (189) Στη στρατηγική του 2016 ορίστηκε επίσης ότι η διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης «πρέπει πρωτίστως να σέβεται την ανάγκη εξασφάλισης επαρκούς εξοπλισμού των νοικοκυριών με νέους τηλεοπτικούς δέκτες ή μετατροπείς-αποκωδικοποιητές συμβατούς με τη μετάδοση στην DVB-T2/HEVC με βάση τη διαθεσιμότητά τους στην αγορά», όπου ο κύκλος αντικατάστασης του εξοπλισμού εκτιμάται τουλάχιστον σε 5-6 έτη ⁽¹⁰⁶⁾. Λαμβάνοντας υπόψη τουλάχιστον 3 έτη ταυτόχρονης μετάδοσης, με βάση τη στρατηγική του 2016 εκτιμήθηκε ότι ο κύκλος αντικατάστασης θα μπορούσε να μειωθεί σε περίοδο 4-5 ετών ⁽¹⁰⁷⁾.
- (190) Η CRa εξήγησε ότι τα μεταβατικά δίκτυα ήταν απαραίτητα για τεχνικούς λόγους, ιδίως για την ανάγκη διεθνούς συντονισμού και αποφυγής παρεμβολών, καθώς και για να δοθεί χρόνος για τον εφοδιασμό των νοικοκυριών με νέους δέκτες και τη μετάβαση στις νέες συχνότητες.
- (191) Τόσο η CRa όσο και η DB έκριναν ότι, χωρίς τη μετάβαση στο DVB-T2, δεν θα ήταν εφικτή η απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz. Η δημιουργία μεγάλων SFN χάρη στο DVB-T2 ήταν ζωτικής σημασίας ⁽¹⁰⁸⁾. Το πρότυπο HEVC επιλέχθηκε ως η πλέον αποδοτική τεχνολογία που ήταν διαθέσιμη εκείνη την εποχή για τη συμπίεση βίντεο και ήχου, συμβάλλοντας στην αποδοτική χρήση του ραδιοφάσματος και προστατεύοντας τις επενδύσεις των καταναλωτών σε συμβατές τηλεοπτικές συσκευές ⁽¹⁰⁹⁾.
- (192) Σύμφωνα με την CRa, η μετάβαση στο DVB-T2 αποτελούσε προϋπόθεση για την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς, η θέση αυτή είχε υποστηριχθεί ευρέως από τις γνωμοδοτήσεις διαφόρων συμβουλευτικών οργάνων της Επιτροπής που είχαν καταρτιστεί πριν από την Παγκόσμια Διάσκεψη Ραδιοεπικοινωνιών του 2015, ιδίως την έκθεση Lamy ⁽¹¹⁰⁾ και τη γνώμη της ομάδας για την πολιτική ραδιοφάσματος (στο εξής: RPSG) ⁽¹¹¹⁾. Επιπλέον, η απόφαση EPaC ορίζει στην αιτιολογική σκέψη 20 ότι: «Στις περιπτώσεις που τα κράτη μέλη σκοπεύουν να διατηρήσουν την ψηφιακή επίγεια τηλεόραση, οι εθνικοί χάρτες πορείας θα πρέπει να εξετάζουν τη δυνατότητα να διευκολύνουν αναβαθμίσεις του εξοπλισμού ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης σε τεχνολογίες περισσότερο αποδοτικής χρήσης του ραδιοφάσματος, όπως προηγμένοι μορφώσιμοι βίντεο [π.χ. κωδικοποίηση αρχείων βίντεο υψηλής απόδοσης (HEVC)] ή τεχνολογίες μετάδοσης σήματος [π.χ. ψηφιακή επίγεια τηλεόραση δεύτερης γενιάς (DVB-T2)]». Μετά από εκτενείς συζητήσεις και μελέτες εμπειρογνομόνων (π.χ. μελέτη ADL), η Τσεχία αποφάσισε να κάνει χρήση της προαναφερθείσας επιλογής για την υιοθέτηση αποδοτικότερων τεχνολογιών σε σχέση με το ραδιοφάσμα και τη μετάβαση στο DVB-T2.
- (193) Η CRa έκρινε ότι η απλή αντικατάσταση των ραδιοσυχνοτήτων της ζώνης των 700 MHz χωρίς την αναβάθμιση σε DVB-T2, ενώ παράλληλα τηρούνται οι απαιτήσεις των γειτονικών χωρών στο πλαίσιο του διεθνούς συντονισμού συχνοτήτων, θα οδηγούσε σε σημαντικό περιορισμό της επίγεια ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, ο οποίος θα επηρέαζε περίπου το 60 % του πληθυσμού της Τσεχίας ⁽¹¹²⁾. Στην πράξη, αυτό θα σήμαινε ότι από τα έξι εθνικά δίκτυα που εγγυάται de facto η διεθνής συμφωνία της Γενεύης του 2006, θα παρέμεναν διαθέσιμα μόνο τρία πλήρως χρησιμοποιήσιμα δίκτυα DVB-T. Η DB επέμεινε ότι η ανάγκη διατήρησης των τεσσάρων υφιστάμενων εθνικών δικτύων στο πλαίσιο της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz απαιτούσε τη χρήση μεγάλων SFN που χρησιμοποιούν το πρότυπο DVB-T2, καθώς η λειτουργία τους δεν ήταν εφικτή με το DVB-T. Η CRa παρατήρησε ότι η διατήρηση του προτύπου DVB-T θα περιόριζε επίσης την περαιτέρω τεχνολογική ανάπτυξη και άρα τη χρήση τηλεοπτικών προγραμμάτων υψηλής ευκρίνειας. Η επιλογή του DVB-T2 ήταν επίσης συμβατή με το πρότυπο που είχαν επιλέξει οι γειτονικές χώρες (Γερμανία, Αυστρία).

⁽¹⁰⁶⁾ Σελίδα 19 της στρατηγικής του 2016.

⁽¹⁰⁷⁾ Σελίδα 28 της στρατηγικής του 2016.

⁽¹⁰⁸⁾ Το πρότυπο DVB-T υποστηρίζει μικρότερα διαστήματα φύλαξης, γεγονός που καθιστά αδύνατη τη λειτουργία αυτού του προτύπου με SFN σε τόσο μεγάλη κλίμακα. Η εφαρμογή της τεχνολογίας DVB-T2 ήταν απαραίτητη για τη βελτίωση του μεγέθους του διαστήματος φύλαξης και τη διεύρυνση του μέγιστου μεγέθους του SFN. Για παράδειγμα, στην περίπτωση του δικτύου 1, χρησιμοποιήθηκαν 10 μοναδικές συχνότητες για την κάλυψη της Τσεχίας με DVB-T, ενώ μόνο 3 συχνότητες επαρκούσαν με το DVB-T2.

⁽¹⁰⁹⁾ Το επιχείρημα των καταγγελλουσών ότι θα έπρεπε να είχε χρησιμοποιηθεί ο κωδικός MPEG-4 είναι παράλογο. Ο παλαιότερος τύπος συμπίεσης MPEG-4 κυκλοφόρησε το 1999.

⁽¹¹⁰⁾ Lamy report (Έκθεση Lamy).

⁽¹¹¹⁾ RSPG Opinion on a long-term strategy on the future use of the UHF band (470 – 790 MHz) in the EU of February 19, 2015 [Γνώμη της RSPG σχετικά με μια μακροπρόθεσμη στρατηγική για τη μελλοντική χρήση της ζώνης UHF (470-790 MHz) στην ΕΕ, της 19ης Φεβρουαρίου 2015].

⁽¹¹²⁾ Σύμφωνα με την CRa, η απλή άμεση ανακατανομή θα περιόριζε τη διαθεσιμότητα τηλεοπτικού σήματος στην Τσεχική Δημοκρατία για ένα μέρος των τηλεοπτικών προγραμμάτων για σημαντικό μέρος του πληθυσμού (περίπου το 40 % των πολιτών θα έχανε το σήμα για τουλάχιστον το 25 % των τηλεοπτικών προγραμμάτων). Οι φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν θα είχαν συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που απέρρεαν από τις εμπορικές συμβάσεις που είχαν συνάψει με τους τηλεοπτικούς φορείς, αφήνοντας μέρος του κοινού σε εναλλακτικές πλατφόρμες. Οποιαδήποτε μη ελεγχόμενη απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz θα κατέληγε σε απολύτως θεμελιώδη και μονομερή ζημία στην πλατφόρμα DTT.

- (194) Κατά την άποψη της CRa, η λειτουργία των μεταβατικών δικτύων κατέστησε επίσης δυνατή την τεχνική συνέχεια της μετάδοσης, δεδομένου ότι οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων DTT είχαν περισσότερο χρόνο για να δοκιμάσουν και να ελέγξουν την ορθή λειτουργία των νέων δικτύων. Μια μεγαλύτερη μεταβατική περίοδος ήταν επίσης σημαντική προκειμένου τα νοικοκυριά να αντικαταστήσουν τις τηλεοπτικές συσκευές τους στο πλαίσιο του φυσικού κύκλου ανανέωσης⁽¹¹³⁾. Για την DB, η μη χρήση παράλληλης μετάδοσης θα μπορούσε να οδηγήσει σε απώλεια των υπηρεσιών DTT για το ήμισυ περίπου των τσεχικών νοικοκυριών. Η μαζική ζήτηση για νέους δέκτες και η αλλαγή πλατφόρμας σε μία μόνο χρονική στιγμή θα μπορούσαν να αποσταθεροποιήσουν την αγορά.
- (195) Η CRa τόνισε ότι οι επιλέξιμες δαπάνες για τη λειτουργία των μεταβατικών δικτύων είναι πρόσθετες δαπάνες που βαρύνουν τους φορείς εκμετάλλευσης DTT και είναι απαραίτητες για την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz. Η CRa επισήμανε επίσης ότι το ποσό της αποζημίωσης είναι σε μεγάλο βαθμό ανεξάρτητο από την επιλογή των τεχνολογικών προτύπων (η τεχνολογία DVB-T και DVB-T2, καθώς και η τεχνολογία MPEG2/MPEG4/HEVC⁽¹¹⁴⁾ έχουν παρόμοιο κόστος εξοπλισμού). Οι επιλέξιμες δαπάνες οφείλονται στην περίοδο ταυτόχρονης μετάδοσης, ανεξάρτητα από την επιλογή του κωδικοποιητή-αποκωδικοποιητή.

4.3.6.2. Σχετικά με την ύπαρξη ανεπάρκειας της αγοράς

- (196) Η CRa τόνισε ότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν ήταν νομικά υποχρεωμένοι να πραγματοποιήσουν τη μετάβαση στο DVB-T2. Η μετάβαση στο DVB-T2 δεν θα ήταν καν απαραίτητη για τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό τους στην αγορά χωρίς την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz. Εικάζεται ότι το νομοθετικό πλαίσιο δεν επέτρεπε στην Τσεχική Δημοκρατία να διασφαλίσει την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz και τη μετάβαση στο DVB-T2 σύμφωνα με το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα χωρίς τη συγκατάθεση και τη συνεργασία των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων DTT. Η Τσεχία έπρεπε να βρει συμβιβαστική λύση αποδεκτή από τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων DTT που κατείχαν επηρεαζόμενες κατανομές ραδιοσυχνοτήτων, διαφορετικά θα διέτρεχε τον κίνδυνο μακροχρόνιων δικαστικών διαφορών και διεθνούς διαιτησίας.
- (197) Σύμφωνα με την CRa, η απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz επιτάχυνε σημαντικά τη μετάβαση στο DVB-T2, καθώς περιορίζει το διαθέσιμο ραδιοφάσμα για τη μετάδοση DTT. Οι γειτονικές χώρες συνέδεσαν επίσης την απελευθέρωση αυτή με τη μετάβαση σε υψηλότερο και αποδοτικότερο ως προς τη συχνότητα πρότυπο μετάδοσης. Αυτό αύξησε περαιτέρω τον κίνδυνο παρεμβολών σε περίπτωση που η Τσεχία δεν μετέβαινε στο DVB-T2.

4.3.7. Καταλληλότητα

- (198) Η CRa έκρινε ότι οι εναλλακτικές λύσεις που πρότεινε η Επιτροπή στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας (δηλαδή, πιστοποίηση, ενημερωτικές εκστρατείες ή άμεση στήριξη των νοικοκυριών για την αγορά συμβατού εξοπλισμού DVB-T2) ήταν λιγότερο κατάλληλες από τη χρήση μεταβατικών δικτύων.

4.3.7.1. Σχετικά με την επάρκεια της εκστρατείας ενημέρωσης/πιστοποίησης

- (199) Πραγματοποιήθηκε ενημερωτική εκστρατεία, η οποία όμως χρηματοδοτήθηκε κυρίως απευθείας από τους φορείς εκμετάλλευσης DTT⁽¹¹⁵⁾. Η Τσεχία χρηματοδότησε ελάχιστα την ενημερωτική εκστρατεία. Η πιστοποίηση των τηλεοπτικών δεκτών για τη διασφάλιση της πλήρους συμβατότητας με το πρότυπο DVB-T2, η οποία επίσης χρηματοδοτήθηκε από την CRa, ξεκίνησε στην Τσεχία το 2016. Ο συνδυασμός αυτών των δραστηριοτήτων του ιδιωτικού τομέα, σε συνδυασμό με την υποστηριζόμενη από το κράτος κατασκευή και λειτουργία μεταβατικών δικτύων, εξασφάλισε την ομαλή απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz, διατηρώντας παράλληλα τη μετάδοση DTT, η οποία είναι η μόνη διαθέσιμη μετάδοση ελεύθερης λήψης.
- (200) Σύμφωνα με την CRa, η ταυτόχρονη μετάδοση ήταν ενδεδειγμένη, διότι ελαχιστοποίησε σημαντικά και ουσιαστικά τις αρνητικές κοινωνικές επιπτώσεις και εξασφάλισε τη συνέχεια της τηλεόρασης. Τα μεταβατικά δίκτυα ενθάρρυναν επίσης τους εισαγωγείς ηλεκτρονικών ειδών ευρείας κατανάλωσης να εισάγουν τηλεοράσεις DVB-T2 και HEVC και μετατροπείς-αποκωδικοποιητές.

⁽¹¹³⁾ Οι εκπομπές DTT (υπηρεσίες ελεύθερης λήψης) λαμβάνονται κυρίως από νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος που αντικαθιστούν τις τηλεοπτικές συσκευές τους με βραδύτερο ρυθμό.

⁽¹¹⁴⁾ Η CRa παρείχε πληροφορίες σχετικά με την πολιτική τιμών ενός προμηθευτή και ανέφερε ότι η [...].

⁽¹¹⁵⁾ Πρέπει να σημειωθεί ότι δεν παρέχεται καμία αποζημίωση στην CRa για τις δαπάνες της ενημερωτικής εκστρατείας που χρηματοδότησε, δεδομένου ότι οι δαπάνες αυτές δεν αποτελούν αντικείμενο του κοινοποιηθέντος μέτρου.

4.3.7.2. Σχετικά με τη δυνατότητα χρήσης χρηματικών κουπονιών από τα νοικοκυριά

- (201) Οι άμεσες επιδοτήσεις προς τα νοικοκυριά αποτελούσαν σημαντικά ακριβότερη λύση, καθώς η αποζημίωση θα έπρεπε να καταβληθεί χωρίς διακρίσεις σε μεγάλο αριθμό νοικοκυριών. Η CRa τόνισε ότι οι άμεσες επιδοτήσεις προς τα νοικοκυριά (π.χ. κουπόνια) θα ήταν μια πιο δαπανηρή λύση (περίπου 83 εκατ. EUR) ⁽¹¹⁶⁾, πολλαπλάσια της αποζημίωσης στο πλαίσιο του κοινοποιηθέντος μέτρου (περίπου 18 εκατ. EUR). Εάν τα κουπόνια παρέχονταν μόνο σε νοικοκυριά χαμηλού κοινωνικοοικονομικού επιπέδου, το ποσό (περίπου 37 εκατ. EUR) ⁽¹¹⁷⁾ θα εξακολουθούσε να είναι σημαντικά υψηλότερο από την αποζημίωση στο πλαίσιο του μέτρου. Επιπλέον, η Τσεχία επωφελήθηκε από τα έσοδα ΦΠΑ που συνδέονταν με την αυξημένη πώληση νέων τηλεοπτικών συσκευών και μετατροπών-αποκωδικοποιητών.
- (202) Η CRa θεώρησε επίσης ότι οι άμεσες επιδοτήσεις προς τα νοικοκυριά θα είχαν αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό στην αγορά τηλεοπτικών μεταδόσεων. Για παράδειγμα, ένα τεχνολογικά ουδέτερο κουπόνι θα μπορούσε να ωθήσει ορισμένα νοικοκυριά να εγκαταλείψουν την πλατφόρμα DTT για να μεταβούν σε άλλη πλατφόρμα (π.χ. δορυφορική ή IPTV), όπου η μετάδοση συνεπάγεται πρόσθετο κόστος για το νοικοκυριό, αυξάνοντας έτσι το συνολικό κόστος για τα νοικοκυριά.

4.3.8. Αναλογικότητα

4.3.8.1. Σχετικά με τη διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης

- (203) Η CRa παρατήρησε ότι η περίοδος ταυτόχρονης μετάδοσης που προβλεπόταν στη μετάβαση ήταν μεγαλύτερη από μόλις έξι μήνες — π.χ. η μέση διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης σε πομπούς που αποτελούσαν μέρος του MUX1 ήταν 19,5 μήνες. Η διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης δεν μπορεί να συγκριθεί με τη Γερμανία, όπου μόνο το 6 % περίπου του πληθυσμού χρησιμοποιούσε DTT σε σύγκριση με το 60 % περίπου του πληθυσμού στην Τσεχία.
- (204) Σύμφωνα με την CRa, η διάρκεια της περιόδου ταυτόχρονης μετάδοσης βασίστηκε στο τεχνικό πρόγραμμα για τη μετάβαση στο DVB-T2 που εκπόνησε ο CTO από κοινού με το Υπουργείο Βιομηχανίας και Εμπορίου και το οποίο στη συνέχεια εγκρίθηκε από την κυβέρνηση της Τσεχίας στο πλαίσιο της στρατηγικής του 2016. Η διάρκεια συζητήθηκε και εξετάστηκε δεόντως, ώστε να αντικατοπτρίζει τις τεχνικές παραμέτρους και τον διεθνή συντονισμό και να παρέχει την αναγκαία άνεση όσον αφορά τα νοικοκυριά, μειώνοντας παράλληλα τους κινδύνους που απέρρεαν από τη μετάβαση ⁽¹¹⁸⁾. Η αξιοπιστία της επιλεγείσας προσέγγισης επαληθεύτηκε στη διάρκεια της κρίσης της νόσου COVID-19, όταν η μετάβαση διακόπηκε προσωρινά χωρίς σημαντικά προβλήματα.
- (205) Σύμφωνα με την CRa, ένα πολύ πιο περιορισμένο χρονικό πλαίσιο (περίπου 3-4 μήνες αντί των προτεινόμενων 2-3 ετών) θα μπορούσε να βασιστεί μόνο σε μια καθαρά τεχνική μετάβαση που περιλαμβάνει άμεση ανακατανομή συχνοτήτων και όχι στην ανάγκη για κοινωνικά αποδεκτή στήριξη και κίνητρα των νοικοκυριών να αντικαταστήσουν τους δέκτες τους και να στραφούν στο DVB-T2.

4.3.8.2. Σχετικά με το αν η ταχεία εφαρμογή του προτύπου DVB-T2 αντισταθμίζεται από τα εμπορικά οφέλη

- (206) Η CRa ανέφερε ότι, σε αντίθεση με τη μετάβαση από το αναλογικό στο ψηφιακό σήμα, η τρέχουσα διαδικασία δεν ωθείται από τις τάσεις της αγοράς και την αναβάθμιση σε καλύτερη τεχνολογία. Κατά την άποψη της CRa, η αναβάθμιση στο DVB-T2 ήταν πρόωρη. Κατά την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz, τα νοικοκυριά και οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς δεν επιθυμούσαν να αποκτήσουν ένα βελτιωμένο προϊόν.

⁽¹¹⁶⁾ Εάν υποθεθεί ότι η επιδότηση προς τα νοικοκυριά για την αγορά εξοπλισμού λήψης ανερχόταν σε 50 EUR (ίδιο ποσό με αυτό που εφαρμόστηκε στην Ιταλία) και εάν περαιτέρω υποθεθεί ότι το 50 % των νοικοκυριών χρησιμοποιούσε την κρατική επιδότηση (κουπόνι) (καταβάλλοντας το τέλος παραχώρησης), το κόστος θα ανερχόταν σε 83 εκατ. EUR (εξαιρουμένων των δαπανών διανομής). Το ποσό των 50 EUR είναι χαμηλότερο από την ελάχιστη τιμή ενός τεχνολογικά ουδέτερου μετατροπέα-αποκωδικοποιητή και αντιπροσωπεύει περίπου το 20 % της τιμής μιας τυποποιημένης πιστοποιημένης τηλεοπτικής συσκευής.

⁽¹¹⁷⁾ Το κουπόνι για τα νοικοκυριά χαμηλού κοινωνικοοικονομικού επιπέδου θα μπορούσε να συνεπάγεται 37 εκατ. EUR (με βάση την εκτίμηση της ΕΕ ότι το 22 % των νοικοκυριών εμπίπτει στην εν λόγω κατηγορία), χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κόστος διανομής των κουπονιών.

⁽¹¹⁸⁾ Η διάρκεια της 1ης φάσης (από το 2017 έως τον Οκτώβριο του 2019) βασίστηκε στα εξής: α) επαρκή χρόνο για την προσαρμογή των νοικοκυριών (εξοπλισμός λήψης, προσαρμογή των συστημάτων κεραιών, εξέταση της επαρκούς χωρητικότητας των παρόχων υπηρεσιών και συντονισμός)· β) τόνωση της λιανικής αγοράς τηλεοπτικών συσκευών· γ) πρακτική επαλήθευση της κατασκευής και λειτουργίας μεγάλων δικτύων SFN. Η 2η φάση (Νοέμβριος 2019 – Ιούνιος 2020 ή, στην πραγματικότητα, Οκτώβριος 2020, λόγω της νόσου Covid-19), κατά την οποία οι πομποί των δικτύων DVB-T καταργήθηκαν σταδιακά, ήταν εξαιρετικά σημαντική για τη διασφάλιση της πλήρους συνέχειας της ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης. Αυτό ήταν ιδιαίτερα εμφανές κατά τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19.

- (207) Η CRA έκρινε ότι για την αξιολόγηση της αναλογικότητας πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το ορθό πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου μέτρου, δηλαδή το γεγονός ότι περιορίζεται στο κόστος που σχετίζεται με την ταυτόχρονη μετάδοση. Το κόστος της αναβάθμισης από DVB-T σε DVB-T2/HEVC θα αντισταθμιστεί εν μέρει μόνο σε σχέση με τα τρία μεταβατικά δίκτυα.
- (208) Ούτε η CRA ούτε οι άλλοι φορείς εκμετάλλευσης DTT πραγματοποιήσαν έσοδα σε σχέση με την ταυτόχρονη μετάδοση. Η CRA τόνισε ότι η αιτούμενη αποζημίωση αντιπροσωπεύει μόνο το [0-50] % περίπου του συνολικού κόστους της που σχετίζεται με την παράλληλη μετάδοση ⁽¹¹⁹⁾.

4.3.8.3. Σχετικά με τη σημασία ορισμένων παραμέτρων για τον υπολογισμό της αποζημίωσης

- (209) Η CRA εξήγησε ότι η αποζημίωση αντιπροσωπεύει τις πραγματικές δαπάνες (λειτουργικές και κεφαλαιουχικές δαπάνες) που καταγράφονται στα λογιστικά βιβλία κάθε δικαιούχου, πραγματικές και πραγματοποιηθείσες κατά τη διάρκεια της μεταβατικής μετάδοσης. Η αποζημίωση δεν βασίζεται στο θεωρητικό μέσο μηνιαίο κόστος. Αυτό το μέσο μηνιαίο κόστος χρησιμοποιήθηκε απλώς για την εκτίμηση του μέγιστου ποσού της αποζημίωσης μόνο για τους σκοπούς της κοινοποίησης.
- (210) Η CRA εξήγησε ότι το κόστος απόσβεσης που ποσοτικοποιεί τις κεφαλαιουχικές δαπάνες είναι η πραγματική απόσβεση κάθε σχετικού περιουσιακού στοιχείου που χρησιμοποιείται για τη μετάδοση στο μεταβατικό δίκτυο κάθε φορέα εκμετάλλευσης. Η απόσβεση είναι πραγματικό κόστος και η χρήση του περιουσιακού στοιχείου στο μεταβατικό δίκτυο μείωσε την εναπομένουσα ωφέλιμη ζωή του, δηλαδή τον χρόνο κατά τον οποίο το περιουσιακό στοιχείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο τελικό δίκτυο. Η απόσβεση είναι ένας αντικειμενικός τρόπος ποσοτικοποίησης των κεφαλαιουχικών δαπανών, γενικά η βέλτιστη πρακτική για την ποσοτικοποίηση της μείωσης της αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου σε βάθος χρόνου, ιδίως σε σχέση με τη φθορά. Η απόσβεση στα λογιστικά βιβλία θα πρέπει να αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα, σύμφωνα με την τσεχική λογιστική νομοθεσία ⁽¹²⁰⁾ και να αποτρέπει τη διπλή καταμέτρηση των ίδιων δαπανών.

4.3.8.4. Σχετικά με το αν οι επιλέξιμες δαπάνες έχουν αντισταθμιστεί από άλλα καθεστώτα ενίσχυσης

- (211) Η CRA ανέφερε ότι το μέτρο περιορίζεται στην αποζημίωση δαπανών που δεν έχουν ήδη αποζημιωθεί από υφιστάμενα μέτρα, όπως αυτά που εγκρίθηκαν με τις αποφάσεις της Επιτροπής στις υποθέσεις SA. 55742 και SA. 60062.

4.3.9. Αρνητικά αποτελέσματα

- (212) Η CRA υποστήριξε ότι η απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz δεν οφειλόταν σε φυσική τεχνολογική ανάπτυξη της αγοράς τηλεοπτικών εκπομπών, αλλά σε κρατική παρέμβαση που περιορίσε το διαθέσιμο ραδιοφάσμα για την πλατφόρμα DTT. Άλλες πλατφόρμες ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, ιδίως η δορυφορική, η καλωδιακή και η IPTV, είχαν σημαντικά χαμηλότερο μερίδιο αγοράς από την DTT στην Τσεχία και ήταν υπηρεσίες συνδρομητικής τηλεόρασης. Οι πλατφόρμες αυτές μπορούν μόνο να υποκαταστήσουν την πλατφόρμα DTT από τεχνική άποψη. Επιπλέον, οι διαθέσιμες μελέτες ⁽¹²¹⁾ επιβεβαίωσαν ότι δεν μπορεί να αναμένεται υποκατάσταση της πλατφόρμας DTT από άλλες πλατφόρμες σε χώρες με υψηλή διείσδυση της DTT.

5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

5.1. Ύπαρξη ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ

- (213) Η Επιτροπή εξέτασε αν το κοινοποιηθέν μέτρο μπορεί να θεωρηθεί κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει ότι «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές».

⁽¹¹⁹⁾ Η CRA ανέφερε ότι ζήτησε επιστροφή [0-500] εκατ. CZK, αλλά ο CTO αποδέχθηκε μόνο [0-250] εκατ. CZK (υπό τον όρο της κοινοποίησης στην Επιτροπή).

⁽¹²⁰⁾ Νόμος αριθ. 563/1991 Συλλογή περί λογιστικής.

⁽¹²¹⁾ Π.χ. A Long Term Vision For Terrestrial Broadcasting, 11/2015, DVB Project [Ένα μακρόπνοο όραμα για την επίγεια ραδιοτηλεοπτική μετάδοση, 11/2015, Έργο DVB].

- (214) Για να χαρακτηριστεί ένα μέτρο ως ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: i) οι δικαιούχοι του μέτρου πρέπει να είναι επιχειρήσεις, δηλαδή οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα· ii) το μέτρο πρέπει να καταλογίζεται στο κράτος και να χρηματοδοτείται με κρατικούς πόρους· iii) πρέπει να παρέχει πλεονέκτημα στον αποδέκτη του· iv) το εν λόγω πλεονέκτημα πρέπει να έχει επιλεκτικό χαρακτήρα· και iv) το μέτρο πρέπει να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να μπορεί να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.
- (215) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή έκρινε ότι το μέτρο πληροί προκαταρκτικά τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Η Τσεχία δεν αμφισβήτησε τη διαπίστωση αυτή. Ωστόσο, ένας από τους δικαιούχους αμφισβήτησε ότι το κοινοποιηθέν μέτρο μπορεί να καταλογιστεί στο κράτος, ότι παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα και ότι νοθεύει τον ανταγωνισμό.

5.1.1. Δικαιούχοι ειδικής ενίσχυσης

- (216) Η Τσεχία κοινοποίησε μέτρο που συνίσταται στην αντιστάθμιση του κόστους λειτουργίας μεταβατικών δικτύων στο πλαίσιο της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz από τους φορείς εκμετάλλευσης DTT.
- (217) Η ψηφιακή τροποποίηση ορίζει ότι οι δικαιούχοι είναι κάτοχοι κατανομής ραδιοσυχνοτήτων για δίκτυα εθνικής εμβέλειας σύμφωνα με το πρότυπο DVB-T, οι οποίοι δικαιούνται επιστροφή των δαπανών που προκύπτουν αποδοτικά και κατάλληλα κατά τη διαδικασία μετάβασης στο πρότυπο DVB-T2 για να διασφαλιστεί από τεχνική σκοπιά η υπηρεσία μετάδοσης επίγειων τηλεοπτικών εκπομπών με τη χρήση μεταβατικών δικτύων (αιτιολογική σκέψη 44). Επομένως, οι δικαιούχοι είναι κάτοχοι ραδιοφάσματος που χρησιμοποιούν το πρότυπο DVB-T και επιβαρύνονται με δαπάνες για τη λειτουργία μεταβατικών δικτύων. Ωστόσο, η ψηφιακή τροποποίηση δεν διευκρινίζει ποιοι κάτοχοι ραδιοφάσματος είχαν την υποχρέωση (ή έστω τη δυνατότητα) να εκμεταλλευτούν ένα μεταβατικό δίκτυο.
- (218) Η στρατηγική του 2016 είχε ήδη προσδιορίσει δύο εθνικά μεταβατικά δίκτυα, με την ονομασία Α και Β, τα οποία θα σχεδιάζονταν έτσι ώστε να είναι συμβατά με το υφιστάμενο δίκτυο 1 (που διαχειριζόταν η Česká televize) και το δίκτυο 2 (που διαχειριζόταν η CRa), αντίστοιχα. Ένα τρίτο μεταβατικό δίκτυο με σήμανση R, ικανό για περιφερειοποίηση, συνδεόταν με το δίκτυο 4 (που διαχειριζόταν η DB) και θα χρησιμοποιούνταν εάν επιτρεπόταν από τον διεθνή συντονισμό συχνοτήτων (αιτιολογική σκέψη 32). Το τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης καθόρισε τους λεπτομερείς όρους υπό τους οποίους έπρεπε να λειτουργούν τα μεταβατικά δίκτυα, καθορίζοντας τους πομπούς, τις ημερομηνίες και τους τεχνικούς όρους για την παράλληλη μετάδοση. Σύμφωνα με το τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης, τα εν λόγω μεταβατικά δίκτυα ήταν τα δίκτυα 11, 12 και 13 (αιτιολογικές σκέψεις 49-50), τα οποία θα χρησιμοποιούσαν τους πομπούς των υφιστάμενων δικτύων 1, 2 και 4, αντίστοιχα.
- (219) Βάσει της στρατηγικής του 2016 και του τεχνικού προγράμματος, μόνο τρεις πάροχοι που διέδταν δικαιώματα ραδιοφάσματος συνδεδεμένα με το πρότυπο DVB-T (από τους τέσσερις παρόχους που διέδταν τέτοια δικαιώματα) ήταν υποχρεωμένοι να εκμεταλλεύονται μεταβατικά δίκτυα. Επομένως, οι πάροχοι που θα μπορούσαν να επωφεληθούν από την αποζημίωση προσδιορίζονται από τις διατάξεις της στρατηγικής του 2016, της ψηφιακής τροποποίησης και του τεχνικού προγράμματος μετάβασης, ως εξής:
- 1) Ένας από τους δικαιούχους, η Česká televize, είναι ο δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας και κατέχει επίσης τα δικαιώματα ραδιοφάσματος που συνδέονται με το δίκτυο DTT 1, με χρήση του προτύπου DVB-T, το οποίο εκμεταλλευόταν. Διαχειριζόταν το υφιστάμενο δίκτυο 1, το μεταβατικό δίκτυο 11 (με σήμανση Α στη στρατηγική του 2016) και τώρα διαχειρίζεται το τελικό δίκτυο 21. Η εκμετάλλευση του δικτύου της Česká televize έχει ανατεθεί στην CRa (αιτιολογική σκέψη 25 παράγραφος 1). Η Česká televize υπέβαλε αίτηση στον CTO για τη λήψη αποζημίωσης για τη λειτουργία του μεταβατικού δικτύου 11, βάσει του άρθρου 27 του ECA (αιτιολογική σκέψη 59).
 - 2) Ένας άλλος δικαιούχος είναι η CRa. Η CRa κατείχε τα δικαιώματα ραδιοφάσματος που συνδέονταν με το δίκτυο DTT 2, με χρήση του προτύπου DVB-T, το οποίο εκμεταλλευόταν. Διαχειριζόταν το υφιστάμενο δίκτυο 2, το μεταβατικό δίκτυο 12 (με τη σήμανση Β στη στρατηγική του 2016) το οποίο ήταν σε χρήση για την ταυτόχρονη μετάδοση του περιεχομένου των υφιστάμενων δικτύων 2 και 3 ⁽¹²²⁾ και πλέον διαχειρίζεται το τελικό δίκτυο 22 (αιτιολογική σκέψη 25 παράγραφος 3). Η CRa υπέβαλε αίτηση στον CTO για τη λήψη αποζημίωσης για τη λειτουργία του μεταβατικού δικτύου 12, βάσει του άρθρου 27 του ECA (αιτιολογική σκέψη 59).

⁽¹²²⁾ Η CDG (θυγατρική της CRa) κατείχε δικαιώματα ραδιοφάσματος που συνδέονταν με το δίκτυο 3, χρησιμοποιώντας το πρότυπο DVB-T. Ωστόσο δεν ήταν υποχρεωμένη να εκμεταλλεύεται μεταβατικό δίκτυο, ενώ το μεταβατικό δίκτυο 12 που διαχειριζόταν η CRa κάλυπτε την παράλληλη μετάδοση του περιεχομένου των δικτύων 2 και 3.

- 3) Ο τελευταίος δικαιούχος είναι η DB. Η DB κατείχε τα δικαιώματα ραδιοφάσματος που συνδέονταν με το δίκτυο DTT 4, με χρήση του προτύπου DVB-T, το οποίο εκμεταλλευόταν. Διαχειριζόταν το υφιστάμενο δίκτυο 4, το μεταβατικό δίκτυο 13 (με σήμανση R στη στρατηγική του 2016) και τώρα διαχειρίζεται το τελικό δίκτυο 24 (αιτιολογική σκέψη 25 παράγραφος 4). Η DB υπέβαλε αίτηση στον CTO για τη λήψη αποζημίωσης για τη λειτουργία του μεταβατικού δικτύου 13, βάσει του άρθρου 27 του ECA (αιτιολογική σκέψη 59).

- (220) Με βάση τα ανωτέρω, είναι καταρχάς σκόπιμο να προσδιοριστεί αν το κοινοποιηθέν μέτρο συνιστά καθεστώς ενισχύσεων ή μεμονωμένο μέτρο. Για να χαρακτηριστεί ένα κρατικό μέτρο ως καθεστώς ενισχύσεων κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο δ) πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 2015/1589 ⁽¹²³⁾, πρέπει να πληρούνται σωρευτικά τρεις προϋποθέσεις. Πρώτον, πρέπει να μπορούν να χορηγούνται ενισχύσεις ατομικά σε επιχειρήσεις βάσει πράξης. Δεύτερον, δεν πρέπει να απαιτείται περαιτέρω μέτρο εκτέλεσης για τη χορήγηση των εν λόγω ενισχύσεων. Τρίτον, οι επιχειρήσεις στις οποίες μπορούν να χορηγηθούν ατομικές ενισχύσεις πρέπει να ορίζονται «κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο» ⁽¹²⁴⁾.
- (221) Το κοινοποιηθέν μέτρο χορηγείται βάσει τριών πράξεων, δηλαδή της στρατηγικής του 2016, της ψηφιακής τροποποίησης και του τεχνικού προγράμματος μετάβασης. Η ψηφιακή τροποποίηση αναφέρεται στους δικαιούχους με γενικό και αφηρημένο τρόπο, δηλαδή στους κατόχους ραδιοφάσματος που χρησιμοποιούν το πρότυπο DVB-T και επιβαρύνονται με δαπάνες για τη λειτουργία μεταβατικών δικτύων (αιτιολογική σκέψη 217). Ωστόσο, δεν είναι δυνατόν να χορηγηθεί η ενίσχυση αποκλειστικά βάσει της εν λόγω πράξης, δεδομένου ότι δεν καθορίζει τα μεταβατικά δίκτυα που πρέπει να κατασκευαστούν και να τεθούν σε λειτουργία, τις τεχνικές απαιτήσεις για την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz και για τη μετάβαση των υπηρεσιών DTT. Στο πλαίσιο αυτό, η στρατηγική του 2016 προβλέπει ήδη τρία μεταβατικά δίκτυα που συνδέονται με τους τρεις δικαιούχους, ενώ το τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης επιβεβαιώνει τα (τρία) ειδικά μεταβατικά δίκτυα που πρέπει να δημιουργηθούν, δηλαδή τα δίκτυα 11, 12 και 13, και καθορίζει τις τεχνικές προϋποθέσεις για τη λειτουργία των εν λόγω δικτύων, συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας έναρξης και λήξης. Τα εν λόγω μεταβατικά δίκτυα έπρεπε να κατασκευαστούν με βάση τους ίδιους πομπούς που λειτουργούσαν στα υφιστάμενα δίκτυα 1, 2 και 4, αντίστοιχα. Επομένως, από την κοινή ανάγνωση της στρατηγικής του 2016, της ψηφιακής τροποποίησης και του τεχνικού προγράμματος μετάβασης, προκύπτουν οι (τρεις) μεμονωμένοι δικαιούχοι της αποζημίωσης για τη λειτουργία των μεταβατικών δικτύων.
- (222) Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι το κοινοποιηθέν μέτρο συνίσταται σε τρία μεμονωμένα μέτρα ενίσχυσης. Οι δικαιούχοι των μεμονωμένων ενισχύσεων είναι η Česká televize, η CRa και η DB.

5.1.2. Οικονομική δραστηριότητα

- (223) Στη νομολογία οι επιχειρήσεις έχουν επανειλημμένα οριστεί ως οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους ⁽¹²⁵⁾. Συνεπώς, ο χαρακτηρισμός μιας συγκεκριμένης οντότητας ως επιχείρησης εξαρτάται αποκλειστικά από τη φύση των δραστηριοτήτων που ασκεί. Σύμφωνα με τη νομολογία, κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην προσφορά αγαθών και υπηρεσιών σε μια δεδομένη αγορά αποτελεί οικονομική δραστηριότητα ⁽¹²⁶⁾.
- (224) Στην παρούσα υπόθεση, η ενίσχυση χορηγείται σε φορείς εκμετάλλευσης που παρέχουν υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης. Οι φορείς εκμετάλλευσης DTT παρέχουν υπηρεσίες επίγειας τηλεοπτικής μετάδοσης σε ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Στο πλαίσιο της δραστηριότητάς τους ως φορέων εκμετάλλευσης DTT, η κύρια πηγή εσόδων της CRa και της DB είναι η αμοιβή που καταβάλλουν οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς για τις εν λόγω υπηρεσίες (αιτιολογική σκέψη 102). Όσον αφορά την Česká televize, τον δημόσιο ραδιοτηλεοπτικό φορέα, παρέχει την υπηρεσία της επίγειας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης για τις δικές της ραδιοτηλεοπτικές δραστηριότητες, οι οποίες αποτελούν επίσης οικονομική δραστηριότητα.

⁽¹²³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 9).

⁽¹²⁴⁾ Απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2021, Επιτροπή κατά Βελγίου και Magnetrol International (C-337/19 P, EU:C:2021:741, σκέψεις 58 έως 60).

⁽¹²⁵⁾ Απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2000, Pavlov και λοιποί, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-180/98 έως C-184/98, EU:C:2000:428, σκέψη 74· απόφαση της 10ης Ιανουαρίου 2006, Cassa di Risparmio di Firenze SpA και λοιποί, C-222/04, EU:C:2006:8, σκέψη 107.

⁽¹²⁶⁾ Βλ. απόφαση της 16ης Ιουνίου 1987, Επιτροπή κατά Ιταλίας, 118/85, EU:C:1987:283, σκέψη 7· απόφαση της 18ης Ιουνίου 1998, Επιτροπή κατά Ιταλίας, C-35/96, EU:C:1998:303, σκέψη 36· απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2000, Pavlov και λοιποί, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-180/98 έως C-184/98, EU:C:2000:428, σκέψη 75.

- (225) Επομένως, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι τρεις δικαιούχοι για τους οποίους ζητείται αποζημίωση για τη λειτουργία μεταβατικών δικτύων είναι επιχειρήσεις που ασκούν την οικονομική δραστηριότητα της παροχής υπηρεσιών μετάδοσης DTT.

5.1.3. Κρατικοί πόροι και δυνατότητα καταλογισμού

- (226) Οι επιλέξιμες δαπάνες θα αντισταθμιστούν από τον λογαριασμό ραδιοεπικοινωνιών (αιτιολογική σκέψη 56). Οι πόροι του λογαριασμού ραδιοεπικοινωνιών προέρχονται από μέρος των τελών που καταβάλλουν οι κάτοχοι δικαιωμάτων χρήσης συχνοτήτων στο κράτος για τη χρήση των εν λόγω πόρων. Το μέτρο χρηματοδοτείται με κρατικούς πόρους και μπορεί να καταλογιστεί στο κράτος για τους ακόλουθους λόγους:

- 1) Ο λογαριασμός ραδιοεπικοινωνιών καθορίζεται και ρυθμίζεται από τον νόμο (αιτιολογική σκέψη 56).
- 2) Τα τέλη που καταβάλλουν οι δικαιούχοι χρεώνονται από τις εθνικές αρχές ως αντάλλαγμα για τη χρήση του ραδιοφάσματος, το οποίο αποτελεί δημόσιο πόρο, και αντιπροσωπεύουν έσοδα του κράτους.
- 3) Οι εθνικές αρχές αποφασίζουν το μερίδιο των τελών που πρέπει να αποτελέσει εισφορά στον λογαριασμό.
- 4) Ο CTO ανοίγει και διαχειρίζεται τον λογαριασμό ραδιοεπικοινωνιών. Οι πόροι που περιλαμβάνονται στον εν λόγω λογαριασμό τελούν υπό τον έλεγχο του CTO, ο οποίος καθορίζει τον προορισμό τους. Ο CTO πρέπει να υποβάλλει ετήσια έκθεση σχετικά με τη διαχείριση του λογαριασμού.
- 5) Τα έξοδα και τα έσοδα που προκύπτουν από την κατάθεση του λογαριασμού συνδέονται με τον κρατικό προϋπολογισμό.
- 6) Το μέτρο προβλέπεται στα νομοθετικά και διοικητικά μέτρα που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 26.
- 7) Ο CTO διαχειρίζεται το μέτρο εξετάζοντας τις αιτήσεις ενίσχυσης και ελέγχοντας την ακρίβεια των επιλέξιμων δαπανών (αιτιολογική σκέψη 58).

- (227) Η CRa υποστήριξε ότι το κοινοποιηθέν μέτρο δεν μπορεί να καταλογιστεί στο κράτος, διότι διασφαλίζει ότι η Τσεχία επιτυγχάνει τους στόχους που επιβάλλει η απόφαση EPaC και εφαρμόζει άμεσα την εν λόγω απόφαση που έχει εκδοθεί σε επίπεδο ΕΕ (βλ. αιτιολογική σκέψη 4.3.2.1). Επίσης, η απόφαση EPaC προβλέπει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν αποζημίωση προκειμένου να διευκολύνουν τη μετάβαση σε τεχνολογίες αποδοτικότερες ως προς το ραδιοφάσμα.

- (228) Ωστόσο, η Επιτροπή παρατηρεί ότι το κοινοποιηθέν μέτρο υπό μορφή αποζημίωσης προς τους φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν επιβάλλεται στην Τσεχία με την απόφαση EPaC. Ειδικότερα, μολονότι αληθεύει ότι η απόφαση EPaC θεσπίζει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών i) να επιτρέπουν τη χρήση της ζώνης των 700 MHz για υπηρεσίες ασύρματων ευρυζωνικών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ⁽¹²⁷⁾ και ii) να διασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα τουλάχιστον έως το 2030 της ζώνης κάτω των 700 MHz για την επίγεια παροχή υπηρεσιών ραδιοηλεκτρονικής μετάδοσης ⁽¹²⁸⁾, η απόφαση EPaC δεν επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να παρέχουν αποζημίωση στους ραδιοηλεκτρονικούς φορείς DTT. Η απόφαση EPaC αναγνωρίζει τη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών να αποφασίζουν αν θα πρέπει να παρέχεται επαρκής αποζημίωση, ιδίως για τους τελικούς χρήστες ⁽¹²⁹⁾. Μόνον όταν το κράτος μέλος υποχρεούται να εφαρμόσει το δικαίο της Ένωσης χωρίς καμία διακριτική ευχέρεια, μπορεί να θεωρηθεί ότι το μέτρο δεν είναι καταλογιστέο στο εν λόγω κράτος μέλος ⁽¹³⁰⁾. Αντιθέτως, το άρθρο 6 της απόφασης EPaC παρέχει ευρεία διακριτική ευχέρεια στα κράτη μέλη τα οποία «μπορούν, κατά περίπτωση και σύμφωνα με το δικαίο της Ένωσης να διασφαλίζουν ότι [...] αντισταθμίζεται κατάλληλα». Επιπρόσθετα, είναι επίσης σαφές ότι η απόφαση EPaC δεν καθορίζει τον σχεδιασμό της εν λόγω αποζημίωσης, είτε πρόκειται για την ομάδα των δικαιούχων, τις επιλέξιμες δαπάνες είτε για άλλους όρους. Επιπλέον, η απόφαση EPaC αναφέρει σαφώς ότι η εν λόγω αποζημίωση μπορεί να παρέχεται μόνο σύμφωνα με το δικαίο της Ένωσης και άρα δεν θίγει την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, τους οποίους πρέπει να τηρεί η Τσεχία.

⁽¹²⁷⁾ Βλ. άρθρο 1 της απόφασης EPaC.

⁽¹²⁸⁾ Βλ. άρθρο 4 της απόφασης EPaC.

⁽¹²⁹⁾ Βλ. άρθρο 6 της απόφασης EPaC: «Τα κράτη μέλη μπορούν, κατά περίπτωση και σύμφωνα με το δικαίο της Ένωσης, να διασφαλίζουν ότι το άμεσο κόστος της μετάβασης ή της επανεκχώρησης της χρήσης ραδιοφάσματος αντισταθμίζεται κατάλληλα, ιδίως για τους τελικούς χρήστες, με άμεσο και διαφανή τρόπο, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να διευκολυνθεί η μετάβαση σε τεχνολογίες αποδοτικότερες σε σχέση με το ραδιοφάσμα. Κατόπιν αιτήματος του οικείου κράτους μέλους η Επιτροπή μπορεί να παρέχει καθοδήγηση για μια τέτοια αντισταθμίση, ώστε να διευκολύνει τη μετάβαση στη χρήση φάσματος».

⁽¹³⁰⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Απριλίου 2009, Puffer, C-460/07, EU:C:2009:254, σκέψη 70.

- (229) Επομένως, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το μέτρο μπορεί να καταλογιστεί στο κράτος και χρηματοδοτείται από κρατικούς πόρους.

5.1.4. Οικονομικό πλεονέκτημα

- (230) Πλεονέκτημα, κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, είναι κάθε οικονομικό όφελος το οποίο δεν θα είχε λάβει δικαιούχος υπό τις συνήθεις συνθήκες της αγοράς, ελλείψει κρατικής παρέμβασης ⁽¹³¹⁾. Το πλεονέκτημα μπορεί να λάβει τη μορφή θετικής οικονομικής στήριξης, αλλά και κάθε μέτρου που μετριάξει τις επιβαρύνσεις, οι οποίες κανονικά περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό μιας επιχείρησης ⁽¹³²⁾. Στις επιβαρύνσεις που συνήθως περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό μιας επιχείρησης συγκαταλέγονται οι δαπάνες των επιχειρήσεων που προκύπτουν από κανονιστικά μέτρα συμψηφί με την άσκηση ρυθμιζόμενης οικονομικής δραστηριότητας ⁽¹³³⁾.
- (231) Στην παρούσα υπόθεση, η ενίσχυση χορηγείται σε φορείς εκμετάλλευσης που παρέχουν υπηρεσίες επίγειας ραδιοηλεκτρονικής μετάδοσης, γεγονός που συνιστά οικονομική δραστηριότητα (βλ. τμήμα 5.1.2). Το μέτρο μετριάξει τις επιβαρύνσεις που κανονικά περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό μιας επιχείρησης, για τους ακόλουθους λόγους. Πρώτον, το μέτρο αποσκοπεί στην αποζημίωση των δαπανών που προέκυψαν από κανονιστικά μέτρα και συγκεκριμένα από τη στρατηγική του 2016, την ψηφιακή τροποποίηση και το τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης (αιτιολογική σκέψη 26). Η ψηφιακή τροποποίηση υποχρεώνει τους φορείς εκμετάλλευσης DTT να υλοποιήσουν μεταβατικά δίκτυα (αιτιολογική σκέψη 43) και η στρατηγική του 2016 και το τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης καθορίζουν συγκεκριμένα τα μεταβατικά δίκτυα που απαιτούνται, καθώς και τις ημερομηνίες και τους λεπτομερείς όρους για τη λειτουργία των εν λόγω μεταβατικών δικτύων (αιτιολογικές σκέψεις 49-50). Οι κανονιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη στρατηγική του 2016, την ψηφιακή τροποποίηση και το τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης είναι συμφυείς με την οικονομική δραστηριότητα των φορέων εκμετάλλευσης DTT. Πριν από την ψηφιακή τροποποίηση, το άρθρο 19 του ECA προέβλεπε ήδη τη δυνατότητα του CTO να τροποποιεί (ή ακόμη και να ανακαλεί) τις άδειες χρήσης ραδιοσυχνοτήτων, εφόσον είναι αναγκαίο για τη συμμόρφωση της Τσεχίας με το δικαίωμα της Ένωσης (αιτιολογικές σκέψεις 38-39). Στην προκειμένη περίπτωση, στόχος της στρατηγικής του 2016, της ψηφιακής τροποποίησης και του τεχνικού προγράμματος μετάβασης ήταν η συμμόρφωση της Τσεχίας με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στην απόφαση EPaC. Δεύτερον, οι δικαιούχοι δεν μπορεί να αγνοούσαν το ενδεχόμενο να υποχρεωθούν να απελευθερώσουν το εκχωρημένο ραδιοφάσμα ή να τροποποιηθούν οι όροι των δικαιωμάτων χρήσης συχνοτήτων και τα πρότυπα μετάδοσης και συμπίεσης, στο πλαίσιο του διεθνούς συντονισμού, πριν από τη λήξη των δικαιωμάτων, λαμβανομένων υπόψη προηγούμενων γεγονότων (δηλαδή, δεδομένης της απελευθέρωσης της ζώνης των 800 MHz —βλ. αιτιολογική σκέψη 13, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφάσισαν ότι η ζώνη των 800 MHz θα καταναμενόταν σε ασύρματες ευρυζωνικές υπηρεσίες από τον Ιανουάριο του 2013) και προκαταρκτικών διεθνών συζητήσεων (αιτιολογικές σκέψεις 13-14). Η Τσεχία εξήγησε ότι η ρυθμιστική παρέμβαση εμπίπτει στην εθνική αρμοδιότητα (αιτιολογική σκέψη 128). Η ρυθμιστική παρέμβαση εγκρίθηκε με διάφορες δεσμευτικές νομικές πράξεις (αιτιολογική σκέψη 26), οι οποίες περιλάμβαναν τη στρατηγική του 2016, την τροποποίηση (η ψηφιακή τροποποίηση) του κανονιστικού πλαισίου για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες στην Τσεχία (ο ECA) και κυβερνητικό διάταγμα που καθορίζει τους λεπτομερείς τεχνικούς όρους για τη μετάβαση (το τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης). Επομένως, η Επιτροπή θεωρεί ότι το κόστος που καλύπτεται από το κοινοποιηθέν μέτρο απορρέει από ρυθμιστικές παρεμβάσεις της Τσεχίας και είναι συμφυές με την άσκηση των δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών ραδιοηλεκτρονικής μετάδοσης των φορέων εκμετάλλευσης DTT.
- (232) Η Επιτροπή δεν συμφωνεί με τις παρατηρήσεις που έλαβε από έναν δικαιούχο, ο οποίος υποστηρίζει ότι δεν προκύπτει πλεονέκτημα από το κοινοποιηθέν μέτρο και ότι το κανονιστικό κόστος που επιδιώκει να αντισταθμίσει το μέτρο δεν είναι συμφυές με την εν λόγω οικονομική δραστηριότητα. Ο δικαιούχος υποστήριξε ότι το μέτρο απλά αντισταθμίζει ένα διαρθρωτικό μειονέκτημα για τους φορείς εκμετάλλευσης DTT (αιτιολογική σκέψη 161). Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, ακόμη και αν οι σχετικές κανονιστικές υποχρεώσεις επηρεάζουν μόνο τους φορείς εκμετάλλευσης DTT και η συμμόρφωση με τις εν λόγω υποχρεώσεις μπορεί να συνεπάγεται κόστος για τους φορείς εκμετάλλευσης, αυτό δεν αλλάζει το γεγονός ότι το κόστος που προκύπτει από τις εν λόγω υποχρεώσεις είναι συμφυές με την οικονομική δραστηριότητα των φορέων εκμετάλλευσης DTT, γεγονός που μπορεί να υπαγορεύει τη συμμόρφωση με τις κανονιστικές υποχρεώσεις. Η Επιτροπή θα εξετάσει την πτυχή της επιλεκτικότητας του επιχειρήματος του δικαιούχου στο επόμενο τμήμα (αιτιολογική σκέψη 249).

⁽¹³¹⁾ Απόφαση της 11ης Ιουλίου 1996, SFEI και λοιποί, C-39/94, EU:C:1996:285, σκέψη 60· απόφαση της 29ης Απριλίου 1999, Ισπανία κατά Επιτροπής, C-342/96, EU:C:1999:210, σκέψη 41.

⁽¹³²⁾ Απόφαση της 26ης Απριλίου 2018, Cellnex Telecom SA και Telecom Castilla-La Mancha SA κατά Επιτροπής, C-91/17 και C-92/17 P, EU:C:2018:284, σκέψη 111.

⁽¹³³⁾ Απόφαση της 30ής Ιουνίου 2016, Βέλγιο κατά Επιτροπής, C-270/15 P, EU:C:2016:489, σκέψεις 35 και 36.

- (233) Ο δικαιούχος υποστήριξε επίσης ότι η απόφαση στην υπόθεση Enirisorse⁽¹³⁴⁾ είχε σημασία για την αξιολόγηση της υπό εξέταση κατάστασης (αιτιολογική σκέψη 162). Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το μέτρο στην υπόθεση Enirisorse δεν συνιστούσε πλεονέκτημα, διότι είχε ως αποτέλεσμα την ακύρωση του αποτελέσματος προηγούμενου μέτρου και η συνεπακόλουθη κατάσταση επανήλθε στις κανονικές συνθήκες, οι οποίες, σύμφωνα με το Δικαστήριο, προβλέπονταν στον ιταλικό αστικό κώδικα. Συγκεκριμένα, το εθνικό μέτρο απλώς απέτρεψε το ενδεχόμενο να επιβαρυνθεί ο προϋπολογισμός της επιχείρησης με χρέωση η οποία, υπό κανονικές συνθήκες, δεν θα υπήρχε, και δεν αποσκοπούσε στη μείωση χρέωσης την οποία θα έπρεπε κανονικά να επωμιστεί η εν λόγω εταιρεία. Αντιθέτως, οι συνήθεις συνθήκες λειτουργίας στην αγορά DTT μπορεί να περιλαμβάνουν την εκπλήρωση κανονιστικών υποχρεώσεων που επιβάλλει η Τσεχία και την ανάληψη του κόστους συμμόρφωσης με τις εν λόγω υποχρεώσεις, όπως η λειτουργία μεταβατικών δικτύων. Οι κανονικές συνθήκες δεν περιλάμβαναν την αποζημίωση για τυχόν δαπάνες που απορρέουν από τη συμμόρφωση με τα ρυθμιστικά μέτρα και συνεπώς δεν ήταν οι κανονικές συνθήκες που θα υπήρχαν και τις οποίες επαναφέρει το κοινοποιηθέν μέτρο. Επιπλέον, η κατάσταση στην υπόθεση Enirisorse είναι πολύ ειδική και αφορά τη διαφορά μεταξύ δύο επιχειρήσεων σχετικά με τα δικαιώματα αποχώρησης των εταιρών από ανώνυμες εταιρείες. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως εξηγήθηκε προηγουμένως, το κανονιστικό κόστος είναι συμφυές με την οικονομική δραστηριότητα της παροχής υπηρεσιών μετάδοσης DTT. Το κόστος αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά ασυνήθιτη επιβάρυνση για τον προϋπολογισμό μιας επιχείρησης, πράγμα που σημαίνει ότι το εν λόγω κόστος δεν είναι συμφυές με τη δραστηριότητα των φορέων εκμετάλλευσης DTT. Πράγματι, οι φορείς εκμετάλλευσης DTT γνώριζαν ήδη την πιθανότητα εξελίξεων στην πολιτική ραδιοφάσματος, δεδομένου ότι το άρθρο 19 του ECA προέβλεπε μάλιστα την πιθανότητα αυτή, επίσης ενόψει της προηγούμενης απελευθέρωσης της ζώνης των 800 MHz, η οποία ολοκληρώθηκε το 2012 στην Τσεχία.
- (234) Όσον αφορά το επιχείρημα που προέβαλε ο δικαιούχος βάσει της απόφασης στην υπόθεση Γερμανία κατά Επιτροπής⁽¹³⁵⁾, ότι δηλαδή οι συνήθεις δαπάνες που βαρύνουν μια επιχείρηση είναι εκείνες που βαρύνουν όλους τους ανταγωνιστές (αιτιολογική σκέψη 162), θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Γενικό Δικαστήριο έκανε την εν λόγω αναφορά στη συγκεκριμένη κατάσταση όσον αφορά την ύπαρξη διαρθρωτικού μειονεκτήματος (δηλαδή τη χρηματοδότηση της σύνταξης πρώην υπαλλήλων) το οποίο, λόγω των ειδικών περιστάσεων, μόνο μία επιχείρηση είχε υποστεί, λόγω διαφοράς από τους ανταγωνιστές της. Ωστόσο, στην προκειμένη περίπτωση, δεν υπάρχει τέτοιο διαρθρωτικό μειονέκτημα, δεδομένου ότι οι φορείς εκμετάλλευσης αναμένεται να επωμιστούν το κόστος των τεχνολογικών αναβαθμίσεων και της σχετικής παράλληλης ταυτόχρονης μετάδοσης. Οι φορείς εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούν τη δορυφορική πλατφόρμα επιβαρύνθηκαν με το κόστος αναβάθμισης σε DVS-T2. Επίσης, οι φορείς εκμετάλλευσης DTT επιβαρύνθηκαν με το κόστος αναβάθμισης στην ψηφιακή τεχνολογία κατά τη διάρκεια της μετάβασης από αναλογικό σε ψηφιακό σήμα. Ακόμη ευρύτερα, οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων αναμένεται κανονικά να καλύπτουν το κόστος συμμόρφωσης με τις κανονιστικές υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που συνδέονται με τα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος.
- (235) Ο δικαιούχος υποστήριξε επίσης ότι δεν υπάρχει πλεονέκτημα, διότι η Τσεχία χρειαζόταν τη συναίνεση των φορέων εκμετάλλευσης DTT για να τροποποιήσει τις εκχωρήσεις ραδιοσυχνοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 19 του ECA, ιδίως δεδομένου ότι η απόφαση ΕΡαC δεν είναι άμεσα εφαρμόσιμη/δεσμευτική για τους φορείς εκμετάλλευσης DTT, αλλά απευθύνεται στα κράτη μέλη (αιτιολογική σκέψη 163). Ωστόσο, το κοινοποιηθέν μέτρο δεν συνδέεται με πιθανές ζημιές και δεν έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή ως διακανονισμός μεταξύ της Τσεχίας και των φορέων εκμετάλλευσης DTT. Η αποζημίωση δεν λαμβάνει υπόψη στοιχεία, όπως η ημερομηνία λήξης των δικαιωμάτων ραδιοφάσματος κάθε φορέα εκμετάλλευσης (μετά το 2020). Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το άρθρο 19 του ECA ήδη έδινε τη δυνατότητα στον CTO να τροποποιεί μονομερώς (ή ακόμη και να ανακαλεί) άδειες χρήσης ραδιοσυχνοτήτων όταν αυτό είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση υποχρεώσεων βάσει του δικαίου της Ένωσης (αιτιολογική σκέψη 39) και άρα η Τσεχία είχε το δικαίωμα να λάβει μέτρα στο πλαίσιο αυτό, χωρίς τη συγκατάθεση των παρόχων DTT.
- (236) Το επιχείρημα του δικαιούχου ότι η Τσεχία θα μπορούσε να είχε αντιμετωπίσει αξιώσεις αποζημίωσης με το σκεπτικό της *de facto* απαλλοτρίωσης δεν είναι συναφές για την αξιολόγηση πλεονεκτήματος που συνδέεται με το κοινοποιηθέν μέτρο. Το κοινοποιηθέν μέτρο αποτελεί αντιστάθμιση για τη συμμόρφωση με κανονιστική υποχρέωση, δηλαδή τη λειτουργία μεταβατικών δικτύων, και όχι διακανονισμό μεταξύ της Τσεχίας και των φορέων εκμετάλλευσης DTT ως αποτέλεσμα συγκεκριμένων αξιώσεων αποζημίωσης. Επιπλέον, τα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος δεν προσομοιάζουν με δικαιώματα ιδιοκτησίας, αφενός, επειδή το ραδιοφάσμα είναι δημόσια ιδιοκτησία και, αφετέρου, επειδή το νομοθετικό πλαίσιο παρείχε ήδη τη δυνατότητα τροποποίησης ή ανάκλησης των εν λόγω δικαιωμάτων πριν από τη λήξη ισχύος τους. Επιπρόσθετα, τα δικαιώματα χρήσης των δικαιούχων δεν ανακλήθηκαν στην πραγματικότητα, αλλά παρατάθηκαν έως το 2030, παρέχοντάς τους κανονιστική προβλεψιμότητα όσον αφορά τη χρήση του ραδιοφάσματος.

⁽¹³⁴⁾ Απόφαση της 23ης Μαρτίου 2006, Enirisorse SpA κατά Sotacarbo SpA, C-237/04, EU:C:2006:197, σκέψη 48.

⁽¹³⁵⁾ Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 14ης Ιουλίου 2016, Γερμανία κατά Επιτροπής, T-143/12, EU:T:2016:406, σκέψη 132.

- (237) Θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι η τροποποίηση των αδειών χρήσης ραδιοσυχνοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 19 του ECA θα είχε παράσχει στους φορείς εκμετάλλευσης DTT δικαίωμα σε ορισμένη αποζημίωση. Η δυνατότητα τέτοιας αποζημίωσης περιγράφεται στο άρθρο 19 παράγραφος 2 και στο άρθρο 27 του ECA (αιτιολογική σκέψη 40 και υποσημείωση 43). Στο υποτίμημα 6 του άρθρου 27 περιγράφονται οι κατηγορίες δαπανών για τις οποίες μπορεί να ζητηθεί αποζημίωση (πριν από την ψηφιακή τροποποίηση), συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για τεχνικές προσαρμογές, του αποσβεσθέντος κόστους παροπλισμένου εξοπλισμού, των δαπανών αποξήλωσης και παροπλισμού εξοπλισμού και των δαπανών για την εξασφάλιση των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που παρέχονται μέσω των υφιστάμενων ραδιοσυχνοτήτων με διαφορετικό τρόπο, για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για να διασφαλιστούν τα αναγκαία τεχνικά μέτρα για την υλοποίηση των αλλαγών στη χρήση των ραδιοσυχνοτήτων (υποσημείωση 45). Ωστόσο, η Επιτροπή παρατηρεί ότι οι ανωτέρω κατηγορίες δαπανών δεν περιλαμβάνουν αυτές που καλύπτονται από το κοινοποιηθέν μέτρο, δηλαδή δεν σχετίζονται με τη λειτουργία μεταβατικών δικτύων ⁽¹³⁶⁾. Η λειτουργία μεταβατικών δικτύων δεν ήταν επιλέξιμη για τη λήψη οποιασδήποτε αποζημίωσης μέχρι την έγκριση της ψηφιακής τροποποίησης που την καθιστά δυνατή (αιτιολογική σκέψη 44). Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι δαπάνες που απαριθμούνται στο υποτίμημα 6 του άρθρου 27 αντιστοιχούν σε δαπάνες οι οποίες καταρχήν έχουν ήδη καλυφθεί στο πλαίσιο του μέτρου που εγκρίθηκε με την απόφαση στην υπόθεση SA.55742 σχετικά με την αποζημίωση για εξοπλισμό που σχετίζεται με το ραδιοφάσμα.
- (238) Ο δικαιούχος επισήμανε επίσης ότι τα μεταβατικά δίκτυα λειτουργούσαν δωρεάν και σε μη κερδοσκοπική βάση, με σκοπό τη διασφάλιση στόχου δημόσιας πολιτικής, ενώ η μόνη δυνατή αμοιβή για τους φορείς εκμετάλλευσης DDT ήταν η αποζημίωση στο πλαίσιο του μέτρου (αιτιολογική σκέψη 165). Ο δικαιούχος ανέφερε ότι τα έσοδά του μειώθηκαν μετά την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz και τη σχετική μετάβαση στο DVB-T2, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε αύξηση της χωρητικότητας δεδομένων στο υπό διαχείριση δίκτυο (αιτιολογική σκέψη 166). Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι το κόστος λειτουργίας των μεταβατικών δικτύων δεν ήταν κανονιστικό κόστος συμφυές με την οικονομική δραστηριότητα οποιουδήποτε κατόχου ραδιοφάσματος και ότι η αποζημίωση του εν λόγω κόστους δεν παρείχε πλεονέκτημα στους φορείς εκμετάλλευσης DTT. Ο προσδιορισμός του πλεονεκτήματος δεν εξαρτάται από το αν το κόστος αυτό μπορεί ή όχι να αυξήσει τον κύκλο εργασιών ή τα κέρδη που αποκομίζουν οι διγόμενες επιχειρήσεις.
- (239) Με βάση τα ανωτέρω και σύμφωνα με την προηγούμενη πρακτική ⁽¹³⁷⁾, η Επιτροπή θεωρεί ότι το μέτρο απαλλάσσει τους φορείς εκμετάλλευσης DTT από το κανονιστικό κόστος που είναι συμφυές με την επιχειρηματική τους δραστηριότητα, ενώ άλλοι φορείς εκμετάλλευσης πρέπει να επωμιστούν οι ίδιοι το εν λόγω κανονιστικό κόστος. Ελλείψει του κοινοποιηθέντος μέτρου, οι φορείς εκμετάλλευσης DTT θα ήταν υποχρεωμένοι να αναλάβουν όλες τις δαπάνες που απορρέουν από τη λειτουργία των μεταβατικών δικτύων κατά τη μετάβαση στη ζώνη κάτω των 700 MHz.
- (240) Επιπλέον, το μέτρο έδωσε τη δυνατότητα στους φορείς εκμετάλλευσης DTT να παρέχουν αδιάλειπτα υπηρεσίες μετάδοσης DTT. Επιπρόσθετα, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας μετάβασης για την οποία θεσπίστηκε το μέτρο, οι φορείς εκμετάλλευσης DTT χρησιμοποιούν πλέον βελτιωμένα επίγεια τηλεοπτικά δίκτυα που έχουν μεγαλύτερη χωρητικότητα και είναι ικανά να παρέχουν βελτιωμένες τηλεοπτικές υπηρεσίες.
- (241) Οι ανωτέρω εκτιμήσεις ισχύουν και για τους τρεις δικαιούχους που θα επωφελούνταν από την ενίσχυση στο πλαίσιο του κοινοποιηθέντος μέτρου. Επιπλέον, με τη λήψη της αποζημίωσης, οι τρεις δικαιούχοι θα ευνοούνταν σε σχέση με την περίπτωση της CDG, η οποία κατείχε δικαιώματα ραδιοφάσματος, εκμεταλλευόταν το δίκτυο 3 και έπρεπε επίσης να αναβαθμίσει το τελικό της δίκτυο 23 στην DVB-T2/HEVC.

⁽¹³⁶⁾ Η επικαιροποιημένη μελέτη ADL της 2ας Αυγούστου 2019 παρουσιάζει εκτίμηση του ποσοτικού προσδιορισμού του κόστους που θα απαιτούσε αποζημίωση των κατόχων εκχωρήσεων ραδιοφάσματος σύμφωνα με τη διαφορετική νομική βάση (βλ. τμήμα 4.5.1, πίνακας 4, «Κόστος των κατόχων κατανομών — νομοθετημένο», της μελέτης). Σύμφωνα με την εν λόγω μελέτη, το κόστος κατανέμεται μεταξύ του κόστους που αναλαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 6 στοιχεία α) έως δ) του ECA ως νομική βάση [τεχνικές προσαρμογές σε υφιστάμενες εγκαταστάσεις, υπολειπόμενες κεφαλαιουχικές δαπάνες και αποξήλωση] και του κόστους που έχει ως νομική βάση την ψηφιακή τροποποίηση (μεταβατικά δίκτυα και εξάλειψη των παρεμβολών). Ωστόσο, αυτό δείχνει περαιτέρω ότι οι δαπάνες που είναι επιλέξιμες για αποζημίωση στο πλαίσιο του κοινοποιηθέντος μέτρου (δηλαδή της ψηφιακής τροποποίησης) υπερβαίνουν τις δαπάνες που ήταν επιλέξιμες στο πλαίσιο του ECA σε περίπτωση τροποποίησης των εκχωρήσεων ραδιοφάσματος πριν από τη λήξη τους.

⁽¹³⁷⁾ Απόφαση C(2018) 8356 final της 12.12.2018, SA.47258 (2017/N) — Γερμανία, Spectrum migration of DTT platforms resulting from the liberation of the 700 MHz band [Μετάβαση ραδιοφάσματος των πλατφορμών DTT που απορρέει από την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz] (στο εξής: απόφαση SA.47258 της Επιτροπής), https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/271860/271860_2038548_133_2.pdf. Απόφαση της 2.8.2019, SA.51080 (2018/N) — Ισπανία, Audio-visual broadcasting transmission aid for audio-visual service providers [Ενίσχυση ραδιοηλεκτρονικής μετάδοσης για τους παρόχους οπτικοακουστικών υπηρεσιών] (στο εξής: απόφαση SA.51080 της Επιτροπής), https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/1201934/279519_2089801_104_2.pdf.

- (242) Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το μέτρο παρέχει οικονομικό πλεονέκτημα στους τρεις δικαιούχους κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

5.1.5. Επιλεκτικότητα

- (243) Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ ορίζει ως ενισχύσεις μέτρα που χορηγούνται από τα κράτη μέλη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό «διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής». Το κριτήριο αυτό χρησιμεύει για τον προσδιορισμό μέτρων που ευνοούν ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένους κλάδους της οικονομίας.
- (244) Ως προς το θέμα αυτό, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το μέτρο αποσκοπεί στην αποζημίωση τριών φορέων εκμετάλλευσης DTT που εκμεταλλεύονταν μεταβατικά δίκτυα στο πλαίσιο της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz (αιτιολογική σκέψη 53). Δικαιούχοι του μέτρου είναι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των υπηρεσιών ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης. Επομένως, το μέτρο αφορά μόνον επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένο τμήμα του ραδιοτηλεοπτικού τομέα, στις οποίες η Τσεχία επέβαλε την κανονιστική υποχρέωση λειτουργίας μεταβατικών δικτύων, και συγκεκριμένα την Česká televize (μεταβατικό δίκτυο 11), την CRa (μεταβατικό δίκτυο 12) και την DB (μεταβατικό δίκτυο 13). Η Επιτροπή θεωρεί ότι το κοινοποιηθέν μέτρο συνιστά μεμονωμένη ενίσχυση για τους εν λόγω τρεις δικαιούχους (αιτιολογική σκέψη 222). Στην περίπτωση μεμονωμένης ενίσχυσης, βάσει της διαπίστωσης του πλεονεκτήματος μπορεί, καταρχήν, να τεκμαίρεται ο επιλεκτικός χαρακτήρας του μέτρου ⁽¹³⁸⁾.
- (245) Ένας δικαιούχος επέμεινε ότι η Επιτροπή πρέπει να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους θα πρέπει να θεωρηθεί ότι οι επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν την DTT βρίσκονται σε πραγματική και νομική κατάσταση συγκρίσιμη με εκείνη των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν άλλες τεχνολογίες, προκειμένου να διαπιστωθεί αν το μέτρο είναι επιλεκτικό (αιτιολογική σκέψη 167). Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, ένα μέτρο είναι επιλεκτικό «μόνον αν, στο πλαίσιο δεδομένου νομικού καθεστώτος, το μέτρο έχει ως αποτέλεσμα να ευνοεί ορισμένες επιχειρήσεις σε σχέση με άλλες που ανήκουν σε διαφορετικούς τομείς ή στον ίδιο τομέα και οι οποίες βρίσκονται, υπό το πρίσμα του σκοπού τον οποίο επιδιώκει το καθεστώς αυτό, σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση» ⁽¹³⁹⁾.
- (246) Δεδομένου ότι η ενίσχυση έχει τη μορφή επιδοτήσεων (δηλαδή άμεσες επιχορηγήσεις), το σύστημα αναφοράς στην προκειμένη περίπτωση είναι οι συνήθεις όροι της αγοράς υπό τους οποίους λειτουργούν οι εν λόγω επιχειρήσεις. Στόχος του συστήματος αναφοράς δεν μπορεί να είναι η καταβολή επιδοτήσεων, δεδομένου ότι, υπό κανονικές συνθήκες της αγοράς, οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να επωμίζονται το δικό τους κόστος για την τήρηση των κανονιστικών υποχρεώσεων. Όπως εξηγείται στο τμήμα 5.1.4, η Επιτροπή θεωρεί ότι το κοινοποιηθέν μέτρο αφορά το κανονιστικό κόστος που είναι συμφυές με τη συνήθη δραστηριότητα των φορέων εκμετάλλευσης DTT στην Τσεχία. Επομένως, το μέτρο συνιστά παρέκκλιση από το σύστημα αναφοράς (δηλαδή από τους συνήθεις όρους της αγοράς), διότι μειώνει το συνήθες κόστος για ορισμένες επιχειρήσεις.
- (247) Κατά συνέπεια, οι δικαιούχοι του κοινοποιηθέντος μέτρου ευνοούνται σε σύγκριση με όλες τις άλλες επιχειρήσεις όλων των άλλων τομέων, καθώς και του ίδιου τομέα, οι οποίες υποχρεούνται να καλύψουν οι ίδιες το κόστος. Επομένως, το μέτρο είναι, εκ πρώτης όψεως, επιλεκτικό.
- (248) Εναλλακτικά, εάν θεωρηθεί ότι το σύστημα αναφοράς περιοριζόταν στον τομέα της μετάδοσης τηλεοπτικών εκπομπών (κάτι που δεν ισχύει) και εάν λαμβανόταν υπόψη ο σκοπός του εν λόγω συστήματος αναφοράς, θα πρέπει να σημειωθεί ότι, στον τομέα της μετάδοσης τηλεοπτικών εκπομπών, υπάρχουν άλλες ανταγωνιστικές τεχνολογικές πλατφόρμες, όπως η δορυφορική, η καλωδιακή ή η IPTV (αιτιολογική σκέψη 21) ⁽¹⁴⁰⁾, οι οποίες δεν αποζημιώνονται για το κανονιστικό κόστος υπό κανονικές συνθήκες της αγοράς. Οι φορείς εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούν άλλες τεχνολογικές πλατφόρμες βρίσκονται σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση με τους φορείς εκμετάλλευσης DTT, δεδομένου ότι πρέπει να επωμιστούν το κόστος που συνδέεται με τις τεχνολογικές αναβαθμίσεις των δικτύων τους και τις σχετικές περιόδους ταυτόχρονης μετάδοσης. Για παράδειγμα, οι φορείς εκμετάλλευσης δορυφόρων υπέχουν επίσης υποχρεώσεις για τη χρήση του ραδιοφάσματος, οι οποίες απορρέουν από το κανονιστικό κόστος, και τα οικεία δικαιώματα χρήσης ενδέχεται επίσης να υπόκεινται σε τροποποιήσεις. Οι φορείς εκμετάλλευσης δορυφόρων πρέπει επίσης να χρηματοδοτούν από μόνοι τους τις τεχνολογικές αναβαθμίσεις (π.χ. από DVB-S σε DVB-S2 ⁽¹⁴¹⁾). Το γεγονός ότι οι φορείς εκμετάλλευσης των διαφόρων

⁽¹³⁸⁾ Βλ. απόφαση της 4ης Ιουνίου 2015 στην υπόθεση C-15/14 P, Επιτροπή κατά MOL, ECLI:EU:C:2015:362, σκέψη 60.

⁽¹³⁹⁾ Βλ. απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 2017 στην υπόθεση C-70/16 P, Comunidad Autonoma de Galicia, Retegal κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2017:1002, σκέψη 61.

⁽¹⁴⁰⁾ Ex multis, απόφαση της 30ής Ιουνίου 2016, Βέλγιο κατά Επιτροπής, C-270/15 P, EU:C:2016:489, σκέψη 50.

⁽¹⁴¹⁾ Το αρκτικόλεξο DVB-S σημαίνει Digital Video Broadcasting for Satellite (ψηφιακή τηλεοπτική μετάδοση για δορυφόρο) και αποτελεί τεχνολογικό πρότυπο για επικοινωνίες τηλεοπτικής μετάδοσης μέσω δορυφόρου. Το DVB-S1 είναι η αναβαθμισμένη, πιο πρόσφατη έκδοση του προτύπου.

τεχνολογικών πλατφορμών για τη μετάδοση βίντεο στην Τσεχία έχουν διαφορετικά επιχειρηματικά μοντέλα και ενδέχεται να μην ανταγωνίζονται στο ίδιο τμήμα (π.χ. τηλεόραση ελεύθερης λήψης έναντι συνδρομητικής τηλεόρασης) δεν τους θέτει σε διαφορετική νομική και πραγματική κατάσταση υπό το πρίσμα του στόχου της παροχής μετάδοσης τηλεοπτικών εκπομπών. Οι διάφορες ανταγωνιστικές πλατφόρμες (DTT, δορυφορική τηλεόραση, IPTV) μπορούν να υποκατασταθούν. Όλες είναι σε θέση να μεταδίδουν τηλεοπτικές υπηρεσίες, είτε ελεύθερης λήψης είτε σε συνδρομητική βάση, όπως αποδεικνύεται από διάφορα παραδείγματα που παρασχέθηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνας, π.χ. ορισμένοι εμπορικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς ανακοίνωσαν επανειλημμένα την πρόθεσή τους να κρυπτογραφήσουν εκδόσεις HD των προγραμμάτων τους (αιτιολογική σκέψη 153), οι Skylink/M7 Group πειραματίστηκαν με μια συνδρομητική υπηρεσία DTT (αιτιολογική σκέψη 91), η Telly εξέταζε το ενδεχόμενο χρήσης κάρτας IPTV για υπηρεσίες ελεύθερης λήψης (αιτιολογική σκέψη 154). Περαιτέρω, η Τσεχία επιβεβαίωσε τη δυνατότητα υποκατάστασης των υπηρεσιών όταν υποστήριξε ότι ο κύριος κίνδυνος κατά τη διάρκεια της μετάβασης ήταν ο κίνδυνος απώλειας κοινού υπέρ άλλων πλατφορμών λόγω μη ελεγχόμενης μετάβασης (αιτιολογική σκέψη 103). Επιπλέον, η Τσεχία επιβεβαίωσε ότι δεν υπάρχει νομικό κώλυμα για την κρυπτογράφηση της DTT και την παροχή υπηρεσιών συνδρομητικής τηλεόρασης. Επομένως, οι φορείς εκμετάλλευσης DTT έχουν τη δυνατότητα να αλλάξουν το επιχειρηματικό τους μοντέλο ανά πάσα στιγμή.

- (249) Ακόμη και αν η απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz αφορούσε μόνο τους φορείς εκμετάλλευσης DTT, η Επιτροπή διαφωνεί με τον ισχυρισμό ότι το σύστημα αναφοράς μπορεί να οριστεί στενά ώστε να συμπίπτει με τον ακριβή κύκλο των δικαιούχων, δηλαδή ορισμένες επιχειρήσεις DTT που εκμεταλλεύονταν μεταβατικά δίκτυα. Εφόσον υποτεθεί ότι το σύστημα αναφοράς περιλαμβάνει μόνο τις επιχειρήσεις που επηρεάζονται από ένα ρυθμιστικό μέτρο, αυτό σημαίνει ότι οποιαδήποτε αποζημίωση για ένα ρυθμιστικό μέτρο εκφεύγει του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων, δεδομένου ότι τα περισσότερα ρυθμιστικά μέτρα αφορούν συγκεκριμένα τμήματα της αγοράς, λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών τους (και άρα θα εφαρμόζονταν μόνο σε ορισμένους παρόχους), καθώς δεν είναι επιλεκτικά. Από την άλλη πλευρά, όλα τα τμήματα της αγοράς υπόκεινται σε ρυθμιστικά μέτρα που συνεπάγονται κόστος συμμόρφωσης για τους παρόχους τους οποίους αφορούν οι εν λόγω υποχρεώσεις. Όπως εξηγήθηκε προηγουμένως, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα αποτελέσματα των ρυθμιστικών μέτρων που προκύπτουν από την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz είναι συμβατή με τη δραστηριότητα των φορέων εκμετάλλευσης DTT. Επομένως, το σύστημα αναφοράς για την εξέταση της επιλεκτικότητας δεν μπορεί να περιορίζεται στις επιχειρήσεις που υπόκεινται σε ειδική κανονιστική υποχρέωση.

- (250) Ένας δικαιούχος υποστήριξε ότι η αποζημίωση μπορεί να συνδέεται με υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Ωστόσο, δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι το κοινοποιηθέν μέτρο συνδέεται με υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι ένα μέτρο παραμένει επιλεκτικό ακόμη και όταν στόχος του είναι να ευνοήσει χρηματοοικονομικά τους οργανισμούς που θεωρείται ότι αξίζουν τέτοια ενίσχυση⁽¹⁴²⁾ ή όταν έχει θετικές συνέπειες για την οικονομία που υπερβαίνουν το ατομικό τους συμφέρον⁽¹⁴³⁾. Οι θετικές συνέπειες της μετάβασης που σχεδίασε η Τσεχία για την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz δεν μπορούν να υπονομεύσουν το συμπέρασμα περί επιλεκτικότητας του μέτρου.

5.1.6. Νόθευση του ανταγωνισμού και επιπτώσεις στις ενδοενοσιακές συναλλαγές

- (251) Τα κρατικά μέτρα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ στον βαθμό που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό και επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Ένα μέτρο που λαμβάνεται από το κράτος θεωρείται ότι νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό όταν είναι ικανό να βελτιώσει την ανταγωνιστική θέση της δικαιούχου επιχείρησης σε σχέση με άλλες επιχειρήσεις τις οποίες ανταγωνίζεται⁽¹⁴⁴⁾.
- (252) Όπως εξηγείται στα προηγούμενα τμήματα, το μέτρο εφαρμόζεται σε τρεις φορείς εκμετάλλευσης DTT. Ειδικότερα, οι εν λόγω τρεις φορείς ανταγωνίζονται άλλους φορείς που χρησιμοποιούν άλλες τεχνολογικές πλατφόρμες για την τηλεοπτική μετάδοση (δορυφορική, καλωδιακή, IPTV). Η CRa ανήκει σε όμιλο που δραστηριοποιείται σε διεθνές επίπεδο (υποσημείωση 31) και σε διάφορους τομείς πέραν των υπηρεσιών μετάδοσης DTT. Η Česká televize, ως δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας, ανταγωνίζεται τους εμπορικούς ραδιοτηλεοπτικούς φορείς.

⁽¹⁴²⁾ Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 10ης Ιανουαρίου 2006 του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-222/04, Cassa di Riparmio di Firenze, EU:C:2006:8, σκέψεις 136, 137 και 138.

⁽¹⁴³⁾ Βλ. απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 20ής Σεπτεμβρίου 2019 στην υπόθεση T-674/17, Port de Bruxelles κ.λπ. κατά Επιτροπής, EU:T:2019:651, σκέψη 179.

⁽¹⁴⁴⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Σεπτεμβρίου 1980, Philip Morris, C-730/79, EU:C:1980:209, σκέψη 11· απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 2000, Alzetta, συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-298/97, T-312/97 κ.λπ., EU:T:2000:151, σκέψη 80.

- (253) Ένας δικαιούχος ισχυρίστηκε ότι, για να προκαλέσει στρεβλώσεις, το μέτρο θα πρέπει να βελτιώνει την ανταγωνιστική θέση της δικαιούχου επιχείρησης σε σύγκριση με άλλες επιχειρήσεις με τις οποίες ανταγωνίζεται, επισημαίνοντας ότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν ανταγωνίζονται άλλες τεχνολογικές πλατφόρμες και ότι το μέτρο αποσκοπεί στην αποζημίωση των δικαιούχων για το πρόσθετο αυξητικό κόστος που προκύπτει λόγω των κανονιστικών αλλαγών που επιβάλλει το κράτος (αιτιολογική σκέψη 169). Ωστόσο, αρκεί το γεγονός ότι η ενίσχυση παρέχει στη δικαιούχο επιχείρηση τη δυνατότητα να διατηρεί ισχυρότερη ανταγωνιστική θέση από αυτή που θα κατείχε εάν δεν της είχε χορηγηθεί η ενίσχυση. Στο πλαίσιο αυτό, για να θεωρηθεί ότι η ενίσχυση νοθεύει τον ανταγωνισμό, αρκεί συνήθως να διαπιστωθεί ότι η ενίσχυση παρέχει πλεονέκτημα στον δικαιούχο με την απαλλαγή του από δαπάνες που διαφορετικά θα έπρεπε να επωμιστεί στο πλαίσιο των συνήθων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του ⁽¹⁴⁵⁾.
- (254) Η Επιτροπή θεωρεί ότι άλλες τεχνολογικές πλατφόρμες βρίσκονται σε επαρκώς στενό ανταγωνισμό με τους δικαιούχους, ιδίως όσον αφορά τους τελικούς χρήστες των υπηρεσιών που παρέχονται μέσω διαφορετικών πλατφορμών, προκειμένου να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το μέτρο απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή θεωρεί ότι το μέτρο απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, δεδομένου ότι ενισχύει την ανταγωνιστική θέση των τριών δικαιούχων.
- (255) Συνεπώς, το μέτρο αυτό απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να επηρεάσει τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.

5.1.7. Συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη ενίσχυσης

- (256) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το μέτρο πληροί τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ και συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου. Οι τσεχικές αρχές δεν αμφισβήτησαν αυτό το συμπέρασμα.

5.2. Νομιμότητα της ενίσχυσης

- (257) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή ανέφερε ότι δεν ήταν σε θέση να καταλήξει σε συμπέρασμα σχετικά με τη συμμόρφωση με την υποχρέωση αναστολής της εφαρμογής που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ (αιτιολογική σκέψη 101 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας). Στην αιτιολογική σκέψη 99 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή παρατήρησε ότι η σχετική διάταξη του ECA στην οποία η Τσεχία αναφέρθηκε ως ρήτρα αναστολής της εφαρμογής ⁽¹⁴⁶⁾, όπως τροποποιήθηκε με την ψηφιακή τροποποίηση, αναφερόταν σε διαδικασίες ενώπιον της Επιτροπής, αλλά άφηνε διακριτική ευχέρεια στις εθνικές αρχές. Επιπλέον, οι δικαιούχοι της ενίσχυσης έχουν ήδη υποβάλει τις αιτήσεις τους στον CTO, ο οποίος έχει ήδη διενεργήσει έλεγχο των επιλέξιμων δαπανών. Από την άλλη πλευρά, στην αιτιολογική σκέψη 100 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή επισήμανε ότι η νομική βάση του μέτρου δεν περιγράφει λεπτομερώς στοιχεία της ενίσχυσης, όπως οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών, το μέγιστο ποσό της ενίσχυσης ή η ένταση της ενίσχυσης, όπως περιγράφονται από την Τσεχία στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας. Επιπλέον, οι τσεχικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι δεν θα καταβληθεί καμία ενίσχυση πριν από την έγκριση του μέτρου από την Επιτροπή (αιτιολογική σκέψη 60).
- (258) Σύμφωνα με τη νομολογία, οι ενισχύσεις πρέπει να θεωρείται ότι χορηγούνται κατά τον χρόνο κατά τον οποίο η εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία αναγνωρίζει στον δικαιούχο το δικαίωμα λήψης τους ⁽¹⁴⁷⁾. Η πραγματική μεταβίβαση των επίμαχων πόρων δεν είναι καθοριστική.
- (259) Η Επιτροπή σημειώνει την ειλικρινή συνεργασία των τσεχικών αρχών στην τρέχουσα διαδικασία προκειμένου να τηρηθεί η υποχρέωση αναστολής της εφαρμογής που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Η στρατηγική του 2016 ήδη όριζε ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να παράσχει αποζημίωση μόλις η Επιτροπή αξιολογήσει τη συμβατότητά της με την εσωτερική αγορά ⁽¹⁴⁸⁾. Από τον Δεκέμβριο του 2016, οι τσεχικές αρχές διεξήγαγαν συζητήσεις με την Επιτροπή πριν από την κοινοποίηση όσον αφορά διάφορα μέτρα που σχετίζονται με την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz, συμπεριλαμβανομένης της αποζημίωσης για τη λειτουργία μεταβατικών δικτύων (αιτιολογική σκέψη 1). Τον Ιούλιο του 2021 η Τσεχία κοινοποίησε το μέτρο (αιτιολογική σκέψη 3) και δεσμεύτηκε να μην καταβάλει την ενίσχυση πριν από την έγκριση του μέτρου από την Επιτροπή.

⁽¹⁴⁵⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Μαρτίου 2005, Heiser, C-172/03, EU:C:2005:130, σκέψη 55.

⁽¹⁴⁶⁾ Σύμφωνα με τη μεταφρασμένη έκδοση της ψηφιακής τροποποίησης που παρασχεθήκε από τις τσεχικές αρχές, αναφέρονται τα εξής: «Όταν διεξάγεται ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία σχετικά με κρατική ενίσχυση για τον καθορισμό του ποσού ή την καταβολή πραγματικά και αποδοτικά πραγματοποιηθεισών δαπανών, η διαδικασία αυτή θεωρείται αίτηση προδικαστικής απόφασης».

⁽¹⁴⁷⁾ Απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2019, Arriva Italia και λοιποί, C-385/18, EU:C:2019:1121, σκέψη 36.

⁽¹⁴⁸⁾ Παράγραφος II σημείο 1 στοιχείο γ) της στρατηγικής του 2016. Ψήφισμα αριθ. 648 της κυβέρνησης της Τσεχικής Δημοκρατίας της 20ής Ιουλίου 2016.

- (260) Η Επιτροπή θεωρεί ότι το κοινοποιηθέν μέτρο περιλαμβάνει τη δέσμευση των τσεχικών αρχών να μην καταβάλουν την ενίσχυση πριν από την κοινοποίηση απόφασης της Επιτροπής για την έγκριση του μέτρου. Επομένως, ακόμη και αν η ρήτρα αναστολής της εφαρμογής που περιλαμβάνεται στην ψηφιακή τροποποίηση μπορούσε να αφήσει περιθώρια διακριτικής ευχέρειας στις τσεχικές αρχές, η εν λόγω διακριτική ευχέρεια δεν υφίσταται πλέον στο κοινοποιηθέν μέτρο.
- (261) Τέλος, η αποτελεσματικότητα της ρήτρας αναστολής της εφαρμογής αποσαφηνίστηκε περαιτέρω με την επακόλουθη τροποποίηση του ECA, η οποία εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2022 (αιτιολογική σκέψη 175). Κατά συνέπεια, υπό τις περιστάσεις αυτές, η Επιτροπή θεωρεί ότι το κοινοποιηθέν μέτρο, σε συνδυασμό με τις διευκρινίσεις που παρείχαν οι τσεχικές αρχές στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον της Επιτροπής και μέσω της νομοθετικής τροποποίησης, συμμορφώνεται με την υποχρέωση αναστολής της εφαρμογής που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.
- (262) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Τσεχία έχει τηρήσει την υποχρέωση αναστολής της εφαρμογής που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

5.3. Συμβατότητα της ενίσχυσης

- (263) Δεδομένου ότι το μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, πρέπει να αξιολογηθεί η συμβατότητά του με την εσωτερική αγορά. Οι τσεχικές αρχές ισχυρίστηκαν ότι το μέτρο είναι συμβατό με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ σύμφωνα με το οποίο «ενισχύσεις για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον» μπορούν να θεωρηθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά.
- (264) Επομένως, για να κηρυχθεί η ενίσχυση συμβατή με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, πρέπει, πρώτον, να στοχεύει στην προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών περιοχών και, δεύτερον, να μην αλλοιώνει τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που αντίκειται προς το κοινό συμφέρον ⁽¹⁴⁹⁾.
- (265) Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν κατευθυντήριες γραμμές που να καλύπτουν ειδικά την αξιολόγηση της συμβατότητας του κοινοποιηθέντος μέτρου, η Επιτροπή θα διενεργήσει την αξιολόγησή της απευθείας βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ.

5.3.1. Προώθηση της ανάπτυξης οικονομικής δραστηριότητας

5.3.1.1. Οικονομική δραστηριότητα που προωθείται από το μέτρο

- (266) Στις αιτιολογικές σκέψεις 106-107 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι το μέτρο βοήθησε τους τρεις φορείς εκμετάλλευσης DTT να αναπτύξουν την οικονομική τους δραστηριότητα στον τομέα της μετάδοσης υπηρεσιών επίγειας τηλεόρασης και άρα πληροί το πρώτο κριτήριο. Δεν ελήφθησαν παρατηρήσεις που να αντιτίθενται σ' αυτή την προκαταρκτική άποψη.
- (267) Το κοινοποιηθέν μέτρο αποσκοπεί στην αποζημίωση τριών φορέων εκμετάλλευσης DTT για τις δαπάνες που πραγματοποίησαν για τη λειτουργία μεταβατικών δικτύων με τη χρήση αναβαθμισμένων τεχνολογικών προτύπων (DVB-T2/HEVC) κατά τη διάρκεια περιόδου ταυτόχρονης μετάδοσης, η οποία επιβλήθηκε ως κανονιστική υποχρέωση που σχετίζεται με την πρόωρη απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz. Στην αιτιολογική σκέψη 106 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή επισήμανε ότι το μέτρο στηρίξε την αναβάθμιση των δικτύων που διαχειρίζονταν οι τρεις φορείς εκμετάλλευσης DTT, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να προσφέρουν καλύτερες υπηρεσίες. Έδωσε τη δυνατότητα στους φορείς εκμετάλλευσης DTT να αυξήσουν τη χωρητικότητα των δικτύων τους και να προσφέρουν περισσότερα προγράμματα με καλύτερη ποιότητα βίντεο (από SD έως HD) για ορισμένο αριθμό προγραμμάτων ⁽¹⁵⁰⁾ και ενδεχομένως να συμπεριλάβουν προσφορές συνδρομητικής τηλεόρασης ⁽¹⁵¹⁾. Επιπλέον, συνέβαλε στη διατήρηση και την εξοικείωση των θεατών με το νέο πρότυπο επίγειας τηλεόρασης (DVB-T2/HEVC), διασφαλίζοντας ότι το κοινό είναι έτοιμο για τις αναβαθμισμένες προσφορές.

⁽¹⁴⁹⁾ Απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2020, C-594/18 P, Αυστρία κατά Επιτροπής, EU:C:2020:742, σκέψη 19.

⁽¹⁵⁰⁾ Η μετάβαση στο DVB-T2 είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του αριθμού των καναλιών και τη βελτίωση της ποιότητας του σήματος (από SD σε HD). Η BNE είναι στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσει ότι το τσεχικό μέλος της České Radiokomunikace (CRA) έχει πλέον ολοκληρώσει τη μετάβαση από DVB-T σε DVB-T2 και έχει απελευθερώσει τη ζώνη των 700 MHz, 13 Νοεμβρίου 2020, ανακοίνωση προσβάσιμη στη διεύθυνση <https://broadcast-networks.eu/transition-to-dvb-t2-completed-in-the-czech-republic/> (προσπελάστηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2022).

⁽¹⁵¹⁾ M7 Group to launch Czech pay-DTT [H M7 Group ξεκινά τη συνδρομητική τηλεόραση στην Τσεχία], <https://www.broadbandtvnews.com/2020/08/31/m7-group-to-launch-czech-pay-dtt/> (προσπελάστηκε στις 8 Μαρτίου 2022).

- (268) Στον βαθμό που το κοινοποιηθέν μέτρο έχει χαρακτήρα κινήτρου (τμήμα 5.3.1.2), διευκολύνει την οικονομική δραστηριότητα της παροχής υπηρεσιών ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης DTT των τριών δικαιούχων αποζημιώνοντας το κόστος λειτουργίας των μεταβατικών δικτύων στα αναβαθμισμένα πρότυπα, όπως με αύξηση της χωρητικότητας και υψηλότερη ποιότητα βίντεο, καθώς και διατήρηση της τηλεθέασης. Επιπλέον, τα τελικά δίκτυα ωφελήθηκαν επίσης από την επαναχρησιμοποίηση του εξοπλισμού των μεταβατικών δικτύων, καθώς και από τη διαμόρφωση και τη σταθεροποίηση των δικτύων κατά τη διάρκεια της περιόδου της παράλληλης μετάδοσης. Τα νέα πρότυπα επίγειας τηλεόρασης (DVB-T2/HEVC) σηματοδοτούν επίσης σημαντικές βελτιώσεις για τα νοικοκυριά, δίνοντάς τους ιδίως τη δυνατότητα να λαμβάνουν μια πιο διαφοροποιημένη προσφορά ελεύθερης λήψης (δηλαδή δυνατότητα για περισσότερα τηλεοπτικά κανάλια) και βελτιωμένη ποιότητα (HD και Ultra HD).
- (269) Η Επιτροπή επισημαίνει περαιτέρω τη σημασία της πλατφόρμας DTT στην Τσεχία για τη μετάδοση τηλεοπτικών υπηρεσιών ελεύθερης λήψης, συμπεριλαμβανομένων αυτών που παρέχονται από τον δημόσιο ραδιοτηλεοπτικό φορέα της Τσεχίας, ιδίως για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, της λειτουργίας της δημοκρατίας και εν γένει της οικονομίας. Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι το μέτρο συμβάλλει στην επίτευξη συμμόρφωσης με την υποχρέωση που ορίζεται στην απόφαση EPaC, δηλαδή την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz από υπηρεσίες επίγειας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, μεταξύ άλλων διευκολύνοντας τη μετάβαση σε τεχνολογίες αποδοτικότερες ως προς το ραδιοφάσμα και συγκεκριμένα στα πρότυπα DVB-T2/HEVC (αιτιολογική σκέψη 16).

5.3.1.2. Χαρακτήρας κινήτρου

5.3.1.2.1. Σχετικά με την έναρξη των εργασιών πριν από την επίσημη έκδοση των πράξεων για τη χορήγηση της ενίσχυσης — τυπικός χαρακτήρας κινήτρου

- (270) Στις αιτιολογικές σκέψεις 112-114 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με τον χαρακτήρα κινήτρου του μέτρου, διότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT άρχισαν να επενδύουν στα μεταβατικά δίκτυα από τον Μάρτιο του 2017, πριν από την έκδοση της απόφασης EPaC τον Μάιο του 2017 και πριν από την ψηφιακή τροποποίηση τον Ιούλιο του 2017 και το τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης τον Αύγουστο του 2018. Η έναρξη της μετάβασης προηγήθηκε επίσης των τελικών συμφωνιών για τον διεθνή συντονισμό των συχνοτήτων που σύναψε η Τσεχία με τις γειτονικές της χώρες. Η Επιτροπή επισήμανε ότι η στρατηγική του 2016 δεν φαινόταν να παρέχει επαρκή καθοδήγηση σχετικά με τις βασικές παραμέτρους του πεδίου εφαρμογής της αποζημίωσης και της διαδικασίας μετάβασης, συμπεριλαμβανομένου του συντονισμού των συχνοτήτων με τις γειτονικές χώρες. Επίσης, η Επιτροπή επισήμανε ότι οι αρχικοί πομποί DVB-T καταργήθηκαν τον Οκτώβριο του 2020 και συνεπώς όλες οι δαπάνες είχαν ήδη πραγματοποιηθεί πριν από την έκδοση της τελικής απόφασης της Επιτροπής σχετικά με το μέτρο.
- (271) Η Τσεχία εξήγησε ότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT ανέμεναν ενεργά την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz ήδη κατά την περίοδο 2013-2016 στο πλαίσιο των δημόσιων συζητήσεων της διαδικασίας και των προτεινόμενων μέτρων. Γι' αυτόν τον λόγο, οι φορείς εκμετάλλευσης DTT είχαν επενδύσει στη μετάβαση πριν ακόμα από τον Μάρτιο του 2017, ακόμη και αν οι εν λόγω δαπάνες δεν επρόκειτο να αποζημιωθούν (αιτιολογική σκέψη 108). Η Τσεχία υποστήριξε ότι το γεγονός ότι η διαδικασία εγκρίθηκε ομόφωνα από τις τσεχικές αρχές και τους επηρεαζόμενους φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν αίρει τον χαρακτήρα κινήτρου του μέτρου (αιτιολογική σκέψη 99).
- (272) Επιπλέον, η CRa εξήγησε ότι το μέτρο εντάσσεται σε μια δέσμη μέτρων που περιγράφονται στη στρατηγική του 2016, η οποία έχει συζητηθεί με την Επιτροπή. Υποστήριξε επίσης ότι η Επιτροπή δέχθηκε ότι τα μέτρα που εγκρίθηκαν στην υπόθεση SA.55742, τα οποία απορρέουν από την ίδια νομική βάση, έχουν χαρακτήρα κινήτρου.
- (273) Η CRa υποστήριξε επίσης ότι η αξιολόγηση του χαρακτήρα κινήτρου θα έπρεπε να βασιστεί στην απόφαση στην υπόθεση Graphischer Maschinenbau⁽¹⁵²⁾, σύμφωνα με την οποία πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το ευρύτερο πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων των ανακοινώσεων των εθνικών αρχών (αιτιολογική σκέψη 184). Εξήγησε ότι, προτού προχωρήσει στις επενδύσεις, έλαβε διαβεβαιώσεις σχετικά με τον μηχανισμό αποζημίωσης από τις τσεχικές αρχές ήδη πριν από τον Μάρτιο του 2017 (αιτιολογική σκέψη 185): η στρατηγική του 2016 ήταν βασικό έγγραφο (αιτιολογική σκέψη 186) που ήταν καρπός δημόσιων συζητήσεων από το 2013, ο δικαιούχος συμμετείχε ενεργά στην ομάδα εμπειρογνομόνων που συστάθηκε από το τσεχικό Υπουργείο Βιομηχανίας και Εμπορίου που συμμετείχε στη στρατηγική του 2016 (αιτιολογική σκέψη 185) και ο CTO είχε ήδη εκδώσει άδειες συχνότητας στην CRa το 2016 για τα μεταβατικά δίκτυα (αιτιολογική σκέψη 187).

⁽¹⁵²⁾ Βλ. απόφαση της 14ης Μαΐου 2002 στην υπόθεση T-126/99, Graphischer Maschinenbau κατά Επιτροπής, EU:T:2002:116, σκέψη 44: «[...] η Επιτροπή έπρεπε να λάβει υπόψη τον συγκεκριμένο τύπο και τη φύση των ανακοινώσεων και των πράξεων των αρμοδίων εθνικών αρχών, καθώς και τις λοιπές σχετικές περιστάσεις [...] προκειμένου να εκτιμηθεί η ύπαρξη του στοιχείου παρακινήσεως».

- (274) Η Επιτροπή παρατηρεί καταρχάς ότι η στρατηγική του 2016 έχει ήδη προσδιορίσει καταρχήν τα μεταβατικά δίκτυα που θα δημιουργηθούν και τις συνδέσεις με τα υφιστάμενα και με τα μελλοντικά δίκτυα (αιτιολογικές σκέψεις 32 και 218). Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η νομική βάση του μέτρου απορρέει από τη συνδυασμένη ερμηνεία της στρατηγικής του 2016, της ψηφιακής τροποποίησης και του τεχνικού προγράμματος μετάβασης. Η ψηφιακή τροποποίηση προβλέπει τις λεπτομέρειες της αποζημίωσης που προβλεπόταν στη στρατηγική του 2016, αποδεχόμενη την επιλεξιμότητα των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν μετά την έγκριση της στρατηγικής του 2016 (αιτιολογική σκέψη 46). Το τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης επιβεβαιώνει τα τρία μεταβατικά δίκτυα και καθορίζει τους τεχνικούς όρους για τη λειτουργία τους, αντικατοπτρίζοντας την πραγματική έναρξη της λειτουργίας των μεταβατικών δικτύων στο παρελθόν (δηλαδή τον Μάρτιο του 2017 για το μεταβατικό δίκτυο 12).
- (275) Ακόμη και αν, όπως επισημαίνεται στην αιτιολογική σκέψη 113 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η στρατηγική του 2016 δεν αποτελεί τη νομική βάση του μέτρου υπό στενή έννοια (δηλαδή δεν παρέχει δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης), γεγονός παραμένει ότι η στρατηγική του 2016 αποτελούσε βασικό έγγραφο βάσει του οποίου οι δικαιούχοι μπορούσαν να αποκομίσουν εύλογες διαβεβαιώσεις ότι θα εκμεταλλευτούν ένα από τα μεταβατικά δίκτυα που καλύπτονταν από το μέτρο. Επομένως, ορισμένοι δικαιούχοι θα μπορούσαν να ξεκινήσουν τις εργασίες για την κατασκευή των μεταβατικών δικτύων με βάση τη στρατηγική του 2016.
- (276) Στο πλαίσιο αυτό, ο τυπικός χαρακτήρας κινήτρου μπορεί επίσης να συναχθεί από την ύπαρξη συγκεκριμένων διαβεβαιώσεων που παρέχει το κράτος μέλος στους δικαιούχους, χάρη στις οποίες μπόρεσαν να ξεκινήσουν τις εργασίες με δική τους ευθύνη. Το γεγονός ότι όλες οι δαπάνες είχαν πραγματοποιηθεί πριν από την έγκριση του μέτρου από την Επιτροπή δεν κρίνει οριστικά την ύπαρξη (απουσία) τυπικού χαρακτήρα κινήτρου. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα στοιχεία που απαριθμούνται στην αιτιολογική σκέψη 272 επαρκούν για να αποδειχθεί ότι οι τσεχικές αρχές παρέχουν ακριβείς διαβεβαιώσεις στους τρεις δικαιούχους, οι οποίες επαρκούσαν για δικαιολογηθεί η πρόωπη έναρξη των εργασιών έως την επίσημη έκδοση των πράξεων που προβλέπουν το μέτρο. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η CRa ξεκίνησε παράλληλη μετάδοση πριν από την έγκριση της ψηφιακής τροποποίησης σε τμήμα της τσεχικής επικράτειας και για περίοδο έως τεσσάρων μηνών (δηλαδή από τον Μάρτιο του 2017 έως τον Ιούλιο του 2017). Επομένως, η CRa είχε επιβαρυνθεί με μικρό μόνο μέρος του συνολικού κόστους λειτουργίας των μεταβατικών δικτύων με δική της ευθύνη πριν από την έγκριση της ψηφιακής τροποποίησης⁽¹⁵³⁾. Σύμφωνα με το τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης, η DB ξεκίνησε την παράλληλη μετάδοση μόλις τον Αύγουστο του 2017 και η Česká televize τον Μάρτιο του 2018, γεγονός που σημαίνει ότι και στις δύο περιπτώσεις οι δικαιούχοι ξεκίνησαν μετά την έγκριση της ψηφιακής τροποποίησης.
- (277) Με βάση τα ανωτέρω, ο τυπικός χαρακτήρας κινήτρου δεν αναιρείται από την πρόωπη έναρξη των εργασιών πριν από την επίσημη έκδοση των πράξεων που προβλέπουν το μέτρο. Ωστόσο, η ύπαρξη ενός τέτοιου τυπικού χαρακτήρα δεν αρκεί, δεδομένου ότι το κοινοποιηθέν μέτρο απαιτεί ουσιαστικό χαρακτήρα κινήτρου.

5.3.1.2.2. Σχετικά με την ύπαρξη εμπορικού κινήτρου για τους τρεις φορείς εκμετάλλευσης DTT — ουσιαστικός χαρακτήρας κινήτρου

- (278) Για να είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά, η σχεδιαζόμενη ενίσχυση πρέπει να έχει χαρακτήρα κινήτρου. Προς τούτο, πρέπει να αποδειχθεί ότι, ελλείψει της σχεδιαζόμενης ενίσχυσης, η επένδυση για την υλοποίηση του επίμαχου έργου δεν θα πραγματοποιούνταν. Αντιθέτως, εάν προκύψει ότι η επένδυση αυτή θα πραγματοποιούνταν ακόμη και χωρίς τη σχεδιαζόμενη ενίσχυση, πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η ενίσχυση θα είχε ως μοναδικό αποτέλεσμα τη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των δικαιούχων επιχειρήσεων, χωρίς ωστόσο να ανταποκρίνεται στην προϋπόθεση του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, δηλαδή να είναι αναγκαία για την ανάπτυξη ορισμένων δραστηριοτήτων⁽¹⁵⁴⁾.

⁽¹⁵³⁾ Μπορεί να εκτιμηθεί ότι η CRa είχε ερωμιστεί περίπου το 6 % του συνολικού κόστους λειτουργίας παράλληλης μετάδοσης για το δίκτυο 2 πριν από την έγκριση της ψηφιακής τροποποίησης (δηλαδή το 13 % της συνολικής διάρκειας ταυτόχρονης μετάδοσης στο 46 % των περιοχών). Σύμφωνα με το τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης (βλ. αιτιολογική σκέψη 49 και υποσημείωση 56), η CRa ξεκίνησε παράλληλη μετάδοση πριν από την ψηφιακή τροποποίηση σε 12 από τους 26 πομπούς υψηλής ισχύος στο δίκτυο 2 (δηλαδή το 46 % των περιοχών) και για μέγιστη διάρκεια τεσσάρων μηνών πριν από την έγκριση της ψηφιακής τροποποίησης (δηλαδή από τον Μάρτιο του 2017 έως τον Ιούλιο του 2017) από τους 30,8 μήνες της λειτουργίας παράλληλης μετάδοσης στο δίκτυο 2 (δηλαδή 4/30,8 = 13 % της διάρκειας).

⁽¹⁵⁴⁾ Απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2019, Achemos Grupė και Achema κατά Επιτροπής, T-417/16, EU:T:2019:597, σκέψη 84.

- (279) Η Επιτροπή υποστήριξε ενεργά τη διαδικασία διάθεσης της ζώνης των 700 MHz για την παροχή ασύρματων ευρυζωνικών υπηρεσιών και την ανάγκη προσαρμογής του διαθέσιμου ραδιοφάσματος για υπηρεσίες επίγειας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης (αιτιολογική σκέψη 14). Η απόφαση EPaC που εκδόθηκε από τους συννομοθέτες τον Μάιο του 2017 προέβλεπε την υποχρέωση αποκλειστικής κατανομής της ζώνης των 700 MHz για ασύρματες ευρυζωνικές υπηρεσίες έως τις 30 Ιουνίου 2020, αναγνωρίζοντας ότι η ζώνη αυτή αποτελεί πολύτιμο στοιχείο για την παροχή τόσο πρόσθετης χωρητικότητας όσο και καθολικής κάλυψης για ασύρματες ευρυζωνικές υπηρεσίες, ιδίως σε αγροτικές, ορεινές και νησιωτικές περιοχές, καθώς και για χρήσεις σε εσωτερικούς χώρους. Επομένως, η επίγεια παροχή ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών έπρεπε να αποσυρθεί από τις συχνότητες που χρησιμοποιούνταν στη ζώνη των 700 MHz καταρχήν έως την ίδια ημερομηνία (αιτιολογική σκέψη 15).
- (280) Η απόφαση EPaC αναγνώρισε τη δυνατότητα των κρατών μελών να αποζημιώνουν, κατά περίπτωση, το άμεσο κόστος που σχετίζεται με την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της διευκόλυνσης της μετάβασης σε τεχνολογίες αποδοτικότερες ως προς το ραδιοφάσμα, αναφέροντας συγκεκριμένα τα πρότυπα DVB-T2/HEVC, σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις (αιτιολογική σκέψη 16).
- (281) Στο πλαίσιο των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, η Επιτροπή εξέτασε ορισμένα μέτρα που εφαρμόστηκαν προκειμένου οι φορείς εκμετάλλευσης DTT να απελευθερώσουν τη ζώνη των 700 MHz, χωρίς να διατυπώσει αντιρρήσεις σχετικά με τα μέτρα που στόχευαν στη χρηματοδότηση της αντικατάστασης και της προσαρμογής του τεχνικού εξοπλισμού που ήταν απαραίτητες για να ολοκληρωθεί η μετατροπή συχνοτήτων από τη ζώνη των 700 MHz στη ζώνη κάτω των 700 MHz ⁽¹⁵⁵⁾. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή αναγνώρισε ότι μπορεί να υπάρχει ανεπάρκεια της αγοράς με τη μορφή προβλήματος συντονισμού, όταν οι παράγοντες της αγοράς δεν είναι πρόθυμοι να συμφωνήσουν σε ένα κοινό χρονοδιάγραμμα για την απελευθέρωση των σχετικών συχνοτήτων ή όταν δεν εσωτερικεύουν επαρκώς τα θετικά αποτελέσματα της απελευθέρωσης των σχετικών συχνοτήτων για την κοινωνία στο σύνολό της. Στις εν λόγω περιπτώσεις, τα μέτρα στήριξης δεν κάλυπταν τις τεχνολογικές αναβαθμίσεις των δικτύων DTT. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή ενέκρινε ήδη μέτρο για τη στήριξη της αντικατάστασης του εξοπλισμού που εξαρτάται από τις συχνότητες στην Τσεχία, το οποίο ισχύει και για τους τρεις δικαιούχους (απόφαση στην υπόθεση SA.55742).
- (282) Ωστόσο, τα μέτρα που περιλαμβάνουν στήριξη για τεχνολογικές αναβαθμίσεις της πλατφόρμας DTT, ακόμη και όταν σχετίζονται με την απελευθέρωση των 700 MHz, μπορούν να επηρεάσουν την υφιστάμενη κατάσταση του ανταγωνισμού μεταξύ των διαφόρων τεχνολογικών πλατφορμών (π.χ. DTT, δορυφορική, καλωδιακή, IPTV) που μπορούν να χρησιμοποιούνται για τηλεοπτικές εκπομπές. Οι τεχνολογικές αναβαθμίσεις αναμένεται συνήθως να παρέχουν και πράγματι παρέχουν πλεονεκτήματα τα οποία μπορούν να εκμεταλλευτούν εμπορικά οι δικαιούχοι των εν λόγω μέτρων και τα οποία οι εν λόγω δικαιούχοι θα εφάρμοζαν κανονικά μόνοι τους, ελλείψει ενίσχυσης. Στην περίπτωση της αναβάθμισης σε DVB-T2/HEVC, τα προφανέστερα πλεονεκτήματα είναι η υψηλότερη χωρητικότητα μετάδοσης (για το ίδιο φάσμα) και η καλύτερη συμπίεση βίντεο, τα οποία καθιστούν δυνατή την αύξηση του αριθμού των τηλεοπτικών καναλιών που μπορεί να εκπέμπει ταυτόχρονα ένα δίκτυο DTT και/ή τη βελτίωση της ποιότητας βίντεο (π.χ. υψηλότερη ευκρίνεια βίντεο).
- (283) Για τους λόγους αυτούς, κατά την αξιολόγηση των εν λόγω μέτρων, η Επιτροπή έδωσε ιδιαίτερη σημασία στον χαρακτήρα κινήτρου και στην ύπαρξη ανεπάρκειας της αγοράς, δεδομένου ότι, εκτός από εξαιρετικές περιστάσεις, οι φορείς εκμετάλλευσης DTT θα πρέπει να είναι σε θέση να χρηματοδοτούν τεχνολογικές αναβαθμίσεις χωρίς να καταφεύγουν σε κρατική ενίσχυση.
- (284) Τον Απρίλιο του 2024, η Επιτροπή ενέκρινε ένα ολοβαλικό μέτρο το οποίο περιλάμβανε στήριξη για την αναβάθμιση ενός από τα τέσσερα δίκτυα DTT στο πρότυπο DVB-T2, καθώς και τη σχετική ενημερωτική εκστρατεία (απόφαση στην υπόθεση SA.55953). Στην εν λόγω υπόθεση, η Επιτροπή έκρινε ότι υπήρχαν εξαιρετικές περιστάσεις που δικαιολογούσαν τη δημόσια στήριξη για την τεχνολογική αναβάθμιση. Ειδικότερα, η Επιτροπή έκρινε ότι, χωρίς την ενίσχυση, ο φορέας εκμετάλλευσης DTT στη Σλοβακία δεν θα είχε κίνητρο να υλοποιήσει την αναβάθμιση που ήταν αναγκαία για την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz, θέτοντας έτσι σε κίνδυνο τη συνέχεια και τη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών DTT για τους τελικούς χρήστες μετά την απελευθέρωση της εν λόγω ζώνης. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή επισήμανε την πτωτική τάση της σλοβακικής αγοράς DTT (δηλαδή μείωση κατά τουλάχιστον 45 % σε μερίδιο αγοράς κατώτερο από 10 % το 2022 ⁽¹⁵⁶⁾) και τη χαμηλή διείσδυση του DVB-T2 στη Σλοβακία (δηλαδή το 80 % του πληθυσμού θα ήταν εξοπλισμένο με συμβατούς δέκτες μόνο μετά το 2024 ⁽¹⁵⁷⁾). Επιπλέον, λόγω του φθίνοντος μεριδίου αγοράς και της

⁽¹⁵⁵⁾ Βλ. απόφαση της Επιτροπής της 12.12.2018 σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.47258 (2017/N) — Γερμανία — Μετάβαση του φάσματος των 700 MHz, C(2018) 8356 final· απόφαση της Επιτροπής, της 2.8.2019, σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.51080 — Ισπανία — Ενίσχυση για την εκπομπή μεταδόσεων οπτικοακουστικών μέσων για παρόχους υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, C(2019) 5764 final.

⁽¹⁵⁶⁾ Το ακριβές μερίδιο αγοράς και η κάμψη της αγοράς DTT στη Σλοβακία είναι εμπιστευτικά στοιχεία.

⁽¹⁵⁷⁾ Βλ. αιτιολογικές σκέψεις 12 και 64 της απόφασης στην υπόθεση SA.55953: «η πτωτική τάση της αγοράς DTT στη Σλοβακία: το 2013 το μερίδιο αγοράς της DTT ήταν περίπου (10 %-20 %), ενώ το 2022 ήταν ίσο με (0 %-10 %) (βλ. αιτιολογική σκέψη 9), γεγονός που σημαίνει μείωση κατά περίπου (45 %-55 %) του σχετικού μεριδίου αγοράς της DTT. [...] Η χαμηλή διείσδυση του DVB-T2 στη Σλοβακία: σύμφωνα με εκτιμήσεις των σλοβακικών αρχών, τα περισσότερα νοικοκυριά (περίπου το 80 %) θα εφοδιαστούν με τηλεοπτικούς δέκτες DVB-T2 μόνο μετά το 2024».

άρνησης των ραδιοτηλεοπτικών φορέων να χρηματοδοτήσουν την αναβάθμιση, ο πάροχος δεν μπορούσε να αναμένει ότι θα ανακτήσει το κόστος της τεχνολογικής αναβάθμισης. Ταυτόχρονα, για τεχνικούς λόγους, η μετάβαση στη ζώνη κάτω των 700 MHz δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί χωρίς την αναβάθμιση.

- (285) Στην προκειμένη περίπτωση, το κοινοποιηθέν μέτρο υποστηρίζει την τεχνολογική αναβάθμιση σε πιο προηγμένα πρότυπα —DVB-T2/HEVC. Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή αναγνώρισε τα θετικά αποτελέσματα του μέτρου για την ανάπτυξη και τη συνέχιση των υπηρεσιών DTT στο πλαίσιο της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz, καθώς και τον σημαντικό ρόλο των μέσων ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένων των τηλεοπτικών υπηρεσιών, για την κοινωνική συνοχή, τη λειτουργία των δημοκρατιών και εν γένει της οικονομίας. Ωστόσο, η Επιτροπή έκρινε προκαταρκτικά ότι το μέτρο δεν περιοριζόταν στη διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης, δίνοντας τη δυνατότητα στους φορείς εκμετάλλευσης DTT να παραμείνουν ανταγωνιστικοί, μειώνοντας παράλληλα το επενδυτικό τους κόστος, το οποίο πρέπει να αναλάβουν άλλοι φορείς εκμετάλλευσης, όπως οι φορείς εκμετάλλευσης δορυφόρων, με ιδιωτικούς πόρους (αιτιολογική σκέψη 89).
- (286) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή εξέφρασε επίσης αμφιβολίες σχετικά με τον χαρακτήρα κινήτρου του μέτρου. Η Επιτροπή αναγνώρισε ότι οι τρεις φορείς εκμετάλλευσης DTT που κατέχουν δικαιώματα χρήσης συχνοτήτων ενδέχεται να μην έχουν εμπορικό κίνητρο να ελευθερώσουν ένα ορισμένο μέρος του ραδιοφάσματος και να μεταφερθούν σε άλλο μέρος του προς όφελος των παρόχων ασύρματων επικοινωνιών, όπως απαιτείται από την απόφαση EPaC (αιτιολογικές σκέψεις 109-110 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας). Ταυτόχρονα, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες για το αν το κοινοποιηθέν μέτρο έχει χαρακτήρα κινήτρου, διότι υπήρχαν εμπορικά οφέλη για τους φορείς εκμετάλλευσης DTT που θα μπορούσαν να τους παράσχουν κίνητρα να επενδύσουν στην τεχνολογική αναβάθμιση με δική τους πρωτοβουλία: i) η μετάβαση συνεπάγεται την τεχνική αναβάθμιση των δικτύων, αυξάνοντας τη χωρητικότητα και την ποιότητά τους, ii) η ψηφιακή τροποποίηση παρείχε στους φορείς εκμετάλλευσης το δικαίωμα να παρατείνουν τις άδειες τους έως το 2030, βελτιώνοντας την προβλεψιμότητα για τις επενδύσεις, iii) η φιλοδοξία των τσεχικών αρχών να αναπτύξουν δύο επιπλέον δίκτυα στο μέλλον θα μπορούσε να θεωρηθεί θετική προοπτική για την ανάπτυξη της αγοράς (αιτιολογικές σκέψεις 111-112 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας).
- (287) Στις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν, ένας δικαιούχος υπενθύμισε (τμήμα 4.3.5) ότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν ήταν έτοιμοι να επενδύσουν στην τεχνολογική αναβάθμιση κατά την περίοδο 2017-2020, δεδομένου ότι ο επενδυτικός κύκλος περιλαμβάνει γενικά 12-15 έτη στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν είχαν ανακτήσει ακόμη τις επενδύσεις που είχαν πραγματοποιήσει για τη μετάβαση από το αναλογικό στο ψηφιακό σήμα, οι οποίες ολοκληρώθηκαν το 2012. Η πρόωρη απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz (τον Ιούνιο του 2020) ερχόταν επίσης σε αντίθεση με τις υφιστάμενες εμπορικές συμβάσεις με τηλεοπτικούς φορείς και με τον κύκλο ανανέωσης των τηλεοπτικών δεκτών στα νοικοκυριά. Ο δικαιούχος επισήμανε ότι, ακόμα και αν η χωρητικότητα δεδομένων των δικτύων αυξήθηκε ως αποτέλεσμα της μετάβασης στην DVB-T2, δεν μπόρεσε να πωλήσει το σύνολο της χωρητικότητας των νέων δικτύων και μάλιστα τα έσοδά του μειώθηκαν μετά τη μετάβαση στο DVB-T2. Η Τσεχία συμφώνησε με τις παρατηρήσεις αυτές και ανέφερε ότι συνήθως θεωρήθηκε ότι η φυσική μετάβαση στην τεχνολογία DVB-T2 θα είχε πραγματοποιηθεί από το 2022-2024 μαζί με την έναρξη λειτουργίας 1-2 πρόσθετων δικτύων μετάδοσης DVB-T2 (αιτιολογικές σκέψεις 97-98).
- (288) Επιπλέον, η Τσεχία εξήγησε ότι η τσεχική αγορά DTT παρέμεινε σχετικά σταθερή παρά τη μείωση του μεριδίου αγοράς της DTT (από 60 % πριν από τη μετάβαση σε 52,9 % το 2023) (αιτιολογικές σκέψεις 101-102). Ο κύκλος εργασιών της DTT προκύπτει κυρίως από τα έσοδα των ραδιοτηλεοπτικών φορέων ελεύθερης λήψης και άρα εξαρτάται τελικά από την αγορά τηλεοπτικής διαφήμισης, η οποία βασίζεται στο ακροατήριο (αιτιολογική σκέψη 102). Ο κύριος κίνδυνος κατά τη διάρκεια της μετάβασης ήταν ο κίνδυνος απώλειας κοινού λόγω μη ελεγχόμενης μετάβασης. Αυτός ο διαφανόμενος κίνδυνος ώθησε τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς να επαναδιαπραγματευτούν χαμηλότερες αμοιβές για τους φορείς εκμετάλλευσης DTT μετά τη μετάβαση (αιτιολογική σκέψη 103).
- (289) Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την Τσεχία, παρά την αύξηση του αριθμού των τηλεοπτικών καναλιών που μεταδίδονται, οι τρεις φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν μπόρεσαν να αποκομίσουν εμπορικό όφελος από τη μετάβαση, τα έσοδα και η κερδοφορία τους σημείωσαν κάμψη και αντιμετώπισαν σημαντικές επενδυτικές δαπάνες και υπηρεσίες για τα μεταβατικά δίκτυα που δεν χρεώθηκαν στους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς (αιτιολογική σκέψη 105).

- (290) Η Επιτροπή θεωρεί ότι, λαμβανομένου υπόψη του επενδυτικού κύκλου των 12-15 ετών και δεδομένου ότι η προηγούμενη σημαντική τεχνολογική αναβάθμιση της DTT ολοκληρώθηκε το 2012, τα ανωτέρω στοιχεία επιβεβαιώνουν ότι η αναβάθμιση των δικτύων DTT κατά την περίοδο 2017-2020, όπως προβλέπεται στο τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης, ήταν εκτός του κανονικού επενδυτικού κύκλου και για τους τέσσερις φορείς εκμετάλλευσης DTT, συμπεριλαμβανομένων των τριών δικαιούχων που υποχρεούνταν να εκμεταλλεύονται μεταβατικά δίκτυα και του τέταρτου φορέα εκμετάλλευσης για τον οποίο δεν ίσχυε μεν η απαίτηση για μεταβατικό δίκτυο, αλλά η υποχρέωση να χρησιμοποιήσει αναβαθμισμένες τεχνολογίες στο τελικό του δίκτυο. Είναι εύλογο να αναμένεται ότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT θα διατηρούσαν το υφιστάμενο επιχειρηματικό τους μοντέλο που βασίζεται στο DVB-T έως τη λήξη των αρχικών αδειών το 2021-2024, γεγονός που θα ήταν επίσης σύμφωνο με τις υφιστάμενες εμπορικές συμβάσεις τους με τους τηλεοπτικούς φορείς. Επιπλέον, όπως υπενθύμισε η CRa, η στρατηγική του 2016 περιέγραφε ήδη τη μετάβαση στο DVB-T2 ως υποχρεωτική διαδικασία, στην οποία οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς είχαν επανειλημμένα αρνηθεί να συνεισφέρουν.
- (291) Η Τσεχία και οι δικαιούχοι αποκρίθηκαν περαιτέρω στις αμφιβολίες που εξέφρασε η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 124 στοιχείο α) της απόφασης κίνησης της διαδικασίας σχετικά με διάφορα στοιχεία: i) τα οφέλη των προτύπων DVB-T2 και HEVC είχαν προσδιοριστεί από τις τσεχικές αρχές και από τον κλάδο της επίγειας τηλεόρασης αρκετά χρόνια πριν από την υποχρέωση απελευθέρωσης των 700 MHz· ii) ότι η ετήσια έκθεση της CRa για το 2011 ανέφερε ότι το DVB-T2 θα μπορούσε να συμβάλει στην ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της, iii) ότι η CRa είχε ήδη δοκιμάσει την τεχνολογία DVB-T2 το 2012. Στο πλαίσιο αυτό, διευκρινίστηκε ότι οι πειραματικές δοκιμές της τεχνολογίας DVB-T2 πραγματοποιήθηκαν το 2012, αλλά οι φορείς εκμετάλλευσης επενδύουν συνήθως στην επαλήθευση των νέων τεχνολογιών, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι θα αναπτύξουν αμέσως τις εν λόγω τεχνολογίες (αιτιολογική σκέψη 100). Για παράδειγμα, η CRa υπέβαλε σε δοκιμή την τεχνολογία DVB-T το 1999, αλλά ολοκλήρωσε την εγκατάστασή της μόλις το 2012 (αιτιολογική σκέψη 181). Ομοίως, η αναφορά της τεχνολογίας DVB-T2 στην ετήσια έκθεση της CRa για το 2011 δεν συνεπαγόταν κατ' ανάγκη χρονικό πλαίσιο για τη μελλοντική εμπορική χρήση της (αιτιολογική σκέψη 182). Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εξηγήσεις αυτές είναι εύλογες, καθώς τόσο οι αρχές όσο και οι φορείς εκμετάλλευσης ενδέχεται να εκδηλώσουν ενδιαφέρον για νέα πρότυπα διαβίβασης και κωδικοποίησης και μάλιστα να διενεργήσουν πειραματικές δοκιμές των εν λόγω τεχνολογιών πολύ πριν από την εμπορική τους ανάπτυξη.
- (292) Ωστόσο, το γεγονός ότι η ρυθμιστική παρέμβαση ώθησε τους φορείς εκμετάλλευσης DTT να επενδύσουν εκτός του κανονικού επενδυτικού κύκλου τους δεν επαρκεί για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι δικαιούχοι δεν είχαν κίνητρο να πραγματοποιήσουν επενδύσεις με δική τους πρωτοβουλία. Ειδικότερα, η λειτουργία των μεταβατικών δικτύων ωφελεί κυρίως τους τρεις φορείς εκμετάλλευσης DTT, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να μεταβούν στην αναβαθμισμένη τεχνολογία, μειώνοντας παράλληλα τον κίνδυνο απώλειας ακροατηρίου κατά την εφαρμογή της διαδικασίας. Επιπλέον, ο εξοπλισμός που καλύπτεται από την αποζημίωση επαναχρησιμοποιείται εν μέρει στα τελικά δίκτυα. Όπως εξετάζεται λεπτομερώς στο τμήμα 5.3.2.4.3, το κοινοποιηθέν μέτρο περιλαμβάνει αποζημίωση για τη λογιστική απόσβεση του εξοπλισμού κατά τη διάρκεια της χρήσης του στα μεταβατικά δίκτυα, αλλά η εν λόγω λογιστική απόσβεση υπερβαίνει την πραγματική φθορά του εξοπλισμού. Επομένως, η Επιτροπή θεωρεί ότι το κοινοποιηθέν μέτρο συμβάλλει επίσης στη χρηματοδότηση της αναβάθμισης των τελικών δικτύων.
- (293) Επιπρόσθετα, η Επιτροπή επισήμανε ήδη στην αιτιολογική σκέψη 124 στοιχεία β) έως ε) της απόφασης κίνησης της διαδικασίας ότι υπάρχουν άλλα στοιχεία που θα μπορούσαν να επηρεάσουν θετικά τις προοπτικές των φορέων εκμετάλλευσης DTT στην αγορά και να τους δώσουν κίνητρα για να επενδύσουν στην τεχνολογική αναβάθμιση (ακόμη και εκτός του κανονικού επενδυτικού κύκλου). Πρώτον, οι φορείς εκμετάλλευσης DTT, όταν άρχισαν να προετοιμάζουν την τεχνολογική αναβάθμιση, μπορούσαν εύλογα να αναμένουν την παράταση των αδειών τους έως το 2030 βάσει της ψηφιακής τροποποίησης και όπως ήδη προβλεπόταν στη στρατηγική του 2016. Επενδύοντας κατά την περίοδο 2017-2020, θα μπορούσαν εύλογα να αναμένουν την απόσβεση της επένδυσής τους έως το 2030, έχοντας συνεπώς επενδυτική προβλεψιμότητα. Δεύτερον, τα αρχικά δίκτυα DTT πλησίαζαν την πλήρη χωρητικότητά τους και ανταγωνιστικές τηλεοπτικές πλατφόρμες, όπως η δορυφορική, είχαν ήδη αναβαθμίσει τα συστήματά τους, αποκτώντας τη δυνατότητα να βελτιώσουν την ποιότητα του περιεχομένου τους. Ως αποτέλεσμα της ανταγωνιστικής πίεσης, οι φορείς εκμετάλλευσης DTT χρειάστηκε να επενδύσουν στην τεχνολογική αναβάθμιση προκειμένου να διατηρήσουν τη θέση τους στην αγορά και να μην χάσουν τους τελικούς χρήστες. Χάρη στην τεχνολογική αναβάθμιση, η πλατφόρμα DTT μπόρεσε να διατηρήσει γενικά το μερίδιο αγοράς της. Τέλος, οι τσεχικές αρχές είχαν ήδη εκφράσει τα σχέδιά τους για την προσθήκη δύο νέων δικτύων DTT, γεγονός που υποδηλώνει την ύπαρξη εμπορικού ενδιαφέροντος για την ανάπτυξη της εν λόγω πλατφόρμας.
- (294) Στην περίπτωση αυτή, όπου η λειτουργία των μεταβατικών δικτύων προσφέρει σαφή εμπορικά οφέλη στους τρεις φορείς εκμετάλλευσης DTT, όπου η αποζημίωση χρηματοδοτεί επίσης εν μέρει το επενδυτικό κόστος στα αναβαθμισμένα τελικά δίκτυα και όπου υπήρχαν θετικές προοπτικές στην αγορά με προβλεψιμότητα των επενδύσεων έως το 2030, είναι πολύ σημαντικό να εξακριβωθεί αν οι δικαιούχοι θα είχαν πραγματοποιήσει επενδύσεις με δική τους πρωτοβουλία.

- (295) Παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή ζήτησε πληροφορίες σχετικά με τους οικονομικούς υπολογισμούς που πραγματοποιήθηκαν κατά τον χρόνο έναρξης της επένδυσης, συγκρίνοντας τον πρόσθετο αντίκτυπο (όσον αφορά την κερδοφορία των φορέων εκμετάλλευσης) της ταχύτερης μετάβασης (αιτιολογική σκέψη 143 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας), ούτε η Τσεχία ούτε οι δικαιούχοι υπέβαλαν επίκαιρα επιχειρηματικά σχέδια σεναρίου βραδύτερης υιοθέτησης (δηλαδή από την περίοδο 2022-2024) και ούτε συνέκριναν τα εν λόγω επιχειρηματικά σχέδια με το σενάριο της ταχύτερης μετάβασης που επέβαλε η Τσεχία. Η Τσεχία υποστήριξε ότι τα εν λόγω επιχειρηματικά σχέδια δεν υπήρχαν κατά τον χρόνο που προβλέφθηκε αρχικά το μέτρο (αιτιολογική σκέψη 134) και παρέπεμψε στην επικαιροποιημένη μελέτη ADL. Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, ενώ στην επικαιροποιημένη μελέτη ADL αναλύονται διάφορα σενάρια i) η αναβάθμιση σε DVB-T2 με παράλληλη μετάδοση, ii) η αναβάθμιση σε DVB-T2 χωρίς παράλληλη μετάδοση και iii) η διατήρηση του DVB-T που οδηγεί σε μείωση της κάλυψης) και παρέχεται ποιοτική και ποσοτική εκτίμηση του κόστους των διαφόρων σεναρίων (αιτιολογική σκέψη 45), δεν εκτιμώνται τα δυνητικά έσοδα ή ο αντίκτυπος της τεχνολογικής αναβάθμισης στην κερδοφορία των φορέων εκμετάλλευσης DTT. Επιπλέον, η επικαιροποιημένη μελέτη ADL δεν συνέκρινε τα εν λόγω σενάρια με το σενάριο βραδύτερης υιοθέτησης (δηλαδή από την περίοδο 2022-2024) το οποίο, όπως εξήγησε η Τσεχία, είχε απορριφθεί σε πρώιμο στάδιο (υποσημείωση 87). Η Επιτροπή επισημαίνει ότι δεν έχει λάβει καμία εκ των υστέρων αναπροσαρμογή των επίκαιρων επιχειρηματικών σχεδίων.
- (296) Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι εκ των υστέρων πληροφορίες που παρείχαν οι τσεχικές αρχές σχετικά με την αγορά DTT δείχνουν ότι η CRa και η DB παρήγαγαν χαμηλότερα έσοδα και είχαν χαμηλότερη κερδοφορία κατά τα έτη αμέσως μετά τη μετάβαση. Ωστόσο, ακόμη και αν η μετάβαση μπορούσε να οδηγήσει σε χαμηλότερη κερδοφορία βραχυπρόθεσμα, θα μπορούσε να έχει θετικά αποτελέσματα σε μεγαλύτερο χρονικό ορίζοντα (με βάση την παραδοχή ότι τα χαμηλότερα έσοδα και η χαμηλότερη κερδοφορία είναι το πραγματικό αποτέλεσμα της μετάβασης και δεν οφείλονται σε άλλα αίτια, όπως το συμφέρον των τελικών χρηστών να χρησιμοποιούν πιο διαφοροποιημένες υπηρεσίες και κανάλια που παρέχονται από άλλες πλατφόρμες). Επιπλέον, η επιτάχυνση της λογιστικής απόσβεσης μπορεί επίσης να οδηγήσει σε μείωση της κερδοφορίας βραχυπρόθεσμα. Επιπρόσθετα, χωρίς ανάλυση αντιπαραδειγμάτων, δεν είναι δυνατόν να εξακριβωθεί αν η μετάβαση στην πραγματικότητα απέτρεψε ένα πιθανώς χειρότερο οικονομικό αποτέλεσμα (π.χ. απώλεια κοινού σε άλλες πλατφόρμες) που θα προέκυπτε εάν δεν είχαν πραγματοποιηθεί οι επενδύσεις. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η κερδοφορία της CRa και της DB δεν φαινόταν να διατρέχει κίνδυνο μετά την κάλυψη των επενδύσεων για τη μετάβαση. Ειδικότερα, η κερδοφορία της CRa σε επίπεδο ομίλου βρισκόταν σε παρόμοιο επίπεδο πριν (δηλαδή το 2017) και μετά τη μετάβαση (δηλαδή το 2023). Η κερδοφορία της DB μειώθηκε μετά τη μετάβαση, αλλά το περιθώριο κέρδους της παρέμεινε στο (0-50) % (αιτιολογική σκέψη 106).
- (297) Όσον αφορά τον τρίτο δικαιούχο, την Česká televize, η Επιτροπή θεωρεί ότι το επιχειρηματικό της σχέδιο δεν διέτρεχε κίνδυνο λόγω της μετάβασης, δεδομένου ότι η Česká televize είναι ο δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας, ο προϋπολογισμός της υπερβαίνει κατά πολύ το κόστος λειτουργίας του μεταβατικού δικτύου και η κύρια πηγή χρηματοδότησής της δεν εξαρτάται από τη διαφήμιση ⁽¹⁵⁸⁾.
- (298) Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Τσεχία δεν απέδειξε ότι τα χαμηλότερα έσοδα και η χαμηλότερη κερδοφορία που κατέγραψαν η CRa και η DB αμέσως μετά τη μετάβαση προκλήθηκαν από τη ρυθμιστική παρέμβαση (αλλά μάλλον από άλλες εξελίξεις της αγοράς). Ούτε η Τσεχία έχει ποσοτικοποιήσει τις διαφορετικές επιπτώσεις (εάν υπάρχουν) της ρυθμιστικής παρέμβασης στη μεσοπρόθεσμη κερδοφορία των φορέων εκμετάλλευσης DTT. Λαμβανομένης υπόψη της έλλειψης επιχειρηματικών σχεδίων και της εξέλιξης της πλατφόρμας DTT μετά τη μετάβαση, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Τσεχία δεν αιτιολόγησε το γεγονός ότι το κανονιστικό κόστος υπερβαίνει τα δυνητικά θετικά εμπορικά οφέλη για τους φορείς εκμετάλλευσης.
- (299) Σε κάθε περίπτωση, ακόμη και αν υποθεθεί ότι το κανονιστικό κόστος θα μπορούσε να υπερβαίνει τα δυνητικά εμπορικά οφέλη (ή ακόμη και αν υποθεθεί ότι δεν υπάρχουν εμπορικά οφέλη), δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι ο πιθανός αντίκτυπος στην κερδοφορία των φορέων εκμετάλλευσης DTT θα έθετε σε κίνδυνο τη συνέχεια της πλατφόρμας DTT. Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα εκ των υστέρων στοιχεία επιβεβαιώνουν περαιτέρω ότι η αγορά DTT είναι σταθερή και ότι οι τρεις δικαιούχοι δεν έχουν επηρεαστεί σοβαρά από τις κανονιστικές υποχρεώσεις (η CRa και η DB παρέμειναν κερδοφόρες μετά τη μετάβαση και ο προϋπολογισμός της Česká televize είναι σε μεγάλο βαθμό υψηλότερος από το κόστος λειτουργίας του

⁽¹⁵⁸⁾ Ο προϋπολογισμός της Česká televize ανήλθε σε περίπου 260 εκατ. EUR το 2019. Η Česká televize χρηματοδοτείται μέσω τηλεοπτικών τελών παραχώρησης τα οποία καταβάλλουν όλα τα νοικοκυριά και οι νομικές οντότητες που κατέχουν τηλεοπτικό δέκτη ή δέκτη τηλεοπτικού σήματος οποιασδήποτε μορφής. Τα τηλεοπτικά τέλη αποτελούν την κύρια πηγή χρηματοδότησης, η οποία συμπληρώνεται από διαφημίσεις και άλλες δραστηριότητες. (πηγή: History — English Pages — Česká televize) [ιστορία - Σελίδες στα αγγλικά].

μεταβατικού δικτύου). Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT ήταν σε θέση να απορροφήσουν το κανονιστικό κόστος. Αυτό επιβεβαιώνεται περαιτέρω από τη συνεχιζόμενη κερδοφορία των φερόμενων ως δικαιούχων ελλείψει καταβολής της ενίσχυσης. Επιπλέον, η αγορά DTT παρέμεινε σχετικά σταθερή μετά τη μετάβαση, γεγονός που αναμένεται να προσδώσει σταθερότητα στις επενδύσεις, μολονότι το μερίδιο αγοράς μειώθηκε από 60 % σε 52,9 %. Αντιθέτως, στην κατάσταση που αξιολογήθηκε στην απόφαση στην υπόθεση SA.55953, το μερίδιο αγοράς DTT στη Σλοβακία είχε σημειώσει απότομη πτώση κατά τουλάχιστον 45 %, διατηρώντας λιγότερο από 10 % μετά τη μετάβαση.

- (300) Η Τσεχία επικαλέστηκε επίσης αυτή την τελευταία περίπτωση, υποστηρίζοντας ότι, όπως και οι σλοβακικοί φορείς εκμετάλλευσης DTT, οι τσεχικοί φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν είχαν εμπορικό κίνητρο να αναβαθμίσουν τα δίκτυά τους εντός του χρονικού πλαισίου που απαιτούσε η απελευθέρωση των 700 MHz (αιτιολογικές σκέψεις 92 και 95-96). Η Τσεχία υποστήριξε ότι, εάν η Επιτροπή δεν εγκρίνει το κοινοποιηθέν μέτρο, αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε άνιση μεταχείριση των κρατών μελών. Η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι η αξιολόγηση στην παρούσα υπόθεση μπορεί να οδηγήσει σε άνιση μεταχείριση των κρατών μελών, δεδομένου ότι οι σχετικές περιπτώσεις δεν είναι συγκρίσιμες (όπως εξηγείται ανωτέρω), και σημειώνει ότι προσπαθεί να αξιολογήσει κάθε περίπτωση χωριστά.
- (301) Επομένως, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το μέτρο δεν έχει χαρακτήρα κινήτρου. Δεδομένου ότι το κοινοποιηθέν μέτρο δεν έχει χαρακτήρα κινήτρου, δεν μπορεί να διευκολύνει την ανάπτυξη οικονομικής δραστηριότητας. Ακόμη και για τον λόγο αυτόν, το κοινοποιηθέν μέτρο δεν μπορεί να θεωρηθεί συμβατό με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ. Ωστόσο, η Επιτροπή αξιολογεί την εκπλήρωση των λοιπών προϋποθέσεων που απαιτούνται προκειμένου ένα μέτρο να θεωρηθεί συμβατό με την εσωτερική αγορά βάσει της εν λόγω διάταξης.

5.3.2. *Η ενίσχυση δεν πρέπει να αλλοιώνει αδικαιολόγητα τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που αντίκειται προς το κοινό συμφέρον*

- (302) Για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το μέτρο δεν επηρεάζει αδικαιολόγητα τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που αντίκειται στο κοινό συμφέρον, η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει τα θετικά αποτελέσματα του μέτρου και αν ελαχιστοποιούνται τα αρνητικά αποτελέσματα του μέτρου, δηλαδή αν το μέτρο είναι αναγκαίο, πρόσφορο και αναλογικό.

5.3.2.1. *Θετικά αποτελέσματα της ενίσχυσης*

- (303) Στις αιτιολογικές σκέψεις 118-119 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή έκρινε προκαταρκτικά ότι το μέτρο έχει θετικά αποτελέσματα, διευκολύνοντας την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων που είναι σημαντικές για την εύρυθμη λειτουργία του τοπίου των μέσων ενημέρωσης και για την πολυφωνία τους, τις λειτουργικές δημοκρατίες, καθώς και τις οικονομίες των κρατών μελών. Γενικά τα μέσα ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένων των τηλεοπτικών υπηρεσιών, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην κοινωνική συνοχή, εξασφαλίζοντας ευρεία κάλυψη του πληθυσμού, ιδίως στις αγροτικές περιοχές.
- (304) Μία καταγγέλλουσα συμφώνησε ότι η εύρυθμη λειτουργία του τοπίου των μέσων ενημέρωσης και η πολυφωνία τους είναι σημαντικές για τη λειτουργία των δημοκρατιών και των οικονομιών, ωστόσο υποστήριξε ότι τα θετικά αποτελέσματα του μέτρου είναι περιορισμένα. Ειδικότερα, ανέφερε ότι δεν υπάρχει νομική διάταξη ή συμβατική εγγύηση που να εμποδίζει τους εμπορικούς ραδιοτηλεοπτικούς φορείς να κρυπτογραφούν προγράμματα μέσω DVB-T2 (αιτιολογική σκέψη 153).
- (305) Η Τσεχία διαφώνησε με την άποψη ότι τα θετικά αποτελέσματα είναι περιορισμένα, δεδομένου ότι οι διάφορες τεχνολογικές πλατφόρμες χρησιμοποιούν διαφορετικά οικονομικά μοντέλα. Στην περίπτωση της DTT, το κυρίαρχο μοντέλο είναι η ελεύθερη λήψη, όπου το κόστος μετάδοσης του τηλεοπτικού σήματος καταβάλλεται από τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς στον φορέα εκμετάλλευσης DTT ενώ η πρόσβαση είναι δωρεάν για τους τηλεθεατές. Στις εναλλακτικές πλατφόρμες, οι τηλεθεατές πληρώνουν τόσο για τη μετάδοση του σήματος όσο και για το περιεχόμενο (αιτιολογική σκέψη 136). Η Τσεχία εξήγησε ότι η μετάβαση σε DVB-T2/HEVC είχε ως αποτέλεσμα καλύτερα εξοπλισμένα νοικοκυριά όσον αφορά τον εξοπλισμό λήψης, γεγονός που ωφέλησε και άλλες ανταγωνιστικές πλατφόρμες διανομής τηλεοπτικού σήματος (αιτιολογική σκέψη 137).
- (306) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, κατά τον χρόνο της μετάβασης έως και σήμερα, η πλατφόρμα DTT ήταν και είναι η κύρια πλατφόρμα που χρησιμοποιείται για την παροχή τηλεοπτικών υπηρεσιών ελεύθερης λήψης στην Τσεχία. Πριν από τη μετάβαση (δηλαδή το 2017), το 60 % του πληθυσμού βασιζόταν στην πλατφόρμα αυτή για τις τηλεοπτικές υπηρεσίες του (αιτιολογική σκέψη 101). Επιπλέον, ένας δικαιούχος υπέδειξε μελέτες που δείχνουν ότι δεν μπορεί να αναμένεται η υποκατάσταση της πλατφόρμας DTT από άλλες πλατφόρμες σε χώρες με υψηλή διείσδυση της DTT, όπως η Τσεχία (αιτιολογική σκέψη 212).

- (307) Επιπρόσθετα, η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα κανονιστικά μέτρα που θέσπισε η Τσεχία συμβάλλουν στη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην απόφαση ΕΡαC, δηλαδή την απελευθέρωση των 700 MHz από επίγειες υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης. Το κοινοποιηθέν μέτρο διευκολύνει επίσης τη μετάβαση σε τεχνολογίες αποδοτικές ως προς το ραδιοφάσμα, όπως οι DVB-T2 και HEVC.
- (308) Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα θετικά αποτελέσματα που επικαλείται η Τσεχία δεν οφείλονται στο κοινοποιηθέν μέτρο, δεδομένου ότι η αποζημίωση δεν είχε χαρακτήρα κινήτρου για τη συμπεριφορά των φορέων εκμετάλλευσης DTT (αιτιολογική σκέψη 301), αλλά στα κανονιστικά μέτρα που προβλέπουν τα μεταβατικά δίκτυα στο πλαίσιο της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz. Κατά συνέπεια, ενώ τα κανονιστικά μέτρα που αποσκοπούσαν στη διασφάλιση της συνέχειας των υπηρεσιών DTT κατά τη διάρκεια της απελευθέρωσης των 700 MHz (δηλαδή κατά τη λειτουργία των μεταβατικών δικτύων) είχαν θετικά αποτελέσματα, δεδομένου ότι αποσκοπούσαν στη διευκόλυνση των δραστηριοτήτων των δικαιούχων, η αποζημίωση για την τεχνολογική αναβάθμιση σε DVB-T2 μέσω της κατασκευής και της λειτουργίας των μεταβατικών δικτύων δεν είχε θετικά αποτελέσματα για την ανάπτυξη των εν λόγω δραστηριοτήτων (ή τα αποτελέσματα αυτά ήταν περιορισμένα), δεδομένου ότι δεν μπόρεσε να αποδειχθεί ότι το μέτρο ενθάρρυνε τη συμπεριφορά των τριών δικαιούχων να ασκήσουν δραστηριότητες τις οποίες δεν θα είχαν αναλάβει ελλείψει των εν λόγω μέτρων ούτε ότι η εν λόγω αποζημίωση ήταν αναγκαία για την ανάπτυξη των εν λόγω δραστηριοτήτων (τμήμα 5.3.2.2.2 κατωτέρω).
- (309) Επομένως, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το κοινοποιηθέν μέτρο δεν έχει θετικά αποτελέσματα (ή ότι τα αποτελέσματα αυτά ήταν περιορισμένα).

5.3.2.2. Αναγκαιότητα του μέτρου

5.3.2.2.1. Σχετικά με την αναγκαιότητα του μέτρου βάσει της απόφασης ΕΡαC

- (310) Η κρατική ενίσχυση θα πρέπει να στοχεύει σε καταστάσεις στις οποίες μόνη της η αγορά δεν μπορεί να επιφέρει ουσιαστική βελτίωση. Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με την ύπαρξη ανεπάρκειας της αγοράς και σχετικά με το αν η αποζημίωση για τις επιλέξιμες δαπάνες είναι αναγκαία για την επίτευξη του στόχου της απρόσκοπτης απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz, ιδίως σχετικά με το αν οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να χαρακτηριστούν άμεσες δαπάνες, όπως στην απόφαση ΕΡαC.
- (311) Στις αιτιολογικές σκέψεις 122-123 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή αναγνώρισε ότι, σε προηγούμενες υποθέσεις, έχει αναγνωρίσει ότι η πρόσβαση στο ραδιοφάσμα και η χρήση του ρυθμίζονται από τις εθνικές αρχές και ότι η διαδικασία απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz έως το 2020 αποτελεί ρυθμιστικό μέτρο που υπάγεται σε συντονισμό σε επίπεδο ΕΕ και άρα δεν υπόκειται στον έλεγχο της αγοράς. Οι παράγοντες της αγοράς ενδέχεται να μην είναι πρόθυμοι να συμφωνήσουν οικειοθελώς σε ένα κοινό χρονοδιάγραμμα για την απελευθέρωση του ραδιοφάσματος και την τροποποίηση των ρυθμίσεων του δικτύου, συμπεριλαμβανομένου του προτύπου μετάδοσης (πρόβλημα συντονισμού), ή δεν λαμβάνουν υπόψη τα θετικά αποτελέσματα των ως άνω ενεργειών (θετικές εξωτερικές επιδράσεις) (βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη 281 και υποσημείωση 156). Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι φορείς εκμετάλλευσης συνήθως προγραμματίζουν τη δραστηριότητά τους έως τη λήξη ισχύος των εκχωρήσεων ραδιοφάσματος, η οποία υπερέβη την προθεσμία για την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz.
- (312) Στην αιτιολογική σκέψη 126 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες ως προς το αν η αποζημίωση για τις επιλέξιμες δαπάνες είναι αναγκαία για την επίτευξη του στόχου της απρόσκοπτης απελευθέρωσης των 700 MHz, ιδίως ως προς το αν μπορούν να χαρακτηριστούν άμεσες δαπάνες κατά την έννοια του άρθρου 6 της απόφασης ΕΡαC (αιτιολογική σκέψη 126 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας). Επίσης, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με την ανάγκη δημιουργίας μεταβατικών δικτύων πριν από την έναρξη λειτουργίας των τελικών δικτύων (αιτιολογική σκέψη 128 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας) και σχετικά με την ανάγκη να υπάρξει περίοδος ταυτόχρονης μετάδοσης (αιτιολογική σκέψη 130 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας). Η Επιτροπή ζήτησε παρατηρήσεις σχετικά με την ανάγκη αποζημίωσης του κόστους του εξοπλισμού μετάδοσης DVB-T2 (ιδίως για την πρόληψη σημαντικών παρεμβολών), του εξοπλισμού HEVC και άλλου εξοπλισμού [αιτιολογική σκέψη 129 στοιχεία α) έως γ) της απόφασης κίνησης της διαδικασίας].
- (313) Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 311, η ρύθμιση του ραδιοφάσματος πραγματοποιείται από τις εθνικές αρχές σύμφωνα με το ενωσιακό πλαίσιο. Ο καθορισμός των τεχνικών προτύπων μετάδοσης (δηλαδή η εντολή για χρήση DVB-T2/HEVC) εμπίπτει στις εν λόγω ρυθμιστικές εξουσίες. Επιπλέον, η απόφαση ΕΡαC συνέστησε στα κράτη μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο αναβάθμισης σε τεχνολογίες αποδοτικότερες ως προς το ραδιοφάσμα σε σχέση με την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz, αναφέροντας συγκεκριμένα την DVB-T2/HEVC (αιτιολογική σκέψη 16). Η

αποδοτική χρήση του ραδιοφάσματος αποτελεί μία από τις βασικές κατευθυντήριες αρχές του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ ⁽¹⁵⁹⁾. Επομένως, ενώ η απόφαση ΕΡαC δεν επέβαλε τη μετάβαση σε αποδοτικότερες τεχνολογίες, άφησε περιθώριο διακριτικής ευχέρειας στα κράτη μέλη να προβλέψουν τέτοια μέτρα στο πλαίσιο της διαδικασίας απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz, με βάση τις εθνικές συνθήκες.

- (314) Η Τσεχία προέβαλε σειρά επιχειρημάτων με τα οποία εξήγησε τους λόγους για τους οποίους έκρινε αναγκαία την τεχνολογική αναβάθμιση στο πλαίσιο της διαδικασίας απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz (αιτιολογική σκέψη 111), και αναφέρθηκε ιδίως στην αδυναμία απευθείας ανακατανομής συχνοτήτων χωρίς τεχνολογική αναβάθμιση για λόγους διεθνούς συντονισμού των συχνοτήτων. Χωρίς την αναβάθμιση, η Τσεχία θα είχε εκτεθεί σε σοβαρή διαταραχή των ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων DTT, σε σημαντική απώλεια διαθεσιμότητας σήματος, σε αδυναμία διατήρησης των υφιστάμενων τεσσάρων δικτύων DTT με κάλυψη 98 % και δεν θα μπορούσε να επιτύχει τον στόχο πολιτικής να αναπτύξει δύο πρόσθετα δίκτυα DTT. Επιπλέον, τα υφιστάμενα δίκτυα DVB-T δεν θα ήταν συμβατά με τις γειτονικές χώρες (ιδίως τη Γερμανία, την Αυστρία και την Πολωνία).
- (315) Στο πλαίσιο αυτό, οι τσεχικές αρχές υποστήριξαν καταρχάς ότι η χρήση μεγάλων SFN με DVB-T2 ήταν αναγκαία για την αποτελεσματική αναδιανομή του εναπομένοντος ραδιοφάσματος, η οποία δεν ήταν δυνατή με την τεχνολογία DVB-T, διαφορετικά θα προκαλούνταν παρεμβολές και απώλεια κάλυψης (βλ. αιτιολογική σκέψη 64 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας και τον πίνακα σ' αυτήν). Η Τσεχία εξήγησε επίσης ότι τα μεγάλα SFN δεν χρησιμοποιούνταν στο δίκτυο 4 και συνεπώς η μετάδοσή τους θα μπορούσε να περιφερειοποιηθεί. Ωστόσο, η Τσεχία επέλεξε να χρησιμοποιήσει τα ίδια πρότυπα σε όλα τα δίκτυα. Εάν η DB δεν αποζημιωνόταν για τη λειτουργία του μεταβατικού δικτύου 13 για το δίκτυο 4, θα βρισκόταν σε μειονεκτική θέση (αιτιολογική σκέψη 111 παράγραφος 6).
- (316) Δεύτερον, τα μεταβατικά δίκτυα ήταν απαραίτητα για να αποφευχθούν οι διαταραχές, να δοθούν κίνητρα στα νοικοκυριά να αντικαταστήσουν τον οικείο εξοπλισμό λήψης και να εξοικειωθούν με τις εκπομπές DVB-T2 (αιτιολογική σκέψη 112 παράγραφος 1). Μετά την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz, δεν θα ήταν δυνατόν να υλοποιηθεί η μετάβαση στο DVB-T2 με τη χρήση μεταβατικών δικτύων για μια περίοδο ταυτόχρονης μετάδοσης λόγω της μειωμένης διαθεσιμότητας ραδιοφάσματος (αιτιολογική σκέψη 112 παράγραφος 3). Πράγματι, μετά την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz, τα υφιστάμενα δίκτυα θα είχαν εξαντλήσει το διαθέσιμο ραδιοφάσμα στη ζώνη κάτω των 700 MHz και άρα δεν θα ήταν δυνατή η δημιουργία των πρόσθετων δικτύων που απαιτούνταν για την υλοποίηση της παράλληλης μετάδοσης (δηλαδή των μεταβατικών δικτύων στην προκειμένη περίπτωση).
- (317) Τρίτον, όσον αφορά την αναβάθμιση σε συμπίεση HEVC, η Τσεχία επισήμανε ότι ήταν επίσης αναγκαίο να διασφαλιστεί επαρκής χωρητικότητα για τη μετάδοση προγραμμάτων της απαιτούμενης ποιότητας. Η διατήρηση παλαιότερων προτύπων συμπίεσης (π.χ. AVC/H.264) θα είχε καταστήσει αναγκαίο τον περιορισμό του αριθμού των διαθέσιμων προγραμμάτων ή τη μείωση της ποιότητάς τους. Το HEVC είναι ένα σύγχρονο πρότυπο που πληροί τις τρέχουσες και μελλοντικές απαιτήσεις για την ψηφιακή ραδιοτηλεοπτική μετάδοση, συμβατό με τις γειτονικές χώρες (αιτιολογική σκέψη 111 παράγραφος 7).
- (318) Οι δικαιούχοι ανέπτυξαν περαιτέρω τα ανωτέρω επιχειρήματα της Τσεχίας (τμήμα 4.3.6). Ωστόσο, μία καταγγέλλουσα επέμεινε ότι άλλα κράτη μέλη μπόρεσαν να απελευθερώσουν τα 700 MHz χωρίς να απαιτηθεί τεχνολογική αναβάθμιση (τμήμα 4.2.4).
- (319) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν υπήρξε πρόδηλο σφάλμα στην απόφαση της Τσεχίας να επιβάλει την τεχνολογική αναβάθμιση των δικτύων DTT και τη χρήση μεταβατικών δικτύων (ωστόσο, εύλογης διάρκειας ⁽¹⁶⁰⁾) στο πλαίσιο της διαδικασίας απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz. Ειδικότερα, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Τσεχία επιβεβαίωσε ότι δεν ήταν δυνατή η άμεση ανακατανομή χωρίς αναβάθμιση για λόγους διεθνούς συντονισμού των συχνοτήτων και ότι δεν θα ήταν σε θέση να διατηρήσει τα υφιστάμενα τέσσερα δίκτυα DTT με κάλυψη 98 % χωρίς σημαντική απώλεια της διαθεσιμότητας σήματος. Η καταγγέλλουσα δεν τεκμηρίωσε τον ισχυρισμό της ότι ήταν δυνατή η άμεση ανακατανομή στην περίπτωση της Τσεχίας και ότι το σενάριο αυτό δεν επέφερε κινδύνους και η Επιτροπή δεν εντόπισε άλλες πληροφορίες από τις οποίες να προκύπτει ότι ισχύει κάτι τέτοιο. Επιπλέον, η Τσεχία επιβεβαίωσε ότι η χρήση μεγάλων SFN που χρησιμοποιούν την τεχνολογία DVB-T2 ήταν απαραίτητη για τη μετάβαση χωρίς να δημιουργηθούν παρεμβολές ⁽¹⁶¹⁾.

⁽¹⁵⁹⁾ Βλ., για παράδειγμα, αιτιολογική σκέψη 23 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (ΕΕ L 321 της 17.12.2018, σ. 36).

⁽¹⁶⁰⁾ Η διάρκεια της περιόδου ταυτόχρονης μετάδοσης αξιολογείται στο τμήμα σχετικά με την αναλογικότητα (τμήμα 5.3.2.4).

⁽¹⁶¹⁾ Από τον πίνακα στην αιτιολογική σκέψη 64 της απόφασης για την κίνηση της διαδικασίας προκύπτει ότι περίπου 1,7 και 1,8 εκατομμύρια άτομα αντίστοιχα, τα οποία λαμβάνουν τηλεοπτικό σήμα μέσω MUX21 και MUX22, θα είχαν υποστεί παρεμβολές εάν οι φορείς εκμετάλλευσης είχαν προσαρτήσει να δημιουργήσουν μεγάλα SFN χρησιμοποιώντας DVB-T αντί για DVB-T2.

- (320) Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι μια περίοδος ταυτόχρονης μετάδοσης κατά την αναβάθμιση των τεχνολογιών των δικτύων (ωστόσο, εύλογης διάρκειας) μπορεί να ελαχιστοποιήσει τις διαταραχές και το κοινωνικό κόστος και συνεπώς αποτελεί εύλογη πρακτική για τη διασφάλιση της συνέχειας της ραδιοηλεκτρονικής μετάδοσης. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η λειτουργία μεταβατικών δικτύων ήταν απαραίτητη για την υλοποίηση μιας περιόδου ταυτόχρονης μετάδοσης, κατά τη διάρκεια της οποίας οι δύο τεχνολογίες μετάδοσης (δηλαδή, DVB-T και DVB-T2) θα λειτουργούσαν παράλληλα. Επιπρόσθετα, εάν η Τσεχία είχε αποφασίσει την τεχνολογική αναβάθμιση μετά την απελευθέρωση των 700 MHz (π.χ. το 2024), το εναπομένον διαθέσιμο ραδιοφάσμα για υπηρεσίες DTT δεν θα επαρκούσε για τη δημιουργία των εν λόγω μεταβατικών δικτύων, εμποδίζοντας την υλοποίηση περιόδου ταυτόχρονης μετάδοσης ως ρυθμιστικής παρέμβασης σε μελλοντική αναβάθμιση των δικτύων.
- (321) Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι η επιλογή του προτύπου συμπίεσης HEVC ήταν εύλογη ώστε να γίνει η μετάβαση σε αποδοτικότερες ως προς το ραδιοφάσμα τεχνολογίες των οποίων την εξέταση και διευκόλυνση ζητεί η απόφαση EPaC από τα κράτη μέλη.
- (322) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή αποδέχεται ότι οι κανονιστικές υποχρεώσεις που θέσπισε η Τσεχία στο πλαίσιο της απελευθέρωσης των 700 MHz εμπίπτουν στη διακριτική της ευχέρεια και πέτυχαν ορισμένους κανονιστικούς στόχους δημόσιου συμφέροντος. Δεδομένου ότι οι επιλέξιμες δαπάνες που καλύπτονται από το κοινοποιηθέν μέτρο (οι δαπάνες και η λειτουργία των μεταβατικών δικτύων) πραγματοποιήθηκαν για τη συμμόρφωση με τις εν λόγω κανονιστικές υποχρεώσεις που επιβλήθηκαν στο πλαίσιο της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι οι εν λόγω δαπάνες αποτελούν άμεσες δαπάνες της μετάβασης ή της ανακατανομής της χρήσης του ραδιοφάσματος κατά την έννοια του άρθρου 6 της απόφασης EPaC. Ωστόσο, για να είναι αναγκαία η αποζημίωση του εν λόγω κόστους, πρέπει να στοχεύει σε μια κατάσταση στην οποία ο εν λόγω στόχος δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί μόνον από την αγορά, πράγμα που σημαίνει ότι θα πρέπει να αποσκοπεί στην αποκατάσταση ανεπάρκειας της αγοράς.

5.3.2.2.2. Σχετικά με την ύπαρξη ανεπάρκειας της αγοράς

- (323) Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα αξιολογήσει αν η ενίσχυση στην παρούσα υπόθεση είναι αναγκαία και στοχευμένη για την αντιμετώπιση μιας κατάστασης στην οποία μπορεί να επιφέρει ουσιαστική βελτίωση που δεν μπορεί να επιτύχει η ίδια η αγορά, για παράδειγμα, αποκαθιστώντας μια ανεπάρκεια της αγοράς. Η εκτίμηση της ύπαρξης ανεπάρκειας της αγοράς είναι σημαντική στην προκειμένη περίπτωση, δεδομένου ότι, εάν η αγορά από μόνη της μπορούσε να καλύψει το κόστος λειτουργίας των μεταβατικών δικτύων, η ενίσχυση θα κατέληγε σε αδικαιολόγητη στρέβλωση του ανταγωνισμού στην αγορά των υπηρεσιών ραδιοηλεκτρονικής μετάδοσης στην Τσεχία.
- (324) Πρώτον, η Επιτροπή κάνει διάκριση μεταξύ των κανονιστικών υποχρεώσεων που επέβαλε η Τσεχία (δηλαδή της αναβάθμισης σε DVB-T2/HEVC και της λειτουργίας των μεταβατικών δικτύων) και του κοινοποιηθέντος μέτρου (δηλαδή του μέτρου που αποσκοπεί στην αποζημίωση του κόστους που σχετίζεται με τη λειτουργία των μεταβατικών δικτύων). Μολονότι τα κανονιστικά μέτρα καθ'αυτά θα μπορούσαν να είναι επωφελή για την ανάπτυξη της DTT (αιτιολογικές σκέψεις 267-269) και ενδέχεται να έχουν θετικά αποτελέσματα (αιτιολογικές σκέψεις 306-307), η Επιτροπή θεωρεί ότι η αποζημίωση δεν έχει χαρακτήρα κινήτρου, διότι οι τρεις φορείς εκμετάλλευσης DTT ήταν σε θέση να απορροφήσουν το κανονιστικό κόστος που επέβαλε η Τσεχία χωρίς να θέσουν σε κίνδυνο τη συνέχεια των υπηρεσιών DTT (αιτιολογική σκέψη 292). Αντιθέτως, το μερίδιο των υπηρεσιών DTT μεταξύ των υπηρεσιών τηλεοπτικής μετάδοσης παρέμεινε σχετικά σταθερό στην Τσεχία και μετά τη μετάβαση (δηλαδή μερίδιο 52,9 % το 2023) (αιτιολογική σκέψη 102). Ελλείπει έκτακτη κατάσταση, την οποία η Επιτροπή δεν μπόρεσε να εντοπίσει στην παρούσα υπόθεση (ούτε προσκομίστηκαν αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ύπαρξη τέτοιας έκτακτης κατάστασης), αναμένεται από τις επιχειρήσεις να επωμιστούν τις δαπάνες που είναι συμφυείς με την οικονομική τους δραστηριότητα.
- (325) Επομένως, δεδομένου ότι η επένδυση θα είχε πραγματοποιηθεί χωρίς το μέτρο, αυτό δείχνει ήδη ότι το κοινοποιηθέν μέτρο δεν επιφέρει ουσιαστική βελτίωση, καθώς η αγορά δεν θα μπορούσε από μόνη της να επιτύχει αυτό το αποτέλεσμα. Επιπλέον, ακόμη και αν υποτεθεί ότι το κόστος των κανονιστικών υποχρεώσεων που επέβαλε η Τσεχία θα μπορούσε να έχει υπερβεί τα πρόσθετα οφέλη για τους τρεις δικαιούχους (αιτιολογική σκέψη 299), η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι τρεις δικαιούχοι ήταν σε θέση να απορροφήσουν το εν λόγω κόστος για να τηρήσουν τις κανονιστικές υποχρεώσεις. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι το κόστος των κανονιστικών υποχρεώσεων είναι συμφυές με την οικονομική δραστηριότητα των φορέων εκμετάλλευσης και θα πρέπει καταρχήν να βαρύνει τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εν λόγω αγορά. Σε κάθε περίπτωση, μια ανεπάρκεια της αγοράς (που καθιστά αναγκαία την ενίσχυση) δεν μπορεί να βασίζεται στην ανάγκη διατήρησης ενός ορισμένου επιπέδου κερδοφορίας των δικαιούχων του σχεδιαζόμενου μέτρου.

- (326) Επιπλέον, η αναγκαιότητα του κοινοποιηθέντος μέτρου αναιρείται επίσης από το γεγονός ότι η CDG αναβάθμισε το δίκτυο 3 στο τελικό δίκτυο 23 χωρίς καμία αποζημίωση. Η ταυτόχρονη μετάδοση των τηλεοπτικών εκπομπών του δικτύου 3 εξασφαλίστηκε με τη χρήση του μεταβατικού δικτύου 12 που διαχειρίζεται η CRa, δεδομένου ότι η CDG είναι θυγατρική του ομίλου CRa. Ωστόσο, παραμένει το γεγονός ότι οι τρεις δικαιούχοι μπορούσαν να επαναχρησιμοποιήσουν τον εν μέρει επιδοτούμενο εξοπλισμό στα τελικά δίκτυά τους, ενώ η CDG κάλυψε πλήρως τις εν λόγω δαπάνες, χωρίς καμία δημόσια στήριξη.
- (327) Ως προς το θέμα αυτό, ένας δικαιούχος υποστήριξε ότι η Τσεχία έπρεπε να βρει συμβιβαστική λύση αποδεκτή από τους φορείς εκμετάλλευσης DTT που κατείχαν δικαιώματα χρήσης στη ζώνη των 700 MHz, διαφορετικά θα διέτρεχε τον κίνδυνο μακροχρόνιων δικαστικών διαφορών και διεθνούς διαιτησίας (αιτιολογική σκέψη 196). Ωστόσο, μια ανεπάρκεια της αγοράς δεν μπορεί να διαπιστωθεί με βάση τον δυνητικό κίνδυνο των δικαστικών διαφορών, αλλά πρέπει να διαπιστωθεί ότι η αγορά δεν θα είχε παραγάγει το ίδιο αποτέλεσμα, ελλείψει της αποζημίωσης που καλύπτεται από το κοινοποιηθέν μέτρο. Επιπλέον, το κοινοποιηθέν μέτρο δεν αφορά διακανονισμό στο πλαίσιο αγωγής για αποζημίωση, αλλά αποζημίωση για το κανονιστικό κόστος.
- (328) Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή επισημαίνει ότι είχαν ήδη τεθεί σε εφαρμογή μέτρα για να διασφαλιστεί ότι οι δικαιούχοι θα συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους ως πάροχοι DTT μετά την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz και μετά την αρχική ημερομηνία λήξης των δικαιωμάτων χρήσης στην εν λόγω ζώνη. Η Τσεχία παρέτεινε τα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος για την παροχή των υπηρεσιών DTT των τριών δικαιούχων, κατόπιν αιτήματός τους, παρέχοντας παράλληλα κρατική στήριξη για την αναβάθμιση και τον επανασυντονισμό των δικτύων DTT (απόφαση στην υπόθεση SA.55742). Κατά την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων για τη συμμόρφωση με τις κανονιστικές υποχρεώσεις που επιβλήθηκαν για την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz, οι τρεις δικαιούχοι έλαβαν κατ' ανάγκη υπόψη τα στοιχεία αυτά, αναλαμβάνοντας παράλληλα τον κίνδυνο ότι τη δεδομένη χρονική στιγμή δεν υπήρχε απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του κοινοποιηθέντος μέτρου και ότι η ενίσχυση εξαρτιόταν από την έκδοση τέτοιας απόφασης.
- (329) Επομένως, το μέτρο δεν μπορεί να θεωρηθεί αναγκαίο, δεδομένου ότι δεν αποσκοπεί στην αποκατάσταση ανεπάρκειας της αγοράς.

5.3.2.3. Καταλληλότητα του μέτρου

- (330) Ένα μέτρο ενίσχυσης δεν μπορεί να θεωρηθεί συμβατό με την εσωτερική αγορά εάν δεν είναι πρόσφορο, δηλαδή εάν το ίδιο αποτέλεσμα μπορεί να επιτευχθεί με άλλες, λιγότερο στρεβλωτικές πολιτικές ή μέσα ενίσχυσης. Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή ανέφερε διάφορες πιθανές προσεγγίσεις για την επίτευξη των ιδίων στόχων.

5.3.2.3.1. Σχετικά με το αν το ίδιο συμφέρον των φορέων εκμετάλλευσης DTT θα μπορούσε να είναι επαρκές

- (331) Επισημαίνοντας το πιθανό ίδιο συμφέρον των φορέων εκμετάλλευσης DTT να επενδύσουν στην τεχνολογική αναβάθμιση, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες, θεωρώντας ότι η κανονιστική υποχρέωση θα επαρκούσε ως το καταλληλότερο μέσο για την επίτευξη του ίδιου στόχου (αιτιολογική σκέψη 137 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας). Η Επιτροπή εξέφρασε επίσης την άποψη ότι η πρόωγη ανάκληση των δικαιωμάτων σε συνδυασμό με μια νέα διαδικασία εκχώρησης των δικαιωμάτων χρήσης του ραδιοφάσματος για ραδιοτηλεοπτικές υπηρεσίες που μεταδίδονται με τα πρότυπα DVB-T2/HEVC θα μπορούσε να είναι καταλληλότερο, λιγότερο περιοριστικό μέσο για την επίτευξη του στόχου του μέτρου (αιτιολογική σκέψη 137 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας).
- (332) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι τρεις φορείς εκμετάλλευσης DTT ήταν σε θέση να επωμιστούν το κανονιστικό κόστος που είναι συμφυές με την οικονομική δραστηριότητα των φορέων εκμετάλλευσης DTT χωρίς να δημιουργείται κίνδυνος για τη συνέχεια των υπηρεσιών DTT (αιτιολογική σκέψη 329). Ομοίως, η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι το κοινοποιηθέν μέτρο δεν έχει χαρακτήρα κινήτρου (αιτιολογική σκέψη 301).
- (333) Επομένως, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, δεδομένου ότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT θα είχαν συμφέρον να επιβαρυνθούν με το επενδυτικό κόστος, η επιβολή κανονιστικών υποχρεώσεων θα επαρκούσε για την επίτευξη των στόχων που επιδίωκε η Τσεχία, δηλαδή τη διασφάλιση της συνέχειας της παροχής υπηρεσιών στην πλατφόρμα DTT και τη διασφάλιση της μεταβάσης των εν λόγω υπηρεσιών στη ζώνη κάτω των 700 MHz, προβλέποντας παράλληλα τεχνολογική αναβάθμιση, χωρίς να απαιτείται αποζημίωση για τη λειτουργία μεταβατικών δικτύων. Συνεπώς, η επιβολή των εν λόγω κανονιστικών υποχρεώσεων καθεαυτή, χωρίς την αποζημίωση των επιλέξιμων δαπανών, θα ήταν καταλληλότερη.

5.3.2.3.2. Σχετικά με την επάρκεια της εκστρατείας ενημέρωσης/πιστοποίησης

- (334) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή εξέφρασε επίσης αμφιβολίες σχετικά με το αν οι εκστρατείες ενημέρωσης/πιστοποίησης επαρκούσαν για την ενημέρωση των τελικών χρηστών σχετικά με την ανάγκη αντικατάστασης του εξοπλισμού λήψης. Η Επιτροπή ανέφερε ότι, δεδομένου ότι η πιστοποίηση των τηλεοπτικών συσκευών που χρησιμοποιούν το πρότυπο DVB-T2 ξεκίνησε το 2016, το γεγονός ότι οι πωλήσεις συμβατού εξοπλισμού αυξήθηκαν από το 2016 δεν φαίνεται να επαρκεί, ή δεν έχει καν σημασία, για να καταδείξει την καταλληλότητα της χρήσης μεταβατικών δικτύων προκειμένου να αποδειχθεί η συμβατότητα του μέτρου. Αντιθέτως, υποστήριξε ότι ενδεχομένως να αρκούσε η πιστοποίηση για να διασφαλιστεί ότι τα νοικοκυριά έχουν πρόσβαση στη μεταφερθείσα τηλεοπτική υπηρεσία έως το 2020 (αιτιολογικές σκέψεις 133-134 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας). Η Επιτροπή υποστήριξε επίσης ότι η μακρά ταυτόχρονη μετάδοση που ξεκίνησε το 2017 δεν φαινόταν κατάλληλη, δεδομένου ότι η ενημερωτική εκστρατεία ξεκίνησε μόλις τον Οκτώβριο του 2019 και ότι η απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz δεν αναμενόταν πριν από τον Ιούνιο του 2020 (αιτιολογική σκέψη 135 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας).
- (335) Η Τσεχία επέμεινε ότι τα στοιχεία σχετικά με την αύξηση των πωλήσεων συμβατού εξοπλισμού λήψης έχουν συνάφεια με τη διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης, υποστηρίζοντας ότι η αύξηση των πωλήσεων συμβατού εξοπλισμού λήψης και η ευρεία αποδοχή του εξοπλισμού αποτελούν σημαντικό δείκτη της καταλληλότητας της προσέγγισης παράλληλης μετάδοσης (αιτιολογική σκέψη 116).
- (336) Η Τσεχία διευκρίνισε ότι η ενημερωτική εκστρατεία σχετικά με την κατάργηση των υφιστάμενων δικτύων DVB-T ξεκίνησε μόλις τον Οκτώβριο του 2019. Ωστόσο, μετά την έγκριση της στρατηγικής του 2016 στα μέσα του 2016, είχαν ήδη παρουσιαστεί άλλα θέματα της ενημερωτικής εκστρατείας (αιτιολογική σκέψη 116). Ταυτόχρονα, μία από τις καταγγέλλουσες ισχυρίστηκε ότι η δήλωση αυτή δεν υποστηρίζεται επαρκώς από αποδεικτικά στοιχεία. Κατά την άποψή της, η ενημερωτική εκστρατεία σε εθνικό επίπεδο ξεκίνησε μόλις τον Οκτώβριο του 2019 (αιτιολογική σκέψη 150). Ένας από τους δικαιούχους ανέφερε ότι πραγματοποιήθηκε επίσης ενημερωτική εκστρατεία από φορείς εκμετάλλευσης DTT, η οποία χρηματοδοτήθηκε κυρίως απευθείας από τους ίδιους (αιτιολογική σκέψη 199). Ο δικαιούχος επέμεινε ότι τα μεταβατικά δίκτυα είχαν ελαχιστοποιήσει σημαντικά τις αρνητικές κοινωνικές επιπτώσεις και είχαν εξασφαλίσει τη συνέχεια της τηλεόρασης, παρέχοντας κίνητρα στους εισαγωγείς (αιτιολογική σκέψη 200).
- (337) Η Επιτροπή έχει ήδη εξηγήσει ότι η αποζημίωση για το κόστος ταυτόχρονης μετάδοσης δεν έχει χαρακτήρα κινήτρου, διότι οι τρεις δικαιούχοι θα είχαν επενδύσει με δική τους πρωτοβουλία (αιτιολογική σκέψη 301), και ότι το κοινοποιηθέν μέτρο δεν είναι αναγκαίο (αιτιολογική σκέψη 329). Με βάση τις διαπιστώσεις αυτές και ανεξάρτητα από το πότε ξεκίνησε πραγματικά η εκστρατεία πιστοποίησης, η Επιτροπή θεωρεί ότι μια ενημερωτική εκστρατεία μπορεί να επιτύχει τον στόχο της επαρκούς ενημέρωσης των νοικοκυριών σχετικά με την ανάγκη αντικατάστασης του εξοπλισμού, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια της λήψης των υπηρεσιών DTT. Η πιστοποίηση συμβατού εξοπλισμού λήψης μπορεί επίσης να συμβάλει στην επίτευξη του στόχου να έχουν τα νοικοκυριά πρόσβαση στον απαραίτητο εξοπλισμό. Ωστόσο, στο πλαίσιο της τεχνολογικής αναβάθμισης των δικτύων, η Επιτροπή δεν αποκλείει την καταλληλότητα της ταυτόχρονης μετάδοσης (αλλά με εύλογη διάρκεια⁽¹⁶²⁾) προκειμένου να διευκολυνθεί η τεχνική εναλλαγή μεταξύ δύο τεχνικών προτύπων μετάδοσης (δηλαδή DVB-T και DVB-T2). Επομένως, το συμπέρασμα σχετικά με την καταλληλότητα του κοινοποιηθέντος μέτρου, λαμβανομένης υπόψη της δυνατότητας επίκλησης της εκστρατείας ενημέρωσης/πιστοποίησης, εξαρτάται από την αναλογικότητα της διάρκειας της ταυτόχρονης μετάδοσης. Για τους λόγους που αναφέρονται στο τμήμα 5.3.2.4.1, η Επιτροπή θεωρεί ότι η διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης δεν είναι αναλογική.

5.3.2.3.3. Σχετικά με τη δυνατότητα χορήγησης κουπονιών στα νοικοκυριά για την αντικατάσταση του εξοπλισμού λήψης

- (338) Επίσης, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες για το ότι η παροχή χρηματικών κουπονιών στα νοικοκυριά για την αποζημίωση του κόστους που επωμίζονται θα ήταν καταλληλότερη και λιγότερο στρεβλωτική από την αποζημίωση του κόστους που επωμίζονται οι φορείς εκμετάλλευσης DTT για επενδύσεις σε αναβαθμισμένα δίκτυα. Η στήριξη προς τους τελικούς χρήστες θα μπορούσε να στοχεύσει σε όσους έχουν ανάγκη και να είναι τεχνολογικά ουδέτερη. Η δυνατότητα παροχής αποζημίωσης ιδίως για τους τελικούς χρήστες αναφέρεται στην απόφαση EPaC (αιτιολογική σκέψη 136) της απόφασης κίνησης της διαδικασίας και αιτιολογική σκέψη 16.

⁽¹⁶²⁾ Η διάρκεια της περιόδου ταυτόχρονης μετάδοσης αξιολογείται στο τμήμα 5.3.2.4.

- (339) Στο πλαίσιο αυτό, η Τσεχία υπενθύμισε ότι τα χρηματικά κουπόνια προς τα νοικοκυριά θα ήταν δαπανηρότερα για το κράτος. Επιπλέον, τα κουπόνια συνεπάγονται επίσης κόστος διανομής και θα χρειαζόταν περίοδος 1-2 ετών για τη θέσπιση της σχετικής νομοθεσίας (αιτιολογική σκέψη 118). Ένας από τους δικαιούχους υποστήριξε ότι οι άμεσες επιδοτήσεις προς τα νοικοκυριά θα ήταν πολύ πιο δαπανηρές για την Τσεχία, ενώ ακόμη και τα κοινωνικά κουπόνια θα ανέρχονταν στο διπλάσιο του προϋπολογισμού που διατέθηκε στο πλαίσιο του κοινοποιηθέντος μέτρου (αιτιολογική σκέψη 202). Από την άλλη πλευρά, μία από τις καταγγέλλουσες υποστήριξε ότι η άμεση στήριξη προς τα νοικοκυριά θα είχε πολύ λιγότερες στρεβλωτικές επιπτώσεις, θα ήταν λιγότερο δαπανηρή και τεχνολογικά ουδέτερη (αιτιολογική σκέψη 148).
- (340) Η Επιτροπή καταγράφει τις πληροφορίες που υποδεικνύουν ότι τα χρηματικά κουπόνια θα ήταν δαπανηρότερα για το κράτος. Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι η σύνδεση μεταξύ της λειτουργίας των μεταβατικών δικτύων και του κινήτρου που παρέχεται στα νοικοκυριά για την αναβάθμιση του εξοπλισμού λήψης είναι έμμεση και ανεπαρκής, σε σύγκριση με την άμεση στήριξη που παρέχεται στα νοικοκυριά μέσω των χρηματικών κουπονιών για την απόκτηση νέου εξοπλισμού.
- (341) Επιπλέον, η Τσεχία υποστήριξε ότι η περίοδος ταυτόχρονης μετάδοσης ήταν αναγκαία προκειμένου να παροτρυνθούν τα νοικοκυριά να αλλάξουν τον εξοπλισμό τους. Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι η διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης (που καλύπτεται επίσης από την αποζημίωση στο πλαίσιο του κοινοποιηθέντος μέτρου) είναι δυσανάλογη για τους λόγους που εξηγούνται στο τμήμα 5.3.2.4.1. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι η επιστροφή των δαπανών σε φορείς εκμετάλλευσης DTT για τη λειτουργία των μεταβατικών δικτύων μιας δυσανάλογα μακράς ταυτόχρονης μετάδοσης αποτελεί κατάλληλο μέτρο για την παρότρυνση των νοικοκυριών να αναβαθμίσουν τον οικείο εξοπλισμό λήψης. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η αποζημίωση που παρέχεται στους φορείς εκμετάλλευσης DTT για το κόστος λειτουργίας μεταβατικών δικτύων δεν παρέχει καμία άμεση οικονομική αποζημίωση στους τελικούς χρήστες. Επιπλέον, η διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης δεν παρέχει κανένα άμεσο κίνητρο στους τελικούς χρήστες να αποκτήσουν συμβατό εξοπλισμό λήψης. Ανεξάρτητα από την περίοδο ταυτόχρονης μετάδοσης, οι τελικοί χρήστες θα μπορούσαν να αναβάλουν την απόκτηση συμβατού εξοπλισμού προς την ημερομηνία λήξης της μετάβασης (ανεξάρτητα από το πότε ορίζεται η εν λόγω ημερομηνία) και όχι νωρίτερα. Περαιτέρω, η Τσεχία εξήγησε επίσης ότι για την αναβάθμιση σε DVB-T2 (αιτιολογική σκέψη 96), οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς δεν είχαν εμπορικό συμφέρον και είχαν εκφράσει την έντονη αντίθεσή τους για τη χρηματοδότηση οποιωνδήποτε δαπανών (αιτιολογικές σκέψεις 165 και 115). Η αναβάθμιση αυτή δεν έγινε δεκτή από την αγορά ως σημαντικό καινοτόμο βήμα, σε αντίθεση με τη μετάβαση από αναλογικό σε ψηφιακό σήμα (αιτιολογική σκέψη 126). Τα στοιχεία αυτά, τα οποία καταδεικνύουν έλλειψη ενδιαφέροντος από το τηλεοπτικό κοινό, αντικρούουν την άποψη ότι η παρατεταμένη λειτουργία των μεταβατικών δικτύων θα αποτελούσε σημαντικό κίνητρο για να αναβαθμίσουν τα νοικοκυριά τον οικείο εξοπλισμό λήψης.

5.3.2.3.4. Σχετικά με τη δυνατότητα καθυστέρησης της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz

- (342) Η Επιτροπή εξέφρασε επίσης αμφιβολίες σχετικά με το αν η καθυστέρηση της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz αποτελούσε καταλληλότερο μέτρο για την επίτευξη των στόχων που επιδίωκε η Τσεχία με το κοινοποιηθέν μέτρο. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή επισήμανε ότι η απόφαση ΕΡΑC δίνει τη δυνατότητα στα κράτη να καθυστερήσουν έως και δύο έτη την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz για λόγους που σχετίζονται, για παράδειγμα, με την ανάγκη και την πολυπλοκότητα του να διασφαλιστεί η τεχνική μετάβαση μεγάλου μέρους του πληθυσμού σε προηγμένα ραδιοτηλεοπτικά πρότυπα, ή σχετίζονται με το οικονομικό κόστος της μετάβασης που υπερβαίνει τα αναμενόμενα έσοδα από τις διαδικασίες ανάθεσης (αιτιολογική σκέψη 137 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας). Η εν λόγω ρυθμιστική παρέμβαση δεν θα είχε διαταράξει τις δραστηριότητες, κατά τη διάρκεια ισχύος των δικαιωμάτων χρήσης, των δικαιούχων, των οποίων τα δικαιώματα χρήσης επρόκειτο να λήξουν πριν από τον Ιούνιο του 2022 ⁽¹⁶³⁾.
- (343) Η Τσεχία εξήγησε ότι, βάσει της απόφασης ΕΡΑC, η δυνατότητα καθυστέρησης της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz για δύο έτη παρέχονταν στην πράξη μόνο σε χώρες που συνορεύουν με τρίτες χώρες για λόγους διεθνούς συντονισμού. Η Τσεχία απέρριψε τη δυνατότητα αυτή, θεωρώντας ότι η συμμόρφωση με την προθεσμία ήταν εφικτή και μπορούσε να επιτευχθεί εντός του δεδομένου χρονικού πλαισίου (αιτιολογική σκέψη 120).

⁽¹⁶³⁾ Αυτό αφορά την CRa (το δικαίωμα χρήσης έληξε στις 11 Μαΐου 2021) και την Digital Broadcasting (το δικαίωμα χρήσης έληξε στις 4 Μαρτίου 2022). Η Επιτροπή επισημαίνει ότι αυτό αφορούσε τους δύο ιδιώτες δικαιούχους που ήταν υποχρεωμένοι να κατασκευάσουν και να θέσουν σε λειτουργία μεταβατικά δίκτυα και απέκλειε τον δημόσιο ραδιοτηλεοπτικό φορέα Česká televize και τον ιδιωτικό φορέα CDG, ο οποίος είναι ο μόνος που δεν ήταν υποχρεωμένος να κατασκευάσει και να θέσει σε λειτουργία μεταβατικό δίκτυο.

- (344) Ωστόσο, το παράρτημα της απόφασης EPaC καθορίζει τους τεκμηριωμένους λόγους για την καθυστέρηση της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz, δηλαδή ανεπίλυτα ζητήματα διασυνοριακού συντονισμού που οδηγούν σε επιζήμιες παρεμβολές· η ανάγκη και η πολυπλοκότητα του να διασφαλιστεί η τεχνική μετάβαση μεγάλου μέρους του πληθυσμού σε προηγμένα ραδιοηλεκτρονικά πρότυπα· το οικονομικό κόστος της μετάβασης υπερβαίνει τα αναμενόμενα έσοδα από τις διαδικασίες ανάθεσης· σε περίπτωση ανώτερης βίας.
- (345) Η Επιτροπή αναγνωρίζει την πολυπλοκότητα της κατάστασης όσον αφορά την απελευθέρωση των 700 MHz, η οποία συνεπάγεται τεχνική μετάβαση για την πλατφόρμα DTT στην Τσεχία και ενεργοποιεί την ανάγκη διεθνούς συντονισμού. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Τσεχία έκρινε ότι η συμμόρφωση με την προθεσμία που ορίζεται στην απόφαση EPaC ήταν εφικτή. Πράγματι, η Τσεχία σχεδίασε τη στρατηγική του 2016 και το τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης προκειμένου να επιτύχει τον εν λόγω στόχο εντός του απαιτούμενου χρονικού πλαισίου. Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η καθυστέρηση της απελευθέρωσης των 700 MHz θα επέφερε επίσης καθυστέρηση στη χρήση της εν λόγω ζώνης ραδιοφάσματος για προηγμένες υπηρεσίες κινητών επικοινωνιών στην Τσεχία. Επιπρόσθετα, ήταν εύλογο να θεωρηθεί ότι τα έσοδα από τις διαδικασίες ανάθεσης των 700 MHz θα υπερβαίνουν κατά πολύ το κόστος μετάβασης ⁽¹⁶⁴⁾.
- (346) Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι το να μην ζητηθεί αναβολή για την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz εμπίπτει στη διακριτική ευχέρεια της Τσεχίας. Συνολικά, η Επιτροπή θεωρεί εύλογη την απόφαση της Τσεχίας να μην ζητήσει αναβολή για την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz ενόψει της αναβάθμισης των δικτύων που έπρεπε να ολοκληρώσει έως το 2020.

5.3.2.3.5. Συμπέρασμα σχετικά με την καταλληλότητα

- (347) Η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν υπάρχει ανάγκη παροχής αποζημίωσης για την ταυτόχρονη μετάδοση, διότι το ίδιο συμφέρον των τριών φορέων εκμετάλλευσης DTT θα επαρκούσε για την επίτευξη του κανονιστικού αποτελέσματος. Επιπλέον, μια εκστρατεία ενημέρωσης/πιστοποίησης σε συνδυασμό με μια περίοδο ταυτόχρονης μετάδοσης (ωστόσο, εύλογης διάρκειας) θα ήταν καταλληλότερη για την ενημέρωση και την παροχή κινήτρων στους τελικούς χρήστες ώστε να αντικαταστήσουν τον οικείο εξοπλισμό λήψης. Τέλος, η μεγάλη περίοδος ως βάση για την επιστροφή των δαπανών που πραγματοποιήσαν οι φορείς εκμετάλλευσης DTT λόγω δυσανάλογα μακράς ταυτόχρονης μετάδοσης δεν αποτελεί παρά ασθενές και έμμεσο κίνητρο προς τα νοικοκυριά για την αναβάθμιση του οικείου εξοπλισμού λήψης, σε σύγκριση με την άμεση οικονομική στήριξη που θα μπορούσαν να παράσχουν τα χρηματικά κουπόνια στους τελικούς χρήστες. Επομένως, η Επιτροπή θεωρεί ότι το κοινοποιηθέν μέτρο δεν είναι κατάλληλο.

5.3.2.4. Αναλογικότητα του μέτρου

- (348) Το μέτρο πρέπει να είναι αναλογικό για την επίτευξη των στόχων που επιδιώκει. Η ενίσχυση θεωρείται αναλογική εάν το ύψος της περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο ποσό για την πραγματοποίηση της ενισχυόμενης δραστηριότητας και ελαχιστοποιούνται οι δυνητικές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.
- (349) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με τη διάρκεια της περιόδου ταυτόχρονης μετάδοσης (δηλαδή τη διάρκεια της λειτουργίας παράλληλης μετάδοσης), σχετικά με το αν το μέτρο περιορίζεται στην αποζημίωση δαπανών που δεν έχουν ήδη αποζημιωθεί από τα υφιστάμενα μέτρα, σχετικά με τη συνάφεια ορισμένων παραμέτρων για τον υπολογισμό της αποζημίωσης και σχετικά με το αν η ταχεία εφαρμογή του προτύπου DVB-T2 αντιστάθμιζόταν από τα εμπορικά οφέλη υπό το πρίσμα των αναγκών χρηματοδότησης των δικαιούχων. Η Επιτροπή επισημάναε επίσης ότι στο ποσό της ενίσχυσης δεν φαίνεται να λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος που απομένει έως την αρχική λήξη ισχύος των εκχωρήσεων συχνότητας ή η παράτασή τους έως το 2030 ως αποτέλεσμα της ψηφιακής τροποποίησης (αιτιολογική σκέψη 144 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας).

⁽¹⁶⁴⁾ Το στάδιο δημοπρασίας του διαγωνισμού για τη χορήγηση των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων στις ζώνες συχνοτήτων των 700 MHz και των 3 400-3 600 MHz κατέληξε σε 5 596 εκατ. CZK (περίπου 223 εκατ. EUR) [ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ: CTU has completed the auction of frequencies in 700 MHz and 3 400-3 600 MHz bands | (H CTU ολοκλήρωσε τη δημοπρασία συχνοτήτων στις ζώνες των 700 MHz και των 3 400-3 600 MHz) Český telekomunikační úřad (gov.cz)].

5.3.2.4.1. Σχετικά με τη διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης

- (350) Στην αιτιολογική σκέψη 141 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή επισήμανε ότι η διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης υπερέβαινε την περίοδο που συνήθως νοείται ως μεταβατική (3-4 μήνες) για την παράλληλη μετάδοση που είναι αναγκαία για τεχνικούς λόγους. Η Επιτροπή επισήμανε επίσης ότι ο CTO είχε θεωρήσει ότι μια περίοδος 6 μηνών ήταν αδικαιολόγητα μεγάλη κατά τον χρόνο της μετάβασης από αναλογικό σε ψηφιακό σήμα. Η Τσεχία είχε υποστηρίξει ότι η διάρκεια αποφασίστηκε με βάση τις ανάγκες των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Η Επιτροπή επισήμανε ότι τα στοιχεία σχετικά με την αύξηση των πωλήσεων συμβατού εξοπλισμού λήψης φαίνονταν άνευ σημασίας για την απόδειξη της αναλογικότητας της διάρκειας της ταυτόχρονης μετάδοσης. Η Επιτροπή ανέφερε προκαταρκτικά ότι μια μεγαλύτερη περίοδος ταυτόχρονης μετάδοσης φαινόταν κατά κύριο λόγο επωφελής για τους φορείς εκμετάλλευσης DTT, έχοντας ως στόχο να εξοικειωθούν τα νοικοκυριά με ένα νέο είδος τηλεοπτικού προϊόντος.
- (351) Κατά τη διάρκεια της επίσημης διαδικασίας έρευνας, η Τσεχία επέμεινε ότι η διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης καθορίστηκε λαμβάνοντας υπόψη πρωτίστως τις ανάγκες των νοικοκυριών, μειώνοντας τον αριθμό των εν λόγω νοικοκυριών που θα αναγκάζονταν να επενδύσουν σε νέο δέκτη εκτός του φυσικού κύκλου ανανέωσης. Ήταν επίσης αναγκαίο να τονωθεί η αγορά λιανικής (αιτιολογικές σκέψεις 121-122). Στη διάρκεια ήταν επίσης αναγκαίο να ληφθούν υπόψη πτυχές όπως οι καιρικές συνθήκες (π.χ. η αντικατάσταση των συστημάτων κεραιών μετάδοσης δεν είναι εύκολη τον χειμώνα) και η ικανότητα των εταιρειών υποστήριξης (μια σημαντικά μειωμένη ταυτόχρονη μετάδοση δεν θα άφηνε χρόνο για τη συντήρηση του εξοπλισμού της κεραίας στα νοικοκυριά). Επιπλέον, η διασφάλιση της πρακτικής επαλήθευσης, της κατασκευής και της λειτουργίας μεγάλων SFN ελήφθη επίσης υπόψη για τη διάρκεια της περιόδου ταυτόχρονης μετάδοσης (αιτιολογική σκέψη 123). Μια συντομότερη περίοδος θα μπορούσε να προκαλέσει τεχνικά και οικονομικά προβλήματα (αιτιολογική σκέψη 124).
- (352) Η Τσεχία ανέφερε περαιτέρω ότι η χρήση μεταβατικών δικτύων επέτρεψε την απρόσκοπτη μετάβαση στο πρότυπο DVB-T2 για όλους τους τηλεοπτικούς σταθμούς, η οποία δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί με άμεση μεταγωγή, δηλαδή σε σύντομο χρονικό διάστημα 3-4 μηνών, όπως ισχυρίζονται οι καταγγέλλουσες (αιτιολογική σκέψη 125). Η Τσεχία εξήγησε ότι η τοποθέτηση της διάρκειας της περιόδου ταυτόχρονης μετάδοσης στα 3,5 έτη δεν είναι ακριβής, αλλά θα πρέπει να υπολογίζεται για κάθε δίκτυο (π.χ. η μέση διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης για το δίκτυο 1 ήταν 19 μήνες).
- (353) Η Τσεχία διαφώνησε με την άποψη ότι η περίοδος των 6 μηνών για την ταυτόχρονη μετάδοση κατά τη διάρκεια της μετάβασης από αναλογικό σε ψηφιακό σήμα είναι συγκρίσιμη. Η μετάβαση από αναλογικό σε ψηφιακό σήμα (2008-2012 στην Τσεχία) έγινε δεκτή από την αγορά ως σημαντικό καινοτόμο βήμα που αποφέρει σημαντική προστιθέμενη αξία, σε αντίθεση με την υποχρεωτική απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz (αιτιολογική σκέψη 126). Η Τσεχία υπενθύμισε ότι η ταυτόχρονη μετάδοση είχε περιοριστεί στον ελάχιστο αναγκαίο χρόνο και ότι οι φορείς εκμετάλλευσης DTT δεν πραγματοποιήσαν έσοδα από τα μεταβατικά δίκτυα.
- (354) Η Τσεχία έκρινε επίσης ότι η διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης εμπίπτει εξ ολοκλήρου στην εθνική αρμοδιότητα και βασίζεται σε τεχνικές και οικονομικές πτυχές της μετάβασης στο νέο πρότυπο ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, αλλά λαμβάνει επίσης υπόψη την κοινωνική διάσταση της διαδικασίας (αιτιολογική σκέψη 128).
- (355) Ένας από τους δικαιούχους ανέφερε ότι ένα πολύ πιο περιορισμένο χρονικό πλαίσιο (περίπου 3-4 μήνες αντί των προτεινόμενων 2-3 ετών) θα μπορούσε να βασίζεται μόνο σε μια αμιγώς τεχνική μετάβαση που περιλαμβάνει άμεση ανακατανομή συχνοτήτων και δεν θα λάμβανε υπόψη την ανάγκη για κοινωνικά αποδεκτή στήριξη και κίνητρα στους πολίτες και τα νοικοκυριά να αντικαταστήσουν τους δέκτες τους και να στραφούν στο DVB-T2, όπως σχεδίαζε η Τσεχία (αιτιολογικές σκέψεις 204-205). Ο εν λόγω δικαιούχος υποστήριξε ότι η πανδημία COVID-19 κατέδειξε την ευρωστία της στρατηγικής. Ο δικαιούχος επιβεβαίωσε ότι η μέση πραγματική διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης στο δίκτυο 1 ήταν 19,5 μήνες (αιτιολογική σκέψη 203). Εξήγησε ότι, κατά την άποψή του, η αναβάθμιση σε DVB-T2 ήταν πρόωρη και ότι τα νοικοκυριά και οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς δεν επιθυμούσαν στο συγκεκριμένο στάδιο να αποκτήσουν ένα βελτιωμένο προϊόν (αιτιολογική σκέψη 206).
- (356) Από την άλλη πλευρά, μία από τις καταγγέλλουσες θεώρησε ότι καμία διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης πέραν των 3-4 μηνών (ή ακόμη και των 6 μηνών) δεν είναι δικαιολογημένη. Η καταγγέλλουσα διαφώνησε με τα επιχειρήματα της Τσεχίας ότι η μετάβαση από αναλογικό σε ψηφιακό σήμα δεν είναι συγκρίσιμη με την τεχνολογική αναβάθμιση σε DVB-T2/HEVC (αιτιολογική σκέψη 151).
- (357) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι δεν αμφισβητεί την εθνική αρμοδιότητα για τη θέσπιση κανονιστικών μέτρων για την πλατφόρμα DTT (σύμφωνα με το πλαίσιο της ΕΕ) λόγω της τεχνικής, οικονομικής και κοινωνικής διάστασης της διαδικασίας μετάβασης. Ωστόσο, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει αν η κοινοποιηθείσα αποζημίωση για το κόστος που σχετίζεται με τα εν λόγω κανονιστικά μέτρα ήταν αναλογική. Η εν λόγω αποζημίωση καλύπτει το κόστος λειτουργίας των μεταβατικών δικτύων καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου ταυτόχρονης μετάδοσης.

- (358) Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι η διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης δεν δικαιολογείται από τον στόχο της παροχής κινήτρων στα νοικοκυριά (για αλλαγή του εξοπλισμού τους) και στους εμπόρους λιανικής πώλησης (για την εισαγωγή συμβατού εξοπλισμού). Πρώτον, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι η λειτουργία των μεταβατικών δικτύων παρείχε στα νοικοκυριά μεγαλύτερη ευελιξία για να αντικαταστήσουν τον οικείο εξοπλισμό λήψης. Ειδικότερα, τα νοικοκυριά θα μπορούσαν να αρχίσουν να αποκτούν συμβατούς δέκτες από την έναρξη της εκστρατείας πιστοποίησης το 2016 έως την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz το 2020. Δεν είναι σαφές με ποιον τρόπο η λειτουργία των μεταβατικών δικτύων συνέβαλε περαιτέρω στη διαδικασία αυτή. Όπως αναφέρεται στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, τα αριθμητικά στοιχεία των πωλήσεων συμβατών δεκτών δεν αποδεικνύουν την επάρκεια της διάρκειας της ταυτόχρονης μετάδοσης. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η λειτουργία μεταβατικών δικτύων ως βάση για επιστροφή των δαπανών θα μπορούσε να παράσχει μόνον έμμεσο και ασθενές κίνητρο στα νοικοκυριά για την αναβάθμιση του εξοπλισμού λήψης (αιτιολογική σκέψη 340). Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Τσεχία εξήγησε πως η αναβάθμιση σε DVB-T2/HEVC δεν θεωρήθηκε σημαντικό καινοτόμο βήμα (αιτιολογική σκέψη 126), υπενθυμίζοντας ότι τα νοικοκυριά και οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς δεν είχαν συμφέρον να προχωρήσουν σε αναβάθμιση. Επομένως, η λειτουργία μεταβατικών δικτύων δεν ήταν δυνατόν να αποτελέσει ισχυρό κίνητρο για τα νοικοκυριά για την απόκτηση νέου εξοπλισμού. Αντιθέτως, η μακρά ταυτόχρονη μετάδοση θα μπορούσε να δώσει κίνητρο στα νοικοκυριά να αναβάλουν την αναβάθμιση μέχρι να πλησιάσει η στιγμή κατάρτησης των αρχικών δικτύων DVB-T. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν αποδέχεται ότι η διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης είναι αναλογική με βάση την κοινωνική διάσταση της διαδικασίας μετάβασης, δεδομένου ότι αυτό δεν τεκμηριώνεται επαρκώς από αποδεικτικά στοιχεία.
- (359) Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι η δυσανάλογα μακρά ταυτόχρονη μετάδοση ωφέλησε πρωτίστως τους τρεις φορείς εκμετάλλευσης DTT, συμβάλλοντας στην εξοκείωση και τη διατήρηση της πελατειακής τους βάσης. Περαιτέρω, όπως εξηγείται στο τμήμα 5.3.2.4.3, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο υπολογισμός του κόστους απόσβεσης με βάση τη λογιστική διάρκεια ζωής του εξοπλισμού δεν αντικατοπτρίζει τη μεγαλύτερη οικονομική διάρκεια ζωής του εξοπλισμού, οδηγώντας σε υψηλότερο κόστος απόσβεσης από ό,τι είναι αναγκαίο, με αποτέλεσμα το μέτρο να χρηματοδοτεί επίσης την αναβάθμιση των τελικών δικτύων μέσω της επαναχρησιμοποίησης του εν μέρει επιδοτούμενου εξοπλισμού. Δεδομένου ότι οι επιπτώσεις της απόσβεσης σωρεύονται σε βάθος χρόνου, η δυσανάλογη διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης ενισχύει περαιτέρω τη μεταφορά μέρους της χρηματοδότησης στα τελικά δίκτυα.
- (360) Η Επιτροπή θα μπορούσε να συμφωνήσει ότι μια σύντομη τεχνική ταυτόχρονη μετάδοση μπορεί να είναι απαραίτητη και αναλογική προκειμένου να διευκολυνθεί η τεχνική εναλλαγή των νοικοκυριών μεταξύ των προτύπων μετάδοσης (δηλαδή DVB-T σε DVB-T2) (π.χ. επανασυντονισμός). Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι η μετάβαση από αναλογικό σε ψηφιακό σήμα μπορεί να συγκριθεί από τεχνική άποψη ⁽¹⁶⁵⁾ με την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz (ή είναι ακόμη πιο περίπλοκη) και άρα είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η τεχνική ρυθμιστική αρχή είχε θεωρήσει ότι μια περίοδος έξι μηνών ήταν αδικαιολόγητα μεγάλη κατά τον χρόνο της μετάβασης από αναλογικό σε ψηφιακό σήμα. Η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι η μεγαλύτερη διάρκεια δικαιολογείται από άλλους τεχνικούς λόγους που προέβαλε η Τσεχία, όπως η πολυπλοκότητα της ανάπτυξης του DVB-T2, η ανάγκη αντικατάστασης των συστημάτων κεραιών μετάδοσης κατά τη διάρκεια του χειμώνα και η ικανότητα των εταιρειών υποστήριξης που παρέχουν τις αναγκαίες υπηρεσίες, δεδομένου ότι παρόμοιες δυσκολίες ανέκυψαν κατά τη μετάβαση από το αναλογικό στο ψηφιακό σήμα. Όσον αφορά την ανάγκη σταθεροποίησης των μεγάλων SFN, η Τσεχία δεν προσκόμισε συγκεκριμένα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τη διάρκεια των εν λόγω εργασιών. Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ένας από τους δικαιούχους ανέφερε ότι θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ένα πολύ πιο περιορισμένο χρονικό πλαίσιο περίπου 3-4 μηνών για μια αμιγώς τεχνική μετάβαση που περιλαμβάνει άμεση ανακατανομή συχνοτήτων. Με βάση τα στοιχεία αυτά, η Επιτροπή θεωρεί ότι θα μπορούσε να δικαιολογηθεί μια σύντομη τεχνική ταυτόχρονη μετάδοση διάρκειας έως έξι μηνών.
- (361) Σε άλλες υποθέσεις, η Επιτροπή έχει αποδεχθεί διάρκεια ταυτόχρονης μετάδοσης έως 1 έτος, επισημαίνοντας παράλληλα ότι οι εθνικές αρχές θα τη μειώσουν σε έξι μήνες, εάν είναι εφικτό ⁽¹⁶⁶⁾. Ωστόσο, η διάρκεια του κοινοποιηθέντος μέτρου (ακόμη και αν υποτεθεί μέση πραγματική διάρκεια 19,5 μηνών ανά θέση πομπού στο δίκτυο 11) είναι δυσανάλογα μεγάλη. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα άλλα δύο μεταβατικά δίκτυα έχουν ακόμη μεγαλύτερη μέση προγραμματισμένη διάρκεια σύμφωνα με το τεχνικό πρόγραμμα μετάβασης (δηλαδή 31 μήνες για το μεταβατικό δίκτυο 12 και 24 μήνες για το μεταβατικό δίκτυο 13).

⁽¹⁶⁵⁾ Η μετάβαση από αναλογικό σε ψηφιακό σήμα απαιτούσε επίσης την αναβάθμιση των κεραιών στα νοικοκυριά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών. Η ανάπτυξη και η σταθεροποίηση των δικτύων DVB-T2, σε σύγκριση με την ανάπτυξη του DVB-T, δεν μπορούν να δικαιολογήσουν τη διαφορά διάρκειας από 6 σε 19,5 μήνες.

⁽¹⁶⁶⁾ Απόφαση της Επιτροπής της 17.11.2010 στην υπόθεση κρατικής ενίσχυσης N 671b/2009 — Σλοβακία — Μετατροπή της τηλεόρασης σε ψηφιακή εκπομπή στη Σλοβακία. C(2010) 7690 final τελικό (EE C 039, 8.2.2011). Βλ. υποσημείωση 17: «Η υποτιθέμενη διάρκεια είναι έως 12 μήνες. Ωστόσο, οι σλοβακικές αρχές ανέφεραν ότι θα μειώσουν τη διάρκεια της περιόδου ταυτόχρονης μετάδοσης σε 6 μήνες κατ' ανώτατο όριο, εάν η συντομότερη περίοδος ταυτόχρονης μετάδοσης αποδειχθεί ικανοποιητική».

- (362) Επομένως, η Επιτροπή θεωρεί δυσανάλογη την αποζημίωση του κόστους λειτουργίας των μεταβατικών δικτύων κατά τη διάρκεια της περιόδου ταυτόχρονης μετάδοσης που προβλέπεται από το κοινοποιηθέν μέτρο.

5.3.2.4.2. Σχετικά με το αν οι επιλέξιμες δαπάνες έχουν αντισταθμιστεί από άλλα καθεστώτα ενίσχυσης

- (363) Η Επιτροπή ζήτησε επίσης παρατηρήσεις για να επαληθευτεί ότι οι επιλέξιμες δαπάνες δεν έχουν αντισταθμιστεί από άλλα καθεστώτα ενισχύσεων [αιτιολογική σκέψη 129 στοιχείο γ) της απόφασης κίνησης της διαδικασίας].
- (364) Η Τσεχία επιβεβαίωσε ότι το μέτρο περιορίζεται στην αποζημίωση δαπανών που δεν έχουν ήδη αντισταθμιστεί από υφιστάμενα μέτρα, όπως αυτά που εγκρίθηκαν με τις αποφάσεις στις υποθέσεις SA.55742 και SA.60062. Ειδικότερα, ο CTO διενήργησε λεπτομερή επαλήθευση των επιλέξιμων δαπανών που υπέβαλαν οι δικαιούχοι προκειμένου να αποφευχθεί η διπλή αποζημίωση. Η Τσεχία τόνισε ότι όλες οι σχετικές δαπάνες καταγράφονται στα λογιστικά βιβλία κάθε δικαιούχου (αιτιολογική σκέψη 135).
- (365) Ωστόσο, μία από τις καταγγέλλουσες ισχυρίστηκε ότι ο έλεγχος που διενήργησε ο CTO δεν μπορεί να άρει τις αμφιβολίες της Επιτροπής και θεώρησε ότι οι εμπειρογνώμονες που διενήργησαν τον έλεγχο μπορεί να μεροληπτούν (αιτιολογική σκέψη 152). Η Τσεχία απάντησε ότι ο ισχυρισμός αυτός είναι αλυσιτελής και αβάσιμος, εξηγώντας ότι ο CTO διενεργεί τους ελέγχους του σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο.
- (366) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι ο ισχυρισμός της καταγγέλλουσας είναι υποθετικός και δεν υποστηρίζεται από αποδεικτικά στοιχεία. Επιπλέον, η Επιτροπή δεν εντόπισε αποδεικτικά στοιχεία ή ενδείξεις ότι ο έλεγχος που διενεργήθηκε από τον CTO ή από εμπειρογνώμονες ήταν μεροληπτικός. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί, με βάση τις εξηγήσεις που παρασχεθηκαν από την Τσεχία, ότι το μέτρο περιορίζεται στην αποζημίωση δαπανών που δεν έχουν ήδη αντισταθμιστεί από άλλα μέτρα και σημειώνει ότι το κοινοποιηθέν μέτρο δεν μπορεί να σωρευθεί με άλλα μέτρα (τμήμα 2.3.5).

5.3.2.4.3. Σχετικά με τη σημασία ορισμένων παραμέτρων για τον υπολογισμό της αποζημίωσης

- (367) Στην αιτιολογική σκέψη 137 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με τη σημασία που έχει η χρήση της απόσβεσης των περιουσιακών στοιχείων για τον καθορισμό της αποζημίωσης και σχετικά με το αν το κοινοποιηθέν μέτρο διασφαλίζει ότι η ενίσχυση περιορίζεται στο ελάχιστο. Η Επιτροπή επισήμανε ότι το μέτρο δεν κάνει διάκριση μεταξύ του εξοπλισμού που διατηρείται και εκείνου που δεν διατηρείται στα τελικά δίκτυα. Οι τσεχικές αρχές δεν απέδειξαν ότι η προτεινόμενη μεθοδολογία αποζημίωσης δεν οδηγεί σε υπερβάλλουσα αποζημίωση υπό το πρίσμα των αναγκών χρηματοδότησης των αποδεκτών της ενίσχυσης.
- (368) Ένας από τους δικαιούχους επέμεινε ότι πρέπει να διατηρηθεί ο ορθός ορισμός του πεδίου εφαρμογής του κοινοποιηθέντος μέτρου, δεδομένου ότι το μέτρο αφορά μόνο την ταυτόχρονη μετάδοση, ενώ το κόστος της αναβάθμισης από DVB-T σε DVB-T2/HEVC αντισταθμίζεται εν μέρει μόνο βάσει της απόσβεσης (αιτιολογική σκέψη 206).
- (369) Τόσο η Τσεχία όσο και η CRa εξήγησαν ότι η αποζημίωση θα καλύπτει τις πραγματικές δαπάνες (λειτουργικές και κεφαλαιουχικές δαπάνες) που καταγράφονται στα λογιστικά βιβλία κάθε δικαιούχου, πραγματικές και πραγματοποιηθείσες κατά τη διάρκεια της ταυτόχρονης μετάδοσης για κάθε δικαιούχο. Επιπλέον, εξήγησαν ότι οι κεφαλαιουχικές δαπάνες υπολογίζονται ως η πραγματική απόσβεση κάθε σχετικού περιουσιακού στοιχείου που χρησιμοποιείται για τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση στα μεταβατικά δίκτυα. Η απόσβεση είναι πραγματικό κόστος που υπολογίζεται με αντικειμενικό τρόπο και γενικά θεωρείται ότι είναι η βέλτιστη πρακτική για την ποσοτικοποίηση της μείωσης της αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου σε βάθος χρόνου, ιδίως όσον αφορά τη φθορά. Η απόσβεση στα λογιστικά βιβλία θα πρέπει να αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα, σύμφωνα με την τσεχική λογιστική νομοθεσία, και να αποτρέπει τη διπλή καταμέτρηση των ιδίων δαπανών (αιτιολογικές σκέψεις 209-210, 129-133).
- (370) Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η απόσβεση αποτελεί συνήθη πρακτική για τον ποσοτικό προσδιορισμό της φθοράς σε βάθος χρόνου. Ωστόσο, οι λογιστικές δαπάνες απόσβεσης επαρκούν μόνο για τον υπολογισμό των δαπανών που συνδέονται με τη λειτουργία των μεταβατικών δικτύων στον βαθμό που βασίζονται στην οικονομική ζωή του εξοπλισμού. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στην προκειμένη περίπτωση, δεδομένου ότι ο εξοπλισμός έχει επαναχρησιμοποιηθεί στα τελικά δίκτυα. Εάν ο εξοπλισμός αποσβεστεί με ταχύτερο ρυθμό (από την οικονομική ζωή) κατά τη διάρκεια της λειτουργίας των μεταβατικών δικτύων και το κράτος αντισταθμίσει αυτό το υψηλότερο κόστος απόσβεσης, αυτό έχει ως αποτέλεσμα την εκτεταμένη χρηματοδότηση των τελικών δικτύων. Επιπλέον, στο κοινοποιηθέν μέτρο, το κόστος απόσβεσης αποτελεί το κύριο στοιχείο της αποζημίωσης (υποσημείωση 60).

- (371) Σύμφωνα με το κοινοποιηθέν μέτρο, το κόστος απόσβεσης υπολογίστηκε με βάση τη λογιστική διάρκεια ζωής του εξοπλισμού που κυμαινόταν στα [κάτω από 10] έτη, με εξαίρεση τον εξοπλισμό ψύξης και το UPS, για τα οποία η εν λόγω περίοδος ήταν [5-15] έτη (υποσημείωση 63). Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι η οικονομική ζωή του εξοπλισμού που χρησιμοποιείται για υποδομές υποστήριξης ψηφιακών εκπομπών βίντεο είναι τουλάχιστον 10 έτη ⁽¹⁶⁷⁾. Η διαπίστωση αυτή συνάδει με τις εξηγήσεις ενός από τους δικαιούχους (CRa) ότι οι επενδυτικοί κύκλοι στον τομέα περιλαμβάνουν γενικά 12-15 έτη (αιτιολογική σκέψη 178). Επιπλέον, αυτό επιβεβαιώνεται και από το επιχειρηματικό σχέδιο που υπέβαλε η Τσεχία το 2010 για έναν από τους δικαιούχους δικτύου DVB-T (αιτιολογική σκέψη 134). Το επιχειρηματικό σχέδιο κάλυπτε την περίοδο [...], προβλέποντας μόνο κεφαλαιουχικές δαπάνες το έτος [...], υποθέτοντας οικονομική ζωή τουλάχιστον [10-15] ετών.
- (372) Επομένως, η Επιτροπή θεωρεί ότι η κοινοποιηθείσα αποζημίωση είναι υψηλότερη από την αναγκαία όσον αφορά τις κεφαλαιουχικές δαπάνες του εξοπλισμού (δηλαδή περίπου 200 % υψηλότερη, όταν υπολογίζεται με τη χρήση 5ετούς λογιστικής ζωής αντί 10ετούς οικονομικής ζωής). Μ' αυτόν τον τρόπο, η κοινοποιηθείσα αποζημίωση για τη λειτουργία των μεταβατικών δικτύων στην πραγματικότητα συμβάλλει επίσης στη χρηματοδότηση της αναβάθμισης των τελικών δικτύων (δηλαδή περίπου το 50 % των επιλέξιμων κεφαλαιουχικών δαπανών των μεταβατικών δικτύων μεταφέρεται στα τελικά δίκτυα), δεδομένου ότι ο επαναχρησιμοποιούμενος εξοπλισμός θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί έως το τέλος της οικονομικής ζωής του.
- (373) Η δυσανάλογα μακρά διάρκεια λειτουργίας των μεταβατικών δικτύων ενισχύει περαιτέρω το αποτέλεσμα αυτό, δεδομένου ότι το κόστος απόσβεσης αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου. Η Επιτροπή εκτιμά ότι το κοινοποιηθέν μέτρο περιλαμβάνει υπερβάλλουσα απόσβεση ύψους 16 % για την Česká televize, 26 % για την CRa και 20 % για την DB των συνολικών κεφαλαιουχικών δαπανών του εξοπλισμού. Επομένως, αυτή η υπερβάλλουσα απόσβεση μεταφέρεται στη χρηματοδότηση των τελικών δικτύων ⁽¹⁶⁸⁾. Κατά συνέπεια, ο εξοπλισμός επιδοτείται με δυσανάλογο τρόπο για τη χρήση του στα μεταβατικά δίκτυα, με αποτέλεσμα τη μείωση του συνολικού επενδυτικού κόστους των αναβαθμισμένων τελικών δικτύων. Τέλος, πέραν της επαναχρησιμοποίησης του επιδοτούμενου εξοπλισμού στα τελικά δίκτυα, οι δικαιούχοι εξακολουθούν να επωφελούνται από την αποζημίωση για το κόστος εγκατάστασης, διαμόρφωσης και σταθεροποίησης του αναβαθμισμένου εξοπλισμού όταν ο εν λόγω εξοπλισμός επαναχρησιμοποιείται στα τελικά δίκτυα, δεδομένου ότι το κύριο μέρος των εν λόγω δραστηριοτήτων ήδη ασκήθηκε για την κατασκευή μεταβατικών δικτύων.

5.3.2.4.4. Σχετικά με το αν η ταχεία εφαρμογή του προτύπου DVB-T2 αντισταθμίζεται από τα εμπορικά οφέλη υπό το πρίσμα των αναγκών χρηματοδότησης των δικαιούχων

- (374) Στην αιτιολογική σκέψη 137 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες για το αν η επιτάχυνση της εφαρμογής του προτύπου DVB-T2 θα αντισταθμιζόταν από τα εμπορικά οφέλη υπό το πρίσμα των αναγκών χρηματοδότησης των δικαιούχων της ενίσχυσης, επισημαίνοντας ότι οι αναβαθμισμένες τεχνολογίες παρέχουν εμπορικά οφέλη όσον αφορά την αύξηση της ικανότητας μετάδοσης και της ποιότητας. Η Επιτροπή επισήμανε επίσης ότι οι δικαιούχοι μπορούσαν να χρησιμοποιούν τα αναβαθμισμένα τελικά δίκτυα (που αναπτύχθηκαν με βάση τα μεταβατικά δίκτυα) έως το 2030. Επίσης, οι τσεχικές αρχές δεν απέδειξαν ότι η ενίσχυση καλύπτει τις πρόσθετες επιπτώσεις (όσον αφορά την κερδοφορία) ενός σεναρίου ταχύτερης υιοθέτησης (δηλαδή την επιτάχυνση της τεχνολογικής αναβάθμισης ενόψει της απελευθέρωσης της ζώνης των 700 MHz) σε σύγκριση με το αντίστροφο σενάριο της βραδύτερης υιοθέτησης (δηλαδή τεχνολογική αναβάθμιση με γνώμονα την αγορά).
- (375) Όπως εξηγείται στο τμήμα σχετικά με τον χαρακτήρα κινήτρου (τμήμα 5.3.1.2.1), η Επιτροπή αποδέχεται ότι, χωρίς την επιτάχυνση της μετάβασης που επέβαλε η Τσεχία κατά την περίοδο 2017-2020, η φυσική τεχνολογική αναβάθμιση των δικτύων DTT με γνώμονα την αγορά θα ξεκινούσε το νωρίτερο από το 2022-2024 (αιτιολογική σκέψη 290).

⁽¹⁶⁷⁾ Οι πομποί αποτελούν ένα από τα κύρια στοιχεία του δικτύου DVB ως προς τις κεφαλαιουχικές δαπάνες. Το συνολικό κόστος κυριότητας των πομπών υπολογίζεται σε διάστημα 10 ετών. Πηγή: 2014 GatesAir - Broadcast Transmission Systems – Efficiency and Total Cost of Ownership (Συστήματα ραδιοηλεκτρονικής μετάδοσης — Απόδοση και συνολικό κόστος ιδιοκτησίας).

⁽¹⁶⁸⁾ Η μέση διάρκεια λειτουργίας των μεταβατικών δικτύων ήταν 19,5 μήνες (δίκτυο 11 — Česká televize), 31 μήνες (δίκτυο 12 — CRa) και 24 μήνες (δίκτυο 13 — DB) (αιτιολογική σκέψη 50). Αυτό σημαίνει ότι το κοινοποιηθέν μέτρο επιδιώκει την αποζημίωση για απόσβεση ύψους περίπου 32 % (Česká televize), 51 % (CRa) και 40 % (DB) του εξοπλισμού (με βάση τη λογιστική διάρκεια ζωής των 5 ετών). Ωστόσο, η πραγματική φθορά του εξοπλισμού στα μεταβατικά δίκτυα (με βάση οικονομική ζωή τουλάχιστον 10 ετών) ήταν περίπου η μισή, δηλαδή 16 % για την Česká televize, 26 % για την CRa και 20 % για την DB αντίστοιχα.

- (376) Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η λειτουργία των μεταβατικών δικτύων ωφελεί κυρίως τους τρεις φορείς εκμετάλλευσης DTT, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να μεταβούν στην αναβαθμισμένη τεχνολογία, μειώνοντας παράλληλα τον κίνδυνο απώλειας ακροατηρίου κατά την εφαρμογή της διαδικασίας. Επιπλέον, ο εξοπλισμός που καλύπτεται από την αποζημίωση επαναχρησιμοποιείται εν μέρει στα τελικά δίκτυα (αιτιολογική σκέψη 292). Όπως εξετάζεται στο τμήμα 5.3.2.4.3, ο υπολογισμός του κόστους απόσβεσης με βάση τη λογιστική διάρκεια ζωής του εξοπλισμού και όχι τη μεγαλύτερη οικονομική διάρκεια ζωής του οδηγεί σε υψηλότερη αποζημίωση για τη φθορά του εξοπλισμού λόγω της χρήσης στα μεταβατικά δίκτυα, με αποτέλεσμα η επαναχρησιμοποίηση του εν λόγω εξοπλισμού στα τελικά δίκτυα να μειώνει το συνολικό κόστος επένδυσης στα τελικά δίκτυα. Οι τρεις φορείς εκμετάλλευσης DTT μπορούν επίσης να επωφεληθούν από το κόστος εγκατάστασης, διαμόρφωσης και σταθεροποίησης του αναβαθμισμένου εξοπλισμού όταν ο εν λόγω εξοπλισμός επαναχρησιμοποιείται στα τελικά δίκτυα, δεδομένου ότι το κύριο μέρος των εν λόγω δραστηριοτήτων ήδη πραγματοποιήθηκε για την κατασκευή μεταβατικών δικτύων. Επιπλέον, οι τρεις δικαιούχοι είχαν θετικές προοπτικές στην αγορά και προβλεψιμότητα των επενδύσεων έως το 2030 μετά την επέκταση των αδειών τους για το ραδιοφάσμα (αιτιολογική σκέψη 293).
- (377) Στο πλαίσιο αυτό, το οποίο καταδεικνύει εμπορικά οφέλη και τη μεταφορά μέρους της χρηματοδότησης στην αναβάθμιση των τελικών δικτύων, η Επιτροπή δεν έχει λάβει επιχειρηματικά σχέδια που να καταδεικνύουν τις ανάγκες των δικαιούχων όσον αφορά το έλλειμμα χρηματοδότησης. Η Τσεχία παρέπεμψε στην επικαιροποιημένη μελέτη ADL. Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι στην επικαιροποιημένη μελέτη ADL αναλύονται διάφορα σενάρια μετάβασης (δηλαδή αναβάθμιση με παράλληλη μετάδοση, αναβάθμιση χωρίς παράλληλη μετάδοση και καμία αναβάθμιση), παρέχεται ποιοτική και ποσοτική εκτίμηση του κόστους των διαφόρων σεναρίων αλλά δεν εκτιμώνται τα δυνητικά έσοδα ή ο αντίκτυπος της τεχνολογικής αναβάθμισης στην κερδοφορία των φορέων εκμετάλλευσης DTT. Επιπλέον, η επικαιροποιημένη μελέτη ADL δεν περιλάμβανε σύγκριση με το σενάριο βραδύτερης υιοθέτησης (δηλαδή από την περίοδο 2022-2024). Η Επιτροπή επισημαίνει ότι δεν έχει λάβει καμία εκ των υστέρων αναπροσαρμογή των σύγχρονων επιχειρηματικών σχεδίων (αιτιολογική σκέψη 295).
- (378) Επομένως, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η Τσεχία δεν απέδειξε ότι το κόστος λειτουργίας των μεταβατικών δικτύων υπερέβαινε τα εμπορικά οφέλη (αιτιολογική σκέψη 298).

5.3.2.4.5. Συμπέρασμα για την αναλογικότητα

- (379) Η Επιτροπή θεωρεί καταρχάς ότι η αποζημίωση του κόστους λειτουργίας των μεταβατικών δικτύων (παράλληλη μετάδοση) είναι δυσανάλογη, καθώς η ταυτόχρονη μετάδοση διήρκεσε περισσότερο από ό,τι ήταν αναγκαίο (δηλαδή 6 μήνες και έως 1 έτος σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις).
- (380) Επιπλέον, ο υπολογισμός του κόστους απόσβεσης βασίστηκε στη λογιστική διάρκεια ζωής του εξοπλισμού, η οποία δεν αποτυπώνει τη μεγαλύτερη οικονομική διάρκεια ζωής του. Αυτό οδηγεί σε υψηλότερη αποζημίωση για τη φθορά του εξοπλισμού από τη χρήση στα μεταβατικά δίκτυα, με αποτέλεσμα η επαναχρησιμοποίηση του εν λόγω εξοπλισμού στα τελικά δίκτυα να μειώνει το συνολικό κόστος της επένδυσης στα τελικά δίκτυα από τους δικαιούχους. Επιπρόσθετα, οι τρεις φορείς εκμετάλλευσης DTT μπορούν να επωφεληθούν από το κόστος εγκατάστασης, διαμόρφωσης και σταθεροποίησης του αναβαθμισμένου εξοπλισμού όταν ο εν λόγω εξοπλισμός επαναχρησιμοποιείται στα τελικά δίκτυα, δεδομένου ότι το κύριο μέρος των εν λόγω δραστηριοτήτων ήδη πραγματοποιήθηκε για την κατασκευή μεταβατικών δικτύων.
- (381) Τέλος, η Επιτροπή δεν μπόρεσε να διαπιστώσει ότι η ενίσχυση περιορίζεται στο ελάχιστο, δεδομένου ότι οι διαθέσιμες πληροφορίες δεν αποδεικνύουν ότι η ταχεία εφαρμογή του προτύπου DVB-T2 ως απόρροια των κανονιστικών υποχρεώσεων υπερτερεί των εμπορικών οφελών και, εάν ναι, σε ποιο βαθμό (δεν υπήρξε ανάλυση του ελλείμματος χρηματοδότησης).
- (382) Επομένως, το κοινοποιηθέν μέτρο δεν είναι αναλογικό.

5.3.2.5. Διαφάνεια και σώρευση

- (383) Η Τσεχία δεσμεύτηκε να δημοσιεύσει το κείμενο του μέτρου, καθώς και τις πληροφορίες σχετικά με τους δικαιούχους κάθε ενίσχυσης που υπερβαίνει το ποσό των 500 000 EUR (αιτιολογική σκέψη 69). Επομένως, το μέτρο συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις διαφάνειας.

- (384) Η Τσεχία επιβεβαίωσε ότι το μέτρο δεν μπορεί να σωρευθεί με κανένα άλλο μέτρο που χρηματοδοτεί τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες (αιτιολογική σκέψη 67) και ότι οι δικαιούχοι της ενίσχυσης δεν θα είναι σε θέση να υποβάλουν, για φορολογικούς σκοπούς, αίτηση απόσβεσης των περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται σε αποζημίωση στο πλαίσιο του μέτρου (αιτιολογική σκέψη 68). Η Τσεχία απέκλεισε από το μέτρο τυχόν δαπάνες που θα μπορούσαν να αντισταθμιστούν δύο φορές από άλλα καθεστώτα ενισχύσεων (αιτιολογική σκέψη 366). Η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτό επαρκεί για την πρόληψη ζητημάτων που προκύπτουν από τη σωρευση με άλλα μέτρα στήριξης.

5.3.2.6. Αρνητικές επιπτώσεις του μέτρου

- (385) Στις αιτιολογικές σκέψεις 148-149 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή ανέφερε ότι το μέτρο βοήθησε τους φορείς εκμετάλλευσης DTT να παραμείνουν ανταγωνιστικοί στην αγορά, μειώνοντας παράλληλα το επενδυτικό κόστος τους σε αναβαθμισμένο εξοπλισμό, τον οποίο οι φορείς εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούσαν άλλες πλατφόρμες (π.χ. μέσω δορυφόρου για αναβάθμιση σε DVB-S2/MPEG4) έπρεπε να χρηματοδοτήσουν με ιδιωτικούς πόρους. Η Επιτροπή ανέφερε ότι το μέτρο φαινόταν να χρηματοδοτεί το σύνθετο κόστος των φορέων εκμετάλλευσης DTT, σε περίπτωση που επιδίωκαν να διατηρήσουν τη θέση τους στην αγορά παρέχοντας προηγμένες υπηρεσίες. Η Επιτροπή επισήμανε ότι το μέτρο υπερβαίνει τη διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης που υπήρχε πριν από την απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz.
- (386) Μία από τις καταγγέλλουσες επέμεινε ότι το μέτρο ευνοούσε τη λιγότερο προοδευτική τηλεοπτική τεχνολογία, ζημιώνοντας άλλες πλατφόρμες και πελάτες. Παρέθεσε παραδείγματα περιπτώσεων στις οποίες οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς ελεύθερης λήψης μπορούσαν πλέον να χρησιμοποιούν το πρότυπο DVB-T2 για να προσφέρουν υπηρεσίες συνδρομητικής τηλεόρασης και στις οποίες η καταγγέλλουσα (πάροχος IPTV) θα μπορούσε να εξετάσει την παροχή προϊόντος ελεύθερης θέας (αιτιολογική σκέψη 154).
- (387) Η Τσεχία εξήγησε ότι η απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz συνέβη σχετικά γρήγορα μετά την απελευθέρωση της ζώνης των 800 MHz από τους φορείς εκμετάλλευσης DTT, οι οποίοι επιβαρύνθηκαν με το σχετικό κόστος και την επιδείνωση της ανταγωνιστικής τους κατάστασης προς όφελος των ανταγωνιστικών πλατφορμών. Υποστηρίζει επίσης ότι η ανεξέλεγκτη απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz θα μπορούσε επίσης να επηρεάσει τα νοικοκυριά. Η Τσεχία ανέφερε υγιή ανταγωνισμό μεταξύ των διαφόρων πλατφορμών (αιτιολογική σκέψη 138), ενώ διαφώνησε ουσιαστικά με την άποψη ότι το μέτρο ευνοούσε τη λιγότερο προοδευτική πλατφόρμα, υποστηρίζοντας ότι η επιλογή των τεχνολογιών βασίστηκε μόνο στη σύσταση της απόφασης EPaC, ενώ παράλληλα τηρήθηκε η συμβατότητα με τις γειτονικές χώρες (αιτιολογική σκέψη 140).
- (388) Ένας από τους δικαιούχους υπενθύμισε ότι το μέτρο αποζημιώνει μόνο τους φορείς εκμετάλλευσης που επηρεάζονται από την κανονιστική αλλαγή. Εξήγησε ότι η δυνατότητα υποκατάστασης μεταξύ πλατφορμών ήταν χαμηλή και εφικτή μόνον από τεχνική άποψη στην περίπτωση της Τσεχίας, όπου άλλες πλατφόρμες (π.χ. δορυφορική πλατφόρμα, καλωδιακή πλατφόρμα και πλατφόρμα IPTV) είχαν σημαντικά χαμηλότερο μερίδιο αγοράς από την DTT και ήταν υπηρεσίες συνδρομητικής τηλεόρασης (αιτιολογική σκέψη 212).
- (389) Η Επιτροπή θεωρεί ότι το κοινοποιηθέν μέτρο απαλλάσσει τους τρεις φορείς εκμετάλλευσης DTT από το κανονιστικό κόστος που είναι συμφυές με τη δραστηριότητά τους, ενώ οι φορείς εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούν άλλες πλατφόρμες, όπως δορυφορικές ή καλωδιακές, πρέπει να επωμιστούν οι ίδιοι παρόμοιες δαπάνες. Επομένως, το κοινοποιηθέν μέτρο ενισχύει την ανταγωνιστική θέση των τριών φορέων εκμετάλλευσης DTT εις βάρος των φορέων εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούν άλλες πλατφόρμες. Επιπλέον, η ενίσχυση μπορεί να διεπιδιώξει δραστηριότητες των δικαιούχων σε άλλους τομείς και άλλα κράτη μέλη, δεδομένου ότι η CRa ανήκει σε όμιλο που δραστηριοποιείται σε διεθνές επίπεδο (υποσημείωση 31) και σε διάφορους τομείς πέραν των υπηρεσιών μετάδοσης DTT, και η Česká televize, ως δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας, ανταγωνίζεται επίσης εμπορικούς ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, παρά τα διαφορετικά επιχειρηματικά μοντέλα των διαφόρων τηλεοπτικών πλατφορμών στην Τσεχία (δηλαδή τηλεόραση ελεύθερης λήψης έναντι συνδρομητικής τηλεόρασης), εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές στρεβλωτικές επιπτώσεις, όπως δείχνει η ύπαρξη καταγγελιών από φορείς εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούν άλλες τεχνολογικές πλατφόρμες. Για παράδειγμα, η δορυφορική πλατφόρμα είναι τεχνικά ικανή να παρέχει υπηρεσίες ελεύθερης λήψης. Η πλατφόρμα IPTV θα μπορούσε επίσης να χρησιμοποιηθεί για τη μετάδοση καναλιών ελεύθερης λήψης, ενώ ορισμένοι φορείς εκμετάλλευσης ήδη τα περιλαμβάνουν στα τυποποιημένα τηλεοπτικά πακέτα τους σε άλλα κράτη μέλη⁽¹⁶⁹⁾. Επιπλέον, η Telly (πάροχος IPTV) εξέτασε το ενδεχόμενο να προσφέρει κάρτα DIGI TV δωρεάν τηλεθέας στην Τσεχία (αιτιολογική σκέψη 153). Επίσης, η πλατφόρμα DTT είναι τεχνικά ικανή να παρέχει υπηρεσίες συνδρομητικής τηλεόρασης [ακόμη και αν το εμπορικό έργο των Skylink/M7 στην Τσεχία δεν ήταν επιτυχές (αιτιολογική σκέψη 91)] και δεν υπάρχει νομική υποχρέωση παροχής μόνον υπηρεσιών ελεύθερης λήψης στην εν λόγω πλατφόρμα.
- (390) Επομένως, η Επιτροπή επιβεβαιώνει το προκαταρκτικό συμπέρασμά της ότι το μέτρο είχε αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό.

⁽¹⁶⁹⁾ Βλ. για παράδειγμα τα κανάλια ελεύθερης λήψης που περιλαμβάνονται στα προϊόντα της Movistar Plus (Telefonica) στην Ισπανία [πηγή: Canales de TV incluidos en el nuevo Movistar Plus+].

5.3.2.7. Στάθμιση των θετικών επιπτώσεων της ενίσχυσης με τυχόν αρνητικές επιπτώσεις από άποψη στρεβλώσεων του ανταγωνισμού και αρνητικές επιπτώσεις στις συναλλαγές

- (391) Ένα προσεκτικά σχεδιασμένο μέτρο κρατικής ενίσχυσης θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η συνολική στάθμιση των συνεπειών του μέτρου είναι θετική, αποφεύγοντας να αλλοιώνει τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που αντίκειται προς το κοινό συμφέρον.
- (392) Η Επιτροπή αναγνωρίζει την πρόθεση των τσεχικών αρχών να διασφαλίσουν την ομαλή απελευθέρωση της ζώνης των 700 MHz από υπηρεσίες επίγειας τηλεόρασης με περιορισμένο αντίκτυπο στους τηλεθεατές, με στόχο τη διασφάλιση κοινωνικά αποδεκτής μετάβασης που ελαχιστοποιεί τις πιθανές διαταραχές. Η Επιτροπή επισημαίνει τα θετικά αποτελέσματα των ρυθμιστικών μέτρων (δηλαδή τη λειτουργία μεταβατικών δικτύων) για τη συνέχιση των υπηρεσιών DTT, οι οποίες αποτελούν την πρωταρχική πηγή τηλεοπτικών υπηρεσιών ελεύθερης λήψης στην Τσεχία. Η Επιτροπή αναγνωρίζει περαιτέρω τον σημαντικό ρόλο των τηλεοπτικών υπηρεσιών ελεύθερης λήψης για τη στήριξη της πολυφωνίας και της εύρυθμης λειτουργίας των δημοκρατιών. Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι το κοινοποιηθέν μέτρο (δηλαδή η αποζημίωση για τη λειτουργία των μεταβατικών δικτύων) είχε περιορισμένα θετικά αποτελέσματα (αιτιολογική σκέψη 308).
- (393) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το μέτρο συνεπάγεται αρνητικά αποτελέσματα, όσον αφορά την απαλλαγή των φορέων εκμετάλλευσης DTT από μέρος της επιβάρυνσης που συνδέεται με τις κανονιστικές υποχρεώσεις που έχουν καθοριστεί από την Τσεχία και είναι συμφυείς με την οικονομική τους δραστηριότητα. Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι το μέτρο δεν έχει χαρακτήρα κινήτρου και δεν αποσκοπεί στην επίλυση ανεπάρκειας της αγοράς που να δικαιολογεί την ανάγκη δημόσιας στήριξης των φορέων εκμετάλλευσης DTT. Ομοίως, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι το μέτρο έχει σχεδιαστεί με κατάλληλο ή αναλογικό τρόπο.

5.3.3. Συμπέρασμα σχετικά με τη συμβατότητα του μέτρου

- (394) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι αρνητικές επιπτώσεις του μέτρου όσον αφορά τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και οι δυσμενείς επιπτώσεις στις συναλλαγές υπερτερούν των περιορισμένων θετικών επιπτώσεών του.
- (395) Επομένως, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το κοινοποιηθέν μέτρο δεν είναι συμβατό με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ. Η Επιτροπή δεν εντόπισε άλλη νομική βάση σχετική με τη συμβατότητα του κοινοποιηθέντος μέτρου και ούτε η Τσεχία ούτε τα ενδιαφερόμενα μέρη προσκόμισαν σχετικές πληροφορίες ή αποδεικτικά στοιχεία.

5.4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (396) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το κοινοποιηθέν μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία δεν είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το κοινοποιηθέν μέτρο με τίτλο «Ενίσχυση για παράλληλη μετάδοση επίγειων τηλεοπτικών εκπομπών στην DVB-T2/HEVC» συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία δεν είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά.

Άρθρο 2

Η Τσεχική Δημοκρατία δεν καταβάλλει στους τρεις δικαιούχους (δηλαδή Česká televize, CRa και DB) καμία από τις ενισχύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Τσεχική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 22 Δεκεμβρίου 2025.

Για την Επιτροπή
Teresa RIBERA
Εκτελεστική Αντιπρόεδρος
